

ספר תורות והלכות

תורה ב תניינא

הנה הספר שלפניכם הוא קנקן מלא ישן השלימות שבכל ספרי רבינו הקדוש רבי נחמן בן פיגא מברסלב, מאחר שהוא חיבור בן חמה ולבנה, בן הרב רבינו הקדוש לבן תלמידו נאמן ביתו הממשיך דרכו לדורותיו רבי נתן מברסלב, שהוא מבאר את כל התורה שבכתב ובעל פה בספרו ליקוטי הלכות על פי הקדמותיו ויסודות שקיבל מרבו המובאים בליקוטי מוהר"ן ובשאר ספריו. ועד עתה שני המאורות האלו היו בשני ספרים וכל אחד היה צריך בעצמו לחברם ביחד, ומהסיבה הזאת הרבה לא זכו לטעום מהאור האמיתי השורה על ספרי ליקוטי הלכות, כי אין מי שיבין את דבריו לאמיתו אלא אם כן הוא יודע היטב התורה שבליקוטי מוהר"ן שעליה בנויים החידושי'ן הקדושים של התלמיד. והנה לשונו בהקדמתו לליקוטי הלכות: "פי דברי רבינו ז"ל הם עמקים ודחבים מאד, ובכל תורה ותורה יש פמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים ופלאים, בכל החדושים שה' יתברך פקח עיני לתדוש בהם, כלם קשורים ומהדקים בקשירים הרבה בדבריו הנוראים והקדושים, ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדושי' בעזרת ה' יתברך, בכלם צריכין לחזור בכל פעם לכל חלקי התורה שגלה רבינו ז"ל שפלולה מחלקים ופרטים הרבה מאד. וכאשר שמעתי מפיו הקדוש ז"ל שאמר על החדושים שלי, שאין מי שיבינם היטב, מחמת שצריכין לזכר היטב מאד את דברי תורתו הקדושה, ולהיות בקי בכל חדריו ופרטיו ודקדקויו. ועל פן הכרחתי בכמה מקומות להאריך ולהרחיב הדבור ולחזור ענין אחד פמה פעמים, אולי יפגס בלב המעיין תכן הפינה האמתית, לידיע החדוש על בריו" עד כאן לשונו. והנה כאן בספר הזה חמה ולבנה מקובצים, כלומר שחיברנו את דברי רבי נתן המפורים בליקוטי הלכות אל דברי רבינו שעליהם הם מיוסדים, ועל ידי זה יכולים לטעום את נועם דבריו, להבין את עומק עצותיו הנפלאות, ואת עוצם התחזקותו! אשרי שיאחו בו!

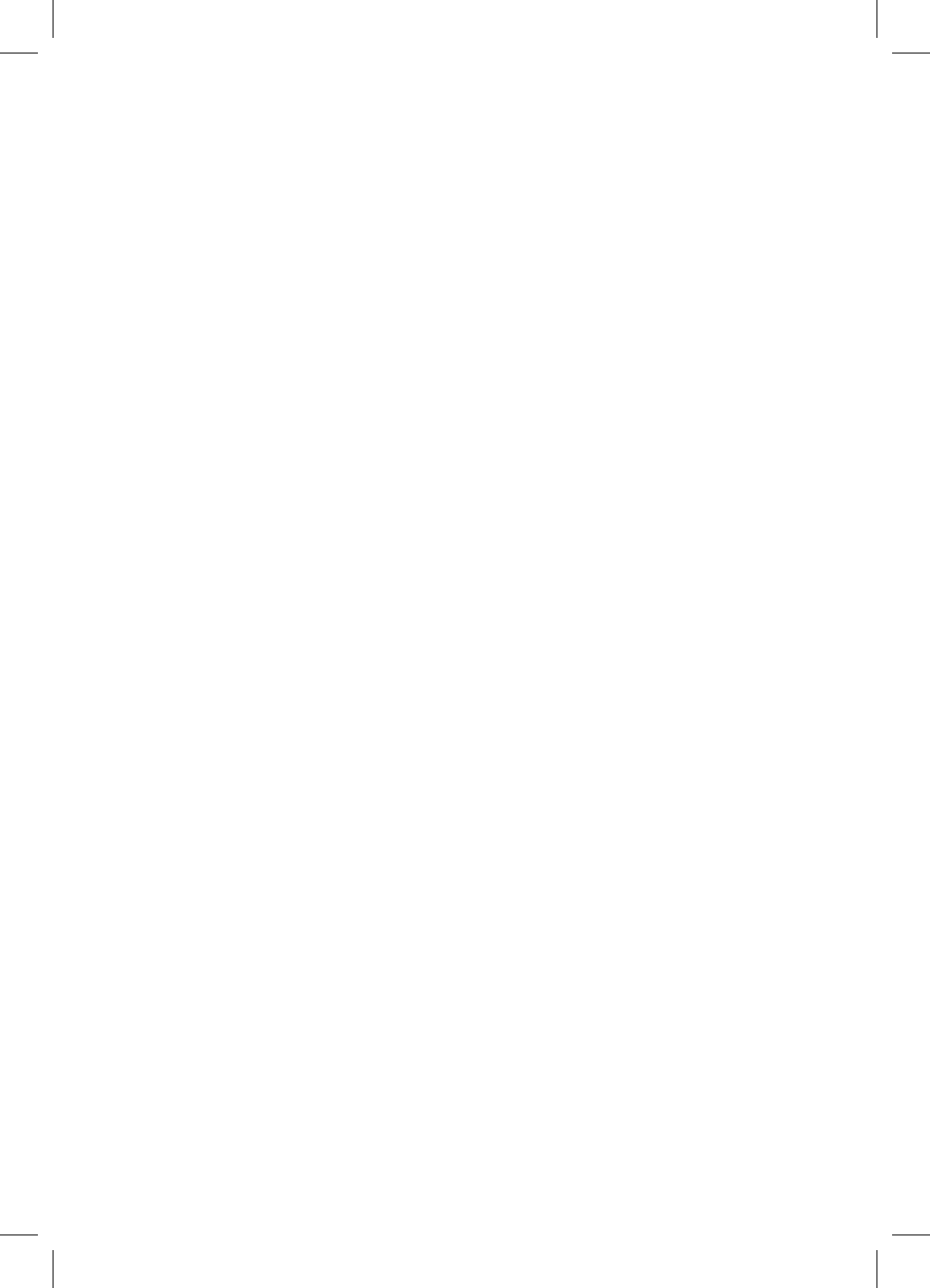
תוכן העניינים

מבוא	ג
שיחות וסיפורים על התורה	ה
ליקוטי מוהר"ן ב	ז
ימי חנוכה	ז
ליקוטי הלכות	טז
הלכות נשיאת כפים הלכה ב	טז
הלכות בציצית הפת הלכה ב	כא
הלכות ברכת הודאה הלכה א	כד
הלכות פסח הלכה ד	כח
הלכות כלאי בהמה הלכה ד	מא
הלכות שתפים בקרקע הלכה ב	עא
הלכות פריקה וטעינה הלכה ד	עט
הלכות פקדון וארבעה שומרים הלכה ב	קלא
קיצור ליקוטי מוהר"ן	קלה
ליקוטי עצות	קלו
ליקוטי עצות מהדורא בתרא	קלט
ליקוטים מליקוטי הלכות	קלט
נח בחינת שבת (כלאי בהמה ג אות ז)	קלט
מזמור לתודה מסוגל למקשה לילד (תפילין ה אות לא)	קמ
נר חנוכה הוא להאיר אור האמת (ברכת השחר ג אות טז)	קמא
להמשיך השמחה משבת לששת ימי החול (שבת ה אות טו)	קמב
להודות ולהלל ולהכיר אותו יתברך (ראש חודש ה אות לה)	קמג
להודות ולהלל (הפקר ונכסי הגר ד אות לג)	קמד
להכירו יתברך ולהודות לו (נזיקין ד אות לג)	קמד
להודות ולהלל (תפילין ו אות כא)	קמד
ימי החול בחינת עבד (תחומין ו אות ג)	קמד
יקר אצל ה' שפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט (ריבית ה אות א, יז)	קמה
להודות ולהלל (שותפים בקרקע ה אות ז)	קמו
להודות ולהלל (הודאה ו אות ה)	קמו
זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו (שם אות ט)	קמז
זה ינחמנו (שבת ז אות יח)	קמז
נר חנוכה ממשיך קדושת שבת לימי החול (ראש חודש ז אות נג)	קמח
עלים לתרופה	קמח
פרפראות לחכמה	קנה
פרפראות לחכמה על הש"ס	קנז
יקרא דשבתא	קסג
זמרת הארץ	קסו
באבי הנחל	קע
מי הנחל	קעא
העצות המבוארות	קעג
ליקוטי תפילות	קעז
חלק מהעצות היוצאים מתוך דברי התורה לעובדה ולמעשה	קפה
ארבעה יסודות בהליכה עם התורה	קצג
הצעת דברים בסדר הלימוד בספר ליקוטי הלכות נכתב ע"י אחד מאנשי	קצה

תורה ב תנינא

מבוא

ילכו מחיל אל חיל

בחסדי השם יתברך כי לא תמו וכי לא כלו רחמיו הגדולים, זכינו ובימי החודשים האחרונים הלכו ועסקו המוני תמימי הדרך, די בכל אתר ואתר, עם התורה הקדושה והנוראה "תקעו ממשלה" - כשהם שואבים ממנה, ומקשרי בנין התורה, מעיין בלתי נדלה של דרכים ועצות, חיזוק ושיחות משובבי לב איך להתחבר באמת ובתמים למקור חוצבם, להתאחז שם לבל ימוטו ויסוגו לעולם ממנו יתברך.

ועוד ובעיקר, נחשף לפניהם במלוא זוהרו סוד רוממות מעלת התפילה העומדת ברומו של עולם, אשר היא שורש הכל והיא דבר ה' המחיה את כל הבריאה, שעל ידה נתרפאים בכל, ומעוררים את התנוצצות משיח ותיקון כל העולמות.

ואכן, בזמן ועידן שהתגלה כוחה של תפילה ואיך שדבר ה' ניצב לעולם בשמים, חזר רבינו הק' הבעל התפילה מעיר למברג, כאשר חייו ניצלו ממלתעות הרופאים והדוקטורים דשם, ובימי חנוכה הסמוכים גילה את התורה "ימי חנוכה - הם ימי הודאה", כ"שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחזר משם".

ומוהרנ"ת זי"ע מוסיף וכותב על כך בנפלאות הרגשתו והשגתו הק' (ח"י

מוהר"ן עט):

"וּלְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתִּי הַמְשִׁיךְ בְּזֶה בְּחִינַת תְּקוּן קַרְבַּן-תּוֹדָה, שֶׁתִּהְיֶה צְרִיף לְהִבְיֵא עַל שְׁחֹר מַשָּׁם בְּשָׁלוֹם לְבֵיתוֹ, כִּי זֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה וְנִפְלְאוֹת מְאֹד לָנוּ וְלָכֵל יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם הָיָה נִשְׁאָר שָׁם בְּלִמְבַרְג, אֶפְשָׁר הָאֹר הָיָה מִסְתַּלַּק לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם וְלֹא הָיִינוּ שׁוֹמְעִין כָּל הַנּוֹדְאוֹת, שֶׁתִּהְיֶה מִגְלַה לָנוּ אַחֲרֵיכֶם בְּתוֹרוֹתָיו וְשִׁיחוֹתָיו שֶׁאָמַר אַחֲרֵיכֶם, בְּפֶרֶט הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שֶׁעָמַד הַמַּעֲשִׂיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת גְּלַה לָנוּ אַחֲרֵיכֶם, בְּפֶרֶט הַמַּעֲשָׂה שֶׁל תִּשְׁבַּעְתֶּם בְּעַמְלֵיכֶם, וְיִבְרָא רְאוּי לְהִבְיֵא קַרְבַּן-תּוֹדָה עַל יְשׁוּעָה כְּזֹאת."

בסייעתא דשמיא, כפי שדובר ונכתב במבוא הקודם, ממשיכים חבורות "תמימי דרך", יחד על כלל אנשי שלומינו בארץ הקודש ובשאר תפוצות ישראל, לילך ולעסוק ולחתור, לעיין להתבונן ולהעמיק, על סדר התורות שב'ליקוטי תנינא' - אשר אודות עוצם חשיבותם

היתירה כבר הובאו דברי מוהרנ"ת זי"ע המפליג בהם בנועם שיחותיו מדברי רבינו הק'.

ובחודשים הקרובים - החל מחודש מרחשון והלאה עד ר"ח שבט - נלך מחיל אל חיל, לעלות ולהתעלות מכוח התפילה לאור ההודאה - נעסוק כולנו יחד, בתורה "ימי החנוכה" - להשתעשע בה ולהאיר באור עליון ונשגב את קדושת ימי החנוכה המאירים הבאים עלינו לטובה.

כמעשהו בראשונה כן בקונטרס הזה, לקטנו וסדרנו את ליקוטי ההלכות הסובבות ומיוסדות על התורה הזאת, וצרפנו גם את שלל הפירושים והביאורים והשיחות והתפילות שעליה, למען יהיו צמודים יחדיו להגות בהם בקביעות עיתים ובכל עת מצוא, להחיות בדברי קודשם נפש כל חי.

עז תקוותינו שריבוי הלימוד בתורה הנפלאה הזאת, יעורר את האהבה ויחיש את העת רצון לקרב את הימים הנכספים, ימים העתידיים בהם יתבטל הכל, כל הצרות והמכאובים, המסכים וההסתרות, ולא ישאר רק בחינת תודה והודאה, להודות ולהלל לדעת אותו השם יתברך, להיות סמוכים וקרובים אליו יתברך לעד ולנצח נצחים.

אין לנו אלא לחתום בדברי מוהרנ"ת זי"ע ממה שכתב לידידו ורעו רבי נפתלי זי"ע, ונפשו יוצאת בדברו על תורה דידן, "ימי החנוכה" (עלים

לתרופה כ):

"..והנה אנחנו מְחַיִּים לַיְלָךְ עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשִּׁים וּתְבַרְךָ תְּמִיד עַל גְּדֹל הַחֶסֶד, אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ בְּכָל־וּבְפָרְט עַל שְׂזַכְנוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, אֹרֵךְ הַחַיִּים, הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְהַנְּשָׁנָב וְכו' וְכו'.

"וְאִם הֵינּוּ רּוֹצִים לְהִבְיֵא תּוֹרָה עַל זֹאת הַתּוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה בְּעֶצְמָה - לֹא יִסְפְּקוּ בְּלִימֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר וּלְרוֹמֵם, לְהַדְרֵר וּלְנַצֵּחַ, לְבָרֵךְ לְעֲלֵה וּלְקַלֵּם לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ וְלָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַנְּסִימִים הָאֵלוּ, שְׂזַכְנוּ לְשִׁמְעַת הַתְּנַלּוֹת נִסְתְּרוֹת בְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ פֶה וְכֵלִים לְסַפֵּר שְׂבַח נוֹרָאוֹת גְּדוּלוֹת כָּל דְּבַר מִהַתּוֹרָה הַזֹּאת, מִכָּל־שֶׁפָּן וְכָל־שֶׁפָּן קִשָּׁר בְּנֵינּוּ הַנּוֹרָא הַזֶּה בְּחַד. אֲלֵמָּלָא לֹא אֶתִּינֵן לְעֵלְמָא אֵלָּא לְמִשְׁמַע דָּא - דִּינֵנוּ; מִכָּל־שֶׁפָּן וְכָל־שֶׁפָּן שְׂזַכְנוּ גַּם וְכֵינֵי לְשִׁמְעַ עוֹד וְעוֹד בְּמָה וּבְמָה תּוֹרוֹת שִׁיחוֹת וּמַעֲשִׂיּוֹת נוֹרָאוֹת בְּהִנֵּה וּבְהִנֵּה. בְּמָה מַעֲלוֹת מוֹבּוֹת לְמִקּוֹם עָלֵינוּ.."

שיחות וסיפורים על התורה

בשבת חנכה תקס"ט, שהיה סמוך לביאתו מלמברג, כי בקוץ תקס"ח העבר בא מלמברג לביתו ואז באותו החנכה אמר התורה המתחלת ימי חנכה הם ימי הודאה בלקוטי תנינא סימן ב'. ואז צוה לומר על השלחן (תהלים קכ"ד) "שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו". וזמרו לפניו זה המזמור בליל שבת כמה פעמים אין מספר. וגם פעם אחת בהיותו יושב במערוועדיווקע היה מזמר גם כן המזמור לולי ה' כמה פעמים, ואחר-כך הפך פניו אל העולם ואמר עדין אין אתם נחשבים מאנשים שלי כי יהיה עת שכל העולם כלו יעמדו עלי ויחלקו בלם עלי, ואז מי שיתחזק ויהיה נשאר אצלי זה יהיה נחשב מהאנשים שלי באמת. (אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים כי רבים קמו עליו ועליו ולולי ה' שהיה לנו נכו): (חיי מוהר"ן קבר)

התורה ימי חנכה הם ימי הודאה בחינת תורה וכו' בלקוטי תנינא בסימן ב. זאת התורה אמר בשבת חנכה ובאותה שנה בא מלמברג, ולפי עניות דעתי המשיך בזה בחינת תקון קרבן תורה שהיה צריך להביא על שחור משם בשלום לביתו. כי זה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל

ישראל, כי אם היה נשאר שם בלמברג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס ושלום ולא היינו שומעין כל הנוראות שהיה מגלה לנו אחר-כך בתורתיו ושיחותיו שאמר אחר-כך. בפרט המעשיות, שעקר המעשיות הגדולות גלה לנו אחר-כך, בפרט המעשה של השבעה בעמלירם. ובודאי ראוי להביא קרבן תורה על ישועה כזאת. גם כמה פעמים אחר שבא מלמברג שמענו ממנו זכרונו לברכה שנתן שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחור משם. ובעת המיול בכל עת שבא על איזה מקום שהיה שם מכבר קדם שנסע לשם היה אומר שראוי לשבח להשם יתברך על שחור והביאני לכאן לחזר ולהיות באלו המקומות, כי הייתי סבור שחס ושלום לא אשוב לראותם

עוד: (שם עט)

מה שנאמר שם בסוף על פסוק ויהי מקץ על-פי מאמר רבותינו זכרונם לברכה על בר פי רב דחד יומא. זה נתגלגל על ידי איש אחד מבני הנעורים שנסע אליו על שבת חנכה מברסלב ונתעכב בנעמרוב ולא בא על אותו שבת, ואחר שבת בא

מה שנאמר שם בסוף על פסוק ויהי מקץ על-פי מאמר רבותינו זכרונם לברכה על בר פי רב דחד יומא. זה נתגלגל על ידי איש אחד מבני הנעורים שנסע אליו על שבת חנכה מברסלב ונתעכב בנעמרוב ולא בא על אותו שבת, ואחר שבת בא

וְאֵנִי הַפְּצַרְתִּי מְאֹד אוֹתוֹ שִׁפְרֵשׁ לָנוּ הַשְּׂאֵר וְלֹא רָצָה בְּשׁוּם אַפֵּן. וְאִז רָאִיתִי אִיךָ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר יוֹצֵא בְּמִשְׁקַל כְּפִי הַנִּפְשׁוֹת וְכַסּוּפִין וְכוּ'.

גַּם מֵה שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם עַל הָאֲרֻבָּה דְּבָרִים שֶׁהָרָאָה רַבִּי אֲלִיעֶזֶר שֶׁהֵם חָרוּב יוֹכִיחַ וְכוּ', גַּם הַתְּגִלוֹת אֵלוֹ הַדְּבָרִים לֹא גָּלָה בְּשַׁעַת אִמְרֵת הַתּוֹרָה רַק בְּרִדָּה כְּלָל, אֲבָל לֹא בְּאֵרֶם בְּפִרוּשׁ כְּמוֹ שֶׁמִּפְרֵשׁ עֵתָה, עַד שֶׁבֵּא אַחֲיו רַבִּי יִחִיאֵל זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה עִם עוֹד אֲנָשִׁים שֶׁנִּסְעוּ גַם-בֵּן עַל אוֹתוֹ שֶׁבֵּת וְנִתְעַכְּבוּ גַם-בֵּן, וְאַחֲרֵי כֵן כִּשְׁבָאוּ, אִז דִּיקָא גָּלָה עֵינֵין הַנ"ל. וְכֵּן הָאֲרֻבָּה דְּבָרִים הַנ"ל עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל בְּפִרוּשׁ כַּנ"ל: (שם ב)

רַבֵּנוּ ז"ל בְּאֵמְרוֹ אֵת הַמֵּאֲמָר הַמוֹבָא בְּלִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן תַּנְיָנָא סִימֵן ב' פֶּתַח וְאָמַר: "יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה" וּמֵאֲשֶׁר שִׁישׁ לְדַקְדַּק בְּדַבְּרֵי אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ בְּדַבְּרֵי מִקְרָא, דְּקִדְקִיתִי וְחֻשְׁבִּיתִי גַם אֵת זֹאת, וּמִצְאֵתִי וְרֵאִיתִי כִּי "יְמֵי חֲנֻכָּה" בְּמִסְפַּר "נְחֻמָּן" עִם הַבּוּלָל (149). (כוֹכְבֵי אֹר חֲכָמָה וְכִינָה כו).

לְכָאן וְרַבֵּנוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה בַּעַת שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה יְמֵי חֲנֻכָּה הַנ"ל לֹא סִים לְפִרְשׁ הַמִּקְרָא וְיֵהִי מִקְּצֵן עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל עַד שֶׁבֵּא הָאִישׁ הַנ"ל אַחֲרֵי שֶׁבֵּת, אִז הִתְחִיל לְפִרְשׁ הַמִּקְרָא הַנ"ל עַל-פִּי מֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרוֹנָם לְבָרְכָה מַעֲיִין בַּר בִּי רַב דְּחַד יוֹמָא. וְיֵהִי מַעֲיִנּוּ, כִּי זֶה הָאִישׁ הָיָה מִמֶּשׁ בַּר בִּי רַב דְּחַד יוֹמָא, כִּי בְּשֶׁבֶת לֹא הָיָה אֲצִלוּ רַק אַחֲרֵי כֵן בְּחַל יוֹם אֶחָד לְבַר. וְרֵאִינוּ נִפְלְאוֹת ה' שֶׁעַל יְדוֹ דִּיקָא נִאֲמְרוּ דְּבָרִים אֵלוֹ, שִׁישׁ לָהֶם שְׂכוֹת אֵלָיו. וְהֵם מְרֻמְזִים בְּמִקְרָא הַנ"ל וְאִי אֲפִשֶׁר לְבָאָר מֵה שִׁישׁ בְּלִבִּי עַל-זֶה. כִּי כָּל דְּבָרָיו הֵיוּ בְּמִשְׁקַל גְּדוּל וְנִפְלָא כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר.

וְגַם אִז רָאִיתִי זֹאת כִּי מִקְּדָם בְּשֶׁבֶת לֹא גָּלָה כְּלָל עַל הַמִּקְרָא וְיֵהִי מִקְּצֵן, כִּי הַתְּגִלוֹת הַתּוֹרָה הִיא כְּפִי הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנִּמְצְאָ אִז לְפָנָיו (כְּמִבְּאֵר בַּהַתּוֹרָה אֲשֶׁרִי בְּלִקּוּטֵי א' בְּסִימָן י"ג. וְכֵן בַּהַתּוֹרָה תַּשְׁעָה חֲקוּנִים סִימֵן כ' בְּלִקּוּטֵי א). וְאַחֲרֵי כֵן כִּשְׁבָא הָאִישׁ הַנ"ל אִז גָּלָה פִּירוּשׁ הַתְּחִלַּת הַמִּקְרָא עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל, הֵינּוּ וְיֵהִי מִקְּצֵן וְכוּ' כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוּמוֹ עֵינֵי שֵׁם. אֲבָל שְׂאֵר הַמִּקְרָא לֹא סִים לְפִרְשׁ.

ליקוטי מוהר"ן

ב

ימי חנוכה

ב ובחינת תורה, שהוא שעשוע עולם הבא, זה בחינת הלכות, כי ההלכות שזוכין ללמוד, בפרט מי שזוכה לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא, בבחינת (נדה עג): 'כל השונה הלכות בכל יום, מביטח לו שהוא בן העולם הבא'. כי כשנתחדש הלכה, נתחדש שכל וידיעה, ותדעת הוא עקר שעשוע עולם הבא כנ"ל.

וזה בחינת (ברכות נד): 'ארבעה צריכין להודות, דהיינו תורה, שהם מפרשין במזמור ק"ז, שנים בסופם: "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'". "חסדי ה'" זה בחינת הלכות, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (כתבות צו): 'כל המונע תלמידו מלשמשו, פאלו מונע ממנו חסד', שנאמר: "למם מרעהו חסד" ושמוש חכמים זה בחינת הלכות, שהם

א ימי חנוכה הם ימי הודאה, כמו שכתוב: 'וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל' וכו'. וימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא, כי זה עקר שעשוע עולם הבא - להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהכיר אותו יתברך, שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך, כי כל מה שיודעין ומכירין אותו יתברך ביותר, סמוכים אליו ביותר, כי שאר כל הדברים יתבטלו לעתיד כלם, בבחינת: 'כל הקרבנות בטליו, חוץ מקרבן תודה' (מדרש רבה, צו פרשה ט, אמור פרשה כו, עין שם), שלא ישאר לעתיד, רק בחינת תודה והודאה, להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, כמו שכתוב (ישעיה י"א): "כי מלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים", שזה כל שעשוע עולם הבא:

בן הוא דופק בדפיקות גדולות בשעת הצרה, חס ושלום, ואחר כך פשוט צאין מהצרה, אזי חוזרין תהלוכות הדמים לילך פסדר בתוך שבילי הגוף. ועל בן התודה, שהיא באה פשוט צאין מהצרה, היא מכנה בשם הלכה, על שם תהלוכות הדמים, שהולכין פסדר פשוט צאין מהצרה כנ"ל:

ג ומזה באה הולדה בנקל. כי 'בשעה שאשה כורעת לילד ירכותיה מצמננות' (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, סוטה יא:), ועל-ידיה נעשה ההולדה, כי הדמים עולין למעלה, ואזי נרחק המקום שם, ואזי הם דוחים את הגוף לחוץ, ואחר-כך חוזרים הדמים למקומם, שזה בחינת תודה הלכה, שהוא בחינת תהלוכות הדמים, שחוזרים לילך פסדר כנ"ל. כי גם ההלכה היא בחינת הולדה, כי יש תמכי אוריתא, שנותנים מומן ללומדי תורה, ובתחלה הם מחסרים מומנם מעצמם, כי בשנותנים המומן להתלמיד חכם, נחסר אצלם, שזה בחינת ירכותיה מצמננות, כי דמים תרתי משמע' (א). אבל אחר כך, על-ידי מומנם שמחזיקין התלמיד-חכם, ונולד הלכות שהם בחינת חסד, אזי על-ידי השפעת החסד

בחינת (ישעיה נ"ה): "חסדי דוד" – שהלכה כמותו, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין צג:): "זה עמו" – 'שהלכה כמותו'. וזהו: "זה עמו", הינו שפסוק וקרוב להשם יתברך, בחינת שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת הלכות כנ"ל:

ובשביל זה מכנה התודה בשם הלכה, כי תודה מביאין פשוט צאין מצרה, כי בשנופלין לאיזהו צרה, חס ושלום, אזי עקר הצרה בלב, כי הלב יודע ומרגיש הצרה ביותר, כמו שכתוב (משלי י"ד): "לב יודע מרת נפשו" כי "הלב מבין" (ברכות ס"א), ועל כן הוא מרגיש הצרה ביותר. ואזי בשעת הצרה, מתכנסים כל הדמים ועולים אל הלב, כמו בשיש צרה באיזהו מקום, חס ושלום, אזי מתכנסים כלם אל החכם שיש שם, לקבל ממנו עצה. כמו-כן נתקבצים כל הדמים ועולים אל הלב, לבקש עצה ותחבולה כנגד הצרה. ואזי הם שוטפים על הלב, ואז הלב בצרה ובדחק גדול, כי לא די שהלב דואג בעצמו, כי הוא מרגיש הצרה יותר מכלם, אף גם הדמים שוטפין עליו ומצריין לו מאד. ועל בן בשיש, חס ושלום, צרה לאדם, הלב דופק בדפיקות גדולות, כי הוא מבקש לנענע מעצמו ולהשליכם מעליו, ועל

ד וכשזוכין לבחינת תורה הלכה, על-
 ידיה נתגלה אור האמת ומאיר
 בהדבור, כי מתחלה כשהדמים
 שוטפין על הלב הוא בחינת פגם
 האמת, בבחינת (משלי כ"ט): אנשי דמים
 ישנאו תם, אבל אחר כך כשיוצאין
 מהצרה, שזה בחינת תורה הלכה, אזי
 מאיר האמת, בבחינת (מיקה ז): תתן
 אמת לעקב, חסד לאברהם. חסד
 לאברהם - הינו הלכות פנ"ל - על-
 ידיה מאיר האמת ומשלים הדבור,
 כי עקר שלמות הדבור - על-ידי
 אמת, כי קושטא קאי וכו' (שבת ק"ד),
 ואפלו שקר אין לו קיום רק על-ידי
 אמת (כמו שפרש רש"י (בבבבב ר"ג) על פסוק:
 "וגם זבת חלב ודבש" וכו') (ג).

נמצא שעקר קיום ושלמות הדבור
 הוא על-ידי האמת, שהוא
 מאיר בהדבור על-ידי שלשה שמות,
 בבחינת (תהלים ז): אל-אלהים ה' דבר.
 כי אלו שלשה שמות הם מקור
 האמת, ועל ידם מאיר האמת
 בהדבור, דהינו ברבוע הדבור, הינו
 בחינת ארבעה חלקי הדבור.

כי יש רבוע הדבור, ועל כן כשהיו
 ישראל בגלות, והיה הדבור
 בגלות (ד), נאמר במנשה (שמות ד): לא
 איש דברים אנכי גם מתמול גם
 משלשום גם מאז דברך וכו', זה

חוזר ונתמלא החסרון. וזה בחינת
 שעשועי עולם הבא, בבחינת (ישעיה
 ז): והיה אור הלכנה באור החמה,
 הנאמר לעתיד (ב), כי הלכנה טבעה
 קר, בחינת חסרון וקרירות, ועתידה
 להתמלאת באור החמה, בחינת
 מלוי החסרון, שזה בחינת הולדה,
 בחינת הלכות, שהם בחינת שעשועי
 עולם הבא פנ"ל. וזה בחינת (בראשית
 ב): אלה תולדות השמים והארץ
 בהבראם - באברה"ם (בראשית רבה פ'
 י"ב), הינו חסד, כי ההולדה -
 על-ידי בחינת הלכות, שהם בחינת
 חסד פנ"ל. וזה בחינת (תהלים ק):
 מזמור לתודה הריעו ליי כל הארץ.
 לתודה - אותיות תולדה. הריעו ליי
 כל הארץ - ראשי תבות הלכה,
 כמובא. כי ההלכות, בחינת תודה,
 הם בחינת הולדה פנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה
 (סוטה ז): אסא חלה את רגליו, על
 שעשה אנגריא בתלמידי חכמים. כי
 על-ידי שעשה אנגריא בתלמידי
 חכמים ובטל אותם מן ההלכות, על-
 ידיה חלה את רגליו, כי ההלכות
 הם בחינת תקון וקיום הרגליו, כי
 ההלכות הם בחינת תהלוכות הדמים,
 שחוזרין והולכין כפסד פנ"ל, ואסא
 שפגם בזה ובטל את התלמידי חכמים
 מן ההלכות, על-כן חלה את רגליו:

קרובים למלכות (כמו שפרש רש"י שם), שיש להם בחינת דבור, בבחינת (משל כ"ב): חן שפתיו רעהו מלך, הינו הדבור של קרובים למלכות. וזה בחינת: גם משלשם, בחינת שלשת השריגים הנ"ל, הינו הדבור של עשירים קרובים למלכות.

ויש דבור של מלכות, בחינת מלכות פה (ה). וזה בחינת: גם מאז דברך, בחינת (תהלים צ"ג): נכון כסאך מאז:

והאמת מאיר ברבוע הדבור הנ"ל על-ידי שלשה שמות הנ"ל שהם: אל, אלקים, יי, שהם בחינת: תפלה ותורה ושדוכים וזווגים. אל זה בחינת תפלה, כי אל על שם הכח, שהוא תקיף ובעל היכלת, ועל-ידי התפלה נקראין ישראל בשם אל, בבחינת (בגדה י"ח): מנין שקראו הקדוש ברוך הוא לעקב אל שנאמר: ויקרא לו אל וכו'. כי על-ידי התפלה, כביכול, אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו יתברך, כי אנו מבטלין גזרותיו, נמצא שיש לנו הכח, ועל כן נקראין ישראל - אל על-ידי התפלה על שם הכח כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (רושלקי תענית): לא איש אל ויכזב - לא איש הוא, שעשה דברי אל ככזב. כי על-ידי התפלה

בחינת רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור. כי יש דבור של צדקה, בבחינת (ישעיה ס"ג): מדבר בצדקה, שזהו בחינת היתרון שיש לאדם על החי, שהוא הדבור, שהוא גדר האדם, והוא בחינת צדקה, שהוא גומל חסד עם הבריות, שזה גדר האדם, שדרכו לגמל חסד, מה שאין כן החי. וזה שנאמר: נעשה אדם, וכתוב: וישם האיש אשר עשיתי עמו היום וכו'. מה התם צדקה אף כאן צדקה (הקדמת הו"ר דף ג'י), שעל ידי צדקה נקרא אדם, כי הצדקה שמושם הדבור הוא גדר האדם כנ"ל. וזה בחינת: לא איש דברים-אנכי, הינו הדבור של צדקה, בחינת (תהלים ק"ב): טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו, דהינו גמילות חסד וצדקה.

ויש דבור של תשובה, בחינת (הושע י"ד): קחו עמכם דברים ושובו אל ה'. וזה בחינת: גם מתמול, בחינת דבור של תשובה, כמו שכתוב (תהלים צ): ותאמר שובו בני אדם כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול:

ויש דבור של עשירות, דהינו עשירים קרובים למלכות שהם בחינת (בראשית ט): שלשת השריגים, ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (הלן צ"ג): שלשה שרי גאים, דהינו עשירים

ונשלמים חלקי הדבור. נמצא שעל-ידי שלשה שמות הנ"ל שהם: אל, אלקים, ה', שהם בחינת: תפלה, תורה, שדוכים - נשלם הדבור על-ידי האמת, הינו רבוע הדבור, שנשלם על ידי האמת כנ"ל:

ה ושלמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש, כי כל לשונות העמים הם חסרים, ואין להם שלמות, כי נקראין לשון עלגים (ישעיה ל"ב), ואין שלמות - רק ללשון-הקדש. ולשון-הקדש הוא מקשר לשבת, בבחינת (שם נ"ח): ודבר דבר - 'שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חל' (שבת ק"ג). בבחינת (במדבר ו'): בה תברכו - 'בלשון הקדש' (מוטה ל"ח) שבלשון הקדש נכלל ברכה וקדשה, כי הלשון הקדש מקשר לשבת, שנאמר בו ברכה וקדשה, כמו שכתוב (בראשית ב'): ויברך ויקדש וכו'. ועל-כן על-ידי שלשון הקדש מקשר לשבת, על-כן על-ידי שלמות הדבור שהוא בחינת לשון הקדש, על-ידיה ממושיבין השמחה של שבת לששת ימי החל.

כי ימי החל הם בחינת עצבות, ואפלו המצוות שעושין בימי החל הם בחינת עצבות, כי מט"מ שלטנותה בימי החל (תקוני ותר, תקון יח, דף ל"ג), ומט"מ הוא בחינת עבר,

מבטלן גזרותיו ויתברך, ואזי ישראל נקראין אל. ומשם מאיר הדבור, בבחינת (תהלים קמ"ה): וגבורתך ידברו; דהינו על-ידי הכח וגבורה, שזה בחינת אל על שם הכח, מאיר הדבור על-ידי האמת, כי התפלה היא רק על-ידי אמת, כמו שכתוב (שם): קרוב ה' וכו' לכל אשר יקראהו באמת.

אלקים זה בחינת תורה, כמו שכתוב (שמות ד'): ואתה תהיה לו לאלקים, ותרגומו: 'לרב'. וזהו: הוא יהיה לך לפה - שבחינת אלקים, בחינת תורה הוא מאיר לפה, דהינו להדבור, כי הרב מורה דרך ישר לתלמידיו בתורתו, שזה בחינת (דמ"ה ט"ו): אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה, והוא בחינת אמת, בבחינת (מלאכי ב'): תורת אמת היתה בפיהו.

ה' זה בחינת שדוכים, בבחינת (בראשית כ"ד): מה' יצא הדבר, בחינת (משלי י"ט): ומה' אשה משפלת. והוא בחינת אמת, בבחינת (בראשית שם): אשר הנחני בדרך אמת. ועל-ידיה נשלם הדבור, כי 'עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נטלו נשים, ואחד כל העולם בלא' (כמו שאמרו רבותינו, ורז"ם לברכה, קדושין מ"ט): וכל זמן שאין התקשרות, אין להדבור שלמות, אבל כשנתקשרין, נתחברים

בשכל האנושי, שפעולות משתנות יהיו נמשכין מאחד הפשוט יתברך ויתעלה, כי בשכל האנושי אי אפשר להבין זאת. רק על-ידי שבת, שאנו זוכין שנתן לנו השם יתברך מתנה גדולה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת י'): 'מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה', על-ידי-זה נתגלה אהדות הפשוט. כי שבת מורה על אמונת היחוד, שאנו מאמינים, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שברא כלם בששת ימי החל ושבת בשבת. נמצא שעל ידי שבת נתגלה אהדות הפשוט יתברך. והתגלות אהדות הפשוט זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך, כמו שמצינו: 'יחיד ורבים - הלכה כרבים' (ברכות ט' ו'), כי מחמת שהם רבים, שכל אחד יש בו דעה משנה בחינת פעולות משתנות, וכשהם מסכימים יחד לדעת אחד, נמצא בחינת פעולות משתנות נעשה בחינת אהדות הפשוט, שזה יקר מאד בעיניו יתברך, ועל כן הלכה כמותם. וגם פדי שלא להרבות מחלקת בישראל, כי אם לא כן, כל יחיד ויחיד יאמר כדעתו ואין לדבר סוף, ויתרבו מחלקת בישראל (עין בבא-מציעא נ"ט:), שאין זה רצונו יתברך, כי רצונו רק בבחינת אהדות הפשוט, כי כשתגלה בחינת אהדות

בחינת עצבות, אבל שבת הוא בחינת כן, ואז נחא לעלאין ותתאין, ונתעורר שמחה, ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החל מן העצבות, ונמשך עליהם מנוחה ושמחה, בבחינת (בראשית ה'): ויולד בן ויקרא שמו נח לאמר, זה ינחמנו ממעשגנו ומעצבון ידינו; הינו בחינת שבת שהיא בחינת כן, בחינת נח, נחא דעלאין ותתאין (עין תקן ע' בסופו ובהר פראשית נ"ח ג"ט), שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות, בחינת: זה ינחמנו וכו'. וכשזוכין לבחינת לשון הקדש, שהוא מקשר לשבת, אזי ממשכין על ידו את הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כי מחמת שהלשון הקדש מקשר לשבת, על-כן נמשך על ידו השמחה של שבת לששת ימי החל. וזה: אל אלקים ה' דבר (עם המכות) מספר שמחה, כי על-ידי שלמות הדבור שהוא לשון-הקדש, נמשך שמחה כנ"ל:

ו על-ידי-זה שממשכין קדשה של שבת לששת ימי החל, על-ידי-זה נתגלה האהדות הפשוט יתברך. כי בששת ימי החל הם פעולות משתנות, שכל יום נברא פעלה משנה, וזה כנגד השכל האנושי, להבין זאת

צדקה, פי חרוב נומעין אותו רק לדורות, כמו שאמרו בגמרא (תענית כ"ב): 'אנא עלמא בחרובא אשתכח, פי היכי דשתלי לי אבהתי, אנא נמי שתלי לבנאי'. נמצא שהחרוב הוא רק לדורות כמו הצדקה שהיא לדורות, כמו שאמר רבי חייא (שבת קנ"א): 'פי אתא עניא אקדם לה רפתא, פי היכי דלקדמו לבגד וכו', גלגל הוא שחזור בעולם':

אמת המים - זה בחינת תשובה, בבחינת (א"י ב): "שפכי מים לבך נכח פני ה'":

כתלי בית המדרש - זה בחינת עשירים, שהם פתל שהכל פונין בו, פי אהבי עשיר רבים (משל י"ד), והכל פונים אל העשירים. וזהו: 'כתלי בית המדרש', בחינת (תהלים ל"ד): דרשי ה' לא יחסרו כל טוב דהינו הצדיקים - דרשי ה', שכל טוב נמשך מהם. אך 'צדיקים מהני זכותיהו אעלמא, אדידהו לא' (הלן פ"ג), פי הצדיקים בעצמן אין להם כלום, רק ממשיכין כל טוב אל העולם, כמו שאמרו רבותינו, וזכרונם לברכה, על רבי חנינא בן דוסא (שם): 'כל העולם נוזן בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובין וכו'. ועל פן העשירים נקראין כתלי בית המדרש, שהם פתל שהכל פונין אליו על-ידי עשירותם,

הפשוט למטה, גם למעלה נתגלה אחרות הפשוט יתברך, בבחינת: אתה אחד ושםך אחד, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. שעל ידי אחרות שנתגלה בישראל למטה, נתגלה אחרותו הפשוט יתברך למעלה:

זה בחינת מעשה דרבי אליעזר הגדול בתנור של עכנאי (בבא מציעא מ"ט), כי 'רבי אליעזר - הלכה כמותו בכל מקום' (שם), והיה רוצה להראות, שזכה לשלמות הדבור, דהינו שלמות רבוע הדבור, שזוכין לזה על-ידי הלכות פנ"ל, ועל פן אמר: 'חרוב יוכיח', 'אמת המים יוכיח', 'כתלי בית המדרש יוכיחו', 'פת קול יוכיח'. פי אלו ארבעה דברים הם בחינת רבוע הדבור, דהינו ארבעה חלקי הדבור הנ"ל. פי הצדיקים הם גבורי כח עושי דברו, כמוכא בזהר הקדוש (לדילך דף צ), שהם עושים ומנהיגים עם הדבור פרצונם, ועל-פן רצה רבי אליעזר להראות, שיש לו שלמות רבוע הדבור, ועל-פן יכול לעשות עם הדבור פרצונו, דהינו לשנות הטבע פרצונו על-ידי שלמות דבורו, והראה זאת בארבעה דברים שהם בחינת רבוע הדבור:

חרוב יוכיח - זה בחינת הדבור של צדקה, פי חרוב הוא בחינת

של שבת לששת ימי החל, שהם
בחינת עבד כנ"ל:

וזה בחינת חנכה. כי ימי חנכה הם ימי
הודאה, שהוא בחינת שעשוע

עולם הבא, בחינת הלכות, שעל ידי
זה זוכין לשלמות הדבור, על ידי
התגלות האמת כנ"ל. וזהו בחינת
השמן של נר חנכה, בבחינת (דברים
ל"ג): תמיד ואוריד לאיש חסידך; שעל
ידי החסדים, דהינו בחינת הלכות,
נתגלה אור האמת, בחינת: תמיד
ואוריד. וזה בחינת השמן, שהוא
בחינת אור האמת, בחינת (תהלים מ"ג):
שלח אורך ואמתך. וצריך לתנו סמוך
לפתח (שבת כ"א), בחינת: פתחי פך
(מזכה ו'), הינו הדבור, כי האמת מאיר
בהדבור כנ"ל, בבחינת (תהלים קט):
פתח דברך יאיר ואני נמשך השמחה
של שבת לששת ימי החל, על ידי
לשון הקדש, שהוא שלמות הדבור.

וזה בחינת: חנכה - חנו כ"ה, בחינת
שבת נחא, שבו מקשר לשוך

הקדש שהוא בחינת: פה תברכו -
בלשון הקדש כנ"ל. והשמחה של
שבת מאיר לששת ימי החל, שהם גם
בן בחינת חנכה בחינת חנוך, מט"מ,
עבד, ששלטנותה בימי החל,
בבחינת: "זה ינחמנו ממעשינו
ומעצבון ידינו בחינת שמחה של
שבת, שנמשך לששת ימי החל כנ"ל:

וכל טוב שיש להם נמשך להם
מבחינת בית המדרש, הינו בחינת:
"דושי ה' לא יחסרו כל טוב, שמהם
נמשך כל ההשפעות כנ"ל:

בת קול - זה בחינת מלכות, פי
הקול יוצא משית עוקאין דקנה,
בחינת מלכות, בחינת (מלכים א') : שיש
מעלות לכסא (עין דבר נשא קכ"א: פתחם
ר"ה ובתקון כ"ב). נמצא שהראה רבי
אליעזר בארבעה דברים אלו, שיש לו
שלמות רבוע הדבור, דהינו בחינת
ארבעה חלקי הדבור הנ"ל. אבל אף-
על-פי-כן לא השגתו על זה, כי יחיד
ורבים - הלכה פרבים, כי זה יקר
בעיני השם יתברך, שזה בחינת
התגלות אחדות הפשוט מבחינת
פעלות משתנות כנ"ל, שזה בחינת
שבת כנ"ל. וזהו שאמר הקדוש-
ברוך הוא: 'נצחוני בני'; הינו
שבחינת בן שלהם נצח, כי זה שרבים
מסכימים לדעת אחד, זה בחינת
שבת, בחינת בן כנ"ל:

וזה בחינת: עבדו את ה' בשמחה
(תהלים ק). הינו להמשיך שמחה
לבחינת עבד, בחינת מט"ט, בחינת
ששת ימי החל כנ"ל. וזהו: דעו כי
ה' הוא אלקים, בחינת אחדות
הפשוט, שכל השנויים הם אחד,
שזה נתגלה על ידי שנמשך השמחה

תקון הצרה כנ"ל. ובתחלה כשהצדיק בצער ובצרה, כפיה וכמה נשמות שבועולם הזה ועולם הבא מקוננין ומתאבלין על צערו, וגם השכינה מקוננת, כי אפלו על דמים של רשעים השכינה מקוננת, קל וחמור על דמן של צדיקים, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, (סנהדרין טו) אבל כשזוכה לרפואה, אז מתנחמין כלם, ונמשך שמחה לכלם, בבחינת (ישעיה ג'): וארפאהו ואשלם נחמים לו ולאבליו, שעל ידי רפואתו נמשך נחמה לכל האבלים הנ"ל, היינו שמחה כנ"ל:

ודע, שמזמור לתורה הוא מסגל למקשה לילד, דהיינו לומר אותו. כי מזמור לתורה - ראשי תבות מל, בחינת שבועין קליון של היולדת שצועקת קדם הלדה, כמובא (י"ש במזמור זה קס"ח אותיות. קס"ח הוא חסד בא"ת ב"ש, שעל ידי החסד בחינת הלכות ההולדה בנקל כנ"ל. ויש מ"ג תבות בזה המזמור, כי קשוי לילד הוא על-ידי שיש קלפה שהיא אומרת: "גור, גם לי גם לך לא יכו' (מלכים א ג), כי אינו רוצה שיצא לאויר העולם, וכנגד זה יש מ"ג תבות בזה המזמור כנגד בחינת גם הנ"ל, כי המזמור הזה הוא סגולה למקשה לילד כנ"ל:

וזה: ויהי מקץ שנתים ימים (י). מקץ - הינו סוף, בחינת הלכות, שהם שעשוע עולם הבא שהוא כסוף. וזהו: שנתים ימים, כמאמר רבותינו, זכרונם לברכה (תנייה ה): על האי בר בי רב דחד יומא שהיה מצמער, עד שדרש לו רבי יוחנן: ואותי יום יום ידרשון, שיום אחד בשנה חשוב שנה, וזהו: שנתים ימים, בחינת הימים שנחשבין לשנים על-ידי למוד הלכות, בחינת יום יום ידרשון כנ"ל:

(וגמר פרוש הפסוק על-פי התורה הנ"ל לא יכינו לשמע)

ובשעה שהלב בצרה גם הראה בצרה. כי הראה היא קיום הגוף, כי הראה מקומת הלחה לבנה וממשכת הלחלוחית להגוף, כי הגוף יש לו תנועות שהם מיבשין הגוף, כי התנועות מיבשין, ועל כן עקר הקיום - על-ידי הראה, שממשכת לחלוחית. וכשהלב בצרה, שאז הדמים עולין ושומפין על הלב, ואזי הלב דופק בדפיקות גדולות, אזי הראה מנשבת נשיבות גדולות, ואזי נתיבש הראה, ועל-ידי-זה נתיבש הגוף, חס ושלום. ושמן הוא רפואה להראה, כמו שאומרין העולם, כי השמן מלחלת, הינו בחינת השמן הנ"ל, שהיא בחינת

ליקוטי הלכות

הלכות נשיאת כפים הלכה ב*

בחינת חסדים, כי ההלכות הם בחינת חסדים, כמבאר שם. ועל-ידי זה זוכים לאמת, כמו שכתוב (שם): תמיד ואוריך לאיש חסידך, דהינו הכהן שזוכה לאמת על-ידי ההלכות שהם בחינת חסדים. ועל-כן הכהן זוכה לשלמות הדבור, בבחינת (שמות ד): והוא יהיה לך לפה הנאמר באהרן הכהן. ועל-כן נמסר לכהנים הברכה בלשון הקדש, דהינו ברפת כהנים, בחינת כה תברכו בלשון הקדש, כי הם זוכים לשלמות הדבור שהוא לשון הקדש בחינת כה תברכו וכו' פנ"ל על-ידי ההלכות פנ"ל, כי על-ידי הלכות זוכים לזה פנ"ל, וכמבאר שם עין שם. ועל-כן קבעו ברפת כהנים אחר הודאה, כי על-ידי ההודאה בחינת הלכות זוכים לברפת כהנים בחינת לשון הקדש פנ"ל. ועל-כן צריך לברך בשמחה, כמו שכתוב בשלחן ערוך, כי ברפת כהנים שהוא בחינת לשון הקדש הוא מקשר לשבת, שעל-ידי זה ממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל פנ"ל. ועל-כן תכף אחר ברפת כהנים אומרים

על-פי המאמר של חנכה בלקוטי התנינא (סיקון ב) עין שם כל המאמר היטב, שעל-ידי ההלכות שהם בחינת תורה והודאה, בחינת שעשוע עולם הבא, על-ידי זה נתגלה אור האמת שהוא מאיר על-ידי שלשה שמות להדבור ונשלם הדבור. ושלמות הדבור הוא לשון הקדש, שהוא מקשר לשבת בבחינת (סוטה לח) כה תברכו בלשון הקדש וכו', עין שם. ועל-ידי זה נמשך השמחה של שבת לששת ימי החל, ואזי נתגלה בחינת אחדות הפשוט, ויודעין שכל הפעולות משתנות שהם בחינת ששת ימי החל, כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך וכו', עין שם היטב:

א וזה בחינת ברפת כהנים בלשון הקדש שקבעו בין הודאה לשלום. כי הכהן הוא איש החסד בחינת חסדים, ועל-כן זוכה להלכות, כמו שכתוב (דברים לג) יורו משפטך ליעקב, וכמו שכתוב: ובא אל הכהן או אל השופט, לשאל מהם ההלכה, כי לכהנים נמסרו ההלכות, כי הם

שים שלום, בחינת שלום ואחדות שזוכין על-ידי ברכת כהנים, הינו בחינת התגלות אחדות הפשוט שנתגלה על-ידי בחינת שבת כנ"ל. ועל-פני הכהן עוקר רגליו בעבודה, כי עקר ברכת כהנים הוא בשביל העבודה, דהינו לתקן בחינת עבודה, דהינו בחינת עבד מט"מ, כי על-ידי ברכת כהנים שהוא בחינת לשון הקדש, נמשך השמחה של שבת לששת ימי החל שהם בחינת עבד מט"מ. וזה שקבעו ברכת כהנים בתפלה, כי התפלה נקראת עבודה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ד): שלש ראשונות כעבד המסדר שבחו של רבו, אמצעיות כעבד השואל פרס מרבו וכו'. נמצא שבתפלה האדם כעבד בחינת מט"מ דכלול ח"י ברכאין דצלותא. וצריך להמשיך מהשמחה של שבת לבחינת עבד מט"מ, בחינת (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה, כמו שכתוב שם. וזה נעשה על-ידי ברכת כהנים כנ"ל. ועל-פני בעבודה עוקר רגליו, לרמוז שעוקר רגליו לברכת כהנים, שעל-ידי זה יתקן העבודה בשמחה של שבת כנ"ל, כי גם עקירת רגליו להליכה לברכת כהנים הוא מעין הברכה, כי ההליכה הוא בחינת הלכות, כי על שם זה נקראין הלכות על שם ההליכה, כמו שכתוב שם. ועל-פני

הכהנים מבקשין בשעת הליכה על הברכה, ואומרים: יהי רצון שתהא הברכה וכו', כי ההליכה שהוא מרמז על בחינת הלכות הוא סגלת הברכה, כי עקר הברכה על-ידי הלכות כנ"ל. נמצא, שעקירת רגליו להליכה לברכת כהנים בעבודה, הוא רמז על תקון העבודה דהינו בחינת עבד מט"מ, על-ידי שמחה של שבת שנמשך על-ידי ברכת כהנים, שהוא בחינת פה תברכו בלשון הקדש כנ"ל, וכמבאר שם, עין שם במאמר הנ"ל.

וזה בחינת שלש ברכות של ברכת כהנים שיש בהם שלשה שמות, שהם מרמזים על שלשה שמות של אמת, כי גם אלו השלשה שמות הם בחינת שלשה קוין של אמת כמובא. ועקר ברכת כהנים הוא שלום, דהינו בחינת שלום ואחדות הפשוט שנתגלה על-ידי ברכת כהנים בלשון הקדש שהוא מקשר לשבת כנ"ל, וכמבאר שם עין שם:

ב וזה בחינת נפילת אפים אחר התפלה, שאזי הוא תכלית היחוד בחינת אחדות הפשוט שנתגלה כנ"ל. וענין הנפילה שצריכין לפל על פניהם, ואיתא בכתבים שהוא נפילה ממש, שפילין עצמן אז למדרגות התחתונות כמובא, עין שם, הוא כי בחל שהוא בחינת עולם הזה,

כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ד): שלש ראשונות כעבד המסדר שבחו של רבו, אמצעיות כעבד השואל פרס מרבו וכו'. נמצא שבתפלה האדם כעבד בחינת מט"מ דכלול ח"י ברכאין דצלותא. וצריך להמשיך מהשמחה של שבת לבחינת עבד מט"מ, בחינת (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה, כמו שכתוב שם. וזה נעשה על-ידי ברכת כהנים כנ"ל. ועל-פני בעבודה עוקר רגליו, לרמוז שעוקר רגליו לברכת כהנים, שעל-ידי זה יתקן העבודה בשמחה של שבת כנ"ל, כי גם עקירת רגליו להליכה לברכת כהנים הוא מעין הברכה, כי ההליכה הוא בחינת הלכות, כי על שם זה נקראין הלכות על שם ההליכה, כמו שכתוב שם. ועל-פני

אי אפשר לנו להכליל בקדשת היחוד בכחינת אחרות הפשוט, כי אם על-ידי נפילה וירידה שהוא תכלית העליה. וכמוכא בדברי רבנו גרו יאיר (בלקוטי תנינא סימן יב) ענין תכלית העליה באר היטב, עין שם היטב, והכלל, שבשגופלין חס ושלום למקומות הנמוכים מאד, ואז מבקשין ומחפשיין איה מקום כבודו, וזהו בחינת תכלית העליה, כי א"ה הוא קדשה העליונה, עין שם היטב.

וזהו בחינת נפילת אפים, שבשעת הנפילה והירידה, אזי דיקא הוא תכלית היחוד בחינת תכלית העליה, כי בחינת איה שהוא הקדשה העליונה, הוא בחינת אחרות הפשוט דלית מחשבה תפיסא בה כלל, שזה בחינת א"ה וכו', ולבחינת קדשה עליונה זו צריך להיות בחינת ירידה שהיא תכלית העליה. וזה שאומרים ודוי קדם נפילת אפים, כי נפילה וירידה זו שהוא תכלית העליה הוא בחינת תשובה, כמבאר שם, כי זה עקר התשובה, כשמבקשין ומחפשיין איה מקום כבודו, כמו שכתוב שם. וזהו בחינת שלש עשרה מדות שאומרים אז, שהם שלשה עשר תקוני דיקנא הנמשכין מאריך אנפין, שהוא בחינת כתר בחינת איה כידוע. ועל-כך אין נפילת אפים כי אם בחל, אבל בשבת ויום טוב אין

גופלין על פניהם. כי בשבת ויום טוב אזי הוא עצם ההתנגלות אחרות הפשוט, ועל-כך אין צריכין אז ירידה בשביל העליה. רק בימי החל שהם בחינת עולם הזה בחינת פעולות משתנות, ואפלו התפלה של חל היא גם כן בבחינת פעולות משתנות, כי מתפללין שלש עשרה ברכות אמצעיות שהם משנים זה מזה, ועל-כך כשרוצים להכליל בבחינת אחרות הפשוט, אי אפשר לבוא לעליה זו כי אם על-ידי בחינת ירידה שהיא תכלית העליה כנ"ל, ואז נכללין כל הפעולות משתנות בבחינת אחרות הפשוט, שזה בחינת נפילת אפים כנ"ל. אבל בשבת ויום טוב שהם בחינת עולם הבא, שבהם עצם ההתנגלות אחרות הפשוט, בחינת (וברכה יד) ביום ההוא יהיה ה' אחד וכו', ועל-כך אז נכללין כל ברכות האמצעיות בכרכה אחת, שאין מתפללין רק ברכה אחת באמצע, ועל-כך אז אין צריכין לנפילה וירידה, דהיינו נפילת אפים, כי הנפילה והירידה הוא רק פדי לעלות לעליה, דהיינו לבחינת קדשת שבת שהוא בחינת אחרות הפשוט, ועל-כך בשבת ויום טוב בעצמו אין צריכין לזה כנ"ל. וכן בכל יום שיש בו איה תוספת קדשה, וכל תוספת קדשה נמשך משבת שהוא כלליות הקדשה,

מקשר לשבת, דהיינו שאומרים הקדשה בלשון הקדש ובלשון תרגום, ונכלל התרגום בקדשה, שזה בחינת פעולות משתנות שנכללין באחדות הפשוט שהוא עצם הקדשה.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: עלמא אמאי קאי אקדשה דסדרא. כי עקר קיום העולם הוא בשביל התכלית שיחזור ויכלל בשרשו, כי בשביל זה נברא העולם ועל זה קים העולם. וזהו שאמרו שהעולם קים אקדשה דסדרא שנתקנה בלשון תרגום, שהוא בחינת פעולות משתנות שנכללין באחדות הפשוט, שזהו קיום העולם כנ"ל. כי קיום העולם הוא דבר נפלא, שפעולות משתנות דהיינו העולם ומלאו, יקבלו חיות ויהיו נמשכין מאחד הפשוט. ועל-כן אין קיום להעולם כי אם על-ידי קדשה דסדרא, שעל-ידי זה נכללין כל הפעולות משתנות באחדות הפשוט כנ"ל, וזהו קיום העולם כנ"ל:

ד וזהו בחינת שיר של יום שאומרים אחר קדשה דסדרא, שאנו מזכירין בכל יום שבת, כמו שאמרין: היום יום ראשון בשבת וכו', וכמובא בספרים שזה בשביל לזכור בכל יום את השבת. הינו כנ"ל, כדי להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החל כנ"ל, שזהו בעצמו בחינת השיר של יום שאומרים. כי עקר כל השירות הם רק בשבת שהוא בחינת עולם

ומאחר שיש בו בחינת התגלות קדשת שבת, על-כן אין צריכין לגפילה וירידה, ועל-כן אין בו גפילת אפים. וזהו בחינת הימים שאין נופלין בהם על פניהם, כמבאר בשלחן ערוך:

ג וזה בחינת קדשה דסדרא שנתקנה בלשון תרגום, הינו שהתרגום נכלל בקדשה. כי פעולות משתנות שנכללין באחדות הפשוט על-ידי תקוני התפלה כנ"ל, זה בחינת לשון תרגום שעולה ונכלל בלשון הקדש, כי תרגום הוא בחינת עין הדעת טוב ורע, כמו שכתב רבנו גרו' יאיר (בסימן יט חלק א) וזה בחינת מט"מ כמובא, שהוא בחינת ששת ימי החל כנ"ל. וזה בחינת פעולות משתנות, כי כל הפעולות משתנות הם בבחינת עין הדעת טוב ורע, כי הקדשה בעצמה היא בחינת כלו טוב כלו אחד, ואין שם פעלה משנה חס ושלום, רק כלו אחד כלו טוב. ותכף שנמצא פעלה משנה יש שם אחיות הרע, שזה בחינת עין הדעת טוב ורע. וכמובן זאת במאמר אמר רבי עקיבא כשתגיע לאבני שיש מהור וכו' (בסימן טא חלק א), עין שם. נמצא, שתרגום שהוא בחינת עין הדעת, הוא בחינת מט"מ בחינת פעולות משתנות בחינת ששת ימי החל. ועתה הוא נכלל בקדשה בתוך לשון הקדש שהוא

הבא, שאז יתער השיר של לעתיד. וכל השירות של ששת ימי החל בחינת עולם הזה, הם רק מה שנמשך משבת לששת ימי החל שיר ושמחה כנ"ל. ועל-כן אומרים מתחלה: היום יום אחד בשבת וכו' ואחר כך אומרים השיר, כי השיר נמשך משמחת שבת שנמשך לימי החל כנ"ל. וזהו גם כן בחינת קמרת של אחר התפלה, בחינת שמחה, כמו שכתוב קמרת ישמח לב, כי עכשו זוכין לשמחה על-ידי שנמשך השמחה של שבת לימי החל כנ"ל. וחזרין ומסימין בהלכות ושלום, דהינו כל השונה הלכות בכל יום וכו', כי זה כלל כל הבחינות הנ"ל, כי כל זה נעשה על-ידי הלכות, שעל דם זוכים לשלום בחינת אחדות הפשוט שנתגלה כנ"ל.

ה וזהו בחינת קדשה דסדרא שאומרים במוצאי שבת, הינו כנ"ל, שתכף אחר יציאת השבת ומתחילין ששת ימי החל, על-כן אומרים אז קדשה דסדרא שנתקנה בלשון הקדש ובלשון תרגום, כדי להמשיך קדשה של שבת לששת ימי החל, על-ידי שמקשרין וכוללין לשון תרגום בלשון הקדש שהוא מקשר לשבת, ואומרים סדר הקדשה בהם כנ"ל. ועל-כן נוהגין בשבת ויום טוב שאין אומרים בהם קדשה דסדרא בשחרית כי אם במנחה, כי אז אין צריכין להמשיך עליהם הקדשה כנ"ל, כי הם עצמם קדש, וגם יום טוב מתגלה בו קדשת שבת, כמוכא. רק במנחה אומרים הקדשה דסדרא, כי מנחה הוא סמוך לימי החל, כי תפלת המנחה כרוך ליום שלאחריו לענין תחנון, על-כן אומרים אז קדשה דסדרא כנ"ל:

בְּרוּךְ הוּא' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

הלכות בציעת הפת הלכה ב'

ולפרש עצמו מן העולם הזה מפל
 וכל, כי זכאה מאן דלא איתנהה
 מדילה כלום כמו שכתוב בזהר
 הקדוש (חלק ב קמא:). ועל-כן בכל
 ההכרחיות שאנו מברחין לקח מן
 העולם הזה כגון אכילה ושתיה
 וכיוצא שמברחין לקיום האדם צריכין
 לברך על ההנאה שנהנין מן העולם
 הזה. ועל-ידי זה אנו פוללין ומעלין
 הדברים האלו של העולם הזה בתוך
 בחינת עולם הבא, כי הברכה
 וההודאה הוא בחינת עולם הבא, כי
 זה עקר העולם הבא כנ"ל. נמצא,
 כשאנו מברכין על איזה דבר ומהללין
 אותו יתברך על אותו הדבר, נמצא
 שנעשה מדברי עולם הזה שבח
 והודאה אליו יתברך. כי על-ידי הדבר
 הזה אנו מודים ומברכין אותו. על-כן
 על-ידי זה נכלל הדבר הזה של
 העולם הזה שאנו מברכין עליו בתוך
 בחינת העולם הבא. כי הברכה
 והודאה הוא בחינת עולם הבא כנ"ל.
 וזהו בחינת הברכה שמברכין על כל
 דבר שנהנין מן העולם הזה כרי
 שיהיה נכלל בתוך העולם הבא על-
 ידי הברכה כנ"ל.

הפת קובע ברכה לעצמו מחמת
 חשיבותו. והם חמשה מיני
 דגן כמבאר בשלחן ערוך עין שם:

על-פי מה שכתב רבנו גרו יאיר
 במאמר "חנכה והודאה"
 בליקוטי תניינא סימן ב', עין שם היטב
 כל המאמר.

והכלל, שהודאה הוא בחינת עולם
 הבא, כי זה עקר העולם
 הבא להודות ולהלל אותו יתברך
 ולדעת אותו יתברך. ועל-ידי זה זוכין
 לבחינת שלמות הדבור שהוא לשון
 הקדש. ועל-ידי זה ממשיכין קדשת
 שמחת שבת לששת ימי החל וכו', עין
 שם. ועל-ידי זה נתגלה אחדות
 הפשוט שכל הפעולות משתנות
 נמשכין מאחד הפשוט יתברך. וזה
 יקר מאד אפלו אצלו יתברך. ועל-כן
 הלכה פרבים וכו', עין שם היטב:

וזה בחינת ברכת הנהנין שצריך
 לברך על כל דבר של העולם
 הזה. כי אסור להנות מן העולם הזה
 בלא ברכה (ברכות לה). והענין כי האדם
 צריך לדבק מחשבתו בעלמא דאתי

וְעַל-כֵּן נִתְקַנּוּ כָּל הַבְּרָכוֹת בְּלִשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ כִּי הַבְּרָכָה וְהַהוֹדָאָה
הִיא בְּעֶצְמָהּ בְּחִינַת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי
עַל-יְדֵי הַהוֹדָאָה וְהַבְּרָכָה נִשְׁלַם
הַדְּבוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
כַּנ"ל. וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַמִּשְׁכַּת
קִדְשֵׁת שֶׁבֶת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שְׁנִמְשָׁךְ
עַל-יְדֵי זֶה כַּנ"ל, כִּי שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל
הֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא חֹל
בְּחִינַת עוֹלָם הַפְּרוּד שֶׁמַּעֲרֵב טוֹב וְרַע,
שֶׁזֶה בְּחִינַת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁהֵם
מַעֲרָבִים טוֹב וְרַע פְּדִיעוּעַ. וְשֶׁבֶת הוּא
בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא כְּמוֹבָא (זהר חלק א א:).

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַבְּרָכָה שֶׁמְבָרְכִין אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ עַל דְּבָרֵי עוֹלָם הַזֶּה שֶׁעַל-יְדֵי
זֶה נִכְלָל הָעוֹלָם הַזֶּה בְּהָעוֹלָם הַבָּא
עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ קִדְשֵׁת שֶׁבֶת שֶׁהוּא
בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל
שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה כַּנ"ל.

וְעַתָּה נִכּוֹן מְאֹד מֵה שֶׁמְצִינּוּ כַּמָּה
בְּרָכוֹת פְּרָטִיּוֹת וּמְבָרְרוֹת וְהֵם
חֲשׂוֹבוֹת יוֹתֵר מְבָרְכוֹת כְּלָלִיּוֹת
כְּמִבְּאֵר בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (ארח חיים סימן ריא
ס"ו). וְלִכְאוּרֵה הַדְּבָר תְּמוּהָ, מֵה חֲלוּק
יֵשׁ אִם אָנוּ מְבָרְכִין אוֹתוֹ בְּכֹל אוֹ
בְּפָרֵט, אֵךְ עַל-פִּי הַנ"ל הַדְּבָר מְבָאֵר
הַיֵּטֵב, כִּי כָּל מֵה שֶׁמְבָרְכִין אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ עַל דְּבָר פְּרָטִי יוֹתֵר נִתְגַּלָּה
יוֹתֵר אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מִפְּעֻלּוֹת
מִשְׁתַּנּוֹת בְּיוֹתֵר. וְכָל מֵה שֶׁהַפְּעֻלּוֹת
מִשְׁתַּנּוֹת וּפְרָטִיּוֹת בְּיוֹתֵר יִקָּר וְחָשׁוּב
יוֹתֵר כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה גַּם מֵהֶם אַחֲדוֹת
הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ. נִמְצָא, שֶׁכָּל מֵה
שֶׁמְבָרְכִין עַל כָּל דְּבָר פְּרָטִי וּמִיּוֹחַד
יוֹתֵר נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט
יִתְבָּרַךְ, כִּי נִתְגַּלָּה אַחֲדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
מִפְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּפְרָטִיּוֹת, כִּי עָקֵר
חֲשִׁיבוֹת הַתְּגַלּוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט
יִתְבָּרַךְ הוּא דִּיקָא כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה מִפְּעֻלּוֹת
מִשְׁתַּנּוֹת כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן כָּל מֵה
שֶׁהַפְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וּפְרָטִיּוֹת בְּיוֹתֵר

וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת אַחֲדוֹת
הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ שֶׁעָקֵר הַתְּגַלּוֹת
עַל-יְדֵי פְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת דִּיקָא, דְּהֵינּוּ
כְּשֶׁכָּל הַפְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִכְלָלִין
בְּאַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּתְגַּלָּה
שְׁפָלָם נִמְשָׁכִין מֵאַחַד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ
כַּנ"ל וְכְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב כְּמֵאמַר הַנ"ל, עֵינַי
שָׁם הַיֵּטֵב. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַבְּרָכָה
שֶׁאָנוּ מְבָרְכִין עַל דְּבָרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה
שֶׁהֵם כֻּלָּם בְּחִינַת פְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כִּי
כָּל הַדְּבָרִים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה מְשֻׁנָּים

בְּרַכָּה חֲשׂוּבָה בְּיִתְרָה, דְּהֵינּוּ בְּרַכָּה פְּרִימִית, דְּהֵינּוּ לְכֹלל אוֹתוֹ הַפְּעֻלָּה בְּפֶרֶט בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁיְהִי נִכְלָל בְּאֲחֵדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכֵ"ל. כִּי הֵבֵל תְּלוּי בְּדַעַת שְׂכַל מַה שֶׁהִדְעַת יוֹתֵר גְּדוֹל מְשִׁיגִין בְּיִתְרָה אֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ וְנִכְלָלִין בְּיִתְרָה פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וּפְרִמִּיּוֹת בְּאֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ:

וְזֶהוּ בְּחִינַת חֲשִׁיבוֹת פֶּת וְיוֹן שֶׁהֵם חֲשׂוּבִים מִן הֵבֵל, כִּי הֶלְחֵם הוּא בְּחִינַת דַּעַת כְּמוּבָא (וְהֵר חֶלֶק א קנז), כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (מִשְׁלֵי מ, ה): לָכוּ לְחַמּוּ לְחַמִּי וְכו'. וְעַל־כֵּן חֲשׂוּב. וְחֲשִׁיבוֹתוֹ שְׂקוּבַע בְּרַכָּה לְעִצְמוֹ שְׂמֻבְרָכִין עָלָיו בְּרַכָּה פְּרִימִית. דְּהֵינּוּ שְׁנַתְּנֻלָּה אֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ מִפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּפֶרֶט כֵּ"ל. וְעַל־כֵּן לֹא נִקְרָא לְחֵם כִּי אִם חֲמִשֶׁת מִיגֵי דִּגְן בְּחִינַת ה' הַדַּעַת כְּמוֹ שְׂכֵתָב רַבְּנֵי כְּמוֹקִים אַחַר (לְקוּשׁ מוֹהַר"ן קמ"א נג) וְכֵ"ל. וּמְחַמַּת חֲשִׁיבוֹת הֶלְחֵם הוּא בָּא עִם קָרְבָן תּוֹדָה, דְּהֵינּוּ לְחַמֵי תּוֹדָה. וְתּוֹדָה הוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, כִּי כָּל הַקָּרְבָּנוֹת בְּטוֹלִין חוּץ מִן הַתּוֹדָה, דְּהֵינּוּ שְׂאֵר רַק לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת תּוֹדָה כְּמוּבָא בְּתַחֲלַת הַמַּאֲמֵר הַנ"ל. וְעַל־כֵּן בְּרַכַת הֶלְחֵם חֲשׂוּב מִן הֵבֵל וְנִקְבַע לוֹ בְּרַכָּה פְּרִימִית, כִּי בְּרַכַת הֶלְחֵם הוּא בְּבְחִינַת לְחַמֵי תּוֹדָה שֶׁהוּא קָרְבָן חֲשׂוּב שֶׁהוּא לְבַד יִשְׂאֵר לְעֵתִיד כֵּ"ל.

יָקָר וְחֲשׂוּב יוֹתֵר כְּשֶׁנִּתְּנֻלָּה גַם מִהֵם אֲחֵדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְנִמְצָא בְּשְׂמֻבְרָכִין כְּכֹלל "שֶׁהֵבֵל נִהְיָ בְּדָבָרוֹ" אִין הַבְּרַכָּה חֲשׂוּבָה כָּל קֵד כְּמוֹ הַבְּרַכָּה שְׂמֻבְרָכִין עַל דְּבַר פְּרִמִי כַּגוֹן "בוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן". כִּי עַל־יְדֵי בְּרַכַת שֶׁהֵבֵל אִין נִתְּנֻלָּה כָּל קֵד בְּפִרוּשׁ בְּחִינַת אֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ מִפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, מֵאַחַר שְׂמֻבְרָכִין עַל כָּל הַבְּרִיאָה כְּכֹלל. אֲבָל כְּשֶׁמֻבְרָכִין עַל דְּבַר פְּרִמִי נִתְּנֻלָּה מִפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וּפְרִמִּיּוֹת אֲחֵדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן בְּרַכַת שֶׁהֵבֵל הִיא קְטָנָה בְּמַעֲלָה מִבְּרָכוֹת פְּרִמִּיּוֹת כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכֵן בְּיִצְאָא בְּזֶה.

וְעַקֵר הַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים הוּא עַל־יְדֵי הַדַּעַת, כִּי הַחֲכֵמָה מְחִיָה הֵבֵל. וּבְכָל מְקוֹם שְׂמֻלְבֶשׁ הַדַּעַת בְּיִתְרָה הוּא חֲשׂוּב יוֹתֵר וּמֻבְרָכִין עָלָיו בְּרַכָּה חֲשׂוּבָה בְּיִתְרָה, דְּהֵינּוּ בְּרַכָּה פְּרִימִית. כִּי מְחַמַת חֲשִׁיבוֹתוֹ קוֹבַע בְּרַכָּה לְעִצְמוֹ כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל כְּמוֹהַ דְּבָרִים (בְּרַכּוֹת נב), הֵינּוּ מְחַמַת שְׂמֻלְבֶשׁ בּו דַּעַת בְּיִתְרָה. וְהַדַּעַת הוּא הָעוֹלָם הַבָּא. כִּי זֶה עַקֵר הָעוֹלָם הַבָּא, דְּהֵינּוּ לְדַעַת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְהוֹדוֹת וּלְבָרַךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כֵּ"ל. וְעַל־כֵּן כְּכֹל מַה שֶׁיֵּשׁ בּו בְּחִינַת דַּעַת יוֹתֵר הוּא נִכְלָל בְּיִתְרָה בְּהָעוֹלָם הַבָּא. וְיִכּוּלִין לְבָרַךְ עָלָיו

והיין גספן חשוב וקובע ברכה לעצמו, פי היין גספן בחינת דעת, כמו שאמרו (פנהדרין ע): תמרא וריחני פקחין, וכמו שאמרו (יקא עו): זכה געשה ראש, הינו מחזין וכמובא במקום אחר (לקוטי מוה"ר סימן כט):

הלכות ברכת הודאה הלכה א:

כל הפעולות משתנות בתוך אחדות הפשוט וכו' עין שם. שזה בחינת הלכה פרבים. עין שם כל זה היטב:

א ועתה נוכל לומר שזה בעצמו בחינת ארבעה צריכין

להודות שכנגד בחינת ארבעה חלקי הדבור שגשלים על ידם, כי על-ידי תורה דהינו על-ידי הארבעה צריכין להודות על ידם נשלם רבוע הדבור כנ"ל, ועל-כן הם ארבעה שצריכין להודות כנגד ארבעה חלקי הדבור שגשלים על ידם. כי חולה שנתרפא ומודה לשמו יתברך - זה בחינת דבור של תשובה, כי אין אדם עומד מחליו אלא אם כן מוחלין לו כל עוונותיו (גדרים מא), והינו על-ידי תשובה כמו שכתוב (ישעיה ה): ושב ורפא לו. יורדי הים - זה בחינת דבור של צדקה, כמו שכתוב ביונה על האנשים שהיו עמו בספינה (יונה א, טו): וידרו גדרים. כי צדקה הוא בחינת ים, בחינת מים, כמו שכתוב (עמוס ה,

ארבעה צריכין להודות. וסימנם וכל החיים יודף סלה - חולה ים יפורים הינו חבוש בבית האסורים מדבר. ומאי מברכין: הגומל לחיבים טובות וכו' (שלחן ערוך סימן ריט).

על-פי המאמר של הנפה בלקוטי תנינא סימן ב' שם מבאר שעל-ידי תורה הודאה, בחינת ארבעה צריכין להודות, שזה בחינת שעשוע עולם הפא שאז יהיו ימי הודאה לשמו יתברך, בחינת הלכות כמבאר שם, על-ידי זה מאיר האמת על-ידי שלשה שמות שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים וזווגים לתוך הדבור, דהינו לשלמות רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור, שהם: דבור של תשובה, ודבור של צדקה, ודבור של עשירים קרובים למלכות בחינת (בראשית מ, יב): שלשת השריגים וכו', ודבור של מלכות פה וכו' עין שם. ועל-ידי זה נמשך הקדשה של שבת שלשת ימי החל. ועל-ידי זה נכללין

וְגַם בְּחֵינַת שְׂדוּכִים וְזוּגִים נַעֲשֶׂה
גַּם-כֵּן עַל-יְדֵי מִנְּן עֲשֶׂרָה, כִּי
צָרִיךְ לְאוֹדוּי בְּאִפִּי עֲשֶׂרָה (שם), וְכֵן
מִקוֹם שֵׁשׁ עֲשֶׂרָה יֵשׁ קִדְשָׁה, כִּי אִין
קִדְשָׁה פְּחוֹת מִעֲשֶׂרָה (מַגֵּלָה כג:),
וּכְשֵׁישׁ קִדְשָׁה עַל-יְדֵי יוֹד זֶה בְּחֵינַת
שְׂדוּכִים וְזוּגִים, בְּחֵינַת קִדוּשִׁין מִמֶּשׁ,
כִּי כָּל הַזּוּגִים וְקִדוּשִׁין הוּא בְּחֵינָה
שְׂמִמְשִׁיכִין קִדְשָׁה, בְּחֵינַת יוֹד,
לְבַחֲחֵינַת מַלְכוּת כִּידוּעַ (תַּקוּנֵי זִכְרֵי תַּקוּנֵי ד'ף
כה). נִמְצָא שְׁעַל-יְדֵי עֲשֶׂרָה נַעֲשֶׂה
בְּחֵינַת זּוּגִים, בְּחֵינַת קִדוּשִׁין, שֶׁהוּא
בְּחֵינַת שֵׁם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל אֲמֹת הַמַּאִיר
בְּרַבּוּעַ הַדְּבּוּר כִּנ"ל.

גַּם אֵיחָא שֵׁם בְּמַאֲמֵר הַנ"ל (אוֹת ד)
שֶׁהַדְּבּוּר נִשְׁלַם עַל-יְדֵי שְׂדוּכִים,
כִּי עֲשֶׂרָה קִבִּין שִׁיחָה יִרְדּוּ לְעוֹלָם,
תִּשְׁעָה נִמְלוּ נָשִׁים, וְאַחַד כָּל הָעוֹלָם
(קִדוּשִׁין מכו:), וּכְשֵׁישׁ זּוּג וְשִׁדוּךְ נִשְׁלָמִין
חֲלָקֵי הַדְּבּוּר עֵין שֵׁם. וְעַל-כֵּן צָרִיכִין
עֲשֶׂרָה לְאוֹדוּי בַּפְּנִיָּה, כִּנְגַד עֲשֶׂרָה
בְּחֵינֹת הַדְּבּוּר שֶׁנִּשְׁלָמִין עַל-יְדֵי
הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי בְּחֵינַת שְׂדוּכִים. כִּי
אֵלוּ עֲשֶׂרָה קִבִּין שִׁיחָה הֵם כִּנְגַד
עֲשֶׂרָה בְּחֵינֹת שֵׁשׁ בְּהַדְּבּוּר, כִּי
הַדְּבּוּר הוּא בְּחֵינַת מַלְכוּת שְׁכּוּלָה
מִעֲשֶׂר כְּנֹדָע, וּכְנֹגַד זֶה יֵשׁ בְּחֵינַת
עֲשֶׂרָה קִבִּין שִׁיחָה וְכו', וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
עֲשֶׂרָה הַנ"ל מַאִיר בְּחֵינַת שְׂדוּכִים
בְּחֵינַת עֲשֶׂרָה חֲלָקֵי הַדְּבּוּר וְנִשְׁלָם
רַבּוּעַ הַדְּבּוּר כִּנ"ל:

כד): וְצָדָקָה כִּנְחַל אֵיחָן, בְּחֵינַת (קָהֳלָה
יא, א): שִׁלְחָ לְחַמּוֹךְ עַל פְּנֵי הַמַּיִם.
חֲבוּשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים שְׂיוּצָא מִן
הָאֲסוּרִים - זֶה בְּחֵינַת דְּבּוּר שֶׁל
עֲשִׂירִים קְרוּבִים לְמַלְכוּת, שְׁעַל יָדָם
הַדְּרָךְ שְׂיוּצָא הַחֲבוּשׁ מִתּוֹךְ הַמַּאֲסֵר,
בְּחֵינַת: שְׁלֹשֶׁת הַשְּׂרִיגִים - שְׁלֹשָׁה
שָׂרֵי גָאִים (חֲלוּן צב), שְׁעַל יָדָם יֵצֵא
יוֹסֵף מִבֵּית הָאֲסוּרִים כִּמְפָרֵשׁ בַּתּוֹרָה
(בַּפְּרָשַׁת מִקְוֵי). מִדְּבַר - זֶה בְּחֵינַת עֵקֶר
הַדְּבּוּר, בְּחֵינַת מַלְכוּת פֶּה, כִּי מִדְּבַר
מְרַמֵּז עַל הַדְּבּוּר בְּעֵצְמוֹ כִּמְבֹאֵר
בְּזֵהר הַקִּדוּשׁ (בַּהַקְדָּמָה ד'ף י) שְׂמִדְּבַר
בְּחֵינַת דְּבּוּר, הֵינּוּ בְּחֵינַת מַלְכוּת פֶּה
שֶׁהוּא עֵקֶר הַדְּבּוּר:

ב וְעַל-כֵּן הַמְּנַהֵג שִׁיחָה הַהוֹדָאָה
בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בְּשַׁעַת קְרִיאַת
הַתּוֹרָה (שִׁלְחָן עֵרֶךְ שֵׁם סַעֲיָן ג), כְּדֵי שִׁיחָה
נִשְׁלָם הַדְּבּוּר עַל-יְדֵי תּוֹרָה וְתְּפִלָּה
שֶׁהֵם קְנוֹי הָאֲמֹת שְׂמִאִירִים עַל-יְדֵי
הַהוֹדָאָה וּמִשְׁלִימִים רַבּוּעַ הַדְּבּוּר
כִּנ"ל. כִּי עַל-יְדֵי תּוֹרָה הוֹדָאָה עַל-יְדֵי
זֶה מַאִיר הָאֲמֹת בְּרַבּוּעַ הַדְּבּוּר עַל-יְדֵי
שְׁלֹשָׁה שְׂמוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינַת תּוֹרָה
וְתְּפִלָּה וְשְׂדוּכִים כִּנ"ל, וְעַל-כֵּן
הַהוֹדָאָה שֶׁל אַרְבָּעָה הַצְּרִיכִין לְהוֹדוֹת
הוּא בְּשַׁעַת תּוֹרָה וְתְּפִלָּה, דֵּהֵינּוּ
בְּשַׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּשַׁעַת
הַתְּפִלָּה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מַאִיר בְּחֵינַת
תּוֹרָה וְתְּפִלָּה שֶׁהֵם בְּחֵינַת שְׁנֵי שְׂמוֹת
שֶׁל הָאֲמֹת כִּנ"ל.

שאלו הארבעה הצריכין להודות על הנסים והישועות שעשה ה' יתברך עמם על-ידי השגחתו יתברך עליהם זהו בעצמו בחינת המושכת הקדשה של שבת, דהינו עולם הבא שכלו שבת, לששת ימי החל דהינו העולם הזה. כי עקר הישועה רק על-ידי זה על-ידי שנמשך ההשגחה מעולם הבא לעולם הזה כנ"ל, בשביל זה אנו מברכין: הגומל לחיבים טובות שגמלנו כל טוב, 'כל טוב' דיקא, בחינת עולם הבא שהוא כלו טוב שמושם נמשך הגמול כי עקר הישועה על-ידי העולם הבא שהוא כלו טוב שמושם נמשך ההשגחה שעל-ידי זה נעשה הישועה כנ"ל.

וזהו בחינת: הגומל לחיבים טובות וכו', כי זהו עקר ההודאה שהוא יתברך גומל לחיבים טובות. כי באמת מעלת וחדוש הנס שעשה ה' יתברך הוא לכאורה תמוה: מה חדוש הוא לפני ה' יתברך שיכול לעשות נסים ונפלאות לקרע הים וכיוצא, כי מאחר שהוא יתברך ברא הכל ומחיה ומקים הכל ברצונו בידו לעשות עם כל העולם כלו ברצונו להרם ולבנות וכו' ומהו הרבותא והחדוש של הנס.

אך איתא (ראה זכר תרויח דף קע) שעקר החדוש של הנסים הוא, כי

ג וכשנשלם הדבור, אזי נמשך הקדשה של שבת לששת ימי החל כמבאר שם. ובשביל זה נוהגין לומר מזמור "הודו" בערב שבת קדם קבלת שבת, כי על-ידי זה המזמור של ארבעה צריכין להודות על-ידי זה נשלם הדבור ונמשך קדשה של שבת לששת ימי החל, וזה אנו צריכין עתה בערב שבת בסוף הששת ימי החל לכללם בקדשת שבת שיהיה נמשך עליהם הקדשה של שבת, וזה נעשה על-ידי ארבעה צריכין להודות שהם מפרשין במזמור הודו הנ"ל. כי הנס של אלו הצריכין להודות זהו בעצמו בחינת המושכת הקדשה של שבת לששת ימי החל.

כי איתא בדברי רבנו גרו' יאיר בסימן ר"ג על מאמר רבותינו ז"ל (ברכות נט): ומוריד שני דמעות לים הגדול עין שם היטב. והכלל, שכל הנסים והישועות הוא על-ידי שה' יתברך ממשך בחינת השגחה מעלמא דאתי לתוך העולם הזה. כי בעולם הבא יהיה כלו טוב ויתנהג רק על-ידי השגחתו יתברך, אבל עכשו לפעמים על-ידי העוונות חס ושלום נופלים תחת חייב הטבע, ועקר הנס והישועה שנמשך השגחה מבחינת עולם הבא לתוך העולם הזה, ועל-ידי זה בא הישועה עין שם היטב. נמצא

וּנְפֹלָא מְאֹד כִּי זֶה קָשָׁה גַם בְּעֵינָיו
 יִתְבַּרְךְ כִּמּוֹ שְׂמִינָיו בְּקִרְיַת יַם־סוּף
 שֶׁהָיָה קָשָׁה לִפְנָיו כִּי הִלְלוּ עוֹבְדֵי
 עֲבוֹדַת זָרָה וְכו' (שם).

נמצא, שְׁעַקֵּר תַּקְּף הַגֵּם מִה שֶׁה'
 יִתְבַּרְךְ מְשַׁדֵּד חַיִּיב הַמְשַׁפֵּט
 וְהַדִּין שֶׁזְהוּ בַּעֲצוּמוֹ בְּחִינַת שְׁנוֹי הַטֹּבֵע
 כַּנ"ל. וְזֶה מִמְשִׁיךְ ה' יִתְבַּרְךְ מִבְּחִינַת
 עוֹלָם הַבָּא שֶׁאֵין יְהוָה כְּלוּ מִטוֹב וְכֵל
 הַדּוֹנָנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזִכּוּיֹת וְלֹא יִהְיֶה אֵין
 שׁוּם קַמְרוּג וְדִין כִּי יִהְיֶה כְּלוּ מִטוֹב.
 וְעַל־כֵּן כִּשְׁה' יִתְבַּרְךְ רֹצֵחַ עֲכָשׁוּ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת גַּם וְחֶסֶד עִם
 הָאָדָם, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא חַיִּיב וְאֵינוֹ
 כְּדָאִי, הוּא מִמְשִׁיךְ עָלָיו הַשְּׁנִיחָה
 וְטוֹבָה מֵעוֹלָם הַבָּא שֶׁכֵּל מִטוֹב שֶׁאֵין
 לֹא יִהְיֶה שׁוּם דִּין וְקַמְרוּג כִּי זְדוֹנוֹת
 יִתְהַפְּכוּ לְזִכּוּיֹת כַּנ"ל. וְהוּא יִתְבַּרְךְ
 מִמְשִׁיךְ זֹאת הַטוֹבָה וְהַשְּׁנִיחָה שֶׁל
 עוֹלָם הַבָּא לְתוֹךְ עוֹלָם הַזֶּה וְעַל־יְדֵי
 זֶה נַעֲשֶׂה לוֹ הַגֵּם וְהַיְשׁוּעָה. וְהוּא
 מִמֶּשׁ בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת הַהַשְּׁנִיחָה
 מִהָעוֹלָם הַבָּא לְעוֹלָם הַזֶּה לְשׁוֹנוֹת
 הַטֹּבֵע כַּנ"ל, כִּי זְהוּ בַּעֲצוּמוֹ בְּחִינַת
 שְׁנוֹי הַטֹּבֵע כַּנ"ל.

וְזֶהוּ: הַגּוֹמֵל לְחַיִּיבִים טוֹבוֹת, הֵינּוּ כִּי
 זֶה עֵקֶר הַהוֹדָאָה שֶׁהוּא יִתְבַּרְךְ
 גּוֹמֵל לְחַיִּיבִים טוֹבוֹת שֶׁזְהוּ בְּאִמַּת
 חֲדוּשׁ נִפְלָא וְדַכְר גַּם לְשַׁדֵּד הַמְשַׁפֵּט

כְּשֶׁאָדָם בְּצָרָה יֵשׁ עָלָיו קַמְרוּגִים
 גְּדוֹלִים, וְה' יִתְבַּרְךְ הוּא אוֹהֵב מְשַׁפֵּט,
 וְזֶהוּ קָשָׁה בְּעֵינָיו יִתְבַּרְךְ בַּעֲצוּמוֹ
 לְהַעֲבִיר הַמְשַׁפֵּט שֶׁמְחַיֵּב חֵם וְשְׁלוֹם
 מִה שְׁמַחֲבִיב חֵם וְשְׁלוֹם. וְזֶהוּ תַּקְּף
 גְּדֻלַּת הַגֵּם שֶׁה' יִתְבַּרְךְ מִתְנַבֵּר
 בְּרַחֲמָיו הַעֲצוּמִים עַל הַמְשַׁפֵּט וְהַדִּין,
 וְעוֹשֶׂה גַם וְחֶסֶד גְּדוֹל לְפָנִים מִשׁוֹרַת
 הַדִּין, וְנוֹכַח לֹאמַר שֶׁזְהוּ בַּעֲצוּמוֹ בְּחִינַת
 שְׁנוֹי הַטֹּבֵע שֶׁזְהוּ מַעֲלַת הַגֵּם
 בְּנִשְׁמִיּוֹת, כִּמּוֹ כֵּן בְּרוּחַנִיּוֹת יֵשׁ שְׁנוֹי
 הַטֹּבֵע גַּם־כֵּן עַל־פִּי הַנ"ל. כִּי זֶהוּ
 בְּחִינַת חַיִּיב הַטֹּבֵע מִה שֶׁהַכֵּל מְחַיֵּבִים
 אוֹתוֹ לַעֲנֹשׁ חֵם וְשְׁלוֹם, כִּי זֶהוּ טֹבֵע
 כֵּל הַנִּבְרָאִים שֶׁכֵּלֵם נִבְרָאוּ לְשִׁלְיַחוֹתוֹ
 יִתְבַּרְךְ לְשִׁלֵּם לַעֲשׂוֹה הַרְעָה כְּרַעְתּוֹ.
 וְכִשְׁאָדָם חוֹמָא חֵם וְשְׁלוֹם, כֵּלֵם
 מוֹכְנִים מִיַּד לְשִׁלֵּם לוֹ גְּמוּלוֹ, כִּי זֶה
 מִכְּעָם. כִּי כֵּלֵם נִבְרָאוּ לְכַבּוֹדוֹ יִתְבַּרְךְ
 וְהֵם מִתְקַנְאִים תַּכְף כְּשֶׁאֶחָד פּוֹנֵעַ חֵם
 וְשְׁלוֹם כַּכְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךְ. וְעַל־כֵּן
 כְּשֶׁאָדָם בָּא בְּאִזְוֵה צָרָה חֵם וְשְׁלוֹם,
 וְאֵין יֵשׁ עָלָיו שׁוֹנְאִים וְקַמְרוּגִים וְזֶה
 בְּחִינַת חַיִּיב הַטֹּבֵע כַּנ"ל, שֶׁטֹּבֵע
 הַנִּבְרָאִים כֵּלֵם מְחַיֵּבִים עָלָיו דִּין
 וּמְשַׁפֵּט עַל־פִּי מִכְּעָם כַּנ"ל, וְה'
 יִתְבַּרְךְ חֲפִץ חֶסֶד וְרוֹצֵחַ בְּקִיּוּם
 הָעוֹלָם הוּא מְשַׁדֵּד הַמַּעֲרֻכּוֹת וּמְשַׁנֵּה
 הַטֹּבֵע, הֵינּוּ שֶׁמְשַׁנֵּה מִה שֶׁטֹּבֵעֵם
 מְחַיֵּב לַעֲשׂוֹת בּוֹ דִּין חֵם וְשְׁלוֹם. וְזֶהוּ
 תַּקְּף הַגֵּם כִּי זֶהוּ בְּאִמַּת חֲדוּשׁ גְּדוֹל

אחיזתם בבחינת פעלות משתנות. ועל-פני כשה' יתברך גומל לחיבים טובות, נמצא שנכללין החיבים בתוך בחינת עולם הבא שכלו טוב שמשם נמשך להם הנמולה בבחינת שגמלנו כל טוב כנ"ל, אזי נכללין פעלות משתנות שמשם אחיזת החיבים כנ"ל בתוך אחרות הפשוט שהוא כלו טוב כלו אהר כנ"ל:

והדין כנ"ל. וזהו: שגמלנו כל טוב, כי הנמולה נמשך מעולם הבא שהוא כלו טוב כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת פעלות משתנות שנכללין באחד הפשוט, כי כל החיובים והחטאים נמשכין מבחינת פעלות משתנות שמשם אחיזתם פדויע כמבאר במקום אחר (סימן נא), כי בבחינת אחרות הפשוט שם כלו טוב כלו קדש, רק

הלכות פסח הלכה ד'

בכל יום וכו', כי ההלכות הם שעשוע עולם הבא בחינת תורה הנ"ל. ועל שם זה נקראת התורה בשם הלכה, על-שם תהלוכות הדמים שהולכין כסדר כשיוצאין מהצרה שאז מביאין תורה, כי בתחלה בעת הצרה אזי הדמים שומפין על הלב וכו'. ואחר-כך הדמים הולכין כסדר וזה בחינת הלכה וכו' וזה בחינת הולדה וזה בחינת מלוי הירח, בחינת והיה אור הלבנה באור החמה וכו', עין שם.

ועל-ידי ההלכות, בחינת תורה, שהם בחינת חסדי דוד, על-ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור, הינו בארבעה חלקי הדבור על-ידי שלשה שמות, שהם בחינת

ענין יציאת מצרים, ואכילת מצה ואסור חמץ ומצות ארבעה כוסות ושאר ענינים:

על-פי המאמר בלקוטי תנינא סימן ב' המתחיל: ימי חגכה הם ימי הודאה, בחינת שעשוע עולם הבא, בבחינת כל הקרבנות במליון חוץ מקרבן תורה וכו', עין שם היטב כל המאמר כלו מראשו לסופו:

וקצור הדברים העולים מן המאמר הקדוש הנ"ל שבחינת תורה, דהינו להודות ולהלל לה' יתברך ולדעת אותו יתברך זה בחינת שעשועי עולם הבא. וזה בחינת הלכות, בחינת כל השונה הלכות

הַדְּמִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת ה' מִיַּיִן דְּמִים
 מְהוּרִים וְכוּ', וְעַל-יְדֵי חֲטָא אָדָם
 הִרְאִישׁוֹן נִתְעַרַב טוֹב וְרַע וְנִתְעַרְבוּ
 הַדְּמִים וּמִפְּנֵי הַדְּמִים הָיוּ יוֹנְקִים
 פְּרֵעָה וּמְצָרִים וְזֶה הָיָה עֵקֶר הַגְּלוּת
 (פְּמוּזָן בְּתַבְרִים).

וְעֵקֶר הַגְּאֻלָּה הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת
 'שְׁעִשְׁוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, כִּי מִשָּׁם
 כָּל הַגְּאֻלוֹת, וּבִפְרָט גְּאֻלַּת מְצָרִים,
 כַּמְבֹאָר בּוֹזֵר וּבִכְתָּבִים שְׁמוּסְטְרָא
 דְּעֵלְמָא דְאַתִּי נִפְקִי. וְעֵקֶר הַגְּאֻלָּה הָיָה
 עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַלְכוּת, שֶׁהֵם הֵם
 שְׁעִשְׁוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, כִּי עֵקֶר תְּקוּנָה
 חֲטָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן לְבָרֵךְ הַטּוֹב
 מִהָרַע, שְׁבוּהַ תְּלוֹי גְּאֻלַּת מְצָרִים הוּא
 עַל-יְדֵי הַהֲלָכוֹת, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִיכְרִין
 הַפֶּסֶק הַלְכָה, עַל-יְדֵי זֶה נִתְבָּרַר הַטּוֹב
 מִהָרַע (כַּמְבֹאָר בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן
 חֵלֶק א סִיּוּן ת, ו) וּבִזְוָה הָיָה תְּלוֹי עֵקֶר
 גְּאֻלַּתְּם, וְזֶה הוּא בְּעֵצְמוֹ תְּקוּנָה וּבְרִירָה
 הַדְּמִים הַגְּלוּת, כִּי הַהֲלָכוֹת מְבָרְרִין בֵּין
 דָּם לְדָם, בֵּין דָּם טָמֵא לְדָם טָהוֹר.
 וְעַל-כֵּן נִקְרָא הַפֶּסֶק דִּין הַלְכָה, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת תְּהִלּוּכוֹת הַדְּמִים שֶׁהוּלְכִין
 כְּסֹדֵר כַּנְּלִי, כִּי עֵקֶר תְּקוּנָה וּבְרִירָה
 הַדְּמִים שְׁיֻלְכּוּ כְּסֹדֵר הוּא עַל-יְדֵי
 פֶּסֶק דִּינִים שֶׁהֵם נִקְרָאִים הַלְכוּת
 כַּנְּלִי. וְעַל-כֵּן עֵקֶר גְּאֻלַּת מְצָרִים הָיָה
 תְּלוֹי בְּבְחִינַת הַלְכוּת, שֶׁהֵם שְׁעִשְׁוֹעַ
 עוֹלָם הַבָּא כַּנְּלִי:

שְׁלֹשָׁה קְנוֹי הָאֲמַת, שֶׁהֵם אֵל אֱלֹקִים
 ה', וְהֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה וְתוֹרָה
 וְשׁוּדוּכִים, עֵינֵי שֵׁם הַיֵּטֵב עֵינֵי זֶה. וְהֵם
 מְאִירִין בְּאַרְבְּעָה חֻלְקֵי הַדְּבֹר, כִּי יֵשׁ
 דְּבֹר שֶׁל צְדָקָה וְדְבֹר שֶׁל תְּשׁוּבָה
 וְדְבֹר שֶׁל עֲשִׂירִים קְרוֹבִים לְמַלְכוּת
 בְּחִינַת שְׁלֹשַׁת הַשְּׂרִיגִים וְדְבֹר שֶׁל
 מַלְכוּת (עֵינֵי שֵׁם כָּל זֶה הַיֵּטֵב). וְעַל-יְדֵי
 שְׁלֵמוֹת הַדְּבֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן
 הַקֹּדֶשׁ שְׁמִיכְשֵׁר לְשֵׁבֶת עַל-יְדֵי זֶה
 מִמְּשִׁיכֵין הַקֹּדֶשׁ וְהַשְּׁמִיחָה שֶׁל שֵׁבֶת
 לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, כִּי יָמֵי הַחֹל הֵם
 בְּחִינַת עֲבֹדוֹת, בְּבְחִינַת עֲצָבוֹת. וְעַל-
 יְדֵי בְּחִינַת הַגְּלוּת נִמְשָׁךְ הַקֹּדֶשׁ
 וְהַשְּׁמִיחָה שֶׁל שֵׁבֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן,
 לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה
 אַחֲרֵית הַפְּשׁוּט מִפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת
 וְיִוָּדְעִין שְׁכָל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת
 נִמְשָׁכִין מֵאַחַד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ, וְזֹאת
 הַבְּחִינָה יִקְרָה מְאֹד אֶפְלוֹ אֶצְלוֹ
 יִתְבָּרַךְ. וְזֶה בְּחִינַת דְּעוֹ כִּי ה' הוּא
 הָאֱלֹקִים בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת
 שְׁנִכְלָלִין בְּאַחַד הַפְּשׁוּט וְכוּ' (עֵינֵי שֵׁם כָּל
 זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב):

א וְזֶה בְּחִינַת פֶּסַח, כִּי זֶה יְדוּעַ שְׁעֵקֶר
 גְּלוּת מְצָרִים הָיָה לְתַקּוּן חֲטָא אָדָם
 הִרְאִישׁוֹן שְׁפָגַם בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע,
 שְׁבִשְׁבִיל זֶה הָיָה עֵקֶר הַגְּלוּת, וְעֵקֶר
 הַגְּלוּת הָיָה מַחְמַת פָּגַם הַדְּמִים
 שֶׁנִּפְגְּמוּ עַל-יְדֵי חֲטָאוֹ וְנִתְעַרְבוּ

שהיא על-ידי בחינת עלמא דאתי כנ"ל היה תלוי רק על-ידי בחינת הלכות כנ"ל, כי ההלכות הם עקר התקון של חטא אדם הראשון כנ"ל. גם ההלכות הם הם שעשוע עולם הבא שמשם היתה הנאלה והם לא זכו אז לבחינת הלכות, כי עדין לא זכו לתורה כנ"ל. וזה שכתוב (יהושע טו, ח): "ואעבר עליו ואראו והנה עתיד עת הדים וכו' ואת ערם ועריה", 'ערם ועריה' זה בחינת ערם בלי לבוש, שהיא בחינת הלכות, שהם בחינת לבושין, בחינת חלוקא דרבנן, כמובא. והם היו אז ערמים מבחינת חלוקא דרבנן, דהינו הלכות:

ב ועקר מרירת הנלות היה שלא היה אפשר להם לברר הפסקי הלכות בבחינת (שמות א, ד): וימררו את חייהם בעבדה קשה - בקשיא, בחמר ובלבנים - בלבון הלכתא (כמו שכתוב בתקונים), דהינו שלא היה אפשר להם ללבן ההלכות מחמת הקשיות שהיו ממררים את חייהם ומחמת זה היה קשה מאד לצאת משם. כי פרעה היה אוהו בהם בתקף גדול, כי פרעה הוא אחורי הדעת והיה יונק מהמחין ולא הניח את המחין לצאת ולהתגלות, כמובא בכתבים, הינו שהיה תופס את המחין והדעת ולא הניח את הדעת

וזה תקף הנס של יציאת מצרים, כי מאחר שעקר גאלתם היה תלוי בבחינת הלכות ומאחר שאין לא זכו עדין לקבלת התורה, על-כן פודאי לא היו יכולים לברר הפסק הלכה ועל-כן היה גם גדול ונפלא מאד, כי היה הדבר קשה וכבד מאד מאד, מחמת שעדין לא זכו לתורה בחינת הלכות שבזה היה תלוי עקר גאלתם. אך ה' יתברך הפליא חסדו עמנו מאד ונתגלה לישראל במצרים, דהינו שהאיר עליהם הארה גדולה ונפלאה, דהינו ההארה של בחינת עלמא דאתי שמשם היתה גאלתם כנ"ל, כי אז בשעת גאלת מצרים נתגלה עליהם השגת אלקותו יתברך שהיא בחינת שעשוע עולם הבא. ואז זכו לדעת אותו יתברך ולהודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, שזהו עקר שעשוע עולם הבא, כי עקר ההלל נתתקן בשעת יציאת מצרים, כמו שכתוב (ישעיה ל, כט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג", ואמרו רבותינו ז"ל (סוטה ל): שבאותו הלילה אמרו שירה והלל ואז זכו להתגלות אלקותו יתברך, שזהו בחינת שעשוע עולם הבא. נמצא, שזכו לבחינת שעשוע עולם הבא אז, ועל-ידי זה היתה עקר גאלתם.

וזה היה עצם הנס, כי באמת לא היו עדין פדאי לגאל, כי עקר הנאלה

של כל החמאים, כמו ששמעתי מרבנו זכר צדיק לברכה, וכמבאר במאמריו הקדושים כמה פעמים, והם בחינת שעשועי עולם הבא כנ"ל, אבל בודאי אי אפשר לזכות להלכות כי אם על-ידי יגיעה גדולה, כי צריכים לטרח הרבה לברר וללבן כל הקשיות לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

וזה בחינת (עבודה זרה ג): 'מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת', כי הפרח והעבודה של ששת ימי החל הם בחינת ברורים פדוע, ועקר הברור על-ידי ההלכות וצריכים לטרח כל ששת ימי החל לברר וללבן ההלכה, שהם בחינת ששה סדרי משנה, שהם כנגד ששת ימי החל, שהם בחינת אסור והתר, טמא וטהור, כשר ופסול, וצריכים כל ששת ימי המעשה לטרח בהלכה לברר התהר מהאסור וכו' ואז זוכין להלכה ברורה, שהיא בחינת שבת, כי שבת היא בחינת שלום והכרעה, בחינת הלכה ברורה, שהיא שביתה מן הברור. ואי אפשר לזכות לבחינת שבת, שהיא בחינת הלכה פסוקה כי אם מי שטרח בערב שבת, דהינו שפירח בששת ימי החל, בשישה סדרי משנה, באסור והתר וכו', וברר ולבן התהר מהאסור וכו' ואז דיקא זוכין לבחינת שבת, שהוא בחינת שעשוע

להתפשט שיוכל לברר וללבן ההלכה כי היה מבלבל את הדעת בקשיות בבחינת וימרו את חיייהם - בקשיא כנ"ל, עד שלא היה אפשר ללבן ולברר ההלכה. ומעצם המרירות הנ"ל, דהינו הקשיות הנ"ל שהכביד עליהם מאד, לא היה באפשר להם בשום אופן לברר ההלכות, ובפרט שעדין לא זכו לקבלת התורה, כנ"ל.

ועל-בן הפליא ה' יתברך חסדו עמו והאיר על ישראל בחינת ההארה של פסקי ההלכות, דהינו שעשועי עולם הבא כנ"ל, אף-על-פי שהם בעצמם לא בררו ההלכה כנ"ל, ועל-ידי זה הוציאים ממצרים. וזהו בחינת החפזון של יציאת מצרים:

ג וזהו בחינת אכילת מצה ואסור חמץ והכל מחמת החפזון, כמו שכתוב (דברים טו, ג): "כי בחפזון יצאת". וכמו שאומרים (הגדה של פסח): מצה זו שאנו אוכלים על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך המלכים הקדוש-ברוך-הוא וגאלם, שנאמר (שמות יב, לב): "ויאפו את הבצק וכו' כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וכו'". כי באמת אי אפשר לזכות לפסקי הלכות, שהם עקר תקון חטא אדם הראשון והם כלל כל התקונים

שלא היו כדאי לזה אן, כי לא יכלו לצאת בעצמם מן מרידות הקשיות לברר ההלכה, אף על-פירכן האיר להם ה' יתברך בחסדו מאלו הארה זו ודעת זה של בחינת הלכה ברורה שהיא בחינת שעשוע עולם הבא, ועל-ידי זה נגאלו ויצאו ממצרים, כי על-ידי זה היתה גאלתם כנ"ל:

ד וזהו בחינת המצות שנתן להם ה' יתברך מיד שיתעסקו בהם, דהינו פסח ומילה, זהו בחינת תורה והלכות שהאיר עליהם ה' יתברך בחסדו, כי בזה תלוי עקר גאלתם כנ"ל. ועל-כן היו המצות של מיני דם, שהם דם פסח ודם מילה, כי העקר היה לברר בין דם לדם וכו' (כנ"ל)

(כמובא):

ה וזה בחינת החפזן ואכילת מצה ואסור חמין. וזה בחינת מה שמוכא שמחין דגדלות נכנסו קדם מחין דקמנות ליל פסח, כי האכילה היא בחינת ברורים פידוע. וברור הנעשה על-ידי האכילה, זהו בעצמו בחינת ברור של ההלכות, כמובא בתקונים שברור ההלכה מן הקשיות היא בחינת ברור החטה מן מין ותבן. אבל יש בחינת אכילת חמין ויש בחינת אכילת מצה, הינו כי חמין ושארור הוא בחינת מחין דקמנות -

עולם הבא, בחינת הלכות, אבל בלא מרחא אי אפשר לזכות להלכות, כי מו שלא מרח בערב שבת מה יאכל בשבת.

נמצא, שלא היה אפשר לישראל לזכות להלכות שבזה היה תלוי גאלתם כי אם על-ידי מרחות ויגיעות לברר וללבן ההלכה. ואם היה חס ושלום ה' יתברך ממתין עד שיבררו בעצמם ההלכה, לא היו יכולים להגאל משם כלל חס ושלום, כי אז התגבר עליהם הסטרא אחרא, דהינו פרעה ומצרים כל קד, עד שלא היה אפשר להם בשום אופן לזכות על-ידי וגיעות לבחינת הלכות, כי הם כבר סבלו שם מרידות גדול בשביל ההלכות, כמו שכתוב: "וימררו את חויהם" בקשוא כנ"ל. אבל אף על-פירכן לא היה אפשר להם לצאת מן המרידות והקשיות ולברר ההלכות מגדל הקף הסטרא אחרא שהתגבר עליהם אז מאד, שעל-ידי זה בלבד דעתם מאד ולא היו יכולים לצאת מן המרידות והקשיות לברר ההלכה. ועקר מחמת שהיה עדין קדם קבלת התורה ולא נתגלה התורה עדין.

אבל ה' יתברך הפליא חסדו והאיר עליהם ההארה זו של שעשוע עולם הבא בחינת הלכות אף על-פי

דינים, הינו בחינת חמוץ המוח מה שצריכים להתחמץ המוח הרבה בכמה יגיעות ומרירות קדם שמבררין הפסק הלכה. כי חמץ הוא בחינת מחלקת, כי חמץ לשון בעם ושנאה, כמו שכתוב (תהלים עא, ד): "מפך מעול וחומץ", הינו בחינת בעם ומחלקת, זה בחינת המחלקת שיש בההלכה מחמת הקשיות שיש בהם, אשר בשביל זה צריכים לסבל מרירות וגיעות קדם שמבררין הפסק הלכה. וזה בחינת חמץ כנ"ל, כי צריכים להתחמץ המוח הרבה במרירות הקשיות קדם שמבררין ההלכה כנ"ל.

ומצה זה בחינת הלכה פסוקה, בחינת ענג שבת, שהיא הלכה פסוקה שעשוע עולם הבא כנ"ל, בבחינת למען תמצו והתענגתם וכו', בחינת ענג שבת, בחינת שלום (ובמוכן בדברי רבנו ז"ל במקום אחר במאמר "שאלו את רבי יוסי בן קיסמא" (ליקוטי מוה"ר"ן חלק א נג, ח). כי מצה, הינו שממחרין בחפזון ואין מניחין להתחמץ, הינו שאין מניחין את המוח להתחמץ כלל בקשיות וספקות כי אם זוכין להלכה פסוקה מיד, שזה בחינת מצה כנ"ל.

וקשיות כנ"ל, רק אז בשעת יציאת מצרים וכו' לזה כנ"ל, כי ה' יתברך דלג עליהם ומהר קדם הקץ, הינו אף-על-פי שעדין לא סבלו המרירות של הקשיות והספקות כל כך שיהיו ראויים לגאולה, דהינו להלכה פסוקה, אף-על-פי-כן דלג ומהר קדם הקץ, כי נגלה לפניו יתברך שאם היו מתעכבים עוד במצרים והיו סובלים עוד מרירות הגלות הנ"ל היו נשארים שם חס ושלום, כי לא היה להם כח לסבל המרירות מגדל עצם הסטרא אחרא שהתגברה עליהם מאד. הינו כי אם היה ה' יתברך, כביכול, ממתין עד שיבררו הפסק הלכה על-ידי מרירות הקשיות היו נשארים משקעים שם, כי לא היה להם כח לצאת ממרירות הקשיות והספקות מעצם הסטרא אחרא שהתגברה עליהם ובלבלה דעתם. בפרט פרעה ומצרים שיניקתם מהדעת ותופסין את המחשבה ואינם מניחים אותם לצאת ולברר ההלכה, כי תופסים אותם על-ידי הספקות והקשיות שמבלבלים דעתם בזה, שזהו מרירות העבודה של פרעה ומצרים שהכביד עליהם מאד כנ"ל:

ועל-כן חמל ה' יתברך עליהם ודלג קדם הקץ והאיר עליהם הארה זו של בחינת הלכות שעשוע

וזאת הבחינה אי אפשר לזכות בשום פעם, דהינו לזכות להלכה פסוקה קדם חמוץ המוח בספקות

וְעַל-כֵּן אִסּוּר חֲמוּץ בְּמִשְׁהוּ בְּכָל יְרֵאָה וּבִלְ יִמְצֵא, כִּי אֵין בֵּין חֲמוּץ לְמִצֵּה אֱלֹא מִשְׁהוּ (ש"ה מִסְכַּת פְּסָחִים), כִּי חֲמוּץ הַמּוֹחַ תְּלוּי בְּמִשְׁהוּ, כִּי בְּשֵׂרֻצִים לְבָרַח מִן הַסְּפָקוֹת וְהַקְּשִׁיּוֹת צְרִיכִים לָזַהֵר מִמִּשְׁהוּ בְּעֵלְמָא, כִּי תִכְף בְּשִׁמְת־חִילּוּן לְהַחֲמִיץ הַמּוֹחַ בְּאִיזָה סִפֵּק כֵּל שֶׁהוּא תִכְף נִתְּבַלְבֵּל הַמּוֹחַ מִסְּפֵק לְסִפֵּק עַד שֶׁנִּתְּבַלְבֵּל דַּעְתּוֹ בְּסִפְּקוֹת וְקִשְׁיּוֹת גְּדוּלוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ שֶׁבִּתְחִלָּה לֹא הָיָה אֱלֹא מִחֻלְקַת אַחַת בְּיִשְׂרָאֵל לְסַמֵּךְ וְשֵׁלֵא לְסַמֵּךְ וְאַחֲרֵי-כֵן נִתְּרַבָּה הַמִּחֻלְקַת בְּיִשְׂרָאֵל (כְּמוֹכָא בְּנִמְרָא), וּמֵאַחַר שֶׁעֲכָשׁוּ אֵין לָנוּ כַּח לְבָרַר הַסְּפָקוֹת וְהַקְּשִׁיּוֹת עַל-כֵּן חֲמוּץ אִסּוּר בְּמִשְׁהוּ, כִּי אִסּוּר לְכַנֵּס עֲכָשׁוּ בְּבַחֲנִית חֲמוּץ הַמּוֹחַ כֹּלֵל, כִּי מִחֻמַּת תִּקְוָה הַסְּמֵרָא אַחֲרָא שֶׁל פְּרֵעָה וּמִצְרִים תִּכְף בְּשִׁמְת־חִילּוּן לְהַחֲמִיץ אֶת הַמּוֹחַ בְּאִיזָה סִפֵּק כֵּל שֶׁהוּא הֵם יְכוּלִים לְהִתְגַּבֵּר חֵס וְשֵׁלוֹם, לְבַלְבֵּל אֶת הַמּוֹחַ מִסְּפֵק לְסִפֵּק עַד שֶׁיִּשְׁאַר שְׂקוּעַ שֵׁם חֵס וְשֵׁלוֹם בְּנ"ל.

וְעַל-כֵּן יִצְאֵנוּ בַּחֲפוּזֵן מִמִּצְרַיִם, כִּי לֹא יִכְלוּ לְהִתְמַהֵמָה, כִּי תִכְף בְּשֶׁהָאִיר עֲלֵיהֶם ה' יִתְבַּרְךָ הָאֶרֶץ הַגְּאֻלָּה שֶׁהִיא בַּחֲנִית שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא, בַּחֲנִית פְּסָקֵי הַלְכוֹת הַצְּרִיכוֹ לְצֵאת מִיַּד בַּחֲפוּזֵן בְּלִי שׁוּם עֲכוּב

עוֹלָם הֵבֵא קֶדֶם הַקֵּץ, דְּהֵינּוּ שְׂזָכוּ לְהִלְכָה פְּסוּקָה מִיַּד קֶדֶם שְׂזָכוּ לְבָרַר וּלְלַבֵּן הַהִלְכָה בְּעִצְמוֹ עַל-יְדֵי קִשְׁיּוֹת וּסְפָקוֹת. וְהוּוּ גַם גְּדוּל מְאֹד בְּנ"ל.

וּוְהוּוּ בַּחֲנִית הַחֲפוּזֵן וְאִסּוּר חֲמוּץ, כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם בְּעִצְמָם לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לָהֶם לְבָרַר הַהִלְכָה עַל-יְדֵי בְּרוּר הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת, עַל-כֵּן אִסּוּר לָהֶם לֵאכֹל חֲמוּץ. וְחֲמוּץ אִסּוּר בְּמִשְׁהוּ, כִּי אִסּוּר לָנוּ בַּעַת הַהוּא לְכַנֵּס כֹּלֵל וּכְלָל בְּבַחֲנִית סְפָקוֹת וּבִלְבוּלִים וְקִשְׁיּוֹת שִׁישׁ בְּהִלְכָה, שֶׁהוּוּ בַּחֲנִית חֲמוּץ כִּי אֵין לָנוּ עֵתָה כַּח לְבָרַר הַהִלְכָה עַל-יְדֵי קִשְׁיּוֹת וּסְפָקוֹת, וְאִם יִכְנָסוּ בְּזֶה חֵס וְשֵׁלוֹם, יְכוּלִים לְשַׁאֵר שְׂקוּעַ שֵׁם, כִּי אִי אֲפָשֶׁר אֲזוֹ לְצֵאת מִשֵּׁם בְּנ"ל.

וְעַל-כֵּן אִסּוּר חֲמוּץ בְּמִשְׁהוּ, כִּי אֲנוּ צְרִיכִים עֵתָה רַק לֵאכֹל מִצֵּה שֶׁהִיא בַּחֲנִית שְׁלוֹם, בַּחֲנִית הִלְכָה פְּסוּקָה, אֲבָל חֲמוּץ אִסּוּר בְּמִשְׁהוּ, כִּי אֲנוּ זֹכִימִים לְהִלְכָה פְּסוּקָה בְּלִי שׁוּם בְּרוּר הַסְּפָקוֹת וְהַקְּשִׁיּוֹת וְהַמִּחֻלְקַת וְאִסּוּר לָנוּ לְכַנֵּס כֹּלֵל בְּבַחֲנִית סְפָקוֹת וְקִשְׁיּוֹת שֶׁהוּא בַּחֲנִית חֲמוּץ, כִּי עֲכָשׁוּ קֶדֶם מִתֵּן תּוֹרָה, בִּפְרָט בְּגִלוֹת מִצְרַיִם אִי אֲפָשֶׁר לָנוּ לְבָרַר הַהִלְכָה עַל-יְדֵי קִשְׁיּוֹת וּסְפָקוֹת. וְאִסּוּר לְכַנֵּס לְשֵׁם כֹּלֵל כִּי יִשְׁתַּקַּע שֵׁם חֵס וְשֵׁלוֹם בְּנ"ל:

שִׁמְכֵרְרִין אוֹתָהּ, כִּי עִבְשׁוּ זֹכִים לְהִלְכָה פְּסוּקָה קֹדֶם שְׁפוּכְלִין מְרִירוֹת הַסְּפָקוֹת, שֶׁהֵם מֵחִין דְּקַטְנוֹת כִּנ"ל. וְאַחֲרֵיכֵן כִּשְׁזוּכִין לְבַחֲנֵית הַלְכָה פְּסוּקָה שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבֵּא, שֶׁהוּא בַחֲנֵית מֵחִין דְּגִדְלוֹת, אוֹי יוֹכְלִין אַחֲרֵי כֵן לְקַבֵּל גַּם מֵחִין דְּקַטְנוֹת, כִּי כִּבְרָה נִתְבָּרַר הַהִלְכָה עַל בְּרִיָּה. וְעִבְשׁוּ אִפְלוּ כִּשְׁמֻקְבְּלִין הַמֵּחִין דְּקַטְנוֹת שׁוֹב אִין שׁוּם סֶפֶק וְקִשְׂיָא כִּלְל מֵאַחַר שְׁכִבְרָה זְכוּ לְהִלְכָה פְּסוּקָה.

וְעַל־כֵּן הַחֲמִין אִסוּר כֹּל יְמֵי הַפֶּסַח, כִּי בַעַת הַזֹּאת שֶׁל הַנְּאֻלָּה אִין לָנוּ שׁוּם סֶפֶק וְקִשְׂיָא כִּלְל, שֶׁהוּא בַחֲנֵית חֲמִין וְאִסוּר לָנוּ לְכַנְּסָה בְּזוֹה כִּלְל כִּנ"ל. וְאִפְלוּ כִּשְׁמֻקְבְּלִין אַחֲרֵיכֵן הַמֵּחִין דְּקַטְנוֹת גַּם־כֵּן אִין לָנוּ שׁוּם סֶפֶק וְקִשְׂיָא כִּלְל בַּהִלְכָה, מֵאַחַר שְׁכִבְרָה יוֹדְעִין הַהִלְכָה עַל בְּרִיָּה עַל־יְדֵי חֶסֶדוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי בַחֲנֵית מֵחִין דְּגִדְלוֹת שֶׁהוּא עֲלֵיהֶם ה' יִתְבָּרַךְ בַּחֶסֶדוֹ כִּנ"ל:

מֵזֶהוּ בַחֲנֵית הַמְּרֹרֵר שְׁאוּכְלִין אַחֲרֵי כֵן, שֶׁהוּא זְכוּר ל"וּמְרֹרֵר אֶת חֵיהֶם", כִּמְבָאָר בַּהַגְרָדָה, כִּי עִבְשׁוּ יֵשׁ לָנוּ כַּח לְהַמְתִּיק וּלְכַפֵּל מְרִירוֹת הַשְּׁעִבּוּד שֶׁל פְּרַעַה וּמִצְרַיִם, שֶׁהוּא מְרִירוֹת הַקִּשְׁיוֹת כִּנ"ל, כִּי עִבְשׁוּ כִּבְרָה נִתְבָּרַר כֹּל הַקִּשְׁיוֹת, כִּי אֲנִי זֹכִים

כִּמִּצְרַיִם, כִּי צְרִיכִים לְכַרַח מִן הַסְּפָקוֹת וְהַקִּשְׁיוֹת שֶׁהֵיא בַחֲנֵית גְּלוּת מִצְרַיִם מֵאַחַר שְׁאִין לָהֶם כַּח לְכַרְרֵם וְאִם יִתְעַכְבוּ שֵׁם יְכוּלִים לְשֹׂאֵר שֵׁם שְׁקוּעַ חֶסֶם וְשִׁלּוּם כִּנ"ל. עַל־כֵּן צְרִיכִים לְצִאת מִשֵּׁם מִיַּד לְכַרַח מִן הַסְּפָקוֹת וְהַקִּשְׁיוֹת לְזִכּוֹת חֶכֶף לְבַחֲנֵית הַלְכוֹת בְּרֹרוֹת שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבֵּא שְׁנִתְנַלָּה עֲלֵיהֶם בְּרַחְמֵי הַגְּדוּלִים יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בַחֲנֵית מִצְוָה כִּנ"ל:

ח וְזֶהוּ בַחֲנֵית מֵחִין דְּגִדְלוֹת שְׁקוּדְמִין לְמֵחִין דְּקַטְנוֹת, כִּי מֵחִין דְּגִדְלוֹת זֶה בַחֲנֵית שֶׁהֵמֹךְ גְּדוֹל שְׁמֻחֲמֹת גְּדוּלוֹתוֹ אִין לוֹ שׁוּם סֶפֶק וְקִשְׂיָא בַחֲנֵית הַלְכָה פְּסוּקָה. וּמֵחִין דְּקַטְנוֹת, הִינּוּ מִחַ קָטָן, שֶׁהוּא בַחֲנֵית סְפָקוֹת וְקִשְׁיוֹת כִּמוֹ הַקָּטָן שְׁקִשְׂיָה לוֹ כִּמְהָ סְפָקוֹת וְאִינוּ מִכִּין הַהִלְכָה עַל בְּרִיָּה, אֲבָל תְּמִיד צְרִיכִין מִקֶּדֶם לְבַחֲנֵית מֵחִין דְּקַטְנוֹת וְאַחֲרֵיכֵן לְמֵחִין דְּגִדְלוֹת, כִּי צְרִיכִין מִקֶּדֶם לְהַסְתַּפֵּק הַרְבֵּה בַּהִלְכָה וּלְהַתְקַשׁוֹת בָּהּ, שֶׁזֶהוּ בַחֲנֵית מֵחִין דְּקַטְנוֹת וְאַחֲרֵיכֵן מִבְּרִין הַפֶּסַח הַלְכָה עַל בְּרִיָּה, שֶׁזֶהוּ בַחֲנֵית מֵחִין דְּגִדְלוֹת.

אֲבָל עִבְשׁוּ זֹכִין מִיַּד לְבַחֲנֵית הַלְכָה פְּסוּקָה, שֶׁזֶהוּ בַחֲנֵית מֵחִין דְּגִדְלוֹת קֹדֶם מֵחִין דְּקַטְנוֹת, הִינּוּ קֹדֶם הַסְּפָקוֹת וְהַקִּשְׁיוֹת שִׁישׁ בַּהִלְכָה קֹדֶם

לְבַר הַהֲלָכָה כִּנּוּי, וְעַל-יְדֵי זֶה תִּפְסַם אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנִלּוֹת מִצְרַיִם - וְיִמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם - בְּקִשְׂיָא וְכוּ' כִּנּוּי. אָבֵל עֲכָשׁוּ כִּשְׁהַאִיר עֲלֵיהֶם ה' וַתִּבְרָךְ בְּחֶסֶדּוֹ וַזְּכֹוֹ לְהֲלָכָה פְּסוּקָה בְּחִינַת מִצְּהָ, וְנִתְבַטְּלָה חֲמוּץ הַמַּחַם לְגַמְרֵי, דְּהִינּוּ שְׁנַתְבַטְּלוּ כָּל הַסְּפָקוֹת שֶׁבְּהֲלָכָה מֵאַחַר שִׁידוּעִים הַהֲלָכָה בְּרוּרָה, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁנַתְבַטְּלוּ הַסְּפָקוֹת עֲכָשׁוּ יֵשׁ לָנוּ כַּח לְבַטָּל וּלְשֶׁבֶר מְרִירַת הַקְּשִׁיּוֹת, כִּי עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדְעִים בְּבִירוֹ שֶׁהַקְּשִׁיּא בְּטָלָה וְאִין כְּאֵן סִפְק כָּלֵל מֵאַחַר שִׁידוּעִים הַהֲלָכָה עַל בְּרִיָּה.

וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲכִילַת מְרוֹר, כִּי מְרִירַת הַקְּשִׁיּוֹת שָׂבָא עַל-יְדֵי בְּלִבּוֹל הַמַּחַם בְּחִינַת חֲמוּץ שֶׁהִיא יְנִיקַת פְּרָעָה, זֹאת הַמְּרִירוֹת הַקְּשִׁיּוֹת יֵשׁ לָנוּ כַּח לְבַטָּלוֹ לְמַטָּה דִּיקָא, כִּי לְמַעְלָה אֲצֵל הַמַּחֲוִין שִׁשָּׁם יְנִיקַת פְּרָעָה בְּחִינַת חֲמוּץ, בְּחִינַת בְּלִבּוֹל הַדַּעַת בְּסְפָקוֹת, שֵׁם אִין לָנוּ כַּח עֲכָשׁוּ לְבַר וּלְלַבֵּן הַסְּפָקוֹת כִּנּוּי. וְזֶהוּ אֲסוּר חֲמוּץ וְאִפְלוּ בְּמִשְׁהוּ כִּנּוּי. אָבֵל כִּשְׁנַתְבַטְּלָה חֲמוּץ וְהַבְּלִבּוֹל הַדַּעַת וְזוֹכִין לְמִצְּהָ, בְּחִינַת הֲלָכָה פְּסוּקָה, אִזִּי תִּכְרַף הַמְּרִירוֹת הַבָּא מִבְּלִבּוֹל הַדַּעַת, נִתְבַטְּלָה וְנִמְחָק וְיֵשׁ לָנוּ כַּח לְשֶׁבֶר וּלְבַטָּלוֹ, כִּי אֲנִי יוֹדְעִים שֶׁהַקְּשִׁיּא בְּטָלָה וּמְבַטְּלַת מֵאַחַר שֶׁזְּכֹוֹ לְהֲלָכָה פְּסוּקָה כִּנּוּי,

עֲכָשׁוּ לְמִצְּהָ, שֶׁהִיא בְּחִינַת הֲלָכָה בְּרוּרָה כִּנּוּי. וְעַל-כֵּן כּוֹרְכִין הַמִּצְּהָ וּמְרוֹר בִּיחָד, כִּי עַל-יְדֵי הַמִּצְּהָ, שֶׁהִיא בְּחִינַת הֲלָכָה פְּסוּקָה, נִמְחָק וְנִתְבַטְּלָה הַמְּרוֹר, שֶׁהִיא מְרִירוֹת הַקְּשִׁיּוֹת, שֶׁהִיא בְּהֲלָכָה קָדָם שְׁנַתְבַרְרָה כִּנּוּי:

(גַּם יֵשׁ בְּזֶה עוֹד דְּבָרִים בְּגוּ עַל-פִּי מַה שֶׁכָּתוּב בְּבִנּוֹת שֶׁהַשְּׁלִיךְ "פְּרָעָה" לְמַטָּה וְנַעֲשֶׂה "עֲרַפָּה" וְאִזִּי יֵשׁ כַּח לְבַטָּלוֹ, עֵין שָׁם. גַּם אֵיתָא שֶׁ"חֲרוּסַת" הוּא בְּחִינַת "חַס רוּחַ", עֵין שָׁם. וְאִפְשָׁר שֶׁהַמְּרוֹר שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא מְוֵת, כְּמִבְּאֵר שָׁם, הוּא מְרַמֵּז עַל אֲשֶׁת פְּסִילוֹת, שֶׁהִיא מֵרַ מְמוּתָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת "עֲרַפָּה" שֶׁמִּשָּׁם עָקַר הַתְּחַבְּרוֹת הַסְּטְרָא אַחְרָא שֶׁמְבַלְבֵּלַת הַדַּעַת בְּקִשְׁיּוֹת וּסְפָקוֹת וּמְחַלְקַת. וְהַהֲמַתְקָה עַל-יְדֵי "חֲרוּסַת" - חַס 'רוּחַ' בְּחִינַת אִשָּׁה יְרֵאת ה', בְּחִינַת רְאֵה חַיִּים עִם הָאִשָּׁה וְכוּ', כִּי מְרוֹת יֵצֵא דוֹד שְׁזוֹכָה לְהֲלָכָה פְּסוּקָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת א' טו, יח): "וְה' עִמּוֹ", שֶׁהֲלָכָה כְּמוֹתוֹ, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲסָדֵי דוֹד.

וְעֲכָשׁוּ כִּשְׁנַפְלָה פְּרָעָה לְמַטָּה וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת עֲרַפָּה, עֲכָשׁוּ דִיקָא יֵשׁ לָנוּ כַּח לְהַמְתִּיקוֹ וּלְבַטְּלוֹ לְמַטָּה, הִינּוּ עַל-פִּי הַנּוּי, כִּי פְּרָעָה מְבַלְבֵּל הַדַּעַת בְּסְפָקוֹת וְקִשְׁיּוֹת וְאִינוּ מַנִּיחַ

על עקר הגאולה, כי הם כנגד ארבעה לשונות של גאולה (ירושלמי פסחים פ"ה הל"א). כי עקר הגאולה הוא שיצא הדבור מהגלות, הינו ארבעה חלקי הדבור הנ"ל, שהם בחינת ארבעה כוסות של יין, כמו שכתוב (שיר השירים ג, ט): "והכרף ביין הטוב דוכב שפתי ישנים". כי המצות הם בחינת הלכות כנ"ל, בחינת חסדי דוד כנ"ל ועל-כן על ידם מאיר האמת בשלשה קוין, שהם בחינת שלש מצות כנגד שלשה קוין האמת שמאיר על-ידי המצות, שהם בחינת הלכות-חסדי דוד כנ"ל:

יא כי מצה הראשונה היא הכהן, שהיא בחינת אל כידוע, שהוא בחינת תפלה (כמבאר היטב בדברי רבנו הג"ל). כי אל, על-שם הכהן, ועל-ידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הכח וכו' (עין שם היטב), וזהו בחינת מצה הראשונה שהיא הכהן שעליו מברכין 'המוציא' (ועקר הוא ברכת 'המוציא לחם מן הארץ', שהיא ראשונה וקודמת לכל הברכות), כי הברכה היא בחינת תפלה, כי עקר התפלה היא ברכות והודאות, כי על-ידי הברכה אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו ויתברך, כביכול, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (ברכות לה.) על פסוק: "לה' הארץ ומלוואה", וכתוב: "והארץ נתן לבני אדם", כאן קדם ברכה, כאן לאחר ברכה. נמצא, שעל-ידי הברכה כל העולם ומלואו

ישוב אין לנו שום ספק ובלבול הדעת, שהיא בחינת חמין וממילא נתפטר מרירת הקשיות כנ"ל):

נמצא, שעקר גאלת מצרים היה על-ידי בחינת הלכות פסקות וברורות שזכו מן השמים בחסדו ויתברך, שהם בחינת שעשוע עולם הקא שמשם נגאלו ועל-ידי ההלכות, שהם בחינת חסדי דוד, על-ידי זה מאיר האמת על-ידי שלשה קוין, שהם בחינת אל אלקים ה', בחינת תורה ותפלה ושדוכים. כי מתחלה בעת שהיו הדמים שומפין על הלב הוא פנם האמת בחינת אנשי דמים ישנאו תם וכו'. ועכשו על-ידי תקון הדמים, בחינת הלכות, מאיר האמת על-ידי שלשה קוין כנ"ל ברבוע הדבור בארבעה חלקי הדבור, שהם וכו' (עין שם כל זה היטב היטב בפאמר הנ"ל). וזה בחינת לא איש דברים אנכי גם מתמול גם וכו', כי במצרים היה הדבור בגלות וכו' (עין כל זה שם בפאמר הנ"ל):

י וזה בחינת שלש מצות וארבעה כוסות, זה בחינת שלשה קוין האמת, בחינת שלש מצות: כהן, לוי, ישראל, בחינת אל אלקים ה' שהם מאירים בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבעה כוסות, שהם מרמזים

ועקר גמר הברור היא על-ידי הברכה, דהיינו ברפת 'המוציא' שקודמת לכל הברכות, כי הלחם היא עקר האכילה. ועל-כן סמכו רבותינו ז"ל (ברכות לח) ברפת המוציא על פסוק: "המוציא אתכם מארץ מצרים". ומר מפיק לה מפסוק: "אל מוציאם ממצרים". כי המוציא לחם וכו', דהיינו ברור האכילה, והו בעצמו בחינת יציאת מצרים, שעקר הגאולה היה על-ידי ברור ותקון חטא אדם הראשון, על-ידי בחינת הלכות, שהם בחינת אכילת מצה, בחינת מאכל מברר, כי ברור האכילה וברור ההלכות הם בחינה אחת כנ"ל:

וב ומצה שניה שהיא הלוי, היא בחינת אלקים סטרא דלוי, כידוע, בחינת תורה שנתנה על-ידי משה שהוא משבט לוי, כמו שכתוב (דברי הימים א כג, ד): ומשה איש האלקים בנוי יקראו על שבט הלוי. ומצה זו היא עקר המצה, כי עליה מברכין על אכילת מצה, כי עקר המצה היא בחינת הלכות, שהיא בחינת תורה, ועל-כן שוכרין אותה והיא נקראת "לחם עני", שמזכיר את העני שנתענו במצרים, כי מצה זו שהיא בחינת תורה והלכות מזכיר את העני שהיה להם במצרים שהיו ממרדין את חיהם

שלנו, נמצא שאנו לוקחין פח מעשיו מה' יתברך אלינו על-ידי הברכה - ועקר ראש לכל הברכות היא ברפת 'המוציא' שיש לה קדימה לכל הברכות. נמצא, שמצה ראשונה שמברכין עליה המוציא מרמות על בחינת אל, בחינת תפלה כנ"ל. גם ברפת המוציא מרמות על בחינת הלכות הנ"ל, שעל ידם מאיר האמת כנ"ל, שעל-ידי זה נגאלו ממצרים, כי עקר ברפת המוציא לחם מן הארץ זה בחינת שנתברר ונודפדף הלחם, שזהו בחינת ההלכות, כי ברור ההלכות הוא ברור הלחם מן הפסלת מבחינת מין ותכן, שהם בחינה אחת כנ"ל.

ועל-כן יש עשרה מצוות בתבואה, ועשרה תבות בהברכה, ועשר מיני עבודות קדם שנתברר הלחם: חרישה וזריעה ושאר דברים של עשר עשר שיש בלחם (כמובא בטור ארז חיים בהלכות בציעת הפח). כי הלחם צריך להתברר בעשרה בחינות ברורים כנגד עשרה מיני דמים הנ"ל שנתערבו על-ידי חטא אדם הראשון, שעקר התקון על-ידי ברור ההלכות, שזהו בעצמו בחינת ברור הלחם והחטה מומן ותכן כנ"ל, כי מחמת שעקר החטא היה על-ידי האכילה, על-ידי אכילת עץ הדעת, על-כן עקר הברור על-ידי אכילה וכנ"ל.

ההלכות הם בחינת מצה פרוסה, לחם עני, חסדי דוד, פידוע:

יג ומצה שלישית הוא הישראל, הוא בחינת שם הויה ברוך הוא פידוע, בחינת 'שדוכים', כי עמה עושין ברה, שכורכין מצה ומרוד חסדים וגבורות, שזה בחינת שדוכים וזווגים פידוע, והם מאירים ברבוע הדבור בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבע כוסות כ"ל, כי יש 'דבור של צדקה' זה בחינת כוס ראשון שאומרים עליו הקדוש, כי צדקה - רחמי בחינת אב הרחמן, שהוא בחינת קדש פידוע, (ובו מרמז בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוה"ר) תנינא תורה ד) שצדקה מרמזת במקום גבה מאד בבחינת זקן דקדשה, שזה בחינת אב הרחמן, סבא קדישא, שיניקתו מבחינת זקן דקדשה פידוע:

יד ויש 'דבור של תשובה', זהו בחינת הכוס השני שאומרים עליו ההגדה, דהינו ספור הנס של גלות מצרים, ועקר הגאולה היתה על-ידי בחינת עולם הבא כ"ל, שהיא בחינת תשובה פידוע:

זו ויש 'דבור של עשירים קרובים למלכות', בחינת שלשת השריגים וכו', זה בחינת כוס שלישי שאומרים עליו ברפת המזון, שהוא שלשה ברכות, בחינת שלשת השריגים הנ"ל, כי ברפת המזון היא

בקשיות ולא היו יכולים לברר ההלכות כ"ל.

זהו בחינת מה ששוכרין אותה המצה, זהו בחינת התרוץ על הקשיות, כי תרוץ לשון שבירה (כמו שכתוב "הוא מותיב לה והוא מפרק לה" - שבת קמ"ג ועוד), כי צריכים לשבר ולפרק ההלכה כדי לבררה, ותמיד אנו צריכים יגיעה גדולה ומרירות גדול לזה קדם שמשברין ומתצרין ומכררין ההלכה. ועל שם זה נקרא 'לחם עני' שמוכר את העני וכו' כ"ל. ועכשו אנו משברין אותה בקל, כי עכשו זכין לשבר ולתרוץ כל הקשיות שבהלכה בלי שום יגיעה, בלי שום ספקות ובבלבולים, כי עכשו זוכים להלכה פסוקה, בחינת מצה כ"ל.

זהו שאמרו רבותינו ז"ל: "לחם עני - שעונין עליו דברים הרבה", כי עקר יציאת מצרים היא שיציא הדבור מהגלות כ"ל ועל-כן מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, ועקר הארת הדבור שנתגלה ויצא מגלות מצרים הוא על-ידי ההלכות וכו' כ"ל. ועל-כן נקראת המצה 'פרוסה', שהיא עקר המצה בחינת הלכות כ"ל, שעליו מברכין על אכילת מצה, נקראת לחם עני, שעונין עליו דברים הרבה, כי על ידה דיקא נתגלה הדבור כ"ל, כי

בחנינת דבור של עשירות, כי היא ברכה הנאמרת על השבע, בחנינת עשירות (כמובא בזה הקדוש), כי שכור אסור להתפלל, אבל מתר בברכת המזון (טור בשם ירושלמי פ"ק דתרומוה), כי זאת הברכה נאמרת על השבע, עין שם, הינו בחנינת שבע ועשירות, בחנינת דבור של עשירות ושבע, בחנינת שלשת השריגים, שזהו בחנינת שלשה ברכות של ברכת המזון כנ"ל:

מז ויש דבור של מלכות פה, זה בחנינת כוס רביעי שאומרים עליו ההלל, שהוא בחנינת מלכות (כמבאר בכתבים), שבחנינת הלל הוא במלכות. ועל ידי שלמות הדבור, שהיא בחנינת לשון הקדש, על ידי זה ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל. ששת ימי החל הם בחנינת 'עבד', ושבת הוא בחנינת 'בן נייחא וכו' (עין שם בפאמר הנ"ל). וזה בחנינת עבדו את ה' בשמחה וכו', עין שם. וזהו בחנינת החרות של גאלת מצרים, כי יצאנו מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, כי השמחה היא החרות (כמבאר במקום אחר לקוטי מוה"י חלק ב סימן ט), כי עבודת הוא בחנינת עצבות הנ"ל ושמחה היא בחנינת חרות ועל כן על ידי בחינה הנ"ל, שעל ידי זה זוכין להמשיך השמחה של שבת לבחינת עבדות, על ידי זה יוצאים מעבדות לחרות:

יו ועל ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל, שזה בחנינת שיוצאין מעבדות לחרות כנ"ל, על ידי זה נתגלה אחדות הפשוט ותברך שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך וזה יקר מאד וכו' (עין שם היטב בפאמר הנ"ל), זה בחנינת דעו כי ה' הוא האלקים וכו', עין שם. וזה עקר גאלת מצרים שאז היה שרוד המערכות ונתגלה אחדותו ותברך, שהוא ותברך מושל בכל, וכל הנהגות המערכות והמכוע שהם פעולות משתנות - כי זה הדבר מחיב קרירות וזה הפך וכיצא - ואז נתגלה בשעת יציאת מצרים שהכל נמשך ממנו ותברך על ידי הנסים והמופתים שעשה ה' ותברך אז ושודד טבע המערכות, שעל ידי זה נתגלה שכל הפעולות משתנות הבאים על ידי מבעי המערכות, כלם נמשכים מאחד הפשוט ותברך וכידו לשנותם כרצונו. ואז נתגלה כי ה' הוא האלקים, שזהו בחינה הנ"ל. בחנינת פעולות משתנות שנמשכין מאחד הפשוט ותברך (כמבאר שם בפאמר הנ"ל).

כי עקר הגאולה היתה בבחינה זו שיתגלה כי ה' הוא האלקים, כי פרעה אמר (שמות ה, ב): "מי ה' כו", כי כפר בשם ה', כי אחיותו היה בשם אלקים, כמובא. ואלקים'

כמו שאמר יתרו (שם שמות יח, יא):
 "עתה ידעתי כי ה' הוא האלקים."
 וכמו שכתוב במתן תורה (שם כ, ב):
 "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך
 מארץ מצרים וכו'". כי זה עקר
 יציאת מצרים שנתגלה כי ה' הוא
 האלקים, שזה בחינת התגלות
 אחרות הפשוט מפעלות משתנות,
 שכל הפעלות משתנות נמשכין
 מאחד הפשוט יתברך, כי ה' הוא
 האלקים, ה' אחד ושמו אחד, ברוך
 ה' לעולם, אמן ואמן:

בגמטריא ה'טבע' שהיא פעלות
 משתנות, ופרעה כפר בעקר ורצה
 להפריד חס ושלוש בין ה' לאלקים,
 כי לא היה מאמין שפעלות משתנות
 נמשכין מאחד הפשוט יתברך. אבל
 על-ידי גאלת מצרים על-ידי
 המופתים הנוראים שעשה ה'
 יתברך ושרד המערכות, על-ידי זה
 נתגלה שכל הפעלות משתנות
 הבאים על-ידי המערכות כלם
 נמשכים מאחד הפשוט יתברך ועל-
 ידי זה נתגלה כי ה' הוא האלקים,

הלכות פלאי בהמה הלכה ד'

הקדשה של שבת לששת ימי החל
 על-ידי זה נתגלה אחרות הפשוט
 יתברך כי בששת ימי החל הם פעלות
 משתנות שבכל יום נברא פעלה
 משנה וזה כנגד שכל האנושי
 שפעלות משתנות יהיו נמשכין מאחד
 הפשוט יתברך כי בשכל האנושי אי
 אפשר להבין זאת רק על-ידי שבת
 שאנו זוכין על-ידי זה נתגלה אחרות
 הפשוט יתברך כי שבת מורה על
 אמונת היחוד שאנו מאמינים שכל
 הפעלות משתנות נמשכין מאחד

לא תחוש בשור ובחמור יחדו.
 על-פי התורה ימי חנכה הם ימי
 הודאה וכו' (בלקוטי תניא בסיון
 ב) עין שם כל התורה ומה שכתוב שם
 בסוף שעל-ידי זה זוכין להמשיך
 השמחה של שבת לששת ימי החל כי
 ימי החל הם בחינת עצבות וכו' אבל
 שבת הוא בחינת בן בחינת ניהא
 לעלאין ותתאין בחינת שמחה וכו'
 בחינת זה יתחבנו ממעשנו ומעצבון
 ידיו כי שבת מנחם ומשמח הכל מן
 העצבות וכו'. ועל-ידי זה שממשיכין

הפשוט יתברך שברא כלם בששת ימי החל ושבֵּת בשבת וזאת הבחינה לגלות אחרות הפשוט לידע ולהאמין שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך וכו' כי כשנתגלה בחינת אחדות הפשוט למטה נתגלה גם למעלה אחרות הפשוט יתברך בבחינת אתה אחד ושמוך אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו' עין שם:

א וזה בחינת אסור פלאי בהמה שאסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמה וחייה כי כל מין ומין הוא בחינת פעולה משנה ואנו צריכים להאמין שכל המינים המושגים זה מזה שהם בחינת פעולות משתנות כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ואף-על-פי שברעת אי אפשר להבין זאת כמבאר לעיל שזה כנגד שכל האנושי אף-על-פירבן אנו צריכים להשליך שכלנו ודעתנו ולידע האמת שאין בכח שכלנו להבין פלאי בריותיו רק לסמוך על אמונה ולהאמין בהאמת באמונה שלמה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ולאמונה זאת זוכין על-ידי שבת הינו על-ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל כנ"ל. וזה בחינת אסור כלאים שאסור לערב שני מינים יחד כדי שלא להגביר בחינת פעולות משתנות ביותר עד שלא יהיה

מלאכה בשני מינים ביחד כי כל הל"ט מלאכות הם עוכדין דחל בחינת ששת ימי המעשה. אבל בשבת פמלין כל המלאכות ועקר אחיות העצבות שבששת ימי החל בהל"ט מלאכות שהם בחינת בזעת אפך תאכל לחם בחינת בעצבון תאכלנה וצריכין לקדש הל"ט מלאכות בחינת ששת ימי החל על-ידי קדשת שבת להמשיך הקדשה והשמחה של שבת על כל ששת ימי החל הינו על כל הל"ט מלאכות לבררם מזהמת הנחש מעצבות מבחינת בעצבון תאכלנה, כי מי שזוכה לקדש את עצמו כראוי אזי אפלו בשעושה איזה מלאכה מהל"ט מלאכות בחל הוא גם-כן בקדשה ובטהרה בבחינת קדשת שבת כמבאר בהתורה "מרפבת פרעה וחילו" (בסימן לח באות ט). ועקר קדשת הל"ט מלאכות בחל הוא על-ידי שממשיכין עליהם הקדשה והשמחה של שבת שעל-ידי זה נתגלה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שזאת הבחינה יקרה מאד פי אי אפשר להבין זאת בשכל אנושי רק על-ידי אמונה שזוכין על-ידי שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל כנ"ל. וזה בחינת אסור כלאים שאסור לערב שני מינים יחד כדי שלא להגביר בחינת פעולות משתנות ביותר עד שלא יהיה

א וזה בחינת אסור פלאי בהמה שאסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמה וחייה כי כל מין ומין הוא בחינת פעולה משנה ואנו צריכים להאמין שכל המינים המושגים זה מזה שהם בחינת פעולות משתנות כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ואף-על-פי שברעת אי אפשר להבין זאת כמבאר לעיל שזה כנגד שכל האנושי אף-על-פירבן אנו צריכים להשליך שכלנו ודעתנו ולידע האמת שאין בכח שכלנו להבין פלאי בריותיו רק לסמוך על אמונה ולהאמין בהאמת באמונה שלמה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ולאמונה זאת זוכין על-ידי שבת הינו על-ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל וכו' כנ"ל בהתורה הנ"ל ועל-כן אסור לעשות

שִׁמְעֵרְבִין שְׁנֵי מִיָּנִים מִשְׁנִים יָחַד עַד שֶׁנֶּאֱחָזוּ בָּהֶם הַסְּטָרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת שֶׁאֲחִיזוּתָן מִתְעַרְבוֹת וְכִלְאִים שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע עַד שֶׁאֵי אֲפֹשֶׁר לְגַלוֹת אַחְדוּתוֹ הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ אֱלוֹ הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בִּיחַד שֶׁלֹּא כִּסְדֵר מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְשׁוּם פְּעֻלָּה מִשְׁנֵה שִׁיחֹר וְיִכְלַל בְּאַחְדוֹת הַפְּשׁוּט כִּי אִם דֶּרֶךְ הַשְּׂבִיל וְהַצְּנוּר שֶׁנִּמְשָׁךְ דֶּרֶךְ שֵׁם מִשְׁרָשׁוֹ מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט, וְאֵז נִתְגַּלָּה עַל יְדוֹ דִּיקָא בְּחִינַת אַחְדוּת הַפְּשׁוּט. אֲבָל כְּשֶׁמִּשְׁנִין סְדְרֵי בְּרֵאשִׁית חֵם וְשִׁלּוּם עַל-יְדֵי כִלְאִים וְתְעַרְבוֹת נִתְעַרְבֵב הַדֶּרֶךְ וְהַסְּדֵר עַד שֶׁאֵי אֲפֹשֶׁר שִׁיעֲלָה לְשִׁרְשׁוֹ לְכַלֵּל בְּאֶחָד הַפְּשׁוּט וְאֵז חִיּוּתוֹ רַק דֶּרֶךְ הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא אַחְרָא שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּפִירוֹת, וְאֵז מִתְגַּבְּרִים הַשְּׁנוּיִים בְּיֹתֵר עַד שֶׁאֵי אֲפֹשֶׁר לְגַלוֹת אַחְדוּת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁזֶה עָקֵר תַּקּוּן כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְכִנּוּ"ל. וְעַל-כֵּן עָקֵר אִסּוּר כִּלְאִים הוּא בְּשַׁעַת מְלָאכָה, כִּי אֵז בְּשַׁעַת מְלָאכָה צָרִיכִין לְזַהֵר בְּיֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ קֹדֶשֶׁת שְׁבֵת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל כְּדֵי לְבָרֵךְ הַל"ט מְלָאכָת מִזְהֵמַת הַנְּחֵשׁ מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע מַעֲצָבוֹת מִבְּחִינַת בַּעֲצָבוֹן הַאֲכִלְנָה כִּנּוּ"ל. וְקֹדֶשֶׁת שְׁבֵת הוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת אַחְדוּת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת כִּנּוּ"ל. וְכִשְׁמַעְרֵב כִּלְאִים

בְּאֲפֹשְׁרֵי לְגַלוֹת שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט כִּי גַם עֵתָהּ בְּחִינָה זֹאת יִקְרָה מְאֹד כִּי הוּא כִּנְגַד שְׂכָל הָאֲנוּשֵׁי שֶׁפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט כִּנּוּ"ל. אֲבָל ה' יִתְבָּרַךְ בְּרָא כֹּל מִן וּמִן בְּחֻכְמָה נִפְלְאוֹה שְׁדִיקָא עַל יְדוֹ וְיִכַּל לְהַתְּגַלּוֹת אַחְדוּתוֹ הַפְּשׁוּט אֶרֶץ-עַל-פִּי שְׂכָל מִן וּמִן מִשְׁנֵה מִחְבְּרוֹ, אֶרֶץ-עַל-פִּי־כֵן דִּיקָא עַל-יְדֵי זֶה רוֹאִין גְּבוּרוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו עַד אֵין חֶקֶר שֶׁבְּרָא בְּרִיּוֹת מִשְׁנֵוֹת כְּאֵלֶּה שְׂכָל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁנֵה מְאֹד מִחְבְּרוֹ, וְכִלְמֵם נִמְשָׁכִין מֵאַחְדוּתוֹ הַפְּשׁוּט יִתְעַלָּה וְיִתְבָּרַךְ, כִּי כֹל הַבְּרוּאִים לֹא נִבְרְאוּ אֶלָּא כְּדֵי לִידַע וּלְהַבִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי זֶה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעִין לֵה. כִּי ה' יִתְבָּרַךְ הַמְּשִׁיךְ כֹּל מִן וּמִן שֶׁבְּרָא מֵאַחְדוּתוֹ הַפְּשׁוּט וְנָתַן בְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד כַּח כּוֹה שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי הַמִּיָּנִים הָאֱלוֹ הַמִּשְׁנִים זֶה מִזֶּה שֶׁהֵם פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת דִּיקָא עַל יָדָם וְכִירוֹ וְיַדְעוּ אַחְדוּתוֹ הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ וְיַדְעוּ כַּח גְּבוּרוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב מִה רַבּוֹ מַעֲשֵׂה ה' וְכו'. אֲבָל אֵי אֲפֹשֶׁר לִידַע וּלְהַאֲמִין שֶׁהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מִמֵּנּוּ יִתְבָּרַךְ כִּי אִם כְּשִׁשׁוּמְרִין סְדֵר הַבְּרִיאָה שִׁיְהִיָּה כֹּל מִן וּמִן לְבָדוֹ, אֲבָל כְּשִׁמְעֵרְבִין כִּלְאִים חֵם וְשִׁלּוּם מִשְׁנִין סְדְרֵי בְּרֵאשִׁית וּמִגְּבִירִין בְּחִינַת הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת יֹתֵר מִדְּאֵי עַל-יְדֵי

הנחש והמת הל"ט מלאכות השולטין בימי החל בשאיין מקדשין אותם על-ידי המשכת קדשת שבת לתוך ימי החל כנ"ל. כי אי אפשר להמשיך קדשת שבת לימי החל כי אם על-ידי לשון הקדש שמקשר לשבת שזוכין אליו על-ידי האמת שמאיר בהדבור וכו' ועשו וישמעאל הם הפך האמת ליעקב כי הם בחינת אנשי דמים ישנאו תם המזכר שם בהתורה הנ"ל. כי הם אנשי דמים בודאי כי עשו הוא אדמוני מלא דם ונאמר בו והוא ענף מן הרציהה. וכן וישמעאל נאמר בו ותרא שרה את בן הגר מצחק ופרש רש"י על שפיתך דמים גם כן. ועל-כן הם הפך האמת כי עליהם נאמר אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר. כי הם ההפך מבחינת תודה הלכה בחינת שעשוע עולם הבא שהוא בחינת חסד לאברהם. כי הם בחינת הסינים והפסלת בחינת תקפא דדינא קשיא בחינת מין ותכן שמשם הקשיות החופין על ההלכה שאינם מניחין לברר ההלכה כמובן בתקונים. כי הם אינם בוחרים בעולם הבא שהוא בחינת תודה הלכה. כי בחרו לחלקם העולם הזה שמלא עצבות ויגונות כמו שכתוב ולא חפץ בכרבה ותרחק ממנו. נמצא שעשו וישמעאל הם בהפך מכל הבחינות הנאמרים בהתורה הזאת שעל ידם זוכין

בשעת מלאכה הוא פוגם בבחינת התגלות אחרות הפשוט מתוך פעולות משתנות שזהו בחינת קדשת שבת ועל-כן האסור בשעת מלאכה דיקא כי אז צריכין להמשיך קדשת שבת כנ"ל:

ב וזה שהזכירה תורה שור וחמור דיקא אף-על-פי שבאמת כל שני מינים אסורים כי שור וחמור הם בחינת קלפת עשו וישמעאל כמובא. ועשו וישמעאל הם והמת הנחש שהם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת שעל ידו ממושכין קדשת שבת וכו' שעל-ידי זה נתגלה אחרות הפשוט וכו' כמבאר בהתורה הנ"ל עין שם. כי עשו וישמעאל הם בחינת השבעים אמות שהם שבעים לשונות הפך לשון הקדש. כי כל השבעים אמות כלולין בעשו וישמעאל כמו שמבאר בתורה רבי יוחנן משתעי (במין טו) שכל העב"ם נכללים בשתי אמות שהן עשו וישמעאל. ושבעים אמות הם השבעים לשונות שהם ההפך מלשון הקדש שהוא שוך רק לישראל אשר על-ידי זה בחר בנו מכל העמים ורוממנו מכל הלשונות (כמובא במקום אחר). נמצא שעשו וישמעאל שהם כלליות השבעים לשונות הם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת. כי הם בחינת והמת

החל בהל"ט מלאכות כנ"ל. ועל-כן יעקב שזכה להכניע קלפת עשו וישמעאל כי היה מפתו שלמה, על-כן נאמר בו ויהי לי שור וחמור כמובא כי יעקב הוא עקר האמת המבאר בהתורה הזאת בחינת תתן אמת ליעקב כי יעקב זכה לכל שלשת קני האמת שהם תפלה ותורה ושדוכים. כי נאמר בו ויפגע במקום וכו' והוא העלה את התפלה בשלמות לבחינת בית. כי יעקב קראו בית (כמבאר בהתורה משפטים בסיון) וזכה לתורה כמו שכתוב תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב. וכמו שכתוב 'עם לכן גרתי' ותריוג מצות שמרתי. וזכה לשדוכים אמתיים דקדשה כי זכה להשתדף עם זוגיו האמתיים שהם רחל ולאה וכו' שעל ידם העמיד מטה שלמה בלי פסלת שמהם יצאו כל בית ישראל. ועל-כן שמר יעקב את השבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל הינו כנ"ל בהתורה הנ"ל. ועל-כן עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות היה על-ידי יעקב שזכה להעמיד שנים עשר שכמים שפל אחד ואחד היה לו דעה מיוחדת. כי כל אחד מהשכמים היה גון מיוחד כפי גון אבנו שבחשן הינו בחינת פעלה משנה מחברו וכלם כאחד נכללו בדעה אחד ואמרו בפה אחד בשעת הסתלקות יעקב שמע ישראל ה'

להמשיך קדשת שבת לתוך ששת ימי החל לגלות אחדות הפשוט יתברך וכו' ועל-כן הוכירה התורה אסור כלאי בהמה על שם תערכת שור וחמור שהם בחינת התחברות תרי זינא בישא שהם עשו וישמעאל כמובא בזהר ובכתבים להורות שעל-ידי כלאי בהמה שמחברין שני מיני בעלי חיים בשעת עשית איזה מלאכה מל"ט מלאכות על-ידי זה פוגמין בבחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל כי גורמין שמתחברין חס ושלום תרי זינא בישא שהם שור וחמור דקלפה שהם בחינת עשו וישמעאל שהם ההפך מכל הבחינות הנ"ל שעל ידם נתגלה אחדות הפשוט. כי עשו וישמעאל הם ההפך מכל זה כנ"ל שזהו בעצמו בחינת הפגם שגורמין על-ידי התחברות שני מינים בשעת מלאכה כנ"ל:

ג ועל-כן נאמר בשבת למען ינוח שורך וחמורך וכו'. שור וחמור דיקא אף-על-פי שלענן דין שביתת בהמה מצוים על שביתת כל הבהמות והחיות רק עקר המצוה כדי להמשיך שביתה וניחא על בחינת שור וחמור להכניע מהם אחיות שור וחמור דקלפה שהם בחינת עשו וישמעאל שהם עקר זהמת הנחש הנאחו בימי

מִשְׁנֵה. וְאִף־עַל־פִּי־כֹן לַעֲנִין יִסּוּד
הָאֲמוּנָה כֻּלָּם הַסְּכִימוּ לְדַעַה אַחַת
וְאָמְרוּ בְּפֶה אֶחָד שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ' ה'
אֶחָד. שְׁזָהוּ עֵקֶר שְׁלֹמוֹת הַתְּגַלּוֹת
אֶחָדוֹת הַפְּשׁוּט כְּשֶׁרַבִּים שְׁמֻשָּׁנִים
בְּדַעוֹתֵיהֶם מִסְּכִימִים לְדַעַה אַחַת
כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן זָכָה יַעֲקֹב לְהַכְנִיעַ קַלְפַּת
עֵשָׂו וַיִּשְׁמָעֵאל לְנִמְרוֹ. וְעַל־כֵּן נֹאמַר
בּו וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמֹר כִּי זָכָה לְהַכְנִיעַ
הַקַּלְפּוֹת הַנֹּאחָזִים בְּשׁוֹר וַחֲמֹר
וּלְהַכְנִים גַּם בְּחֵינַת הַשׁוֹר וְהַחֲמֹר
תַּחַת יַד הַקְּדוּשָׁה כִּי יַעֲקֹב נִשְׁמַר
מִכְּלָאִים שְׁלֵא לְחַבֵּר שְׁנֵי מִינִים בִּיחַד.
כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֵׁם בְּפָרָשָׁה בְּהַדְוָרֹן
שִׁשְׁלַח לַעֲשׂו וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר
עֵדֶר לְבָדוּ וְכוּ' לְהוֹרֹת שְׁנֹהָר
מִכְּלָאִים כְּמוֹכָא הֵינּוּ כִּנ"ל:

ד וַזֶּה בְּחֵינַת חֲנֻכָּה. כִּי יָמֵי חֲנֻכָּה הֵם
יָמֵי הוֹדָאָה בְּחֵינַת שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם
הַבָּא וְכוּ' כְּמוֹכָא בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת. הֵינּוּ
שְׁבִימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים עַל־יַדֵי תַקְּףָה
הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת שְׁעִשָּׂה
ה' יַתְּבַרְךָ עֲמֻנוּ בַיָּמִים הַהֵם בְּזִמְנָה הַזֶּה
עַל־יַדֵי זֶה אָנוּ מְמַשִּׁיכִין הַדְּרֹךְ הַזֶּה
שֶׁל תּוֹרַת הוֹדָאָה בְּעוֹלָם. הֵינּוּ לַעֲסֹק
תָּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לָהּ יַתְּבַרְךָ עַל
כָּל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שְׁעִשָּׂה עִם
אֲבוֹתֵינוּ וְעֲמֻנוּ מִיָּמֹת עוֹלָם עַד הַנֵּה
בְּכָל־לַיְלִית וּבְכַרְטֻמִּיּוֹת. וְלִזְכֹּר הַיָּטִב
וּלְבַלֵּי לְשַׁכַּח כָּל הַטּוֹבוֹת הַנּוֹרָאוֹת

אֲלֵכֵינוּ ה' אֶחָד. שְׁזָה עֵקֶר שְׁלֹמוֹת
הַתְּגַלּוֹת אֶחָדוֹת הַפְּשׁוּט כְּשֶׁרַבִּים
מִסְּכִימִים לְדַעַה אַחַת כְּמוֹכָא
בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת שְׁזָהוּ בְּחֵינַת הַלְכָה
כְּרַבִּים עֵין שָׁם. כִּי אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק
שְׁבִימֵיהֶם לֹא נִתְבַּרַר בְּשְׁלֹמוֹת עֲדִין
קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל עַל־כֵּן לֹא זָכָה כָּל אֶחָד
לְהַעֲמִיד כִּי אִם בֶּן אֶחָד בְּקִדְשַׁת
יִשְׂרָאֵל הֵינּוּ אֲבָרְהָם הַעֲמִיד יִצְחָק
לְבָדוּ וַיִּצְחָק אֶת יַעֲקֹב לְבָדוּ. וְכֵן הַשְּׁנִי
שְׁהִיָּה לְאֲבָרְהָם שְׁהִיָּה לוֹ דַּעַה מִשְׁנֵה
בְּוִדְאֵי כִּי אֵין דּוֹמָה דַּעַת אָדָם אֶחָד
לְחֵבְרוּ. וְתַכְּף שְׁהַגִּיעַ הָאֲמוּנָה לַשְּׁנִי
דַּעוֹת נֹאחָזוּ וְהַמַּת הַנְּחַשׁ בִּישְׁמָעֵאל
שְׁהִיָּה בְּחֵינַת פְּעֻלָּה מִשְׁנֵה דַּעַה
מִשְׁנֵה מִיִּצְחָק עַד שְׁלֵא זָכָה לְהַפְּךָ
דַּעְתוֹ הַמִּשְׁנֵה לְהַכְּלֵל בְּאֶחָדוֹת
הַפְּשׁוּט. וְכֵן עֵשָׂו שְׁהִיָּה מִשְׁנֵה מִיעֲקֹב
לֹא זָכָה לְהַכְּלֵל עִם יַעֲקֹב בְּדַעַה אַחַת
לַעֲנִין עֵקֶר יִסּוּד הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי
אִז לֹא נִתְבַּרְרָה הַזְּהָמָא בְּשְׁלֹמוֹת עַד
שִׁתְּגַלָּה בִּשְׁלֹמוֹת בְּחֵינַת אֶחָדוֹת
הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁנוֹת. הֵינּוּ
שְׁכַל הַשְּׁנֹוֹי דַּעוֹת יִסְכִּימוּ עַל עֵקֶר
יִסּוּד הָאֲמִתּוּ וְהָאֲמוּנָה לְהֵאֱמִין שְׁכַל
הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וְכָל הַשְּׁנֹוֹי דַּעוֹת
שְׁבַעֲוֹלָם כֻּלָּם נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט.
אֲכַל יַעֲקֹב זָכָה לָזֶה בִּשְׁלֹמוֹת כִּי זָכָה
לְהַעֲמִיד בְּנִים הַרְבֵּה שְׁנִים עֵשָׂר
שְׁכַמִּים שְׁכַל אֶחָד הִיָּה לוֹ דַּעַה מִשְׁנֵה
כִּי הָיָה בְּחֵינַת גּוֹן מִיִּחָד בְּחֵינַת פְּעֻלָּה

שעבר עליו מעודו יראה ויבין חסדי ה' וטובו ונפלאותיו עליו בלי שעור. כמו שאנו אומרים שלש פעמים בכל יום בהשמונה עשרה נודה לך ונספר תהלתך על חיינו וכו' ועל נסדך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו'. וכמו שאומרים בנשמת אלו פיננו מלא שירה פים וכו' אין אנו מספקין להודות לך ה' וכו' על אחת מאלף אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו. הכלל שפשהאדם רואה גדל צרותיו בגוף ונפש ומזון שהוא רחוק מה' יתברך מאד כמו שהוא יודע בעצמו וגם בפרנסה ובגוף יש לו גם-כן יסורין כמו ששכיח ברב העולם ואפלו כשפא עליו איזה צרה ממש חס ושלום הוא צריך לבל יתבלבל לגמרי מחמת הצרות והיסורין חס ושלום. רק בכל עת ועת בפרט בעת צרה חס ושלום יתן עיני לבו ודעתו להסתפל ולהתבונן היטב על חסדי ה' וטובותיו שעשה עמו עד הנה. כי כל אדם כמו שהוא מאחר שהוא בכלל ישראל ומניח מלית ותפלין בכל יום ומיוחד שמו יתברך פעמים בכל יום ויום ראוי לו לתן הודאה ותודה לה' יתברך בכל יום ויום על עצם חסדו וטובו יתברך עליו שזכה להיות בכלל ישראל מקבלי

שגומל עמנו בכל עת ועת כמו שפתיב ואל תשכחי כל גמוליו כי באמת זה הדרך של הודאה ותודה הוא הדרך נפלא מאד להתקרב על ידו לה' יתברך מפל מקום שהוא פי העולם הזה מלא צרות ויסורים ויגונות. כמו שפתיב כל ימיו פעם ומכאובות וכתיב אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגו ואין טוב בעולם כי אם התורה כי אין טוב אלא תורה (אבות פרק ג). ומעצם הצרות והיסורין והמניעות שזכה העולם קשה וכבר על האדם להתקרב לעבודתו יתברך ואפלו להתפלל ולהתחנן ולפרש צערו לפני ה' יתברך גם-כן קשה מאד מחמת רבוי המניעות והיסורים שאוממין את לבו עד שאינו יכול לפתח את פיו ולא להתקרב לשום עבודה תמה כפאשר יודע כל אחד ואחד הכבדות שיש עליו בכל פעם ופעם בכל יום ויום וכו'. ועל-כן עצה גדולה לזה שבכל פעם יזכיר את עצמו את כל הטובות האמתיות והנצחיות שעשה ה' יתברך עם אבותינו ועמנו עם כל אחד ואחד בפרטיות והעקר מה שזכה להיות מזרע ישראל בכלל מקבלי התורה והבדילו מן התועים בדרכי המחקרים והפילוסופים וכו' הנהוגים עכשו בעונותינו הרבים כי כל אחד ואחד מישראל אם יסתפל היטב על כל מה

התורה מפל שכן שכל אחד יודע
 בנפשו כמה טובות נפלאות בפרטיות
 שגמל ה' יתברך עמו מעודו עד אותו
 היום וצריך להרגיל את עצמו להודות
 ולהלל לה' יתברך על כל הטובות
 שעשה עמו. ועל-ידי זה יהיה לבו נכון
 כמות שגם עתה ה' יתברך לא יסיר
 חסדו וטובו מאתו ויחזק את לבו
 לצעק ולהתחנן לה' יתברך שיצילהו
 גם עתה מכל הצרות והיסורין כמו
 שכתב דוד מי יבילני עיר מבצר מי
 נחני עד אדום הינו שמי שעזר לי עד
 הנה ונחני עד אדום הוא יבילני עיר
 מבצר גם-כן וזה מהלל אקרא ה',
 שטרם שאני קורא אליו יתברך על
 צרותי אני מהללו ומשבחו על
 הטובות והחסדים שעשה עמי עד
 הנה כי דיקא על-ידי זה אני יכול
 לקרותו כנ"ל. וזה זבח לאלקים תודה
 וכו' וקראני ביום צרה הינו שגם קדם
 שיוצאין מהצרה של עכשו וצריכין
 לקרותו יתברך צריכין מקדם להביא
 תודה על העבר כנ"ל. ואז דיקא
 וקראני ביום צרה כנ"ל. וכמו שאמרו
 רבותינו ז"ל שצריכין להיות מודה על
 העבר ויבקש על להבא כי כשאין
 מודים על העבר קשה מאד לקרותו
 יתברך מגדל אטם הלב שנתאמם
 מרובי הצרות כנ"ל. בפרט עתה בארץ
 הגלות שכמעט אין יום שאין צרתו
 מרבה מחברו חס ושלום והפרנסה

דחוקה מאד והבעל דבר מתפשט על
 כל אחד ואחד לארץ ולרחב
 והמחלקת והקמגוריה והקנאה
 והשנאה מתרבה בכל פעם וכל מה
 שרוצים להתחיל לצאת ממה שצריכין
 לצאת ולהתקרב לאיזה עבודת ה' אין
 מניחין אותו ומתגרין בו יותר חס
 ושלום ומעצם רבוי המניעות אין
 יכולין לפתח פה לפרש שיחתו לפניו
 יתברך. על-כן צריכין לילך בדרך זה
 מאד שבכל פעם בבואו לפרש שיחתו
 לפני ה' יתברך או להתקרב לאיזה
 דבר שבקדשה זכיר את עצמו רבוי
 הטובות והחסדים שעשה ה' יתברך
 עמו מעודו עד היום הזה. ועל-ידי זה
 יתחזק ללבו לכמה בה' שישמע
 תפלתו גם עתה ועל-ידי זה יוכל
 להתקרב אליו יתברך ולפרש לפניו
 שיחתו כראוי כנ"ל:

ה וזה בחינת מה שצריכין להמשיך
 השמחה והקדשה של שבת
 לששת ימי החל המבאר שם בסוף
 התורה הנ"ל. כי מבאר שם שעל-ידי
 תודה הלכה זוכין שיאירו שלשת קווי
 האמת ברבוע הדבור וכו' שעל-ידי זה
 זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של
 שבת לששת ימי החל וכו' עין שם.
 הינו כי תודה מביאין כשיוצאין
 מהצרה כמו שכתוב שם, והתודה
 היא בחינת שעשוע עולם הבא כמו

צריכין להביא תודה להודות ולהלל לשמו יתברך על העבר ועל ידי זה יכולין לקרותו ולצעק אליו על להבא בנ"ל. וזה בחינת לך אובח וזבח תודה ובשם ה' אקרא הינו בנ"ל:

ו וזה מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו ה' מה רבו צרי וכו' ואמרו רבותינו ז"ל מזמור לדוד קינה לדוד מבקעי לה אלא כיון שראה שבנו הוא שמח דבר אחר שראה תקסיסו קימת וכו'. ואפתי קשה על דוד בעצמו מה ראה על פכה בעת צרה גדולה כזאת בעת שברח מאבשלום לבקש למצא בהצרה איזה הרוחה ולומר על זה לה' יתברך. וגם לכאורה התחלת המזמור אינו מדבר מלשון זמר רק מלשון צעקה גדולה כמו שכתוב שם ה' מה רבו צרי רבים וכו'. אך כל זה הוא ענין הנ"ל שדוד המלך עליו השלום ראה את עצמו אז בצרה גדולה ומרה מאד מאד שהכרח לברח מפני אבשלום בנו על ידי מעשה רעה כזאת שנעשה מאמנו ותמר ואבשלום בניו ומעצם מירדת צרתו שגדלה מאד בפרט שהבעל דבר רצה להפילו בעיני דעתו מאד מאד כי אמר לו בלבו הנך רואה שכל זה בא עליך על מעשה דבת שבע ושוב אין לך תקוה חס ושלום וכמבאר בזה המזמור בעצמו כמו שכתוב שם רבים

שכתוב שם. כי לעתיד יהיה בלו תודה והודאה לשמו יתברך כי אז יתבטלו כל צרות העולם הזה ויהיה בלו טוב ויעסקו רק בבחינת תודה להודות ולהלל לשמו יתברך אבל צריכין להמשיך קדשת העולם הבא גם בהעולם הזה. שזהו בחינת להמשיך קדשת שבת לימי החל פי שבת בחינת עולם הבא שכלו טוב וימי החל הוא בחינת העולם הזה שמלא יסורים וצרות ורמנא לצלן, כמו שכתוב אדם לעמל יולד וכתוב גם כל ימיו פעם ומכאובות. אבל ה' יתברך חפץ בקיום העולם וממתיק ומבטל בכל פעם יסורי וצרות העולם הזה בחסדו וטובו וישועתו שמתנהג עמנו בכל יום ויום וצריכין להסתכל על זה היטב על כל המובות שגמל עמנו ולהביא תודה והודאה על זה בנ"ל וזה בחינת שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל הינו הקדשה והשמחה של עולם הבא שהוא בלו שבת שאז עקר התודה וההודאה ימשיכו גם בעולם הזה גם בעת צרה שאפלו בעת צרה חס ושלום יסתכלו על המובות שעשה ה' יתברך עמנו עד הנה. וגם בהצרה בעצמה בודאי יש איזהו הרחבה כשמסתכלין היטב כמו שכתב אדונינו מורנו ורבנו ז"ל על פסוק בצר הרחבת לי (בסימן קצה) עין שם היטב ועל זה

שולח עליו הכל לטובה כדי שיוכר על-ידי זה לשוב אליו כמו שכתוב ויאמר פי ישובון מאון וכו'. אבל מחמת גדל כח הבחירה יש לפעמים שאדרבא על-ידי הצרות חס ושלום נתעקם לבו ביותר מה' יתברך כמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין העניות שמעביר על דעת קונו וכן מבאר בדברי אדונו מורנו ורבינו ז"ל שבעת צרה חס ושלום צריכין להתחזק מאד מאד כנגד היצר הרע מחמת ששרשו נמשך מדינים עין שם במאמר להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע (בסימן עב) ועל-כן נאמר ברשעים ורנו ושחק ואין נחת אבל בצדיקים נאמר בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר. כמו שפרש רש"י שם בין שבא עמי במדת הרחמים בין במדת הדין וכו' אבל על כל פנים האדם יש לו בחירה תמיד וכו"ל. וככל דבר ובכל ענין והנהגה שה' יתברך מתנהג עמו ומסבב עמו בכל עת יש בו בחינת צדיקים ילכו עם ופושעים יבשלו עם חס ושלום ועל-כן דוד בשהיה בעת צרה גדולה כזאת שנתגרש מירושלים וכו' עד שנפל למחין דקטנות פאלו עד שיש סכרא בדברי רבותינו ז"ל שעלה על דעתו לעבד עבודה זרה מכל שכן שלא היה יכול לפתח פיו לסדר תפלתו פראוי אבל בעצם צדקתו האיר ה' עיניו ושלח בלבו

אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלקים סלה ופרש רש"י בשביל אותו העון, ומעצם צרתו עד הנפש נתבלבל דעתו הקדושה עד שלא היה יכול אפלו לפרש שיחתו ולצעק לה' יתברך כדרכו. פי הצרות, רחמנא לצלן, יכולין חס ושלום לעקם הלב מאד מה' יתברך רחמנא לצלן, עד שאמרו רבותינו ז"ל על דוד שאז בכרחו מאבשלום בקש לעבד עבודה זרה כמו שדרשו על פסוק ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם וכו'. פי בשאדם בצרה חס ושלום הוא בסכנה גדולה גם בענין פשרותו ויהדותו כי לפעמים נתעקם הלב מאד על-ידי הצרות והיסורין עד שמהרהר אחר ה' יתברך בבחינת אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו כי בזה העולם יש להאדם בחירה תמיד וכל מה ששולח ה' יתברך בין טוב ובין להפך הוא במשקל וכמו שבשה' יתברך שולח לאדם טובות בנים ועשירות וכל טוב יש שמפזר חסדי ה' וטובו עליו ומתעורר על-ידי זה להתקרב אליו בצדקה ומעשים טובים וכו' ויש חס ושלום להפך בחינת וישמון ישרון ויבעט וכו'. כמו כן להפך כשה' יתברך מנסה ומיפר את האדם בייסורין וצרות חס ושלום בעניות ודחקות ורדיפות וכו' רחמנא לצלן, הוא גם-כן בנסיון גדול כי ה' יתברך

המזמורים שבתהלים שמודה לה' יתברך על העבר וצועק על להבא וכתוך דברי צעקותו ותחנתו חוזר ומודה וצועק פוק עין ותשכח בכמה מזמורים שהולכים על דרך זה. ועל-כן נקרא ספרו בשם תהלים שהוא לשון תהלה והודאה אף-על-פי שרב דבריו הם צעקות גדולות ותחנות ובקשות ואף כל צעקותיו ותחנותיו היו דיקא בדרך מזמור והודאה ותהלה ושיר ונגון וכו' בכל העשר לשונות של זמרה הינו כנ"ל שבכל הצרות נתן לבו להודות על העבר. ואז היה יכול לצעק להבא בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבוא כמו שאמרו רבותינו ז"ל:

זוה בחינת מזמור הודו שאומרים בכניסת שבת שמדבר מארבעה צריכין להודות שכולל כל הצרות שעוברין על האדם שכלם כלולין באלו הארבעה כמבאר במקום אחר ועקר הוא צרות הנפש דהינו כל העליות וירידות שעוברין על כל אדם מקטן ועד גדול לפי דעת ערכו ומדרגתו שהכל כלול במזמור הזה כמובן בספרים ועל כל אלו הצרות בגשמייות ורוחניות בגוף ונפש צריכין לצעק מאד מאד בכל פעם לה' יתברך קול גדול ולא יסף וכמבאר במזמור זה ויצעקו וכו'. אך קדם כל הצעקות

עצה הזאת הנ"ל שהתחיל להסתכל על הטובות שה' יתברך גמל עמו מעודו עד שחפש ומצא שגם בעצם הצרה הגדולה הזאת נמצא בה גם-כן כמה הרחבות כי הפך הדבר בדעתו לטובה מה שבנו רודף אחריו מה שלכאורה היא צרה כפולה ומכפלת מה שהרודף הוא בנו רחמנא לצלן, אף הוא הפך הדבר לטובה ואמר סתם ברא מרחם על אבא וגם מצא הרחבה בתוך צרתו מה שראה תכסיסו קימת שהסנהדרין וכו' אוחזים עמו וכו' ועל כל אלו הטובות שחפש ומצא מה שה' יתברך גמל עמו אפלו בתוך הצרה כמו שכתב רבנו ז"ל על פסוק בצר הרחבת לי וכו' מלבד מה שה' יתברך גמל עמו טובות מעודו על כל אלה התחיל לומר מזמור לדוד ורצה לומר ולהודות לה' יתברך על כל הטובות האלה ותקף שהתחיל לומר ולהודות לה' יתברך על הטובות תקף בתרחב לבו ודעתו ואז דיקא נפתח פיו והתחיל להתפלל ולצעק כראוי ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי וכו' וגם כל המזמור הולך בדרך זה שאף-על-פי שרבו צריו ורבים קמים עליו עד שרבים אומרים וכו' שאין לו תקנה חס ושלום מחמת עון דבת שבע, אבל אף-על-פי-כן ואתה ה' מגן בעדי וכו' וכן בדרך זה הולכים רב

בעת צרה כנ"ל שזהו בחינת המשכת קדושת שבת לימי החל כנ"ל. ועל-ידי זה דיקא זוכין לצעק לה' ותברך ולצאת מהצרה לגמרי ואז נזכה לבחינת תודה והודאה בשלמות שהוא בחינת עולם הבא כנ"ל. ועל-כן אומרים זה המזמור הודו בכניסת שבת כי אז אנו צריכין להמשיך קדושת שבת לימי החל כדי שיכללו כל ששת ימי החל בקדושת שבת. על-כן אומרים זה המזמור הודו שהוא ארבעה צריכין להודות שהוא בבחינה זאת בחינת המשכת קדושת שבת לימי החל לבטל העצבות והצער של ימי החל בחינת בעצבון האכלנה להמשיך עליהם קדושת ושמחת שבת שהוא בחינת עולם הבא שהוא בחינת תודה והודאה וכנ"ל. וכל זה אנו זוכין על-ידי ימי הנגה הקדושים שהם ימי הודאה שאז מומשיכין הקדושה והשמחה של שבת לששת ימי החל כמבאר בהתורה הנ"ל עין שם הינו כנ"ל:

ח וזה גם-כן בחינת לא תחרש בשור ובחמור יהדו כי שור וחמור הם תרי זינא בישא בחינת עשו וישמעאל שהם כלל כל העכו"ם שהם כלל כל הגליות כלל כל הצרות כי עקר כל הצרות הם על-ידי הגליות שאנו בגולה בין העכו"ם שכלם כלולים

מוקדים ומתחיל תחלה תכף בהתחלת המזמור הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו לידע ולהודיע ולהורות שפך הוא דרך הצעקה על כל הצרות רחמנא לצלן, שבתחלה תכף צריכין להודות לה' על העבר ולהיות בטוח שהוא יתברך שומע תפלת כל פה ויושיע אותו תמיד על-ידי צעקתו ואז דיקא ויצעקו ויצעקו וכו'. כי אז דיקא על-ידי בחינת הודו לה' וכו' בחינת תודה שמביאין גם בעת הצרה על הטובות שלעבר ועל הטובות וההרחבות שבתוך הצרה עצמה על-ידי זה דיקא יכולין לצעק לה' ואז ממוקדותיהם וישעים ואז יודו לה' חסדו ונפלאותיו כי אחר כך יזכו לצאת מהצרה לגמרי ואז בודאי יביאו תודה בשלמות כראוי כי התודה שמביאין כשיוצאין מהצרה זה בחינת שעשוע עולם הבא כנ"ל בהתורה הנ"ל. והתורה והודאה שמודין לה' יתברך על העבר וכו' גם בעת הצרה זה בחינת שממשיכין הקדושה של שבת שהוא עולם הבא שאז בטול הצרות לתוך ימי החל שהוא העולם הזה שהוא ימי צרה כנ"ל. כי העולם הזה מצד עצמו מלא צרות ויגונות, רחמנא לצלן, כנ"ל. אבל ה' יתברך מרחיב עמנו גם בעת צרה וגומל עמנו טובות נפלאות ונצחיות גם בזה העולם ואנו מוחיבים להודות לו גם

כנ"ל. כי יעקב הכניע קלפת עשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור וההיר הפתוב שלא לערבם יחד על-ידי אסור תערבת פלאים שלא לגרם חס ושלום לערב ולחבר הצרות יחד שאז אי אפשר לסכלם חס ושלום, הינו שלא יגרם לבלבל דעתו חס ושלום שידמה לו כאלו כל העולם נפל עליו (כמו שהגילוי העולם לומר בעת צרה חס ושלום) כאלו חס ושלום כל הצרות באו עליו חס ושלום בלי הרחבה כלל. והא בהא תליא, שמי שאומר כך חס ושלום ועל-ידי זה נתעקם לבו מה' יתברך ואינו יכול לצעק אליו אזי חס ושלום באמת נתרבין עליו הצרות רחמנא לצלן, כי כל הנמשך אחר צערו הצער נמשך אחריו חס ושלום רק צריכין לתן רוח בדתו למצא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמן ולהביא תודה והודאה בכל עת כי באמת בכל צרה שבועולם יש בתוכה הרחבה בחינת בצר הרחבת לי כנ"ל וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק אך לא בעי ישלח יד (איוב ל) וכתוב ולא יעיר כל חמתו שזה בחינת ורוח תשימו בין עדר ובין עדר הנאמר בעקב אבינו שדרשו רבותינו ז"ל על הצרות והגליות שבין יעקב כמה שלא ערב פלאים לתן רוח בין הצרות. שזהו בחינת ורוח תשימו בין עדר ובין עדר בין צרה וצרה בין גלות לגלות כמו שדרשו רבותינו ז"ל הינו

כנ"ל. כי יעקב הכניע קלפת עשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור. הינו שהכניע הקלפות הינקין מהדינים והצרות שהם רוצים לעקם את הלב בעת צרה כאלו אפס תקוה חס ושלום שזה עקר הצרה הגדולה ביותר מהצרות בעצמן שזה עקר צער הגלות מה שהעכו"ם המצדיק מכוין ומחפין אותנו ואומרים אין תקוה חס ושלום כמו שכתוב ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום איה אלקיך וכתוב כל היום כלמתי נגדי וכו' וכן הרבה וכל זה בחינת התחברות קלפת עשו וישמעאל ביחד שהם כלל כל הצרות והגליות כנ"ל. אבל יעקב אבינו הכניע אותם מישראל וצוה לשמר שיהיה כל עדר ועדר לבדו שלא לערב פלאים שהם בחינת תערובות שור וחמור כנ"ל. רק לתת רוח בין עדר ובין עדר לתן רוח בין הצרות שאפלו בעת הצרה חס ושלום יסתכלו על הרוח וההרחבה שה' יתברך הרחיב עמו וגמל לו טובות מעודו וגם בהצרה בעצמה מרחיב לו כנ"ל. ועל-ידי זה יוכל לצעק לה' יתברך ויהיה נצול לגמרי מכל הצרות בחסדו הגדול ונפלאותיו כנ"ל:

ט וכל זה הוא בחינת חנכה כנ"ל. כי הנם של חנכה היה בימי בית שני

כשעמדה מלכות וְיוֹן הִרְשָׁעָה
 לְהַשְׁבִּיחַם תּוֹרְתָךְ וְכוּ' וְרָצוּ לְכַפֵּל
 עֲבוֹדַת הַבַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ. וְהוּ' יִתְבָּרַךְ
 בְּרַחֲמָיו הַמְרַבִּים עִמָּךְ לָנוּ בַּעַת
 צְרוּתֵנוּ וְעֲשֵׂה עִמָּנוּ נִסִּים נִזְרָאִים
 וְנִפְלְאִים עַל־יְדֵי מִתְתִּיהוּ וּבְנֵי
 הַכְּהֻנִּים עַד שְׁנֵצְחוּ הַיּוֹנִים וְהַחֲזִירוּ
 עֲבוֹדַת בַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ לְמִקְוָמוֹ בְּנִסִּים
 נִפְלְאִים וְנִזְרָא שֶׁהָיָה בְּנִרוֹת הַמְּנוּרָה
 שֶׁדָּלַק הַשֶּׁמֶן הַמְעַט שְׁמוֹנֵה יָמִים כְּמוֹ
 שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הֵינּוּ כִּי כָּל יְמֵי
 הַבַּיִת שְׁנֵי לֹא הָיְתָה גְּאֵלָה שְׁלֵמָה כְּמוֹ
 שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הֵינּוּ כִּי עָקַר יְמֵי
 הַבַּיִת שְׁנֵי לֹא הָיָה רַק בְּכַחֲנֵי וְרוּחַ
 תְּשִׁימוֹ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר שֶׁפָּעַל יַעֲקֹב
 אָבִינוּ שֶׁהָיָה תְּמִיד רוּחַ וְהִרְחֵבָה בֵּין
 צָרָה לְצָרָה בֵּין גְּלוּת לְגְלוּת כְּדֵי
 שִׁיְהִי כַח לְהִתְחַזֵּק וְלִסְבֵּל מִרִירוֹת
 הַגְּלוּת כְּנ"ל. וְהַקְּלָפָה שֶׁל מַלְכוּת וְיוֹן
 הִרְשָׁעָה רָאֲתָה וְהִבִּינָה זֹאת שֶׁהַבַּיִת
 הַזֶּה לֹא יִתְקַים וְיִחָרֵב בְּדָאִי. רַק
 שֶׁהוּא הִרְחֵבָה וְרוּחַ בֵּין גְּלוּת לְגְלוּת
 כְּדֵי שִׁיּוּכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַים כְּנ"ל.
 עַל־כֵּן רָצָתָה לְהִתְנַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל
 וְלִהְרִיב תְּכַף עֲבוֹדַת בַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ
 וְלִכְבֹּשׁ יִשְׂרָאֵל תַּחַת יָדָם חֵס וְשָׁלוֹם
 כְּדֵי שִׁיְהִי הַגְּלוּת וְהַצְּרוּת תְּכּוּפוֹת
 וּמַחְבְּרוֹת יַחַד חֵס וְשָׁלוֹם כְּדֵי שֶׁלֹּא
 יוּכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַים חֵס וְשָׁלוֹם.
 וְעַל־כֵּן נִקְרְאוּ מַלְכוּת וְיוֹן לְשׁוֹן טִיט
 הַיּוֹן. בְּכַחֲנֵי בֵּין מְצוּלָה וְאִין מְעַמֵּד

שֶׁהוּא בְּכַחֲנֵי צָרָה אֲרָפָה וְתִכּוּפָה כְּמוֹ
 הַגְּלוּת הַזֶּה הָאָרֶץ וְהַמָּדָר מֵאֵד. שֶׁעַל
 זֶה צִעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו שְׁלוֹם מִבְּעֵתֵי
 בֵּינָם מְצוּלָה וְאִין מְעַמֵּד לְגִדְלֵי אֲרִיכַת
 מְרִירַת הַגְּלוּת. וּמַלְכוּת וְיוֹן הִרְשָׁעָה
 רָצוּ לְהִתְנַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל לְכַבֵּשׁ תְּכַף
 חֵס וְשָׁלוֹם שִׁיְתַחִיל הַגְּלוּת אִין חֵס
 וְשָׁלוֹם כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ יִשְׂרָאֵל
 לְהִתְקַים. וּבְכַחֲנֵי בְּדָאִי אִם הָיָה
 נִחְרַב עֲבוֹדַת בַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ אִין. וְהָיָה
 מִתְחִיל הַגְּלוּת אִין בְּדָאִי הָיָה קִשָּׁה
 לְהִתְקַים. כִּי עָכְשׁוּ עָקַר קִיּוּם שֶׁלָּנוּ
 בְּאֲרִיכוֹת הַגְּלוּת הַזֶּה הוּא רַק עַל־יְדֵי
 הִתְרַחֲבוֹת שֶׁעֲשֵׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ עַד
 הַנֶּה כְּנ"ל. עַל־כֵּן חָמַל ה' יִתְבָּרַךְ עַל
 עַמּוֹ וְהִפֵּר מִחֲשֻׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ וְהִפָּךְ
 הַדְּבָר מִהִפָּךְ אֵל הִפָּךְ. כִּי לֹא דִי
 שֶׁנִּפְלְאוּ הַיּוֹנִים מִפְּלֵא גְדוּלָה וּבֵית
 חֲשֻׁמוֹנָאֵי כְּבִישׁוֹ הַמְּלוּכָה וְנִתְקַיְמוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּגִדְלָתָם וּבְעֲבוֹדַת בַּיִת־
 הַמְּקֻדָּשׁ כְּמוֹ שְׁנֵי, אִף גַּם עֲשֵׂה לָנוּ
 גַּם גְּדוּל וְנִזְרָא כְּזֶה בְּנִרוֹת הַמְּנוּרָה
 שֶׁעַל־יְדֵי זֶה קִבְעוּ שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנֻכָּה
 אֵלוֹ. וְעֲשֵׂה לָנוּ יוֹם טוֹב קֹדֶשׁ וְהַמְשִׁיכוּ
 אוֹר וְתִקּוֹן נִזְרָא כְּזֶה בְּעוֹלָם שֶׁעַל־יְדֵי
 יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים יִהְיֶה לָנוּ כַח
 תְּמִיד לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַדְּרֵךְ הַקְּדוּשׁ
 הַזֶּה שֶׁל תּוֹרָה וְהוֹדָאָה, שֶׁבְּכָל הַצְּרוֹת
 שְׁאֵנוּ סוֹכְלִים בְּגְלוּת הָאָרֶץ הַזֶּה בְּכָל־
 וּבְכָרֵט נוֹכַח לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָנוּ עַל־
 יְדֵי שְׁנוּבוֹר נִפְלְאוֹתָיו עַד הַנֶּה וְנִזְרָה

וַיִּשְׂבַּח אוֹתוֹ תְּמִיד בְּבַחֲנֵינָת מוֹדָה עַל הָעֶבֶר וְכוּ' שְׁוֵהוּ בַּחֲנֵינָת חֲנֻכָּה בְּנ"ל. שְׁוֵאת הַבְּחִינָה אֲנִי זֹכִים עַל-יְדֵי יְמֵי חֲנֻכָּה שְׁנֻקְבְּעוּ אִז עַל-יְדֵי גְדֹל הַנֶּסֶם שֶׁל נִרְוֹת הַמְּנוּרָה בְּנ"ל:

וְעַל-כֵּן נִקְרָא חֲנֻכָּה לְשׁוֹן חֲנוּךְ בַּחֲנֵינָת חֲנֻכַּת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ. כִּי לֹא דִי שְׁלֵא הִחְרִיכוּ עֲבוֹדַת בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ אִף גַּם זְכִינוּ עַל-יְדֵי תִקְוָה הַנֶּסֶם לְהַמְשִׁיךְ תִּקְוֹן כֹּזֵה לְעִשׂוֹת חֲנֻכָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. דְּהֵינּוּ שְׁאֲנִי זֹכִין בְּתוֹךְ תִּקְוָה הַגְּלוּת הַזֶּה לְהַתְחִיל גַּם עֵתָה לְחַנֹּךְ הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ. כִּי בִזֶּה שְׁאֲנִי עוֹשֵׂין בִּימֵי הַגְּלוּת חֲנֻכָּה שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה דְּהֵינּוּ שְׁאֲנִי מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ יְתַבְרַךְ עַל גְּדֹל הַנֶּסֶם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ עַד הַנָּה שֶׁהִיָּה לָנוּ כַּח לְהַתְקִים עַד הַנָּה וְאֲנִי בְּטוֹחִים עַל-יְדֵי זֶה כְּאִשֶּׁר עַד הַנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֵינוּ כֵּן יִשְׁמַע תְּפִלוֹתֵינוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ תְּמִיד עַד אִשֶּׁר יִגְאֻלְנוּ גְּאֻלָּה שְׁלָמָה וַיְבַנֶּה בַּיִת מִקְדָּשֵׁנוּ, עַל-יְדֵי זֶה בְּעִצְמוֹ אֲנִי מְמַשִּׁיכִין בַּחֲנֵינָת בְּנִין בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ כִּי עִקְר הַגְּאֻלָּה וּבְנִין בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ יְהִיָּה עַל-יְדֵי זֶה עַל-יְדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ כִּיְדִיעַ (וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן ב) עַל מֵאִמֵּר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה כִּד חֶסֶם גְּבַה אֶתְהַפִּיד וְכוּ'). וְכָל צַעֲקוֹתֵינוּ וְתְּפִלוֹתֵנוּ שְׁאֲנִי מִתְחַזְּקִים עֲדִין לְצַעֵק וּלְהַתְפַּלֵּל לָהּ יְתַבְרַךְ

הוא רק על-ידי בחינת חנכה על-ידי בחינת תורה כנ"ל על-ידי שאנו מודים על העבר וכו' כנ"ל. נמצא שגם עכשו אנו מחנכים את הבית-המקדש בחנכה, כי עקר בנין בית-המקדש במהרה בימינו יהיה על-ידי זה על-ידי שזכינו לבחינת תורה והודאה גם עתה בתקף הגלות שזהו בחינת חנכה כנ"ל. וכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן שעקר החנוך לעבודת הבורא יתברך הוא על-ידי בחינה זאת בחינת תורה והודאה שהיא בחינת חנכה, כי לפי מה שעובר על כל אחד ואחד כפי מה שיודע בנפשו רבוי היסורים והצרות מתאות היצר הרע ומתפנתה וכו', וכו', רחמנא לצלן, מעתה בודאי יהיה קשה להתקיים עד שיזכה לגאולה שלמה דהינו שיהיה איש בשר פראוי שזהו בחינת גאולה שלמה. ועל-כן באמת כמה וכמה התחילו ונפלו ויש שהאריכו בעבודתם ימים ושנים אבל אחר כך לא יכלו לסבל מרירות הכבודות של הבעל דבר ונפלו כל אחד כמו שנפלו רחמנא לצלן. אבל מי שחפץ באמת לאמתו לחוס על חייו עקר קיומו על-ידי בחינת הנ"ל. שבכל מה שעובר עליו יהיה איד שיהיה אפלו אם רואה שהוא בעצמו החיב מאד במעשיו שאינם טובים וכו', אף-על-פי-כן אין אדם אפלו הגרוע

וְעַל-כֵּן נִקְרָא חֲנֻכָּה לְשׁוֹן חֲנוּךְ בַּחֲנֵינָת חֲנֻכַּת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ. כִּי לֹא דִי שְׁלֵא הִחְרִיכוּ עֲבוֹדַת בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ אִף גַּם זְכִינוּ עַל-יְדֵי תִקְוָה הַנֶּסֶם לְהַמְשִׁיךְ תִּקְוֹן כֹּזֵה לְעִשׂוֹת חֲנֻכָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. דְּהֵינּוּ שְׁאֲנִי זֹכִין בְּתוֹךְ תִּקְוָה הַגְּלוּת הַזֶּה לְהַתְחִיל גַּם עֵתָה לְחַנֹּךְ הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ. כִּי בִזֶּה שְׁאֲנִי עוֹשֵׂין בִּימֵי הַגְּלוּת חֲנֻכָּה שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה דְּהֵינּוּ שְׁאֲנִי מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ יְתַבְרַךְ עַל גְּדֹל הַנֶּסֶם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ עַד הַנָּה שֶׁהִיָּה לָנוּ כַּח לְהַתְקִים עַד הַנָּה וְאֲנִי בְּטוֹחִים עַל-יְדֵי זֶה כְּאִשֶּׁר עַד הַנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֵינוּ כֵּן יִשְׁמַע תְּפִלוֹתֵינוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ תְּמִיד עַד אִשֶּׁר יִגְאֻלְנוּ גְּאֻלָּה שְׁלָמָה וַיְבַנֶּה בַּיִת מִקְדָּשֵׁנוּ, עַל-יְדֵי זֶה בְּעִצְמוֹ אֲנִי מְמַשִּׁיכִין בַּחֲנֵינָת בְּנִין בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ כִּי עִקְר הַגְּאֻלָּה וּבְנִין בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ יְהִיָּה עַל-יְדֵי זֶה עַל-יְדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ כִּיְדִיעַ (וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן ב) עַל מֵאִמֵּר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה כִּד חֶסֶם גְּבַה אֶתְהַפִּיד וְכוּ'). וְכָל צַעֲקוֹתֵנוּ וְתְּפִלוֹתֵנוּ שְׁאֲנִי מִתְחַזְּקִים עֲדִין לְצַעֵק וּלְהַתְפַּלֵּל לָהּ יְתַבְרַךְ

וְעַל-כֵּן נִקְרָא חֲנֻכָּה לְשׁוֹן חֲנוּךְ בַּחֲנֵינָת חֲנֻכַּת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ. כִּי לֹא דִי שְׁלֵא הִחְרִיכוּ עֲבוֹדַת בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ אִף גַּם זְכִינוּ עַל-יְדֵי תִקְוָה הַנֶּסֶם לְהַמְשִׁיךְ תִּקְוֹן כֹּזֵה לְעִשׂוֹת חֲנֻכָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. דְּהֵינּוּ שְׁאֲנִי זֹכִין בְּתוֹךְ תִּקְוָה הַגְּלוּת הַזֶּה לְהַתְחִיל גַּם עֵתָה לְחַנֹּךְ הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ. כִּי בִזֶּה שְׁאֲנִי עוֹשֵׂין בִּימֵי הַגְּלוּת חֲנֻכָּה שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה דְּהֵינּוּ שְׁאֲנִי מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ יְתַבְרַךְ עַל גְּדֹל הַנֶּסֶם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ עַד הַנָּה שֶׁהִיָּה לָנוּ כַּח לְהַתְקִים עַד הַנָּה וְאֲנִי בְּטוֹחִים עַל-יְדֵי זֶה כְּאִשֶּׁר עַד הַנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֵינוּ כֵּן יִשְׁמַע תְּפִלוֹתֵינוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ תְּמִיד עַד אִשֶּׁר יִגְאֻלְנוּ גְּאֻלָּה שְׁלָמָה וַיְבַנֶּה בַּיִת מִקְדָּשֵׁנוּ, עַל-יְדֵי זֶה בְּעִצְמוֹ אֲנִי מְמַשִּׁיכִין בַּחֲנֵינָת בְּנִין בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ כִּי עִקְר הַגְּאֻלָּה וּבְנִין בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ יְהִיָּה עַל-יְדֵי זֶה עַל-יְדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ וְצַעֲקוֹתֵנוּ כִּיְדִיעַ (וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן ב) עַל מֵאִמֵּר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה כִּד חֶסֶם גְּבַה אֶתְהַפִּיד וְכוּ'). וְכָל צַעֲקוֹתֵנוּ וְתְּפִלוֹתֵנוּ שְׁאֲנִי מִתְחַזְּקִים עֲדִין לְצַעֵק וּלְהַתְפַּלֵּל לָהּ יְתַבְרַךְ

שפגורעים שאין הקדוש-ברוך-הוא גומל עמו חסדים נפלאים בכל יום כמו שתקנו לנו לומר בכל יום נודה לך וכו' על נסף שבכל יום וכו' ועל נפלאותיך ומובותיך שבכל עת וכו' ובראי דברי רבותינו ז"ל בנים ואמתיים וצריכין אנחנו בלנו להאמין בזה מאד שבודאי ה' יתברך עושה עם כל אחד ואחד נסים ונפלאות ומכות בכל יום ובכל עת ושעה, ואם ירצה להסתפל יראה הרבה בעיניו ויזכר את עצמו היטב כמה מעלות טובות למקום עליו. וכבר אמרנו כמה פעמים שכל מה שזכה האדם לאיזה מצוה ולאיזה נקדה טובה בודאי אינו נאבד לעולם. ועל זה תקנו לנו לומר בנשמת אלו פינו מלא שירה וכו' כי אין כל העולם בלז עם כל תאוותיו ויסוריו והכליו כדאי כנגד נקדה אחת של מצוה אחת שכל אחד מישראל זוכה בכל יום. וצריכין להרגיל את עצמו שבכל מה שיעבר עליו יהיה אידך שיהיה זוכיר את עצמו בכל עת הטובות והנפלאות שעשה ה' יתברך עמו עד הנה. ועלידי זה יתחזק לצעק ולהתפלל לה' יתברך תמיד בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבוא. ועלידי זה יזכה סוף כל סוף לגאולה שלמה לשוב לה' יתברך באמת שזהו בחינת חנפה כנ"ל. ועל-כן נקרא חנפה כי עלידי בחינה זאת דיקא

י וזה בחינת שמונת ימי חנכה. כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שגור

נשלם האמת בשלמות בבחינת תתן
 אמת ליעקב כי אברהם איש החסד
 זה בחינת תפלה שהוא בחינת חסד.
 כי עקר התפלה רחמים ותחנונים
 שיתן לנו ה' יתברך נדבת חסד כי
 אברהם הוא הראשון שהתחיל
 להאיר דרך התפלה בעולם. כי כל
 התחלת עבודתו היה על-ידי תפלה
 כמוֹכַן בְּרַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל. יִצְחָק הוּא
 בְּחִינַת תּוֹרָה בְּחִינַת תּוֹרָה מִפִּי
 הַגְּבוּרָה נִתְּנָה בְּחִינַת גְּבוּרַת יִצְחָק
 בְּחִינַת קוֹל הַשּׁוֹפָר שֶׁל מִתַּן תּוֹרָה
 שֶׁהוּא שׁוֹפָר שֶׁל אֵילוּ שֶׁל יִצְחָק כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. יַעֲקֹב הוּא
 בְּחִינַת תְּקוּנַת הָאָמֶת שֶׁל שְׂדוּכִים כִּי
 עֵקֶר תְּקוּנַת הַשְּׂדוּדִים וְהוֹוֵג שֶׁהוּא תְּקוּנַת
 הַבְּרִית שֶׁבּוּ תְּלוּי הַכֹּל זָכָה יַעֲקֹב
 בְּשִׁלְמוֹת כִּי אֲבָרְהָם וְיִצְחָק אֶף-עַל-פִּי
 שָׂזְכוּ לְזוּוּגֵם הָאָמֶת לְהִתְחַבֵּר עִם
 הָאֱמוּנוֹת הַקְּדוּשׁוֹת אֶף-עַל-פִּי-כֵן
 עֲדֵינָן לֹא נִשְׁלַם וְנִמְשָׁךְ תְּקוּנַת הָאָמֶת
 שֶׁל הַשְּׂדוּכִים מִחֲמַת שֶׁאֲבָרְהָם הִכְרַח
 לִשְׂאֵת הַנֵּר וְיָצָא מִמֶּנּוּ יִשְׁמְעָאֵל. וְיִצְחָק
 אֶף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא נִשְׂאֵת שִׁפְחָה אֶף-עַל-
 פִּי-כֵן יָצָא מִמֶּנּוּ עֵשׂוּ עַל-כֵּן עֲדֵינָן לֹא
 נִשְׁלַם תְּקוּנַת הַשְּׂדוּדִים וְהוֹוֵג בְּשִׁלְמוֹת.
 אֲבָל יַעֲקֹב הִיָּתָה מִסְתּוֹ שִׁלְמוֹהַ בְּלִי
 פְסוּל עַל-כֵּן הוּא זָכָה לְהִמְשִׁיךְ תְּקוּנַת
 הָאָמֶת שֶׁל הַשְּׂדוּכִים בְּשִׁלְמוֹת. נִמְצָא
 שֶׁשִּׁלְשָׁה אַבוֹת הֵם בְּחִינַת שִׁלְשֵׁת קְוֵי
 הָאָמֶת וְהֵם מֵאִירִים בְּאַרְבַּעַת חֻלְקֵי

חֲנֻכָּה הוּא בְּחִינַת אֹר הָאָמֶת שְׁמֵאִיר
 בְּרַבּוּעַ הַדְּבֹר. הֵינּוּ שְׁעַל-יְדֵי תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה בְּחִינַת הַלְכוֹת זוֹכִין שִׁיאִירוּ
 שְׁלִשָּׁה קְוֵי הָאָמֶת בְּאַרְבַּעַת חֻלְקֵי
 הַדְּבֹר שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
 שְׁמִקְשָׁר לְשִׁבְתָּ. שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין
 הַקֹּדֶשׁ וְהַשְּׂמִיחָה שֶׁל שִׁבְתָּ לְשִׁשֵּׁת
 יְמֵי הַחֹל וְכו' שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְּנָה
 אַחֲרֵי הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת וְכו' עֵינֵי שֵׁם הַיֵּטֵב. וְזֶה
 בְּחִינַת שְׂמֹנֶת יְמֵי חֲנֻכָּה, כִּי 'שִׁבְעָה'
 יָמִים הֵם כְּנֻד 'שִׁלְשָׁה' קְוֵי הָאָמֶת
 שְׁמֵאִירוּ בְּאַרְבַּעַת חֻלְקֵי הַדְּבֹר. וְאֵז
 זוֹכִין לְהִמְשִׁיךְ הַשְּׂמִיחָה שֶׁל שִׁבְתָּ לְיָמֵי
 הַחֹל שֶׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת חֲנֻכָּה כְּמִבְאֵר
 שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת יוֹם
 הַשְּׂמִינִי שֶׁנִּקְרָא זֹאת חֲנֻכָּה, כִּי אֵז
 דִּיקָא בְּיוֹם הַשְּׂמִינִי נִשְׁלַם הַתְּקוּנָה שֶׁל
 חֲנֻכָּה עַל-יְדֵי שֶׁהִמְשַׁכְנוּ הָאֵרֶת
 'שִׁלְשָׁה' קְוֵי הָאָמֶת בְּאַרְבַּעַת חֻלְקֵי
 הַדְּבֹר בְּ'שִׁבְעָה' יָמִים הָרִאשׁוֹנִים.
 שְׁעַל-יְדֵי זֶה זְכִינוּ לְהִמְשִׁיךְ הַשְּׂמִיחָה
 שֶׁל שִׁבְתָּ לְיָמֵי הַחֹל. שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יוֹם
 הַשְּׂמִינִי בְּחִינַת זֹאת חֲנֻכָּה. כִּי שִׁלְשָׁה
 קְוֵי הָאָמֶת שְׁמֵאִירוּ בְּאַרְבַּעַת חֻלְקֵי
 הַדְּבֹר שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֵל אֱלֹקִים ה' ה'
 דְּבַר זֶה בְּחִינַת שִׁלְשָׁה אַבוֹת אֲבָרְהָם
 יִצְחָק יַעֲקֹב שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁלְשָׁה קְוֵי
 הָאָמֶת בְּחִינַת אֵל אֱלֹקִים ה' כִּידוּעַ
 שְׁכָלִם כְּלוּלִים בְּיעֲקֹב כִּי יַעֲקֹב כְּלוּל
 מִכֹּל הַשִּׁלְשָׁה אַבוֹת כִּידוּעַ, כִּי בְּיעֲקֹב

של אמת. וכפי קו האמת שנמשך
 באותו היום כמו כן נשלם והאיר
 הדבור. וכמו כן היתה הבריאה של
 אותו היום וכן ביום שני ושלישי וכו'.
 נמצא שבשלושה ימים הראשונים
 נשלמו שלשת קווי האמת שהם בחינת
 שלושה אבות וכן מובן בתקוני זהר,
 ובשלושה ימים השניים שהם ד' ה' ו'
 נמשכו שלשת חלקי הדבור ושבת
 הוא בחינת תכלית שלמות הדבור
 בחינת מלכות פה בחינת שבת
 מלכתא. והיה ראוי שיהיה נשלם כל
 הבריאה ביום השביעי שאז נשלם
 הדבור שעל ידו עקר הבריאה, אך ה'
 יתברך ברוך וקדש את יום השביעי
 שיהיה יום שבתא וניהא. פי בו שבת
 מכל מלאכתו אשר ברא אלקים
 לעשות. הינו שבשבת לא ברא שום
 בריאה רק כל מה שהיה צריך לברא
 בשבת כפל ועשאה בששי. כמו
 שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה אשר
 ברא אלקים לעשות כמוכא בפרוש
 רש"י. הינו שביום הששי המשיך שני
 תקונים של הדבור, התקון של שלשת
 השריגים והתקון של מלכות פה,
 ועל-כן אז ביום הששי נשלם הדבור.
 ועל-כן בו נברא אדם שהוא עקר
 שלמות הדבור כי גדר האדם הוא
 מדבר ואז נשלם לשון הקדש שמקושר
 לשבת. ועל-כן נברא האדם בששי
 כדי שיכנס לשבת מיד כמו שאמרו

הדבור שהם בחינת ארבע אמהות
 שרה רבקה רחל לאה שהם בחינת
 שלמות הדבור. פי אשה יראת ה'
 היא בחינת הדבור של לשון הקדש
 בחינת חוה אשה כמו שכתוב
 בהתורה תפלה לחבקוק (בסימן יט) עין
 שם כי זה ידוע שכל האמהות היו
 התקון של חוה, הינו תקון הדבור של
 לשון הקדש שפגמה חוה. והשלושה
 אבות וארבע אמהות תקנו זאת, כי
 זכו להאיר שלושה קווי האמת
 בארבעה חלקי הדבור שעל-ידי זה
 נתתקן הדבור של לשון הקדש
 בשלמות כנ"ל:

יא וכל זה הוא בחינת שבעה קווי
 המנורה וזה בחינת שבעת ימי
 השבת שבהם נבראו כל הברואים
 בששת ימי המעשה ושבת בשבת פי
 עקר הבריאה היתה על-ידי הדבור
 של לשון הקדש כמו שכתוב בדבר ה'
 שמים נעשו וכו'. וכמו שפרש רש"י
 על פסוק לזאת יקרא אשה כי מאיש
 וכו' מכאן שנברא העולם בלשון
 הקדש. אבל עקר קיום ושרש הבריאה
 היה על-ידי אמת שבו נחתמו שמים
 וארץ כמו שאמרו רבותינו ז"ל על
 פסוק בראשית ברא אלקים את שהיא
 סופי תבות אמ"ת. ותכף שה' יתברך
 רצה לברא את הבריאה התחיל תכף
 ביום ראשון להמשיך הארת קו אחד

פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת אֵיךְ נִמְשָׁךְ כָּל זֶה מֵאֶחָד הַפְּשוּט, עַל-יְדֵי זֶה נִפְגַּם כָּל הָעוֹלָם. כִּי בְּאֵמַת אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת בְּשֶׁכַל כִּי אִם בְּאִמּוּנָה שְׂזוּכִין עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת כֻּנְּלָה. אִךְ אֶף-עַל-פִּיכֵן ה' יִתְבָּרֵךְ מֵלֵא רַחֲמִים וְחֵמֶל עֲלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם הַתְּלוּיִים בּוֹ. וְהַאִיר עֲלָיו קִדְשַׁת שַׁבַּת עַד שְׁזָכָה לְתִשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שְׁשַׁבַּת אֲגִין עֲלוּהִי. רַק עֲתָה צְרִיכִין כְּמָה וְכְמָה תִּקְוִינִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה כְּדֵי שְׁזוּכָה לְהִמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבַּת לִימֵי הַחַל לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִקְּלָלָתוֹ מִבְּחִינַת בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלִינָה מִבְּחִינַת עֲצִיבוֹת עַל-יְדֵי שְׂמִיחַת שַׁבַּת שְׂמִימְשִׁיכִין הַצְּדִיקִים לִימֵי הַחַל. וְצְרִיכִין לְתַקֵּן בְּכָל פְּעַם מְעַט מְעַט כְּמוֹבָא בְּפִתְבִּים עַד שִׁיגְמֹר הַתַּקֵּן בִּימֵי מְשִׁיחַ צְדִיקֵנו שְׂיִבֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְעַל-כֵּן תִּכְרַךְ כְּשׁוּכָה אָדָם הָרִאשׁוֹן לְהִתְעוֹרֵר לְתִשׁוּבָה עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת פֶּתַח וְאָמַר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לַה' כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁזֶה הַמְּזוֹמֵר אָמַר אָדָם הָרִאשׁוֹן אִזּוֹ. הֵינּוּ שֶׁהִשְׁגִּיחַ וְהִבִּין תִּכְרַךְ שֶׁאֶפְלוּ בְּעֵצִים קִלְקוּלוֹ וּפְגַמְיוֹ הַגְּדוֹלִים שֶׁקִּלְקַל כָּל כֶּף לְדוֹרוֹת, אֶף-עַל-פִּיכֵן כְּבָר גָּמַל ה' יִתְבָּרֵךְ עִמּוֹ חֲסָדִים נְפִלְאִים וְנוֹרְאִים גַּם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּעֶצְמוֹ כְּמוֹכֵן בְּפִרְשָׁה וְצְרִיכִין לְהוֹדוֹת לַה' עַל זֶה תִּכְרַךְ וְעַל-

רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם שֶׁהוּא הַדְּבוּר בְּשִׁלְמוֹת נִבְרָא בְּשִׁשִּׁי שְׂפִמּוּךְ לְשַׁבַּת כְּדֵי שְׂיִכַּנֵּם לְשַׁבַּת מִיַּד כִּי שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ מִקְּשֶׁר לְשַׁבַּת כֻּנְּלָה. וְעַל-יְדֵי הָאָדָם שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר שֶׁנִּבְרָא בְּשִׁשִּׁי סְמוּךְ לְשַׁבַּת עַל-יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין הַקִּדְשָׁה וְהַשְּׂמִיחָה שֶׁל שַׁבַּת לְשִׁשִּׁי יְמֵי הַחַל כְּדֵי לְגַלוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשוּט מֵתוֹךְ הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁבִשְׂבִיל זֶה הִיָּתָה עֶקֶר כָּל הַבְּרִיאָה שֶׁהִבֵּל נִבְרָא בְּשִׂבִיל הָאָדָם כְּדֵי שִׁיגְלָה עַל-יְדֵי הַדְּבוּר הַקִּדּוּשׁ שְׂכָל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁנִּבְרָאוּ בְּכָל שִׁשִּׁת יְמֵי הַפְּעֻשָׁה בְּלֵם נִמְשִׁיכִין מֵאֶחָד הַפְּשוּט יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה, שֶׁזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת דִּיקָא שְׂמִימְשִׁיכִין לִימֵי הַחַל עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ שְׂמִקְשֶׁר לְשַׁבַּת כֻּנְּלָה. וְאִם הָיָה זוֹכֵה אָדָם הָרִאשׁוֹן לְבָלִי לְאֶכָל מְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֲקִירוֹת שֶׁל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שְׂמִעֲרִבִין טוֹב וְרַע הָיוּ זוֹכֵה לָזֶה מִיַּד בְּשַׁבַּת הָרִאשׁוֹן בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת וְהָיָה כָּל הָעוֹלָם מֵתַקֵּן תִּכְרַךְ כִּי הָיוּ הַכֵּל יוֹדְעִין הָאֵמֶת כְּמוֹ שֶׁהוּא. כְּמוֹ שִׁיתְגַּלֶּה לְעֵתִיד שְׂכַלְכֵם יִדְעוּ אֵת ה'. אֲבָל עַל-יְדֵי פִגְמֵי עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁנִּפְגַּם אִמּוּנָתוֹ וְרָצָה לְכַנֵּם בְּחֲקִירוֹת לְהִבִּין בְּדַעַתוֹ אֵיךְ הַטוֹב וְהָרַע שֶׁהוּא עֶקֶר הַשְּׁנוּיִים עֶקֶר בְּחִינַת

בכלל ובפרטיות כל אחד ואחד. ועתה מקשר הפסוק מאד תן חלק לשבעה וגם לשמונה שזהו בחינת חנכה בחינת תודה והודאה שעל-ידי זה עקר הקיום בכל הרעות והצרות חס ושלום כנ"ל. וזהו כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ אולי יעבר עליך מה שיעבר חס ושלום שידמה לך שאי אפשר להתקום בזה כלל. אבל על-ידי בחינת חנכה בחינת תודה והודאה שתזכר בכל פעם חסדי ה' ונפלאותיו עליך כנ"ל. על-ידי זה תתחזק בכל פעם בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבוא. ועל-ידי זה תזכה לישועות נפלאות בכל פעם עד שתזכה לגאולה שלמה מהרה. אמן ואמן:

יג וזה בחינת מה שכתוב בכונות שעקר המשכת האור של גר חנכה נמשך מבחינת השם הקדוש "נחל" שנמשך מבינה שהוא ראשי תבות ל'הדליק גר ח'נכה עין שם. הינו כי איתא בכונות התפלה שזה השם "נחל" הוא ראשי תבות נ'פשונו ח'כתה ל'ה'. וזה עקר קדשת חנכה שממשיכין בחינת תודה הודאה בעולם שהוא שעשוע עולם הבא שהוא בחינת בינה שהיא בחינת עולם הבא כידוע. ומשם ממשיכין בחינת הארת השם הקדוש "נחל" שהוא

ידי זה יתחזק לצעק על להבא. ועל-כן אמר מיד טוב להודות לה' וכו' להודיע לדורות שזה עקר הדרך להתקרב לה' יתברך על-ידי תודה והודאה כנ"ל. וזהו טוב להודות לה' טוב ודאי. כי אפלו להפחות שבפחותים הוא דרך טוב ונפלא מאד כנ"ל. אשרי הזוכה לזה:

יב וזהו תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ. הינו שצריכין להמשיך שבעה תקונים הנ"ל שהם שלשה קוי האמת שמאירין בארבעה חלקי הדבור שהם בחינת שבעה קני המנוחה שבעת ימי השבת. שכל אלו השבעה בחינות מאירין בחנכה הינו כי על-ידי אלו שבע בחינות ממשיכין קדשת שבת לימי החל שזה עקר בחינת חנכה. וזהו וגם לשמונה בחינת שמונת ימי חנכה וכו"ל. וזהו כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ הינו שהגלות מתארך מאד ומי יודע מה יולד יום. על-כן אנו צריכין להמשיך על עצמנו בכל פעם בחינת הארת ימי חנכה שהוא בחינת תודה והודאה כנ"ל להיות מודה על העבר גם בעת הצרה חס ושלום גם בעת שאין זוכין לעבודת ה' כראוי אפלו אם הוא כמו שהוא וכו"ל כי דיקא על-ידי זה עקר קיום ישראל בגלות

כשיוצאין מהצָרָה. כי בעת הצָרָה חס ושלום הדמים שומפין על הלב וכו'. ואחר כך כשיוצאין מהצָרָה הולכין הדמים פסדר וכו'. וזהו בחינת הלכות בחינת חסד וכו'. ועל-ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור וכו'. כי בתחלה היה בבחינת אנשי דמים ישנאו תם וכו' עין שם. הינו בחינת פגנות הנ"ל. שצריכין לכוון בחנכה להבליע הדם והחיות באיברים שליכו הדמים פסדר שזהו עקר תקון הצָרָה. שהוא בחינת תורה הלכה שעל-ידי זה מאיר האמת וכו' כנ"ל. והארת האמת ברבוע הדבור זה בחינת הדלקת נר חנכה אצל פתח הבית כמו שכתוב שם. שזהו נמשך מבחינת תורה הלכה מבחינת תהלוכות הדמים פסדר שנמשך משם "נחל" הנ"ל שזכינו על-ידי בחינת נ'פִשְנו ח'כְתָה ל'ה' מה שקוינו תמיד לה' וצִעֲקֵנו וְהִתְפַּלְלֵנו אֵלָיו שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִצְלָנוּ מִכָּל הַצָּרוֹת כְּנ"ל. והארת האמת הוא בשלשה קוין שהם בחינת אל אלקים ה' שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים וזה עקר פגנת ההדלקה של נר חנכה להאיר האמת וכו' כנ"ל:

וזה בחינת מה שמבאר בפגנות שצריכין לכוון בכל יום למלוי אחד של אהיה ולכוון אהיה פעמים אהיה בנימטריה אמת, ובכל יום

ראשי תבות נ'פִשְנו ח'כְתָה ל'ה'. הינו שפגנת תמיד לחכות ולצפות לישועת ה'. על-ידי שאנו רואין רבוי הישועות והנפלאות שעשה עמנו עד הנה שזהו בחינת תורה הודאה הנ"ל שמשם נמשך הארת שלשה קוין האמת ברבוע הדבור שזהו בחינת הדלקת נר חנכה כמבאר בדברי אדוננו מורנו ורבנו בהתורה הנ"ל. נמצא שהדלקת נר חנכה הוא מבחינת תורה הודאה שהוא שעשוע עולם הפא בחינת בינה שמשם השם "נחל" הנ"ל שהוא בחינת נ'פִשְנו ח'כְתָה ל'ה'. דהינו לחכות ולצפות לה' תמיד שזהו בחינת תורה הנ"ל להיות מודה על העבר ומבקש להפא שזהו עקר בחינת חנכה כנ"ל. עין בהתורה הנ"ל ובפגנות ותבין היטב ובחסדי ה' וישועתו אקנה לבאר כל פגנות חנכה על-פי התורה הנ"ל כאשר רחש לבי ומתנוצץ בדעתי ולה' הישועה:

יד והנה מבאר שם בפגנות שהשם "נחל" הנ"ל עם הכולל גימטריה דם אדם" עין שם. והוא גם-כן גימטריה "חנכה". הינו מה שכתוב בהתורה הנ"ל שעקר בחינת חנכה נמשך מבחינת תורה והודאה שהוא שעשוע עולם הפא. ומבאר שם שהתורה נקראת הלכה על שם תהלוכת הדמים שהולכין פסדר

התורה בחינת ה' בחינת חמשה חמשי תורה. מלוי ג' באלפין זה בחינת רחמים בחינת יעקב בחינת שדוכים וזווגים כי אלף הוא בחינת אדם כי לית אדם בלא אלף (כמו שאיתא בתקוני זרר בהקדמה דף 1). (שהו בחינת שם מ"ה שהוא הנה במלוי אלפין בגימטריה אד"ם) לשהו בחינת תקון השדוכים והזווגים דקדשה כי עקר החבור דקדשה כרי להשלים צלם אלקים שהוא בחינת אדם שאינו נשלם כי אם על ידי חבור איש ואשה בקדשה ובטהרה פראוי כמו שכתוב זכר ונקבה בראם ויקרא שמם אדם וכתוב ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו זכר ונקבה ברא אותם ועל כן מברכין בשעת החפה אשר יצר את האדם בצלמו וחזמתין יוצר האדם. כי כל זמן שאין חבור אין נשלם קומת האדם שהוא צלם אלקים ועל כן יעקב שזכה למטה שלמה לתכלית קדשת תקון השדוכים כנ"ל, על כן הוא עקר בחינת אדם שבפרקבה שהוא צורתו של יעקב כידוע. ועל כן המלוי באלפין שהוא בחינות אדם הוא בחינת תקון השדוכים והזווגים דקדשה כנ"ל. וכל התקונים נמשכין מתליסר מכילין דרחמי כמו שכתוב שם. הינו כי עקר בחינת חנכה על ידי בחינת תורה הודאה על ידי שנצלנו מן הצרות כנ"ל. שזה נמשך מתליסר

ממשכין מלוי אחד של אהיה פעמים אהיה שהוא בגימטריה אמת עין שם. והם שמונה תקונים הראשונים של תליסר מכילין דרחמי עין שם הינו כנ"ל. שעקר האור המאיר ומדליק נר חנכה הוא אור האמת בחינת אהיה פעמים אהיה בגימטריה אמת שצריכין לבנו בכל יום משמנות ימי חנכה (וזה הענין של שמונה פעמים אמת שמענו מפי הקדוש בעצמו אחר שאמר התורה הנ"ל, שדבר מזה לענין התורה הנ"ל), ואלו השמונה פעמים אמת המאירים בשמנות ימי חנכה שהם שמונה מלואים של אהיה כמבאר שם בפנות השמונה מלואים כבאר אלו השמונה מלואים עקרים ושרשם הם שלשה מלואי אהיה כידוע, שהם: קס"א קנ"א קמ"ג, שהם 'אהיה' בידיון, בההין, באלפין, כידוע שעקר מלואי אהיה הם שלשה הנ"ל, ושאר המלואים הם מצרפים מהם כמבאר למענין שם. ואלו השלשה מלואי אהיה שהם שרש הכל הם בחינת שלשת קוי האמת הנ"ל. כי אמת הוא אהיה פעמים אהיה כנ"ל. הינו כי השלשה מלואים הם מלוי א' בידיון שהוא בבחינת חסד זה בחינת תפלה שהיא בבחינת חסד כנ"ל. כי תפלה בחינת יו"ד, כי עקר שלמות התפלה הוא במנין עשרה. מלוי ב' בההין שהוא בחינת גבורה, זה בחינת תורה שנתנה מפי הגבורה כנ"ל. כי

והנזרא מכל השלש יחודים, שהם: יחוד הויה אהיה, הויה אלקים, הויה אד', שהם בגימטריה נ"ה. ששרשם ועקרם נמשך מתייחוד העליון שהוא הויה אהיה שהוא בבחינת בינה עלמא דאתי להמשיך כל האורות האלו גם למטה לבחינת מלכות כשהיא למטה במקומה שאפלו כשיוודת בעולמות התחתונים כבריאה יצירה עשיה לתת מרף לביתה יהיה נמשך עליה גם כן הארה מאורות הגדולים האלו כי בשבת קדש שמדליקין נר שבת בכניסת שבת או המלכות עולה בעליות גדולות למעלה למעלה ואז מקבלת אורות אלו למעלה. אבל זהו החדוש של הנס של חנכה שאנו זוכין בחנכה להמשיך אורות הנזראים האלו למלכות למטה במקומה בבחינת נצח הוד יסוד בחינת רגליו עין שם בפגנות היטב היטב ותבין שזהו קטב כלל הפגנות הינו שכל פגנות של חנכה הוא להדליק ולהאיר האור על-ידי כל בחינות התקונים המבארין בהתורה הנ"ל שהם בחינת כל הפגנות האר"י ז"ל והכל כפי לזכות להמשיך הקדושה והאור והשמחה של שבת גם בימי החל שזהו בחינת שהמלכות גם למטה במקומה דהינו בימי החל שאינו עולה כמו בשבת ויום טוב גם אז תקבל כל ההארות הגדולות הנ"ל

מכילין דרחמי שמשם עקר הישועה מכל הצרות על-ידי שהוא יתברך מעורר רחמי המרכים שהם בחינת תליסר מכילין דרחמי שעל-ידי זה מושיע לנו בכל צרותינו שאז מביאין תורה שזהו בחינת חנכה כנ"ל. ושלש עשרה מכילין דרחמי הם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן שמשם כל ההלכות מתבררין הינו כנ"ל. שתורה היא בחינת הלכה בחינת חסד הינו שעל-ידי למוד הלכות שנמשכין משלש עשרה מדות וכו' מעוררין שלש עשרה מדות של רחמים שעל-ידי זה ה' יתברך מרחם עלינו ומושיע לנו מכל צרותינו שעל-ידי זה מביאין תורה. ועל-כן תורה היא בחינת הלכה שזהו בחינת חנכה כנ"ל. ומחמת זה בעצמו נקראין ההלכות חסד מחמת שעל ידם מעוררין שלש עשרה מכילין דרחמי שמשם עקר החסד והרחמים ומשם כל הישועות והנפלאות שעשה עמנו בימים ההם בזמן הויה ואשר הוא עושה גם עתה עמנו בכל שנה ושנה בכל דור ודור ובכל יום ובכל עת ובכל שעה שכל זה הוא בחינת תורה והודאה בחינת חנכה כנ"ל:

ועקר כלל פגנות הדלקת נר חנכה הוא להמשיך האור הגדול

שהם בחינת השלשה יחודים הנ"ל שהם בגימטריה ג"ר שהם בחינת קדשת ואור של שבת וכנ"ל. והעקר כפי לגלות אחדות הפשוט לידע ולהודיע ולהודע שהוא היוצר הוא הבורא יתברך שמו שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו שזהו בחינת ה' הוא האלקים כמו שמבאר בהתורה הנ"ל עין שם:

וזה בחינת שלשה יחודים הנ"ל שהם בגימטריה ג"ר שהם יחוד הויה אהיה והויה אלקים והויה אד' שאלו השלשה יחודים הם על-ידי ע"ב ס"ג מ"ה שהוא גימטריה 'להדליק' עם הכולל כמבאר בפגנות עין שם והעקר נמשך מיחוד העליון שהוא הויה דע"ב ואהיה דקס"א שהם גימטריה רנ"ל וכו', עין שם בפגנות. הינו כי על-ידי תודה והודאה שזוכין בחנפה על-ידי גדל הנם שעשה ה' יתברך עמנו אז שהוא בחינת שעשוע עולם הבא בחינת הלכות בחינת חסד על-ידי זה מאיר האמת וכו' וזה בחינת יחוד העליון הויה אהיה כי אהיה בחינת אמת שהוא גימטריה אהיה פעמים אהיה כנ"ל. וזה האמת מאיר משם הויה שהוא שם העצם שכל המשכת של כל התקונים נמשכין מזה השם

שכולל הכל מראש ועד סוף כידוע. וזה בחינת הויה דע"ב שהוא גבה מהכל שהוא בבחינת פתח שמשם כל החסד והרחמים להנצל מכל הצרות. ועל-כן ע"ב בגימטריה חסד כי שם כל השלש עשרה מכילין דרחמי ועל-כן שם עקר התודה וההודאה כי משם כל הישועות. נמצא ששם ע"ב שהוא גימטריה חסד הוא בבחינת תודה והודאה שמשם מאיר האמת שהוא בחינת אהיה כנ"ל. וזהו בחינת יחוד הויה אהיה שהוא יחוד הראשון הנ"ל. והאמת מאיר ברבוע הדבור, וזה בחינת יחוד הויה אד', כי אד' הוא בחינת הדבור, כמו שכתוב אדנ' שפתי תפתח, וארבע אותיות שבשם אד' הם בחינת רבוע הדבור שהם בחינת ארבע מחנות שכינה בחינת ארבעה דגלים שהם שנים עשר שבטים בני יעקב שהוא בחינת אמת שנחלקו לארבעה דגלים וכל אחד משלשה שבטים שזהו בחינת שם אד' הנ"ל שהוא ארבע אותיות וכל אות ואות כמלואו שלש אותיות כזה אלף דלת וכו' כידוע ושם הויה במלוי מ"ה זה בחינת אמת כי שם מ"ה ואהיה הם בבחינה אחת כי מהא' שבשם מ"ה יוצא שם אהיה כמובא בפגנות ואהיה בחינת אמת כנ"ל גם מ"ה גימטריה אדם שהוא בחינת יעקב שהוא אדם שבמרכבה כנ"ל ויעקב

משלשה קני האמת ועל-כן כל דגל כלול משלשה כי שלשה קני האמת מאירין בכל חלק וחלק מארבעת חלקי הדבור שהם בחינת ארבעה דגלים כנ"ל. ואלו הארבעה דגלים היו הולכים סביב המשכן והארון ששם הלוחות שהם מגלן יחודו ואחדותו יתברך. כמו שכתוב שם אנכי ה' אלקיך וכו' הינו להורות שכל השנים עשר שבמים שכלולים מארבעה דגלים שנחלקים לשנוי דעות הרבה כי הם ששים רבוא נפשות שכל אחד יש לו דעה משנה מחברו ואף-על-פי כן כל אלו השנוי דעות שהם בחינת פעולות משתנות כלם כלולים בדעה אחת כאלו היו נפש אחת ממש. כי כלם מאמינים בלב אחד בה' אחד שכל הפעולות משתנות נמשכין ממנו יתברך כנ"ל. וכלם הולכים סביב הארון והלוחות וכל מחשבתם קשורה ותקועה שם דכל רעותין תמן להפיל ביהודו ואחדותו יתברך שכל זה הוא בחינת התגלות אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידי שרבים מסבמים לדעה אחת כנ"ל. שזה יקר מאד בעיני ה' יתברך כנ"ל וזה שובי שובי השולמית שובי שובי ונחזה בך מה תחזו בשולמית במחלת המתנים ופרש רש"י על העפ"ם והסמרא אחרא שרוצים לפתות את כנסת ישראל ואזמרים אליה שובי

בחינת אמת כנ"ל ועל-כן האמת שמאיר ברבוע הדבור זה בחינת יחוד הויה דמ"ה ואד' כנ"ל. וזה היחוד הוא למטה בבחינת נצח הוד יסוד בחינת רגליו כמו שכתוב שם והוא נמשך מיחוד העליון הויה אהיה שהוא גימטריה רגל שהוא בחינת תורה והודאה שמשם מאיר האמת כנ"ל ועל-ידי הארת האמת ברבוע הדבור על-ידי זה נמשך קדשת שבת לימי החל ונתגלה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך כנ"ל. והו בחינת יחוד הויה אלקים הנ"ל כמבאר בהתורה הנ"ל שזהו בחינת דעו כי ה' הוא האלקים כנ"ל. ועל-כן זה היחוד בבחינת חסד גבורה תפארת שהוא בחינת דים שהוא כלי המעשה של כל הפעולות שברא ה' יתברך ביששת ימי בראשית כמו שכתוב אף די יסדה ארץ וימיני וכו'. ועל-כן שם צריכין לגלות כי ה' הוא האלקים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שזהו בחינת יחוד ה' אלקים כנ"ל:

זו ועל-כן קורין בחנכה פרשת הנשיאים שהיו שנים עשר שהם כלליות השנים עשר שבמים שהיו ארבעה דגלים וכל אחד משלשה שבמים שזהו בחינת ארבע מחנות השכינה בחינת רבוע הדבור שמאיר

אחת בשעת הסתלקות יעקב ואמרו כלם פה אחד שמע ישראל וכו' בשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד זהו עדות לישראל שהם חזקים באמונתם לנצח וזהו להודות לשם ה' כי כל זה היא בחינת תורה והודאה שהיא בחינת הנבזה שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שזהו בחינת שבמי י"ה עדות לישראל כנ"ל:

מזו כי הא בהא תליא וזהו בחינת נר הנבזה מוסיף והולך הינו כי התורה נעוצה בתחלתה בסופה וסופה בתחלתה כי על-ידי הגם הגדול שעשה ה' יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה על זה קבעו שמונת ימי הנבזה אלו להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ועל-ידי התורה וההודאה שמשבחין על הגם על-ידי זה מאיר אור האמת וכו'. שזהו בחינת אור נר הנבזה כנ"ל ותכף בשמדרליקון נר הראשון של הנבזה וממשיכין אור האמת ברבוע הדבור ונשלם הדבור שהוא לשון הקדש שמקשר לשבת על-ידי זה ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לימי החל ואז נתגלה כי ה' הוא האלקים דהינו שכל הפעולות משתנות שהם בבחינת שם אלקים נמשכין מאחד הפשוט כי הכל אחד כי ה' הוא האלקים. וזהו תכלית

שובי. שובי מאחר המקום השולמית השלמה באמונתך עמו וכו'. והיא אומרת מה תחוו בשולמית מה גדלה אתם יכולין לפסק שתהא שוה אפלו לגדלת הדגלים וכו' עין שם. ולכאורה תמוה, למה תפס דוקא הגדלה של הדגלים. אך על-פי הנ"ל מבאר היטב שזהו תשובה על שאלתם שמסיתין אותם לשוב מאחרי המקום חלילה והם משיבין להם אידך אתם יכולין להסית אותנו חס ושלום אחרי שזכינו לגדלת מחלת המחנים שהוא גדלת הארבע מחנות של הדגלים שכל דגל היה משנה מחברו כי על כל דגל היה מציד השלשה גונין שבשלשה אבני החשן של שלשת שבטיו שכל זה הוא בחינת שני הגונין שני דעות שני פעולות ואף-על-פי-כן לענין אמונתנו הקדושה כלם הסכימו לדעת אחת כנ"ל שעל-ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך כנ"ל ובודאי שוב אין בכם פח לפתות אותי חלילה כי כבר נתחזקה אמונתי על-ידי ארבע מחנות הדגלים שנכללו הרבה דעות בדעה אחת האמתית כנ"ל:

ועל-כן קורין פרשת הנשיאים בחנכה כי כל זה הוא בחינת חנכה כנ"ל. וזה בחינת שבמי י"ה עדות לישראל להודות וכו' כי שנים עשר שבמי י"ה שנכללו בדעה

שהוא נגד רצון האדם הוא רע בעיניו וצר לו לקבלו אבל כשיודע ומאמין שהכל נמשך ממנו יתברך שהוא אחד הפשוט בתכלית הפשיטות שכל כוונתו יתברך לטובה תמיד בודאי ימצא בתוך כל הצרות הרחבות גדולות לנחם ולשמח את עצמו להיות מודה על העבר וצוּעק להבא ועל-ידי זה יתבטלו כל הצרות לנגרי כנ"ל. נמצא שעל-ידי גר חנכה שהדלקנו בלילה הראשונה על-ידי בחינת תודה והודאה שהמשיכו מתתיהו ובניו בעולם שעל-ידי זה תקנו מדת ההוד כמובא שזהו בחינת על הנסים שמוסיפין בכרפת מודים, הינו שהמשיכו תקון זה בעולם להודות ולהלל אותו יתברך תמיד שעל-ידי זה מאירין ודולקין הנר חנכה שהוא אור האמת וכו' כנ"ל על-ידי זה נמשך קדשת שבת לימי החל וכו' שעל-ידי זה נגדלת ונתחזקת ונתוספת ההודאה יותר ויותר כנ"ל ואז גם אור האמת שבא על-ידי ההודאה נגדל גם-כן יותר שזהו בחינת גר חנכה כנ"ל ועל-כן בליל שני מוסיף והולך כי נגדל אור הנר החנכה על-ידי תוספת ההודאה שזכינו על-ידי המשכת קדשת שבת וכו' שהמשיכו על-ידי הדלקת הנר חנכה בליל הראשון וכנ"ל וכן על-ידי תוספת אור האמת וכו' בליל ב'

התקון הנאמר בהתורה הזאת שזוכין על-ידי מצות חנכה. ותכף כשזוכין לזה להמשיך השמחה של שבת לימי החל לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות תקף חוזר ונתחזק ביותר בחינת התורה וההודאה כי זוכין שגם עכשו בימי הגלות והצרות שעוברין על ישראל בכלל ובפרטיות מה שעובר על כל אחד ואחד בגוף ונפש שגם בעת הצרה והבלבול והמניעות והדחקות העצום כנ"ל יתנו תמיד שבח והודיה לשמו יתברך על גדל הטובות שעשה עמנו עד הנה ולהסתכל על ההרחבות שמרחיב לנו גם בעת הצרה כנ"ל שזהו בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל כמבאר לעיל (באות 1) היטב שזהו גם-כן בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי כשזוכין לזה אזי בודאי אינו מתבלבל משום צרה חס ושלום מאחר שידע שהכל מאתו יתברך וכמבאר במקום אחר כמה פעמים. כי עקר כל הצרות והיסורין חס ושלום הם מבחינת פעולות משתנות שנמשכין מבחינת שם אלקים מבחינת דינים כי הצרות והיסורים והדינים חס ושלום הם עקר בחינת הפעולות משתנות כי הם משנים מדעת האדם שזהו עקר הצרה והרעה חס ושלום מה שאינו מתנהג לו כדעתו ורצונו. כי מה

בבחינת ה' אלקי לעולם אודך לעולם
דיקא כנ"ל:

יז וזה בחינת וזה מעשה המנורה
מקשה זהב עד ירכה עד פרחיה
מקשה היא ופרש רש"י שצריכה
להיות נעשית מעשת אחד. הינו
שעקר מצות מעשה המנורה הוא כדי
להאיר אור האמת וכו' כדי לגלות
שכל הפעולות משתנות נמשכין
מאחד הפשוט יתברך. ועל זה מרמז
מה שצוה לעשותה מקשה מתחילה
אחת דיקא להורות שכל הגביעים
והכפתורים והפרחים והציורים שהיו
בשבעה קני המנורה שהם בחינת
שבעת ימי בראשית שהם שרש כל
הפעולות משנות שנבראו בהם על-ידי
שלמות הדבור שגשגם על-ידי
האמת וכנ"ל כל זה נמשך מאחד
הפשוט יתברך, בבחינת עד ירכה עד
פרחיה מקשה היא כי הכל נעשה
מעשת אחד כי כל השנויים נמשכין
מאחד הפשוט יתברך שמו ויתעלה
לצנח כנ"ל:

יח וזה בחינת מה שאיתא בפסוק
שבחנכה שמתקנים ההוד ואז
מתקנים בחינת ותקע כף ירך יעקב
בהאבקו עמו שר של עשו כי ותקע
כף ירך יעקב הוא בחינת פגם תמכי
אזייתא כמובא בזהר שנגע בתמכי

שהוא בחינת תוספת המשכת קדשת
שבת וכו' על-ידי זה נתוספת ונגדלת
ההודאה עוד יותר ועל-ידי זה
נתוסף להאיר אור האמת עוד יותר
ויותר ועל-כן בליל ג' מוסיף עוד ואז
נגדל ההודאה עוד יותר ויותר וכו' וכן
חוזר חלילה. על-כן בכל פעם מוסיף
והולך עד שזוכין לשמונת ימי חנכה
שאז נתתקן ההוד בשלמות שהיא
מדה שמינית שזהו עקר התקון
שהמשיכו מתתיהו ובניו שתקנו מדת
ההוד כמובא. הינו שתקנו מדה זאת
בעולם שנוכח תמיד להודות ולהלל
לשמו יתברך יהיה איד שיהיה אפלו
בתקף הגלות הארץ המר הזה בכלל
ובפרט, כי נזכר תמיד להכיר חסדיו
ונפלאותיו בלי שעור עלינו בכל עת
ובכל יום ובכל שעה. ועל-ידי זה נודה
לשמו יתברך תמיד בבחינת ה' אלקי
לעולם אודך לעולם דיקא יהיה איד
שיהיה ועל-כן מסמין מזמור שיר
חנכת הבית בפרק זה ה' אלקי
לעולם אודך פי זהו עקר התקון
שממשיכין בכל שמונת ימי חנכה
שהם בחינת חנכת הבית שבכל פעם
מוסיפין אור הגרות בכל לילה יותר
ויותר שעל-ידי זה נגדלת ההודאה
בכל יום יותר עד שזוכין ביום השמיני
לתקן ההודאה בשלמות עד שנוכח
להודות לו יתברך תמיד בכל עת וזמן
כל אדם ואדם בכל מה שעובר עליו

מדות הם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שמשם עקר הישועה מפל הצרות. ושם עקר התורה והודאה כנ"ל. ועל-כן מסימין השלש עשרה מדות במדה זאת של שני כתובין המכחישין זה את זה וכו'. כי זה עקר התקון של שלש עשרה מדות התורה שהם בחינת הלכות שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שהם בחינת תורה. להמשיך כל התקונים הנאמרים בתורה הנ"ל עד שנוכח לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שזהו בחינת שני כתובים המכחישין זה את זה עד שיכוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם. כי כל הקשיות והשנויים שיש בתורה וכל המחלקת דקדשה שיש בין תנאים ואמוראים ובין צדיקים וכשרים אמתיים הכל כפי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך:

כי כל הפעולות משנות שבכל הבריאה כלם נמשכין מאותיות התורה כידוע וכמו שכל אות יש לו תמונה משנה מחברו וכן צרופי התבות משניין כל אחד מחברו כמו כן נמשכין כל הברואים משניין כל אחד ואחד מחברו. אבל באמת כל אותיות ותבות ופרשיות וכו' שבתורה שמשונים כל אחד מחברו דיקא על

אוריתא שהם בחינת רגליו שזהו בחינת פגם ההלכות שהם בחינת תורה כמובן בהתורה הנ"ל ובחנכה ממשכיין בחינת תורה הלכה שהם בחינת תקון הרגליו בחינת תקון תמכי אוריתא שעל ידם נולדין ההלכות כמו שכתוב שם וזה שכתוב שם בפרשה ויזרח לו השמש לרפאות את צלעתו כמו שאמרו רבותינו ז"ל כי תקון הרגליו שהוא בחינת רפאות צלעתו בחינת תקון התורה כי אוריתא זה בחינת תקון פגמית הלכנה בחינת והיה אור הלכנה כאור החמה כמו שכתב שם בהתורה הנ"ל ועל-כן זרחה לו השמש אפלו בעת שהיה זמן הלילה שאז מאירה הלכנה כי אז נתארך היום כמו שאמרו רבותינו ז"ל כי זכה להמשיך אור שלעתיד שיתקיים והיה אור הלכנה כאור החמה וכו':

יש ועל-כן מסימת התורה פרישת הנשיאים שהוא פרישת הנפת המזבח בפסוק ובכא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו וכו'. כי זה הפסוק הוא כתוב השלישי המכריע בין שני כתובים המכחישין זה את זה כמו שפרש רש"י שם. והיא מדה האחרונה משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. כי שלש עשרה

הפעלות משתנות כלם אחד בשרשן.
כי כלם נמשכין מאחד הפשוט ותברך
רק שאי אפשר להבין זאת בשכלנו:

וזהו בחינת המחלקת דקדשה כי
הכל בשביל להמתיק הדין
בשרשו כמובא בהתורה בקמים עלי
מרעים (בסימן רע) כי על-ידי שיש
מחלקת בקדשה בין צדיקים נמצא
שדעתם משנה מאד זה מזה. ואף-
על-פירכא בענין יסוד האמונה כלם
נכללין בדעה אחת, כי כלם מתכוונים
לשמו ואחדותו ותברך כדי לברר כל
ההלכה על בריה כמו שאמרו רבותינו
ז"ל הרבה מחלקת בבית המדרש וכו'.
ועל-כן על-ידי זה המחלקת דקדשה
על-ידי זה דיקא נתגלה אחדות
הפשוט מתוך פעלות משתנות על-ידי
זה שדעות חלוקות ומשנות כאלה
כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד
האמונה. כי כלם מאמינים בדעה
אחת בה' ובמשה עבדו וכל פונתם
במחלקתם הכל כדי לגלות אחדותו
הפשוט בעולם. כי דעה של זה נוטה
שההלכה כך והדרך הישר הוא כך
אשר על ידו יתגלה אחדותו ותברך
ודעה של זה נוטה לדרך והלכה
אחרת. ובאמת אלו ואלו דברי אלקים
חיים. כי כלם נתנו מרועה אחד. כי
על ידיהם דיקא יתגלה אחדותו
הפשוט מתוך פעלות משתנות על-ידי

ידם מכירין ויודעין אותו ותברך. כי
בשביל זה נתנה התורה כדי להפיר
את מי שאמר והיה העולם. כי
אזריתא שמא דקדשא בריך הוא (תקוני
זה תקון י כה). ואי אפשר לדעת
מאחדותו הפשוט ותברך כי אם על-
ידי התורה הזאת דיקא שנתלבשה
באותיות ודבורים אלו:

ומחמת שבוה העולם אי אפשר
להבין בשלמות דרכי
התורה. על-כן נדמה כמה פעמים
שיש איזה שנויים וקשיות בתורה.
כגון שני כתובים המכחישים זה את זה
שקדם שבא הכתוב השלישי המכריע
נדמה לנו כאלו היה חס ושלום איזה
שנוי בתורה. וכן כתוב אחד אומר
שבעת ימים תאכל מצות וכתוב אחד
אומר ששת ימים וכו' וכן הרבה. וכל
זה מחמת מעוט שכלנו שאין אנו
מבינים דרכי התורה על ברין. על-כן
חמל עלינו ה' ותברך ומסר לנו דרכי
התורה על-ידי החכמים לדרשה
בשלוש עשרה מדות שעל-ידי זה הם
מושיבין כל השנויים ומכריעין בין
הכתובים המכחישים זה את זה. ועל-
ידי זה נמשך עלינו דעת לידע
ולהאמין כמו שהתורה בלא אחד אף-
על-פי שלפי קטנות שכלנו היה לנו
כמה קשיות ושנויים בתורה, כמו כן
כל השנויים שבעולם שהם כל

כנ"ל שכל מה שהרבה מישראל ביותר מתחברין ביחד לדבר שבקדשה לעשות רצונו יתברך נתגלה אחדותו הפשוט ביותר על ידי שרבים ביותר שהם דעות משנות ביותר מתחברין לדעה אחת לעשות רצונו יתברך. וזה בחינת ובנוחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל ודרשו רבותינו ז"ל מלמד שאין השכינה שורה בפרחות משתי רבבות וכו' הרי שהיו ישראל וכו' נמצא זה גורם וכו'. כי כל מה שישאר רבים ביותר נמשכת ונתגלה הקדשה ביותר על ידי שרבו דעות כאלו שהם משנים כל כך כי כל מה שהם רבים ביותר יש בהם שנוי דעות ביותר וכל מה שנתרבו השנויים ביותר ומתחברין ביחד לעבד אותו יתברך נתגלה אחדותו הפשוט ביותר על ידי שרבו דעות כאלו שהם פעולות משתנות כל כך מתחברין יחד בדעה אחת להתקרב אליו יתברך וכו"ל:

שדעות חלוקות כאלו נכללין בתכלית כוננתם בדעה אחת להכליל באחדות יתברך כנ"ל:

וזה שכתוב שם בהתורה הנ"ל שעל ידי הלכות שהם בחינת תורה על ידי זה נמשך כל הבחינות המבארים שם עד שזוכין לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות הינו כנ"ל. כי ההלכות היא פסק ההלכה שמתבררת משנוי דעות שזה אוסר וזה מתיר וכו' עד שמכירין ההלכה על פי דרכי התורה ואז דיקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל:

כ וזה בחינת ברב עם הדרת מלך. שכל מה שמתרבו ומתחברין ביותר הרבה ישראל יחד נתרבה קדשתו וכבודו יתברך ביותר וכמו שאמרו רבותינו ז"ל אינו דומה מעטין העושין את המצוה למרבין וכו' הינו

הלכות שתפים בקרקע הלכה ב'

א על פי מה דאיתא בברכי רבנו ז"ל במאמר המתחיל 'מי חנכה הם בחינת שעשועי עולם הבא' (בליקוטי תנאים

בופין השתפין זה את זה לעשות נגר ומנעל לחצר. בופין השתפין זה את זה לעשות לחי וקורה למבוי:

אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות וכו' כנ"ל, עין שם:

ב זה בחינת שתפות, כי כששנים או
שלושה וכיוצא מבני ישראל
משתתפים יחד זה בחינת שנכללים
יחד פעולות משתנות ועל ידי זה
מתגלה גם למעלה בחינת אחדות
הפשוט וכו' כנ"ל, כי הכל תלוי
בישראל למטה כנ"ל ועל כן הם
יכולים לכפות זה את זה על כל תקוני
החצר, כגון לעשות נגר ומנעול, או
לעשות לחי וקורה להתיר למלטל
בשבת, כי החצר הוא רשות היחיד
וצריך לשמרו ולעשות לו נגר ומנעול
לשמרו מהזקות הבאים מבחוץ מבני
רשות הרבים, כי רשות היחיד הוא
בחינת רשות יחידו של עולם ועל כן
גבהו עשרה ורחבו ארבע כנגד ארבע
אותיות השם יקו"ק. ורשות הרבים
הוא בחינת רשות דסטרא אחרא וכו',
כמבאר בתקונים וכזהו כמה פעמים.
כי עקר יניקת הסטרא אחרא היא
מבחינת פעולות משתנות ועל כן
הרשות הרבים שהוא בחינת פעולות
משתנות, משם יניקת הסטרא אחרא,
אבל רשות היחיד היא בחינת רשות
יחידו של עולם ושם אין להם שום
יניקה, ועל כן הבית והחצר וכיוצא
שהם רשות היחיד, הם מקומות
משמרים מהזק, כי אין אחיזת

עין שם קרוב לסוף המאמר
איתא שם, שעל ידי שממשיכין
הקדשה של שבת לתוך ששת ימי
החל על ידי זה נתגלה בחינת אחדות
הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי
בכל הם בחינת פעולות משתנות וכו'
ובשבת נתגלה בחינת אחדות הפשוט
יתברך ועל ידי שממשיכין הקדשה
והשמחה של שבת לתוך ששת ימי
החל, על ידי זה מתגלה בחינת
אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות וכו'. וזאת הבחינה, דהינו
התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות היא יקר מאד ואפלו בעיני
ה' יתברך יקר מאד בחינה זו, כי
כשמתגלה אחדות הפשוט למטה,
מתגלה גם למעלה אחדותו הפשוט
יתברך, כמו שכתוב: "אתה אחד
ושמך אחד ומי כעמך ישראל וכו'",
עין שם. ובשביל זה הלכה רבים, כי
כשרבים מסכימים לדעה אחת זה
בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך
פעולות משתנות וגם כדי שלא יתרבה
מחלוקת וכו', עין שם כל זה היטב.
וכל זה נעשה על ידי בחינת תודה
הלכה שהם בחינת שעשוע עולם
הבא, שעל ידי זה מאיר שלשה קווי
האמת ברבוע הדבור ונשלם הדבור
וכו', ועל ידי זה ממשיכין השמחה
והקדשה של שבת לתוך ששת ימי
החל, ועל ידי זה מתגלה בחינת

התגלות אחדות הפשוט ואסור לעורר אז שום פעלה משנה חס ושלום, כי שם אחיות החיצונים בבחינת פעלות משתנות שהם ל"ט מלאכות, שהם פעלות משנות שישם נאחו זהמת הנחש פדוע. ועל-כן אסור בשבת להכניס ולהוציא מרשות הרבים לרשות היחיד או להפך כדי שלא לעורר פעלות משתנות חס ושלום בשבת, כי רשות הרבים הוא בחינת פעלות משתנות כנ"ל, כי בכל ששת ימי החל אז מבררין כל הדברים מאחיות הסטרא אחרא וזה בחינת הל"ט מלאכות של ימי החל שצריכין להמשיך עליהם גם בימי החל הקדשה של שבת כדי לבררם מזהמת הנחש, כי כל ששת ימי המעשה הם בחינת ברורים שמבררים כל הדברים על-ידי הל"ט מלאכות כשעושינן אותם כראוי. ועל-ידי שזוכין לקדש ימי החל כראוי, דהינו שממשיכין הקדשה של שבת לתוך ששת ימי החל, על-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות וכנ"ל, כי כשזוכין בימי החל להמשיך הקדשה של שבת, על-ידי זה יש כח לברר כל העבדין דחל מאחיות הסטרא אחרא ואזי כשמבררין אותם הם נכללים כלם באחד הפשוט יתברך. וזה בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, כי

החיצונים הסטרא אחרא כי אם מבחינת פעלות משתנות שהיא בחינת רשות הרבים ומשם באים כל ההזקות, כי כל ההזקות שבעולם מכל הגנבות והגזלות כלם באים מן החיצונים והסטרא אחרא, כי כל הגנבים והגזלנים וכל המזיקים שבעולם כלם הם מסטרא דילהון שאחיותם מבחינת פעלות משתנות מבחינת רשות הרבים. ועל-כן הבית והחצר וכיוצא שהם רשות היחיד ואין שם אחיותם כנ"ל צריכים לתקן להם נגד ומנעול לשמרם מהזק, כי צריכים לשמר את בחינת הרשות היחיד ולעשות לו משמרת שלא יתאחזו בו החיצונים חס ושלום, ולא יקלקלו חס ושלום, את בחינת רשות היחיד. כי בני רשות הרבים, דהינו הסטרא אחרא והחיצונים הנאחזים ברשות הרבים שהוא בחינת פעלות משתנות שמשם אחיותם, הם חפצים ומצפים תמיד להתאחו ברשות היחיד חס ושלום, על-כן צריך לעשות גדר ומחצה לרשות היחיד ולתקנו על-ידי נגד ומנעול כדי שלא יהיה להם שום אחיזה בו. וזה בחינת מחצות של שבת שהם שלש מחצות דאוריתא וחכמים תקנו לחי וקורה לרוח רביעית הפתוחה, כי בשבת קדש אסור למלטל מרשות הרבים לרשות היחיד או להפך, כי שבת היא בחינת

כלם נכללים באחד הפשוט יתברך על-ידי שממשיכין עליהם הקדשה של שבת שעל-ידי זה מבררין אותם מן החיצונים ועל-ידי זה נתגלה שכלם נמשכים מאתו יתברך ונכללים כלם בש"שם באחד הפשוט יתברך, ונתגלה אחדות הפשוט מפעלות משתנות:

וכל זה נעשה בימי החל שאז יש ברורים ועל-כן אז מטלמלין מרשות הרבים לרשות היחיד ולהפך, כי זהו עבדין דחל להכניס ולהוציא מרשות לרשות לברר כל הדברים מבחינת פעלות משתנות להכניסם ברשות היחיד וכנ"ל, או שצריכין להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים כדי לברר עוד ברורים ברשות הרבים ואחר-כך להכניס הכל אל הקדשה לבחינת רשות היחיד. וכל זה נעשה בחל על-ידי שממשיכין הקדשה של שבת לתוך ימי החל שעל-ידי זה נכללין הפעלות משתנות באחד הפשוט יתברך על-ידי שמבררין אותן מזהמת הנחש וכנ"ל, אבל בשבת קדש היא שביתה לגמרי מכל המלאכות, כי אז אין שום ברור כלל ואז נתגלה בחינת אחדות הפשוט יתברך על-ידי השביתה והניחא מכל המלאכות, כי על-ידי זה על-ידי השביתה של שבת דיקא שעל-ידי זה נתגלה שכלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, כמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל-כן פתח התנא מסכת שבת יציאות

המלאכות שהם פעלות משתנות, על-ידי זה עולין כל הפעלות משתנות שנתבררו בימי החל ונכללין בקדשה בבחינת אחדות הפשוט המתגלה בשבת. כי מי שמרח בערב שבת יאכל בשבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בשבת ימי החל צריכין לברר כל הדברים על-ידי שממשיכין הקדשה של שבת לימי החל כנ"ל ואז בשבת על-ידי קדשת היום על-ידי השביתה והניחא מכל המלאכות שהוא בחינת בטול, בחינת אחדות הפשוט יתברך, שהוא החיות של כל הדברים, כי חיות כל הדברים הוא מבחינת שבת שהוא בעצמו בחינת אחדות הפשוט יתברך שמחיה את כלם, כי שבת ש"מא דקדשא בריך הוא, ועל-כן בשבת קדש על-ידי השביתה והניחא מכל הפעלות משתנות שזהו חיותם כנ"ל, על-ידי זה דיקא נכללים כלם באחד הפשוט יתברך, אבל אסור לעורר אז שום פעלה משנה ועבדין דחל שהוא ככופר בעקר חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: כל המחלל שבת כעובר עבודה זרה. כי עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות הוא על-ידי השביתה של שבת דיקא שעל-ידי זה נתגלה שכלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, כמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל-כן פתח התנא מסכת שבת יציאות

השביתה והניחא של שבת מכל

השבת והתחיל בהוצאה אידי דחביבא לה אקדמה ברישא, כי כל הל"ט מלאכות נכללים בהוצאה מרשות לרשות מרשות הרבים לרשות היחיד או להפך, כי זה עקר עבדין דחל כנ"ל, ובשבת אסור, כי אז נכללין פעלות משתנות באחד הפשוט על-ידי השביתה דיקא כנ"ל, כי כל הברורים של ימי החל על-ידי הל"ט מלאכות הם כלם בחינת ברור הפעלות משתנות כדי שיוכלו להפלי, כפיכחול, באחד הפשוט יתברך בשבת קדש על-ידי הקדשה של שבת וזה בחינת הוצאה מרשות הרבים שהיא פעלות משתנות לרשות היחיד כנ"ל. ובשבת אסורים כל המלאכות וכלם נכללים בבחינת הוצאה מרשות לרשות הרבים לרשות היחיד, מרשות דסמרא אחרא לרשות הקדשה, שזה אסור בשבת, כי בשבת אסור לברר על-ידי עבדין דחל, כי אז הוא שביתה וניחא ואז נכללים פעלות משתנות באחד הפשוט על-ידי הברור של ימי החל ועל-ידי השביתה ממלאכה של שבת, כי מי שפירח בערב שבת יאכל בשבת, כמו שכתוב: "ששת ימים תעשה מלאכתך ויום השביעי שבת וכו'":

ג וזה בחינת ארבע מחצות של רשות היחיד שהם שלש מחצות דאורייתא

וחכמים תקנו לחי וקורה לרוח רביעית הפתוחה, פי ארבע מחצות של רשות היחיד הם פנגד ארבע אותיות השם ועקר השם הוא בחינת שלש אותיות, פי אות רביעית היא כפולה והוא בחינת אמונה פידוע, והוא בחינת פתח בבחינת פתחו לי שערי צדק פידוע, ושם המחצה פתוחה כדי שיוכלו כלם לכנס אל הקדשה. כל מי שרוצה לכנס לרשות יחידו של עולם ולהכלל בקדשה יכול לכנס על-ידי אמונה שהוא הפתח לכנס ולהתקרב אליו יתברך, ועל-כן מחצה רביעית פתוחה, אבל חכמים תקנו לחי וקורה משום הכר לבל יתקרב זר שלא לחלל שבת קדש על-ידי הפעלות משתנות שלא להוציא מרשות הרבים לרשות היחיד, כי החכמים, הינו תורה שבעל פה, הם בחינת אמונה, בחינת שבת והם צריכים לשמר את האמונה לכל יתקרב זר, כי אי אפשר לכנס מרשות הרבים לרשות היחיד כי אם בערב שבת בששת ימי החל על-ידי הקדשה של שבת שממשיכין בימי החל כנ"ל, אבל בשבת אסור להכניס שום פעולה משנה מרשות הרבים לרשות היחיד, כי מחלליה מות יומת, מאן דעיל זר בחלל דילה וכנ"ל. ועל-כן החכמים דיקא, שהם בחינת תורה שבעל פה, בחינת אמונה, הם דיקא אתקנו הכרא

ועל ידי המאכל מתקשרים יחד הגוף והנפש בחינת פעולות משתנות שגבולותם באחד הפשוט. ועל-פני צריכים לאכל בכונה זו בבחינת צדיק אכל לשבע נפשו שעקר האכילה צריכה להיות בשביל הנפש דיקא, דהינו כדי שיתגלה אחדות הפשוט יתברך. והגוף הוא בחינת פעולות חיות האדם, כי באמת חיות האדם הוא דבר נפלא שמקשר רוחני בגשמי, כמו שפרשו חכמינו ז"ל על "ומפליא לעשות" - שקושר דבר רוחני בגשמי, הינו בחינת התגלות אחדות הפשוט שהוא עקר החיות, בחינת הנפש כנ"ל מתוך פעולות משתנות שהיא הגוף שכלול מכמה פעולות משנות, מארבעה יסודות וכיוצא. ובשביל זה צריכה להיות עקר אכילת האדם כדי שיתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכנ"ל. כי כשאוכל חס ושלום בשביל הנאת הגוף, אז חס ושלום מתגבר הגוף על הנפש ואז מתגברים חס ושלום פעולות משתנות שבהם נאחזים הסטרא אחרא ונתעלם חס ושלום בחינת התגלות אחדות הפשוט בבחינת פן תאכל ושבעת וכו' ושכחת את ה' וכו'. ואכילה כזו היא בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע שנאמר בו: "כי ביום אכלך ממנו מות תמות". כי עקר אחיות טוב ורע היא מבחינת פעולות

לרוח רביעית לכל יתקרב זר כי אם מי שטרח בערב שבת וכו' וכנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קמ"ב): רב נחמן בר יצחק מכתף ועיל מכתף ונפיק בערב שבת, כי בערב שבת דיקא אז צריכים להכניס ולהוציא מרשות הרבים לרשות היחיד, כי אז דיקא יכולים לברר כל הפעולות משתנות על-ידי הקדשה של שבת שממשיכין בימי החל ולהכניס הכל לרשות היחיד כנ"ל, אבל בשבת היא שביטה וניחא וכו' וכנ"ל ועל-פני צריכים הבר לכל יתקרב זר:

ד וזה בחינת ערובי חצרות ושתופי מבואות שאמרו חכמים אפלו בחצר ומבוי עצמו למלטלל כי אם על-ידי ערוב ושתוף, כי בשבת אסור לעורר שום פעולה משנה וכנ"ל ועל-פני אפלו בני החצר והמבוי מאחר שהם רבים והם בחינת פעולות משתנות, על-פני אסרו עליהם למלטלל כי אם על-ידי ערוב ושתוף כפת וכו'. כי עקר הערוב והשתוף הוא על-ידי הלחם שעל-ידי זה נכללין פעולות משתנות באחד הפשוט יתברך, כי על הלחם יחיה האדם וחיית האדם הוא חבור הגוף והנפש, כי הנפש מחיה הגוף, והנפש הוא בחינת חלק אלקי ממעל בחינת אחדות הפשוט יתברך והגוף הוא בחינת פעולות משתנות,

ה זוה בחינת לחמי תודה, כי על-ידי תודה הלכה מתגלה בחינת אחדות הפשוט וכו' ועל-כן מביאין עם התודה לחם, כי הלחם מרמז על בחינה זו, בחינת התגלות אחדות הפשוט וכו' כנ"ל. ועל-כן מביאין עם התודה לחם חמץ ומצה, כי מצה הוא בחינת מחין דגדלות, בחינת שם יקו"ק ברוך הוא כמובא, שזהו בחינת התגלות אחדותו הפשוט יתברך. וחמץ הוא מחין דקמנות בחינת דינים, בחינת מחלקת, בחינת פעולות משתנות. ועל-כן בפסח שאז היה תחלת התקדשות ישראל לאביהם שבשמים, תחלת התגלות אלקותו יתברך, על-כן צריכין לאכל רק מצה שהוא בחינת התגלות אחדות הפשוט יתברך ואסור לאכל חמץ כלל כדי לשרד המערכות שהם בחינת פעולות משתנות, ועל-כן אסור לאכל חמץ אז כדי שלא יתגבר חס ושלום פעולות משתנות כי צריכים להכניע אז בחינת פעולות משתנות, שזהו בחינת שדוד המערכות רק לגלות אחדותו הפשוט יתברך, שזהו על-ידי בחינת מצה כנ"ל. אכל אחר-כך, אחר שכבר נתגלה אחדות הפשוט יתברך בפסח ביציאת מצרים, אזי יכולים לאכל חמץ כי אז כבר היה שדוד המערכות ונכנעו אחיות הסמרא אחרא שנאחזים בפעולות משתנות ואז

משתנות כנ"ל וזה בחינת מיתה, כי עקר החיות על-ידי התגלות אחדות הפשוט שהוא חי החיים, אבל כשמשתגברים פעולות משתנות ואין מתגלה בחינת אחדות הפשוט חס ושלום, הוא בחינת מיתה חס ושלום, ועל-כן צריכים לברך על כל דבר כדי שיכלל המאכל באחד הפשוט יתברך על-ידי הברכה, כדי שיתגלה על-ידי המאכל הזה שהוא חיות האדם, בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכנ"ל. וזה בחינת אכילת שבת, כי על-ידי הקדשה של שבת מתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעולות משתנות כנ"ל על-כן אז מצוה גדולה לאכל ועקר כבוד שבת היא האכילה, כי על-ידי אכילת שבת קדש, שהיא אכילה דקדשה בחינת אז התענג על ה', על-ידי זה מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל. ועל-כן צריכים לאכל תמיד אפלו בימי החל לכבוד שבת, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, כי עקר התגלות אחדות הפשוט וכו' הוא על-ידי שממשיכין הקדשה של שבת לתוך ימי החל כנ"ל. ועל-כן צריכים לאכל בימי החל לכבוד שבת, כי על-ידי האכילה דיקא מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי האכילה היא חיות האדם, קשור הנפש והגוף וכו' כנ"ל:

יכולים לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, וזהו בעצמות משתנות. ועל-כן בשבועות מביאים שתי הלחם מחמין. וזהו בחינת לחמי תורה שהיה בהם חמין ומצה, כי על-ידי תורה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל. וזהו בחינת לחמי תורה חמין ומצה כנ"ל. כי על-ידי הלחם, בחינת אכילה שהוא חיות האדם, מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל. וזהו בחינת ערוכי חצרות בפת, כי על-ידי פת של שבת, שהוא בחינת אכילה דקדשה כנ"ל, על-ידי זה מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, ועל-כן על-ידי זה נתערכים ונשתתפים יחד כל בני החצר שהם בחינת פעולות משנות ונכללים יחד על-ידי הפת של שבת, שעל-ידי זה נכללים פעולות משנות באחד הפשוט כנ"ל בבחינת או התענג על ה'. וזה בחינת חמין שהיה משתנה לכמה מעמים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, זה בחינת אכילה של שבת שהיא בחינת לחם משנה, בחינת חמין, בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי בהמן נתגלה בחינה זו, כי דבר אחד היה משתנה לכמה מעמים שזהו בחינת פעולות משנות שנמשכין מאחד הפשוט וכו' כנ"ל. נמצא, שעל-ידי חמין נתגלה בחינת אחדות

יכולים לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, וזהו בחינת אכילת שבת, אכילה דקדשה שהיא בחינת חמין ומצה, כי על-ידי הפת וכו' כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ו"ל: לא נתנה תורה אלא לאוכלי חמין. כי כלל כל התורה בלה הוא בשביל לגלות אחדות הפשוט יתברך וזה אי אפשר כי אם כשזוכין לאכל בבחינת אכילת חמין, דהיינו שתהיה האכילה בשביל התגברות הנפש כדי שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת חמין מן שהיה מין אחד משתנה לכמה מעמים וכו' כנ"ל:

ו על-כן השתפין בחצר כופין זה את זה על כל תקוני החצר, כי השתפין בחצר זה בחינת פעולות משתנות שנכללין ביחד ועל-כן מברחים להסכים יחד על כל תקוני החצר כדי שיהיה נשמר החצר שהוא רשות היחיד בחינת רשות היחיד של עולם הרבים, מהסמך אחר שנתאחדו מבחינת פעולות משתנות כשאין נכללים חס ושלום באחדות הפשוט כנ"ל, על-כן הם צריכים להסכים יחד על כל תקוני החצר כדי שיהיו נכללים יחד, כדי שיתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שזה

ברשות היחיד בבחינת שבת, בחינת פעולות משתנות שנכללין באחד הפשוט יתברך והבן כל זה. ברוד ה' לעולם אמן ואמן:

יקר מאד בעיני ה' יתברך. ועל-כן הוכיירו בפרוש שפופין זה את זה לעשות לחי וקורה פדי לתקן הרשות היחיד לשבת, פדי שיכללו יחד

הלכות פריקה וטעינה הלכה ד' (טבת-ניסן תר)

ב וזה בחינת מה שהזהיר ביותר אצל מצות עוב תעוב שיעוב השנאה שבלבו על חברו ויפרק עמו כמו שכתוב כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו והדלת מעוב לו עוב תעוב עמו ותרגומו משבק תשבוק מה דבלבך עלוהי ותפרק עמה וכן אמרו רבותינו ז"ל בנמרא כי זה עקר מצות פריקה וטעינה. כי עקר כל היסורים שיש לאדם מכבדת המשאוי הכל נמשך על-ידי פגם בחינה הנ"ל דהינו שלא זכה לקשר פראוי כל הפעולות משתנות לאחדות הפשוט על-ידי שלא המשך קדשת שבת לששת ימי החל כנ"ל. כי כל היסורים שיש לאדם חס ושלום בגוף ונפש וממון רחמנא לצלן, כלם הם בחינת משאות כי היסורים הם פנגד רצונו והם כמשאוי כבדה עליו וכלם הם מבחינת פעולות משתנות כשאינו

א על-פי מה שכתוב בלקוטי תנינא סימן ב' בהתורה ימי חנכה הם ימי הודאה (באות ה) שצריכין להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל כי שבת בחינת בן בחינת נחא לעלאין ותתאין וכו' וימי החל הם בחינת עבד ועצבות וכו'. וצריכין להמשיך הפנוקה והשמחה של שבת לימי החל וכו' ועל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שזה אי אפשר להבין בשכל אנושי כי אם על-ידי אמונה שנמשך על-ידי שבת על-ידי שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכו'. וזה בחינת יחיד ורבים הלכה פרבים כי כשרבים מסכימים לדעת אחד זה בחינת שפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט שזה יקר מאד לפני ה' יתברך וכו' עין שם:

ועל-כן עקר התקון על-ידי שבת שאז שבתה וניחא שעל-ידי שבת על-ידי שממשיכין קדשת שבת לימי החל על-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, ואז מתנהג הכל כסדר. כי משבת נמשך בחינת שבתה וניחא גם לכל הפעלות משתנות שעושין בימי החל להמתיק ולבטל בחינת העצבות והעבדות הקשה מעבדין דחל שיהיו נעשין לו כל העסקים וכל העשיות כסדר בלי יגיעה ועבודה קשה. אבל כל אחד כפי הפנים שפוגם בזה שאינו משתדל להמשיך קדשת שבת לימי החל ואינו מגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות בן מתגברים רבוי השנויים של הפעלות משתנות ואינם מתנהגים כסדר ומשם כל היסורים חס ושלום שהם בחינת משאות שהם בחינת מחלקת בנ"ל. וזה בחינת כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו, שהמשאוי כבדה עליו והאדם יש לו יסורים מזה שכל זה נמשך מפגם הנ"ל שהוא פגם המחלקת שהוא בחינת פגם שבת וכו'. כי בשבת כתיב למען יניח שורך וחמורך כמוך ואמרו רבותינו ז"ל תן לו ניח ומשם נמשך ניחא על השור והחמור וכיוצא גם בימי החל, שאפלו כשעושים בהם מלאכה שלא תהא המלאכה כבדה עליהם יותר מדאי וכמבאר לעיל

משתדל לגלות ולהאיר בהם בחינת אחדות הפשוט, שאז מתגברים רבוי השנויים ואינם מתנהגים כסדר הראוי להם משרשם שמשם כל כבדת המשאות וכל היסורים חס ושלום. כי כל היסורים חס ושלום הם בחינת מחלקת, כי נמשיכין ממחלקת היסודות זה עם זה, והם כנגד דעת האדם, שהאדם רוצה שיהיה כך כרצונו שיתנהג לו כסדר, והם עומדים כנגדו וחולקין עליו ומתנהגים שלא כרצונו. וכל מה שהשנוי גדול ביותר כנגד רצונו היסורים גדולים ביותר חס ושלום. וכל זה נמשך מחמת שפגם בבחינה הנ"ל שלא השתדל להמשיך השמחה והניחא של שבת לימי החל ולא המשיך התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות. כי כפי הסדר שנמשך החיות מאחד הפשוט לכל הפעלות משתנות ראוי שיתנהג הכל כסדר כי מאתו יתברך לא יבצר כל טוב והוא ברחמיו יתברך ברא עולמו לטובה שיהיה נמשך החיות מאחדותו הפשוט לכל הפעלות משתנות לכל פעלה ופעלה בראוי כסדר לטובה. רק מחמת שהכל נברא בשביל הבחירה של האדם שכפי אמונתו השלמה וכפי מעשיו בן ממשך החיות מאחדות הפשוט לכל הפעלות משתנות לטוב או להפך חס ושלום,

בטול המחלקת והשנוי דעות שעל-ידי זה נכללין באחד בבחינת אחדות הפשוט, כמבאר לעיל שכל מה שישראל נכללין יחד ביותר אהבה ורעות, נתגלה יותר בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת קדשת שבת, שעל-ידי זה מתבטלין כל כבודת המשאות וכל היסורים, כי נמשך ניהא על הכל כנ"ל:

שצריכין להמשיך קדשת שבת לימי החל כנ"ל ועל-כן בשהבהמה רובצת תחת משאה זה נמשך מבחינת פגם שבת שהוא בחינת פגם המחלקת וכו' כנ"ל. על-כן הוזהר הכתוב שיעזוב השנאה שבלבו על חברו כמו שכתוב עוב תעזוב משבק תשבוק לה ותפרק עמה. כי עקר העיובה והעזרה שעוזרו בענין המשאוי הוא על-ידי עזיבת השנאה ובקשת האהבה, הינו על-ידי

הלכות הפקר ונכסי הגר

שנכללין בחינת פעולות משתנות הרחוקים מאד ונכללין באחדות הפשוט כי בתחלה היה בבחינת פעלה משנה מאד כנ"ל ועתה רוצה להתקרב לה' יתברך להאחד הפשוט ולכלל בישראל גוי אחד בארץ שעל-ידם עקר כלליות כל הפעולות משתנות באחד הפשוט. כי כל נפשות ישראל כל מה שמתרבין יותר נכללין ביותר באחדות הפשוט כנ"ל. והיו גדל מעלת הגר שמתגבר שהוזהרה התורה עליו לקרבו ולאהבו כמו שכתוב ואהבתם את הגר כי זה יקר מאד אצל ה' יתברך כשנכללין פעולות משתנות באחדות הפשוט. וכל מה שהפעלה משנה ורחוקה ביותר כשזוכה להתגבר ולכלל באחדות הפשוט הוא יקר ביותר כי זהו רצונו

ג וזה בחינת כל הקודם כנכסי הגר זכה. כי הגר שמתגבר זה בחינת שנכלל בחינת פעולות משתנות הרחוקים מאד בתוך אחדות הפשוט כי הגר שהיה מתחלה עכו"ם מהשבעים עכמיו, הוא עקר בחינת פעולות משתנות כי עם קדוש ישראל נקראים גוי אחד בארץ ועל-כן הם בבחינת אחדות הפשוט כנגד השבעים עכו"ם כי אוריתא וקדשא בריך הוא וישראל בלא חד ועל-כן שבעים נפשות בית יעקב נקראים נפש אחת ושש נפשות עשו נקראים נפשות רבים כמו שפרש רש"י שם כי הם רחוקים מהאחדות הפשוט על-ידי שלא קבלו את התורה ועל-כן הם עקר בחינת הפעולות משתנות. וכשכא אחד מהם ומתגבר זה בחינת

אסתלק ואתינקר שמא דקדשא בריך
הוא עלא ותתא וכנ"ל:

ד נמצא שהתקרבות הגר לקדשת
ישראל זה בחינת כלליות פעולות
משתנות באחדות הפשוט שזהו
בחינת קדשת שבת שנמשך לימי
החל שזה נמשך על-ידי כל התקונים
המבארים שם שעקרם על-ידי בחינת
תורה הלכה וכו'. ומבאר שם שזהו
בחינת הולדה בחינת תומכי אורייתא
שמוחסרים דמיהם וממנם להחזיק
התלמידי חכמים שעל-ידי זה נולדים
הלכות וכו' שעל-ידי זה מאיר האמת
וכו' עד שזוכין שיתגלה אחדות
הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'.
וזה בחינת מה שהבנים יורשים ממון
אביהם כי כל הולדת הבנים נמשך
על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי הלכה
שהוא בחינת תומכי אורייתא שממשם
כל ההולדות שבועולם, הן בנים
שמולידים הן כל הרוח והעשירות
והפרנסה שכל אחד מרויח שנקרא
בשם לדה כי הכל נמשך בעולם על-
ידי ההלכות שמולידים התלמידי
חכמים האמתיים על-ידי התומכי
אורייתא שמחזיקים אותם. כי זה ידוע
שכל ההשפעות וההולדות נמשכין
מהתורה (ואף על-פי שעל-פי רב העשירות אצל
הרחוקים מתלמידי חכמים וכו', וזה מחמת התנבחות
הגלות שממשכין שפע של ישראל להם וכו' וכו',

יתברך שדיקא על-ידי הפעולות
משנות הרחוקות מאד יתגלה אחדות
הפשוט שזהו בחינת גדל מעלת
הבעל תשובה שאמרו רבותינו ו"ל
במקום שבועלי תשובה עומדים אין
צדיקים גמורים יכולין לעמוד כי
מחמת שהיו בתחלה רחוקים מאד
על-ידי עוונותיהם שזהו עקר בחינת
פעולות משתנות. כי על-ידי כל מצוה
ומצוה נכללין באחדות הפשוט ולהפך
על-ידי כל פגם ועברה חס ושלום
נתרחקין משם לבחינת עלמא
הפרודא חס ושלום שהם עקר בחינת
פעולות משנות הרחוקים מאד כמו
שאמרו רבותינו ו"ל ועל-כן כשחזור
בתשובה איו נתגלה אחדות הפשוט
מתוך הפעולות משנות הרחוקות מאד
שזה יקר מאד אצל ה' יתברך כנ"ל.
ובפרט הגר שהיה רחוק ביותר מחמת
שאינו מזרע ישראל כלל, על-כן
כשבא להתגורר ונכלל בקדשת ישראל
גוי אחד, הוא יקר בעיני ה' יתברך
מחמת שנתגלה אחדות הפשוט
מפעולות משנות הרחוקות שזה יקר
מאד בעיני ה' יתברך. וכל מה
שהפעולות משנות ביותר ויותר בן יקר
יותר אצלו יתברך כשנתגלה משם
אחדות הפשוט וכנ"ל. וזה בחינת מה
שכתוב בזהר הקדוש ומבוא ברבריו
ו"ל (בסיקנים: י, ד): כד אתי יתרו ואמר
כי עתה ידעתי כי גדול ה', כדון

כקטן שגולד דמי ועל-כן בשמט ולא הניח בנים שגולדו בקדשת ישראל חוזר ממונו לישראל וכל הקודם זכה כי משם עקר התקרבותו לקדשת ישראל שהוא בחינת הולדה בחינת גר שנתגיר וכו'. כי הכל נמשך מבחינת ההלכות הגולדין על-ידי הממון וכו' כנ"ל שעל-ידי זה זוכין לכל הג' עד שנגלגין הפעולות משתנות בתוך אחדות הפשוט שזה עקר בחינת התקרבות הגר לקדשת ישראל וכו' ל:

ה זה בחינת ויקח אברם וכו' ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו וכו' שהם הגרים. כי עקר התקרבות הגרים על-ידי הרכוש והעשירות שקבל אברהם אבינו בחינת הצדיק האמת על-ידי התומכי אוריתא וכו' ל. וזה בחינת גדל העשירות שהוציאו ממצרים שעל-ידי זה נתקרבו גרים רבים שהם יתרו וכו' הינו כנ"ל. ועל-כן לעתיד שיחזרו כלם את העשירות לישראל כמו שכתוב: תחת הברזל אביא כסף וכו', אז יתגירו כלם כמו שכתוב: אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד, כי יכללו כל הפעולות משתנות שבעולם הרחוקים ומשנים מאד מאד באחדות הפשוט שזה עקר גדלותו וכבודו יתברך וכו' ל במהרה בימינו אמן:

והכל לטובה וכמבאר במקום אחר. אבל על-כל-פנים כל שרש השפע הוא רק מהתלמיד חכמים וכו' פנ"ל). ועל-כן כשהארם נפטר שיקד ממונו לבניו שהוליד, כי כל הולדתם נמשך משם מהממון של התומכי אוריתא שמשם כל הממון שבעולם וכל ההולדות שבעולם וכו' ל. ועל-כן באמת העקר שיקבלו הבנים הממון ששרשו ויחזיקו בהם התלמידי חכמים האמתיים שעל-ידי זה יחזרו וילידו בנים בקדשה על-ידי ההלכות שזולדו התלמידי חכמים על-ידי ממונם כנ"ל שעל-ידי זה יתגלה אלקותו יתברך מדור לדור לעולם בבחינת ועד דוד דוד אמונתו שמים בזה מזור לתורה שמדבר מכל זה מהולדה ותורה הלכה כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל. ועל-כן הגר שמתגיר שזהו בחינת פעולת משתנות שנגלגין באחדות הפשוט שזה נמשך מבחינת הלכות הנמשכין מתומכי אוריתא וכו' שמשם כל הממון שבעולם, ועל-כן בשמט הגר חוזר כל ממונו לישראל וכל הקודם בנכסי הגר זכה. כי כל ישראל הם נגד הגר בבחינת תלמידי חכמים מאחר שכלם בכלל קבלת התורה וכל התקרבותו הוא על-ידי שעולה ונגלל ממונו בקדשת ישראל בחינת תלמידי חכמים שמשם הולדת נפשו לכלל בקדשת ישראל בבחינת גר שנתגיר

ו זהו בחינת הפקר כי עקר דין הפקר נלמד משמטה כמבאר בגמרא שלמדו מפסוק והשביעת תשמטה ונמשיתה וכו' וכמואב בשלחן ערוך שצריך להפקיר בשמטה וכו'. וכל ענין שמטה הוא בחינה הנ"ל כי שמטה בחינת שבת כמו שכתוב שנת שבתון יהיה לארץ וכמו שפרש רש"י כמו שבת בראשית וכו'. הינו שבשנה השביעית נמשך קדשת שבת על הארץ ועל-כן כל הפרות ותבואת הארץ הם הפקר לכל כי מתבטלין כל הפעולות משתנות וכל הדעות משנות ונכללין באחדות הפשוט ועל-כן כל התבואה הפקר לכל. כי אסור שיהיה שום הקפדה ושנוי דעה על התבואה בשנה השביעית לומר שזאת התבואה שך לבעל שדה זה וזאת התבואה שיכה לבעל שדה אחר שזהו בחינת פעולות משתנות ושנוי דעות כי עכשו הכל שוין כי נכללת הארץ אז בבחינת שבת ששם נכללין כל הפעולות משתנות יחד באחדות הפשוט ששם הכל כלולין יחד ואסור שיהיה שום שנוי דעה והקפדה ביניהם. ועל-כן אז אסורים כל עבודת הארץ כמו שכתוב שך לא תזרע וכו' שנת שבתון יהיה לארץ כי אז בחינת שבת שאז מתבטל בחינת עבד מט"ט ונכלל בבחינת בן בחינת נוחא. ומחמת שעקר העבודות נאחו ביותר

בבחינת הארץ ששם כל העבודות הקשות שנמשכו על-ידי חטא אדם הראשון שנגזר ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה וכו' על-כן שם צריכין עקר התקון. על-כן עקר אסור עבודה בשמטה הוא בעבודת הארץ לבטל משם בחינת עבודת על-ידי בחינת שבת כנ"ל. וכן כל בטול הפעולות משתנות הוא בתבואת הארץ שאסור לכל אחד להחזיק בתבואתו פאלו היא שלו לברו ולהקפיד חס ושלום על חברו שלא לאכל ממנה שזהו בחינת שנוי דעה בחינת פעולות משתנות. ועכשו בשמטה אסור כל זה כי עכשו צריכין להמשיך קדשת שבת על הארץ כי אז מתבטלין כל הפעולות משתנות שהם בחינת כל השנוי דעות ונכללין כאחד בבחינת אחדות הפשוט ואז מתבטל כל העבודות וכנ"ל:

ז ועתה מוכן היטב מה שאמרנו רבותינו ז"ל שכל גלות ככל שבעים שנה היה על שבעים שנות השמטה שבטלו. כמו שדרשו מפסוק אז תרצה הארץ את שבתתיה וכו' כי עקר כל הגלויות נמשכין על-ידי שמתגברין הפעולות משתנות ברבוי שנוי דעות ומחלקת עד שאינם נכללים באחדות הפשוט שאז שולטין השכעים עכו"ם שהם עקר הפעולות

אחד וכנ"ל. וכן גלות ככל היתה על-ידי שהיו מלעיבין במלאכי אלהים וכו' ועל-ידי שבמלו שנות השמטה שעל-ידי כל זה התגברו בחינת השבעים עכו"ם שנאחזין בפעולות משתנות על ישראל גוי אחד וכנ"ל, ובפרט הגלות הארץ האחרון הזה שהתחיל מחרבן בית שני שהיה עקר החרבן על-ידי שנאת חנם כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומחמת שאז התגבר השנאת חנם ביותר כמו שאמרו רבותינו ז"ל על-כך מתארץ הגלות ביותר בעוונותינו הרבים כי עדין השמן מרקד בינן ומרבה מחלקת בישראל בכמה אפנים ובפרט בין התלמודי חכמים שכל עקר אריכת הגלות הוא על-ידי זה בחינת ואנכי הסתר אסתיר שאין מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות על-ידי רבוי המחלקת ושנוי הדעות וכנ"ל:

ט ובשכיל זה מאן משה הרבה בשליחותו במראה הסנה וה' יתברך טען עמו שבעה ימים שילך לגאל את ישראל והוא לא רצה כמובא בפרוש רש"י שם, הכל מחמת זה מחמת שראה והבין גדל התגברות השנוי דעות שבין ישראל על-ידי החולקים והדלמוזרים שהם דתן ואבירם וכו' על-כך ראה רבוי התלונות והנסיונות שינסו את ה'

משתנות כנ"ל, ומתגברין על ישראל עם קדוש שפלוילים בשבעים נפש של בית יעקב שכל עבודתם בתורה ומצות הוא לכלל באחדות הפשוט שזה עקר תכלית העבודה כי זה יקר מאד אצל ה' יתברך וכנ"ל. ועל-כך על-ידי שפגמו במצות שמטה שעל-ידי זה מתבטלין השנוי דעות וכו' וכנ"ל על-כך על-ידי פגם עברה זאת דיקא ה'יה הגלות שנמשך משנוי דעות ומחלקת כנ"ל:

ח וזה בחינת מה שאמר משה אכן נודע הדבר כשראה מחלקת בישראל שאז אמר עתה נודע הדבר מה נשתנו ישראל להיות בגלות כל-כך כי רואה אני שהם ראוים לכך מחמת המחלקת וכמו שפרש רש"י שם בפרשה, הינו כנ"ל כי עקר גלות ישראל שהעכו"ם מושלים עליהם הוא על-ידי המחלקת שהוא בחינת התגברות הפעולות משתנות בשנויים רבים עד שאין נכללין בדיעה אחד ואין מתגלה אחדות הפשוט ואזי מתגברין העכו"ם שנמשכין מעלמא דפרודא מפעולות משתנות וכנ"ל, וישראל גוי אחד בגלות בניניהם, והשכינה עמם בגלות כביכול כי שולטין התגברות הפעולות משתנות עד שמעלימין ומסתירין בחינת התגלות אחדות הפשוט שזה עקר קדשת ישראל גוי

פירכן על-ידי אהרן ותלמידיו שיהיו נכללין עמו באהבה ושמחה על-ידי זה תהיה הגאולה וכן רמז לו עד הסוף האחרון שבכל דור ודור על-ידי מעט הצדיקים והקשרים שנכללים יחד בהצדיק הרבי האמתי שהוא בחינת משה על-ידי זה בעצמו מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות עד שסוף כל סוף תהיה הגאולה שלמה על-ידי זה. ועל-כן הוזכרו רבותינו ז"ל הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום וכו', כי עקר הגאולה הראשונה שהיה על-ידי משה היה על-ידי אהרן על-ידי שיצא לקראתו בשלום גדול וכו"ל וכן הגאולה האחרונה תהיה על-ידי אליהו שיעשה שלום בעולם ועל-ידי זה יבוא משיח במהרה בימינו כי אליהו מזרע אהרן וכו"ל:

י כי התורה הנ"ל נעוצה סופה בתחלתה (וכן כל התורות וכו' כמבאר במקום אחר) ותחלתה בסופה. כי מבאר בהתורה הנ"ל שתורה דתינו להורות ולהלל לה' יתברך תמיד, זהו בחינת שעשוע עולם הבא וכו', וזהו בחינת למוד הלכות וכו', ובשביל זה נקראת התורה הלכה, על שם תהלוכות הדמים שהולכים בסדר כשיוצאים מהצרה. כי בתחלה בשעת צרה היו הדמים שזמפין על הלב וכו', ואחר-

יתברך עד שיבואו לחטא העגל על-ידי זה שעל-ידי זה יחרב הבית-המקדש ויחזרו לגלות וכו' על-כן לא רצה להתחיל לילך ולעסק בזה כלל ואמר לא איש דברים גם מתמול וכו'. שרמזו שעדין קשה להמשיך שלמות רבוע הדבור (כמו שכתיב שם בהתורה הנ"ל) שעל-ידי זה ממשיכין קדשת שבת לימי החל שעל-ידי זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות שעל-ידי זה מתבטל כח המצרים וכל העפזים המושלים על ישראל שהם בחינת פעולות משתנות וכו"ל. אבל עתה עדין לא נשלם הדבור כי לא איש דברים אנכי וכו' והמחלקת בחינת התגברות פעולות משתנות מתרבה על-כן לא רצה לילך בשליחותו. ואפלו בסוף כשאמר לו ה' יתברך מי שם פה לאדם וכו' השיב שלח נא ביד תשלח כי יודע אני שאיני גואלם לעתיד וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי עקר הסתכל ברוח קדשו על סוף הגלות האחרון הזה שיתארך על-ידי רבוי המחלקת כנ"ל ועל-כן מאן לילך. ואמר לו הלא אהרן אחיך הלוי וכו' הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמה בלבך וכו'. הינו שגלה לו שאף-על-פי שאי אפשר עדין להמשיך השלום בשלמות להשוות כל השנוי דעות יחד שבזה תלוי הגאולה כנ"ל אף-על-

על ימי החל, ואז אין נכללין הפעולות משתנות יחד וכו'. כי מפלל הן אתה שומע לאו. ובאמת הא בהא תליא, כי כל מה שהפעולות משתנות מתגברין יותר ברבוי שנויים ואין נכללין יחד פראוי, כמו כן מתגברים הצרות והגלויות ביותר חס ושלום, כי כל היסורים והצרות והגלויות הם על-ידי התגברות הפעולות משתנות ברבוי שנויים שאין נכללים יחד, ואין מאיר בהם התגלות אחדות הפשוט שזה עקר תקון כל העולמות וכל אשר בהם בפרטיות. והוה בעצמו בחינת התגברות הדמים על הלב בשעת הצרה רחמנא לעלן, כי כל הצרות והיסורים הוא מחמת רבוי השנויים שאין מתנהגים היסודות במוג השוה. כי ה' יתברך ברא כל העולם בשנויים רבים ונפלאים וכלם כלולים בארבעה יסודות אשר רוח מים עפר שמהם כל הדומם צומח חי מדבר שהם בחינת כלל הארבעה עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה פנובא. וכלם נמשכים מאחדותו הפשוט יתברך כי בשרשם כלם כלולים באחד, אך בהשתלשלם למטה בראם בשנויים נפלאים, כי היסודות משנים מאד זה מזה, זה אש וזה מים זה רוח וזה עפר זה חס ויבש וזה קר ולח וזה קר ויבש וכו'. מפל שכן כל הברואים שנתהוו מהם שהשנויים בהם לאין מספר. וכלם

קד בשיוצאים מהצרה הדמים הולכים כסדר וכו'. וזהו בחינת הולדה וכו'. ועל-ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור וכו'. ועל-ידי שלמות הדבור שמקשר לשבת נמשך קדשת שבת לששת ימי החל וכו', ועל-ידי זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות שזה יקר מאד אצל ה' יתברך, שזהו בחינת הלכה ברכים, כי כשרבים מסכימים לדעת אחד זה בחינת פעולות משתנות נכללין באחדות הפשוט, כי כל אחד יש לו דעה מיוחדת ונכללין יחד וכו' וכו', עין שם כל זה היטב, כי זה הוא כלל התורה הנ"ל מרישא לסיפא. נמצא שעקר כלליות הפעולות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי תורה הלכה שהוא על-ידי תהלוכות הדמים שהולכים כסדר בשיוצאים מהצרה שאז מביאין תורה שהוא בחינת הלכה שעל-ידי זה מאיר האמת וכו'. כי בתחלה כשהיו הדמים שוטפין על הלב היה בבחינת אנשי דמים ישנאו תם וכו' ועכשו כשדמים הולכין כסדרן וכו' מאיר האמת שעל-ידי זה זוכין לכל הנ"ל עד שכל הפעולות משתנות וכו' פנ"ל. וממילא מוכן ההפך, שכשהדמים שוטפין על הלב דהינו בשעת צרה חס ושלום, שאז אין מאיר האמת כנ"ל ואז אין הדבור בשלמות, ואז אין נמשך קדשת שבת

צריכים להתנהג במוג השוה שיתמוגו היסודות בשוה כפי מה שנמשכו מאחדות הפשוט לעשות פעולתם כראוי ואז מתנהג הכל כראוי. אבל כשמתרבין השנויים, והיסודות מתגברים זה על זה שלא כסדר וכראוי, מזה באים כל היסורים וכל הצרות חס ושלום, וכן כל הגליות של העכו"ם. כי השבעים עכו"ם הם עקר בחינת פעולות משתנות כנ"ל, וכמו שכתוב בהנחל עליון גזים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל וכו'. הינו שהגויים הם בבחינת פרוד בחינת בהפרידו בני אדם וכנ"ל כי הם עקר בחינת פעולות משתנות שהם שבעים עכו"ם כנגד שבעים נפש בית יעקב בחינת יצב גבולות עמים למספר בני ישראל וכמו שפרש רש"י שם. וכפי תקון הבריאה וכמו שיהיה לעתיד צריכים כל השבעים עכו"ם להתפטר ולכלל בשבעים נפש בית יעקב שהם חשובים כאחד ונכללים באחדות הפשוט בבחינת כי חלק ה' עמו וכו' וזה כל תקון הבריאה. אבל כשהשטן מתגבר ואין הפעולות משתנות נכללין יחד על-ידי רבוי המחלקת אזי מתגברים חס ושלום השבעים עכו"ם שהם עקר הפעולות משתנות על ישראל כנ"ל, וכן על-ידי זה באים חס ושלום כמה צרות ויסורים

שכלם באים על-ידי שאין השנויים של כל הארבעה יסודות מתמוגים כראוי ואין נכללים יחד כראוי וכנ"ל. וזהו בעצמו בחינת הדמים ששומפים על הלב בשעת הצרה חס ושלום, כי כל החיות בהדמים והחיות מתפשט לכל האיברים והחושים שיש בהם שנויים רבים, ושרש החיות שהוא הנשמה הוא כח אחד וממנה נמשכים כל השנויים שיש באיברי האדם שמרובים מארבעה יסודות. והכל בבחינה הנ"ל שצריך שיתנהג הכל במוג השוה, וכשנעשה מחלקת ביניהם ומתרבים השנויים מזה באים כל הצרות והיסורים חס ושלום ומתבלבלים הדמים שבהם נמשך החיות ואזי הם שומפין על הלב. וזהו בעצמו בחינת גלות מצרים שכולל כל הגליות שעקר הגלות היה בחינת התגברות הדמים כמו שכתוב ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמך וכו' וכמבאר בכונת האר"י ז"ל באריכות. נמצא שכל מה שמתגברים חס ושלום ביותר השנויים של הפעולות משתנות שאין נכללין ביחד, על-ידי זה מתגברים ביותר הדמים השומפין על הלב. וכן להפך שכל מה שהדמים שומפין על הלב חס ושלום שעל-ידי זה אין מאיר האמת וכו' כמו כן מתגבר השנויים של הפעולות משתנות שאין נכללין יחד וכנ"ל וכן

הפשוט מתוך הפעולות משתנות, וכמו כן נתבטל פח המצרים שיונקים מהשנויים של הפעולות משתנות כשאין נכללים יחד. וכל מה שנתבטל בחם והאיר יותר בחינת התגלות אחרות הפשוט, חזרו תהלוכות דמים לילך כסדר יותר וכן חוזר חלילה לטובה עד שזכו לצאת ממצרים. ואז באותו הלילה אמרו שיר והלל כמו שכתוב: השיר יהיה לכם כליל התקדש חג ואז המשיכו ביותר בחינת תורה שזה עקר הגאולה עד שזכו לקריעת ים-סוף שאז היה גמר גאולתם שאז אמרו שירת הים בשמחה רבה כי אז נשלם ההודאה בשלמות נפלא על-ידי שירת הים כי הא בהא תליא כנ"ל. והעקר זכו לזה על-ידי אהרן שלא חלק על משה אדרבא יצא לקראתו בשמחה ואהרן היה נביא וגדול הדור והרב ישראל סמכו עליו ונכללו במשה על-ידו ועל-ידי זה עקר התגלות אחרות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידי שרבים מסכימים לדעה אחת אמיתית וכנ"ל שזה נעשה על-ידי אהרן וכנ"ל:

יב ועקר פונת דברינו הוא שיבין כל אחד מזה רמזים לעצמו להחיות ולהשיב נפשו בכל עת בכל מה שעובר עליו כל ימי חייו. כי על כל אדם בהכרח שיעבר עליו כמה וכמה

חוזר חלילה חס ושלום. ועל-כן באמת ההתחלת הגאולה קשה מאוד ועל-כן מאז משה לילך וכנ"ל:

יא אבל ה' יתברך הכריחו לילך כי ה' יתברך עשה נפלאות גדולות אף-על-פי שלא היו ישראל בדאי ועשה אותות ומופתים גדולים ונוראים במצרים, ובכל זה הראה שכל הפעולות משנות ממנו יתברך בעצמו והם בידו כחמר ביד היצר ויכול לשנות אותם בכל עת כרצונו כי יכול לעשות ממה נחש ומנחש מטה וממים דם ואחר-כך מדם מים וכן כלם, כי כל הפעולות משנות בידו כי כלם נמשכים ממנו לבד מאחדותו הפשוט ועל-ידי זה הוציאם ממצרים ומכל הצרות משטיפת הדמים כמו שכתוב ואמר לך ברמזי חיי וכו'. והכל היה כדי שידרו ויהללו שמו יתברך תמיד כמו שכתוב ולמען ספר שמי בכל הארץ ולמען תספר באוני בנה וכן בנה וכו'. וכן עשו ישראל כמו שכתוב ויאמן העם וישמעו כי פקד ה' את בני ישראל וכי ראה את עניים ויקרו וישתחוו, קדה והשתחויה זה בחינת הודאה בלב שלם בחינת כריעת מודים ותכף שהתחילו להמשיך בחינת תורה התחיל להאיר האמת וכו' שעל-ידי זה התחיל להאיר בחינת התגלות אחרות

והוציא ומלט נפשו מכמה צרות ותלאות בגוף ונפש וממון, כמו שאומרים בשבת ויום טוב בגשמת אלו פיננו מלא שירה וכו' אין אנו מספיקים להודות לך וכו' על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות וכו' שעשית עם אבותינו ועמנו. וכן אומרים בכל יום שלש פעמים נודה לך וכו' על נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו'. כי על כל אדם שבעולם בודאי כבר עברו כמה צרות ונצול מהם או שנצול מכמה צרות שראה שבאו על אחרים והוא נצול מהם מעקרא שלא באו עליו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק עושה נפלאות לבדו וברוך שם כבודו לעולם, אין בעל הנס מפור בנסו וכו' שעל זה תקנו לנו רבותינו ז"ל לומר בכל יום על נסיה שבכל יום עמנו וכו' הנ"ל. ועל-כן צריכין להודות ולהלל לה' ותרך בלב שלם על כל זה. והעקר הוא להודות ולהלל אותו ותרך על עקר החסד והטובה הנצחית אשר הפליא חסדו הגדול עמנו והבדילנו מן התועים ובחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ואפלו כשיודע פחיתותו וגריעותו אף-על-פירן הוא חסד נפלא שלא עשני גוי וגם בכל אחד מישראל יש נקודות טובות הרבה

מיני הרפתקאות ותלאות וכו' כי אדם לעמל יולד וכמו שאמרו רבותינו ז"ל כלהי גופא דרופתקי ניהו וכו' בפרט בגלות הזה אשר תקפו עלינו צרות ואין לנו חיות כי אם על-ידי ההרחבות שה' יתרך מרחיב לנו בין צרה לצרה וגם בתוך הצרה בעצמה יש הרחבות גדולות בבחינת בצר הרחבת לי כמו שכתוב בסיומן קצ"ה. וזה ידוע שכל מה שעובר על האדם בודאי פגת ה' ותרך לטובה כדי להזכירו לשוב ולהתקרב על-ידי זה ולמרק הפשע ולהתם חטאות וכמו שכתוב ויאמר כי ישובן מאון, אך רבים אומרים דחיות של שקר ומטעים את עצמן שמרבו הצרות והיסורים אינם יכולים ללמוד ולהתפלל ולהתקרב לה' ותרך. ובאמת הוא להפך שכל הצרות והתלאות והיסורים שה' יתרך שולח על כל אדם לכל אחד כפי עונו הכל הוא רק לקרב ולא לרחק כי פגת ה' ותרך הוא בודאי לטובה ולא לרעה חס ושלום, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שחייב אדם לומר בכל עת כל מה דעבד רחמנא לטב עבד. על-כן עקר העצה הוא דרך הנ"ל להרגיל עצמו בתודה והודאה לה' ותרך שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לה' ותרך על כל החסדים והנפלאות שעשה עמנו עד הנה

הפשוט יותר שהוא בחינת בפול
 הצרה כנ"ל, וכן חוזר חלילה עד
 שיצא מהצרה לגמרי וכנ"ל. וגם כי
 על-ידי שמוצא הרחבה בתוך הצרה
 עצמה ועוסק להודות ולהלל לה'
 יתברך על כל החסדים שכבר עשה
 ה' יתברך עמו מעודו ועל כל
 ההרחבות שמרחיב לו גם עתה, על-
 ידי זה דיקא ויכל להתפלל ולהתחנן
 לה' יתברך ולשפך שיחו לפניו לפרש
 כל שיחתו לפניו יתברך, ולהתחנן
 מלפניו, הלא כבר חסדך גדול עלי
 שהצלת נפשי משאל תחיתות להיות
 בכלל זרע ישראל עבדיך, חוס וחמל
 עלי גם עתה והוציאני מהצרה
 והיסורים והדחוקות וכו'. וכמו שאמר
 דוד: עזרתי היית, אל תמשני ואל
 תעזבני אלקי ישעי, שזה עקר טענתו
 לה' יתברך כי אם חס ושלום אין לי
 שום זכות הלא כבר הגדלת חסדך
 עמי ועזרתי היית, גם עתה אל תמשני
 ואל תעזבני אלקי ישעי (ועני בהלכות כלא
 בהמה הלכה ד' על-פי התורה הואת שם מבאר ענין
 זה באריכות עין שם). וזהו תהום אל תהום
 קורא לקול צנורך כל משברך וגלך
 עלי עברו. שדוד המלך צועק
 שהצרות שהם רחבות ועמקות מאד
 כהזמות ממש מתגברים מאד וכמו
 שפרש רש"י שם צרה קוראה
 לחברתה וכו'. וכל משברך וגלך
 שהם רבוי התלאות וכו' עלי עברו עד

וכמו שכתוב על פסוק אומרה לאלקי
 בעודי וכו', ובכל זה צריך להחיות את
 עצמו ולתן שכח והודיה בכל יום לה'
 יתברך בשמחה על זה ובפרט בעת
 שעובר עליו חס ושלום איזה צרה
 ויסורים וכו' רחמנא לצלן, שאז דיקא
 יזכר כל החסדים והטובות שעשה ה'
 יתברך עמו עד הנה כנ"ל, וגם בתוך
 הצרה בעצמה בודאי יש כמה
 הרחבות אם יסתכל עליהם בעין
 האמת וכנ"ל. ועל כל זה יתן תודה
 והודאה והלל לה' יתברך ועל-ידי זה
 יזכה להנצל מהצרה כי תכף שיודה
 ויהלל לה' יתברך וימשך בחינת
 תודה הלכה כנ"ל, יאיר האמת
 וישלים הדבור ויוכל לעסק בתורה
 ותפלה שהם קני האמת ולדבר דבורי
 צדקה ותשובה וכו' ועל-ידי זה יהיה
 גשלת הדבור שעל-ידי זה יהיה נמשך
 קדשת שבת ויתגלה שכל הפעולות
 משתנות נמשכין מאחד הפשוט
 יתברך שעל-ידי זה מתבטלן הצרות
 הבאים מהשנויים הרבים כנ"ל, וכל
 מה שמתבטלים השנויים שמהם
 הצרות יגדיל ההודאה יותר ויתחדש
 הלכות יותר בחינת הליכות עולם,
 שזכה למצא על-ידי ההלכות דרך
 והלך להתקרב לה' יתברך מכל מה
 שעובר עליו. וכל מה שנגדל התודה
 הלכה יותר מתבטלים השנויים של
 הפעולות משתנות ונכללין באחדות

דאמר רבא מאי דכתיב (איוב ל, כד):
 אך לא בעי ישלח יד אם בפידו להם
 שוע, אמר הקדוש-ברוך-הוא בשאני
 דן את ישראל איני דן אותם
 כעפ"ם שכתוב בהם (תהיאל כא):
 ענה ענה ענה אשימנה, אבל ישראל
 אני פורע מהם מעט מעט כפיד של
 תרנגולין שמנקרין באשפה. דבר
 אחר: אפלו אין ישראל עושין מצוה
 לפני אלא מעט כפיד של תרנגולין
 שמנקרין באשפה, אני מצרפו
 לחשבון גדול, שנאמר אם בפידו
 להם שוע, דבר אחר: בשכר
 שמשועין לפני אני אושיע אותם,
 והיגו דאמר רבא מאי דכתיב (הישע
 י: ואנכי אפדם והמה דברו עלי
 כזבים, אני אמרתי אפדם במזונם
 בעולם הזה כדי שיזכו לעולם הבא,
 והמה דברו עלי כזבים. והיגו דאמר
 רב פפי משמה דרבא מאי דכתיב
 (שם שם): ואני ושרתי חזקתי ורועותם
 ואלי יחשבו רע, אמר הקדוש-ברוך-
 הוא: אני אמרתי איסרם ביסורים
 בעולם הזה כדי שיתחזקו ורועותם
 לעולם הבא, ואלי יחשבו רע. עד
 כאן לשון הגמרא.

והנה העתקתי לפניך כל מאמר הזה
 ובו תראה ותבין באר היטב כל
 דברינו הנ"ל שרבותינו ז"ל מעוררים
 ומזרזים אותנו לילך בדרך הנ"ל
 שבארנו לכל יהיה האדם נדחה חס

שבמעט היה אפס תקוה חס ושלום,
 אך בזה אני מחיה עצמי ומצפה עדין
 לישועה כי יומם יצוה ה' חסדו, כי
 אף-על-פי שרבו הצרות בפרט צרות
 הנפש שאנו כנוזפים לפני אבינו
 שבשמים מרובי קלקולינו וכו' אף-
 על-פי-כן יומם יצוה ה' חסדו. ויומם
 פרושו בכל יום ויום כמו שפרש רש"י
 במקום אחר (תהיאל סימן יב) הינו שבכל
 יום ויום ה' יתברך מצוה עלינו חסדו
 כי הוא עושה עמנו נסים ונפלאות
 בכל יום ויום והן הן גבורותיו הן הן
 גודלותיו שאנו מתקימים בגלות מר
 כזה בגוף ונפש ומזמן ופרנסה וכו'.
 ועל-ידי זה ובלילה שירה עמי שעל-
 ידי החסדים והנפלאות שה' יתברך
 עושה עמנו בכל יום ויום על-ידי זה
 כל בלילה שירה עמי הינו גם בעת
 הצרה והחשך בעצמו שהיא בחינת
 לילה גם אז אני אומר שירה והודאה
 והלל לה' יתברך על כל החסדים
 שכבר עשה עמנו ואשר גם עתה
 מרחיב לנו וכנ"ל, ועל-ידי זה דיקא
 תפלה לאל חיי, שאני יכול להתפלל
 לה' יתברך וכנ"ל, בבחינת מודה על
 העבר ומבקש להבא, שדיקא על-ידי
 שמודים על העבר יכולים לבקש על
 להבא (וכמבאר בהלכות פלאי בתמה הנ"ל
 פאריכות כל זה עין שם):

יג וזה בחינת מה שאמרו רבותינו
 ז"ל (עבודה זרה ד) וזה לשונם: והיגו

שִׁמְמָעָה אֶת עֲצֻמוֹ שְׂאִינוּ יָכוֹל
 לְהִתְקַרֵּב לָהּ' יִתְבַּרְךָ מִרְבוֵי הַיְסוּרִים
 וְהִתְלַאוֹת וְדַחְקוֹת הַפְּרִנְסָה שְׁעוֹבֵר
 עָלָיו וְעַל בְּנֵי בֵּיתוֹ, עַל זֶה מִבְּאֵר
 בְּדַבְרֵיהֶם הַנ"ל שְׁהַיְסוּרִים הֵם בְּחֶסֶד
 גְּדוֹל לְקָרֵב עַל-יָדָם דִּיקָא לָהּ' יִתְבַּרְךָ
 וְלֹא לְרַחֵק עַל-יְדֵי זֶה. כִּי ה' יִתְבַּרְךָ
 אֵינוֹ נִפְרָע מִיִּשְׂרָאֵל בְּאִפְּן שִׁיחִירֵבִם
 לְגַמְרֵי רַק הוּא נִפְרָע מֵהֶם מַעַט מַעַט
 כְּפִיד שֶׁל תְּרַנְגוּלִין בְּאִפְּן שְׁדִיקָא עַל-
 יְדֵי זֶה יִזְכְּרוּ וְיִשׁוּבוּ וְיִתְקַרְבוּ לָהּ'
 יִתְבַּרְךָ וְיִזְכְּרוּ לְעוֹלָם הַבָּא, וְכִמוֹ
 שְׁמִבְּאֵר בְּעֲצֻמוֹ כְּסוֹף דְּבִרְיָהֶם וְהֵינוּ
 דְּאָמַר רַבָּא מֵאֵי דְכָתִיב וְאֲנִי אֶפְדֶּם
 וְהָמָּה דִּבְרוּ עָלַי כְּזָבִים, אֲנִי אֲמַרְתִּי
 אֶפְדֶּם בְּמִמוֹנָם בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִי שִׁיזְכוּ
 לְעוֹלָם הַבָּא וְהָמָּה דִּבְרוּ עָלַי כְּזָבִים,
 הֵינוּ כְּנ"ל שֶׁה' יִתְבַּרְךָ מְסַבֵּב עִם
 הָאָדָם שֵׁישׁ לוֹ דַּחְקוֹת בְּמִמוֹנֵי
 וּפְרִינְסָתוֹ וְהוּא רַק לְטוֹבָה כְּדִי לְפָדוּתוֹ
 עַל-יְדֵי זֶה מִהַגְּיָהֶם וּמִהַשְׂאוֹל
 תַּחְתִּיתוֹת שֶׁהֵיָה מַגִּיעַ לוֹ לְפִי מַעֲשֵׂיו
 כְּמוֹ שִׁידוּעַ בְּנַפְשׁוֹ וְלֹא דִי בְּזָה גַם
 יִזְכְּרָה עַל-יְדֵי זֶה לְעוֹלָם הַבָּא. כִּי עַקֵּר
 כּוֹנֵן ה' יִתְבַּרְךָ רַק לְטוֹבָה כְּדִי שְׁדִיקָא
 עַל-יְדֵי זֶה יִתְקַרֵּב לָהּ' יִתְבַּרְךָ וְהָמָּה
 דִּבְרוּ עָלַי כְּזָבִים שְׂאוּמְרִים כְּזָבִים עַל
 ה' יִתְבַּרְךָ כְּאֵלוֹ ה' יִתְבַּרְךָ מְרַחֵק
 אוֹתָם וְאוּמְרִים הֵלֵא אֵי אֶפְשֵׁר לָנוּ
 לְהִתְקַרֵּב לָהּ' יִתְבַּרְךָ מִחֲמַת דַּחְקוֹת
 הַפְּרִנְסָה אֲשֶׁר בְּאִמַּת הוּא לְהַפְּדָה וְכוּ'.

וְשָׁלוֹם מִפְּנֵי הַצְּרוּת וְהִתְלַאוֹת
 וְהַיְסוּרִים הַעוֹבְרִים עָלָיו וְעַל בְּנֵי בֵּיתוֹ
 הֵן יְסוּרֵי הַגּוֹף הֵן יְסוּרֵי הַפְּרִנְסָה חֵם
 וְשָׁלוֹם, רַק יָבִיט בְּכָל עַת עַל
 הַהִרְחָבוֹת שֶׁה' יִתְבַּרְךָ מְרַחֵב עִמּוֹ
 בְּכָל עַת אֶפְלוּ בְּתוֹךְ הַצְּרָה בְּעֲצֻמָּה
 וְכָל הַיְסוּרִים חֵם וְשָׁלוֹם בָּאִים בְּחֶסֶד
 גְּדוֹל מַעַט מַעַט כְּדִי שִׁיזְכֹּל לְסַבְּלָם
 וְעַל-יְדֵי זֶה יִזְכְּרָה לְעוֹלָם הַבָּא אִם לֹא
 יִהְיֶה שׁוֹמְהָ וְכוּ' לְהַמְעוֹת אֶת עֲצֻמוֹ
 לֹאמַר שְׂאִינוּ יָכוֹל לְעַבֵּד אֶת ה' יִתְבַּרְךָ
 מִחֲמַת הַצְּרוּת וְהַיְסוּרִין. כִּי אֲדַרְבָּא
 כָּל הַצְּרוּת וְהַיְסוּרִין בְּגוֹף וּמִמוֹן כָּלָם
 בְּאוֹ לְטוֹבָה גְּדוֹלָה כְּדִי שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי
 זֶה יִזְכְּרָה לְעוֹלָם הַבָּא כְּמִבְּאֵר הַיִּטֵּב
 בְּדַבְרֵי רְבוּתֵינוּ וְ"ל הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוֹ
 שְׁבָאֲרוּ וְגַלּוּ לָנוּ שְׁאִין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא שׁוֹלַח עַל יִשְׂרָאֵל יְסוּרִים וּמְנִיעוֹת
 שְׁלֵא יוֹכְלוּ לְסַבְּלָם, לְרַחֵקֵם לְגַמְרֵי חֵם
 וְשָׁלוֹם. כִּי כָּל הַיְסוּרִים הֵם רַק
 כְּתְרַנְגוּלִין הַמְּנַקְרִין בְּאִשְׁפָּה, כִּי הוּא
 פּוֹרֵעַ מֵהֶם מַעַט מַעַט וְאֵינוֹ דָּן אוֹתָם
 כְּעִבּוּרִים חֵם וְשָׁלוֹם שְׁנֵאמַר בְּהֶם עוֹהָ
 עוֹהָ עוֹהָ אֲשִׁמְנָה וְכוּ' וְכנ"ל.

וְעַתָּה תִּרְאֶה אֵיךְ דִּבְרֵי רְבוּתֵינוּ וְ"ל
 הַנ"ל מִקְּשָׁרִים וּמִהַדְּקִים הַיִּטֵּב
 בְּחִבּוּר נִפְלָא וְהֵם דְּרַךְ וְעֵצָה טוֹבָה
 וְהַתְחַזְּקוֹת נִפְלָא שִׁיתְקַרֵּב הָאָדָם
 תְּמִיד לָהּ' יִתְבַּרְךָ מִכָּל מוֹה שִׁיעֵבֵר
 עָלָיו בְּגוֹף וּמִמוֹן וּנְפֶשׁ. כִּי יֵשׁ מִי

וכן מבאר שם אחר-כך והיגו דאמר רב פפי משמה דרבא מאי דכתיב ואני יסרתני חוקתי וזרעותם שהיסורים בעולם הזה כדי שיתחזקו וזרעותם לעולם הבא, ואלי יחשבו רע, שאומרים להפך כאלו ה' יתברך שולח להם היסורים לרעתם חס ושלום לרחקם חס ושלום.

ואם יאמר האדם האמת הוא פן שהיסורים ודחקות הפרנסה בא בחסד וכונתו יתברך לטובה כדי להתקרב על-ידי זה דיקא לה' יתברך כנ"ל, אבל אף-על-פי-כן קשה לי להתקרב כי כבר נתעיתי מאד ואני רחוק מהתורה והמצוות מאד וכמה אובה את ארחי לשוב לה' יתברך, על זה משיב ואמר שם אחר-כך דבר אחר אפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה אני מצרפו לחשבון גדול. הרי מבאר לנו תשובה הגונה על כל הנ"ל לומר כי אף-על-פי-כן אם אתה הוא כמו שהוא גם אתה תוכל לשוב ממקומך שגלברת בו ולחטף טוב בכל יום ולזכות לחיי עולם הבא כי הלא אפלו אם אין ישראל עושין מצוות אלא מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה הוא גם-כן מצרפן לחשבון גדול כנ"ל.

ושים לבך היטב לדברי רבותינו ו"ל הקדושים האלו עד היכן הם

מחזקין את כל אחד ואחד אפלו אם הוא כמו שהוא עדין הוא יכול לחטף תורה ומצוות ולזכות לחלק טוב לעולם הבא כי אפלו כשאין עושין מצוות כי אם פתרנגול המנקר באשפה וכו'. והבן המישל היטב להבין ממנו הנמשל (כמו שכתוב להבין משל ומליצה וכו') שהמשילו הענין לתרנגול העומד באשפה וזבל וכו' ומנקר משם מעט דמעט מאכלו שהוא חלק מאלף מגרעין חטה או קמנית אחת. ואפלו אם ישראל אין עושין מצוות לפניו רק כמו זה התרנגול המנקר באשפה כנ"ל גם זה הוא יתברך ברחמיו מצרף לחשבון גדול.

והרי הודיע לך התנא עד היכן רחמיו יתברך מגיעים ועל-כן גם אתה יכול להתקרב אף-על-פי שגדמה לך שאתה עומד באשפה וזבל וכו' אף-על-פי-כן גם משם אתה יכול לנקר באשפה ולחטף מעט מעט טוב כי גם זה יקר בעיניו יתברך כנ"ל (ובל זה מבאר היטב על-פי התורה אומרה לאלפי בעודי וכו' שמבאר שם שאפלו אם גם מעט הטוב מערב בפסלת אף-על-פי-כן על-כל-פנים יש בו נקדה טובה וכו' הינו כנ"ל).

ואם תטען עוד ותאמר האמת הוא פן שה' יתברך שולח היסורים ברחמים מעט מעט וגם מבקש מאתנו שעל-כל-פנים נחטף מצוות ומעשים טובים מעט מעט פתרנגול המנקר באשפה אכל מה אעשה כי נתרחקתי

דתן ואבירם נצבים לקראתו ואמרו לו
 ירא ה' עליכם וישפט וכו'. כי באמת
 אם היו הכל שומעים לקול הצדיקי
 אמת לילך בדרך זה להאמין תמיד
 בה' יתברך שהכל לטובה ולתן שבח
 והודיה תמיד לה' יתברך בין בטיבו
 בין בעקו כמו שכתוב בה' אהלל דבר
 באלהים אהלל דבר, בודאי היו
 מתבטלים כל הצרות וכל הגליות
 לגמרי וכבר היתה גאלה שלמה. אך
 עקר עקוב הגאלה בכלל ובפרט הוא
 על-ידי רבוי החולקים שהם בחינת
 דתן ואבירם שיצאו נצבים לקראת
 משה וכו'. כי באמת אף-על-פי
 כשמודים לה' יתברך שעל-ידי זה
 מתבטלים כל הצרות הנמשכין
 מהפעלות משתנות וכו' עד שמתבטל
 הצרה לגמרי וכו', אף-על-פיו את
 זה לעמת זה עשה האלהים, ותקף
 שמתחיל איזה צמיחת קרן ישועה אזי
 תקף הסטרא אחרא והמסטינים
 מתגרים ביותר ויותר לקטרן ולהגביר
 הצרה חס ושלום כמו שני בני אדם
 הנלחמים זה עם זה שכשאיחד רואה
 שחברו מתגבר הוא מתגבר יותר וכו'
 וכמבאר בהתורה ויאמר בעו וכו' סימן
 ס"ה ובמקום אחר. ומזה באים כל
 הנפילות רחמנא לצלן וההתרחקות
 של כל בני אדם ובפרט של הכשרים
 שהתחילו להתקרב ונתרחקו רחמנא
 לצלן. ועל-כן כשבא משה לגאלם

כל-כך עד שאיני יכול לקבל גם אלו
 היסורים ודחקות הפרנסה והוא מונע
 אותי הרבה, על זה השיבו שם
 בדבריהם הקדושים שאמרו שם
 סמוך לזה: דבר אחר בשכר שמשועין
 לפני אני אושיע אותם. הינו כאומר
 הריני נותן לך עצה טובה גם על זה
 שתצעק ותשוע לה' יתברך על זה
 ובודאי יושיע אותך ויוציאך גם מאלו
 היסורים ודחקות הפרנסה.

הנה רואה שבמאמר זה כלולים כל
 דברינו הנ"ל שהאדם צריך
 להאמין ברחמי ה' יתברך שבודאי
 היסורים לטובה ולהשתדל למצא
 בהם הרחבות הרבה כי באמת ה'
 יתברך אינו נפרע רק מעט מעט ועל-
 ידי זה יוכל לחטף על-כל-פנים מעט
 מעט תורה ומצוות בתרנגול המנקר
 באשפה ועל-ידי זה יוכל לצעק ולזעק
 לה' יתברך עד שה' יתברך יושיע
 אותו גם מזה ויזכה לצאת מהצרות
 לגמרי ולהתקרב לה' יתברך בשלמות.
 כי בודאי כוננת ה' יתברך בכל מה
 שעובר על האדם הכל לטובה גדולה
 כמו שפוס' שם אחר-כך והינו דאמר
 רבא מאי דכתיב ואנכי אפרם וכו'
 וכנ"ל:

יד והו וידבר אלהים אל משה ויאמר
 אליו אני ה' שהוכיחו ה' יתברך על
 שאמר למה הרעתה על-ידי שיצאו

והפְּשִׁימִים הַנְּלוּיִם אֵלָיו הַמְּאֻמְיָנִים
 בְּמִשָּׁה בְּאֵמַת וּמִכְבָּלִים שְׁנוּי דַּעְתָּם
 שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת לְדַעַה
 אַחַת שֶׁל מֹשֶׁה שְׁעַל-יָדָיו זֶה נִכְלָלִים
 בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט בְּנ"ל וְעַל-יָדָיו כֹּל זֶה
 תְּהִיָּה הַגְּאֻלָּה בְּשִׁלְמוֹת. וְזֶה וְיִדְבֵּר
 אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'
 הֵינּוּ בְּחִינַת דַּעוּ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים
 הַמְּבַאֵר בְּסוֹף הַתּוֹרָה הַנ"ל שֶׁפָּרַשׁ
 שֵׁם שְׁכַל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת הַנִּמְשָׁכִים
 מִשֵּׁם אֱלֹהִים, כֹּלָם כְּלוּלִים בְּה' שֶׁהוּא
 אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט עֵין שֵׁם. וְזֶה וְיִדְבֵּר
 אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה',
 כִּי הִכַל אֶחָד כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים כִּי
 כֹּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת כְּלוּלִים
 בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט וּבִדְרֹא וַיִּגְמַר אֶת
 שְׁלוֹ לְגֻאֲלָם. כִּי פָרַע אָמַר מִי ה', כִּי
 לֹא הָאֲמִין בְּשֵׁם ה', כִּי יִנְקֹתוּ הָיָה רַק
 מִשֵּׁם אֱלֹהִים כְּמוֹכָא, כִּי רָצָה לְהַפְרִיד
 חֶסֶם וְשִׁלּוּם בֵּין שֵׁם ה' לְשֵׁם אֱלֹהִים
 שְׁזָה עֵקֶר הַפְּרִיד חֶסֶם וְשִׁלּוּם. הֵינּוּ כִּי
 רָצָה לְכַפֵּר וּלְהַפְרִיד הַפְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת מֵאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט מִחַמַּת
 שְׂאֵי אֲפִשֵׁר לְהִבִּין זֹאת בְּשִׁכַל כְּמוֹ
 שְׁכַתוּב שֵׁם. אֲבָל ה' יִתְבָּרַךְ הִכְהוּ
 מִכּוֹת גְּדוּלוֹת וְהִצִּיל יִשְׂרָאֵל מִכֹּל־
 וְהִרְאָה מוֹפְתִים גְּדוּלִים וְנִזְרָאִים שְׁעַל-
 יָדָיו כֹּל זֶה רָאָה בְּעֵינָיו שְׁכַל הַפְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת הֵם מֵאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט עַד
 שֶׁהִכְרַח לְהוֹדוֹת בְּעַצְמוֹ וַיֹּאמֶר ה'
 הַצַּדִּיק:

וַיֹּאמֶן הָעָם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ שְׁעַל-
 יָדָיו זֶה הַתְּחִילָה הַגְּאֻלָּה. אֲבָל הַסְּמִירָא
 אַחֲרָא הַתְּנַבְּרָה מְאֹד וְהַכְּבִיד לֵב
 פָּרַעַה עַד שֶׁאָמַר מִי ה' וַיֹּאמֶר
 תִּכְבֵּד הַעֲבוּדָה כְּכַבְדוֹת עֲצוּם שֶׁלֹּא
 לְתַן לָהֶם תְּכַן. וְזֶה הָיָה נִסְיוֹן לְיִשְׂרָאֵל
 לְהַתְּחַזֵּק אִזּוּ דִּיקָא בְּאֲמוּנָה לְהֵאֲמִין כִּי
 בִּדְרֹא דְכַר ה' עַל-יָדָיו מֹשֶׁה נִאֲמַן בֵּיתוֹ
 בִּדְרֹא יָקוּם לְעוֹלָם כְּאִשֶּׁר בְּאֵמַת רַב
 הַכְּשָׁרִים הִלְכוּ בְּזֶה. אֲבָל נִמְצְאוּ
 חוֹלְקִים דָּתָן וְאִבְרָם שֶׁהִטְעוּ רַבִּים
 אַחֲרֵיהֶם עַד שֶׁיִּצְאוּ נִצְבִּים לְקִרְיַת
 מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ יֵרָא ה' וְכֹי פֹאֵלוּ הֵם
 מִקְּנָאִים קִנְיַת ה' צְבָאוֹת וְטוֹעֲנִים
 בְּעַד יִשְׂרָאֵל וּמוֹסְרִים דִּין לְשָׁמַיִם עַל
 מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ שְׁמוּסֵר כֹּל נִפְשׁוּ בְּעַדָם עַד
 שְׂאוּמְרִים יֵרָא ה' עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט.
 וּמִרְבּוּי מַחְלֻקוֹתֶם הַתְּנַבְּרוּ הַפְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת לְהַעֲלִים חֶסֶם וְשִׁלּוּם הַתְּנַגְלוֹת
 אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט שְׁמִשֵּׁם כֹּל הַגְּאֻלָּה
 בְּנ"ל, וְהַמְּחַלְקַת הָרַע שֶׁלָּהֶם הַתְּנַבְּרָה
 בְּנ"ל עַד אֲשֶׁר 'הַעֲשֵׂק יְהוֹלֵל חֶכֶם
 וַיֹּאבֵד לֵב מִתְּנָה' שֶׁהוּא לֵב מֹשֶׁה כְּמוֹ
 שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַד שֶׁמֹּשֶׁה מְעַצֵּם
 צָרְתוֹ אָמַר לְמָה הָרַעְתָּה לְעַם וְכו'. כִּי
 מֹשֶׁה טָעַן לְמָה זֶה שְׁלַחְתָּנִי כִּי הִלֵּא זֶה
 דְּבָרֵי גַם מִקֶּדֶם שֶׁלֹּא רְצִיתִי לִילָךְ
 בְּשִׁלְחֹתָ זֶה מִחַמַּת רַבּוּי הַחוֹלְקִים
 וְכו' וְכו'. וְהִשִּׁיב לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ
 שְׁבִדְרֹאֵי הוּא וַיִּגְמַר אֶת שְׁלוֹ בְּרַחֲמָיו
 הַגְּדוּלִים וּבִזְכוּת אָבוֹת וּבִזְכוּת אַחֲרָן

בכל יום ויום הוא על-ידי יציאת מצרים פי עתה תהלה לאל יש לנו התחלה טובה מהיכן להתחיל מאחר שכבר גמר ה' יתברך ישועתו על-ידי משה והוציאנו ממצרים באותות ונראות שעל זה אנו נותנים שבח והודיה אליו יתברך בכל יום ערב ובקר שזהו בחינת תודה הלכה שעל-ידי זה מאיר האמת וכו' האמת וכו' עד שנתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות שעל-ידי זה מתבטל כח הגלות של העכו"ם וכו' וכנ"ל עד שנובה על-ידי זה לגאולה שלמה וכנ"ל. ועל-כן מחיבים לומר יציאת מצרים בכל יום ערב ובקר וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח כי כל התחלתנו עתה לצפות לישועה עדין ולהתקרב לה' יתברך הוא על-ידי יציאת מצרים וכנ"ל. ומזה נלמד להבין גם בפרטיות הנסים והנפלאות שה' יתברך עושה עמנו בכל דור עד שגם בפרטי פרטיות עושה ה' יתברך נסים רבים עם כל אחד ואחד בכל יום ויום שעל זה אנו מודים לו יתברך בכל יום שזהו בחינת תודה וכו' וכו' שעל-ידי זה יכול כל אחד להתקרב לה' יתברך כנ"ל. ועל-כן אומרים בכל יום קדם התפלה של שמונה עשרה אמת ויציב שחרית אמת ואמונה ערבית ששם מספרים ומודים לו יתברך על הנסים של

שו וכן מתנהג עתה שכל מה שמתעורר איזה צמיחת קרן ישועה בכלליות או בפרטיות אזי תכף מתגבר שנגדו יותר ויותר כמו שני בני אדם הנלחמים וכו' כנ"ל, ואם ירצה להתגבר עוד יותר מתגברים הם עוד יותר ויותר וכו' עד שנתעקם לב הרבה כאלו אי אפשר עכשו חס ושלום לשוב ולהתקרב לה' יתברך. אבל סוף כל סוף יגמר ה' יתברך את שלו ויגאלנו גאולה שלמה על-ידי זכות אבות ועל-ידי כח הצידיקי אמת והפשרים הגלויים אליהם המאמינים בהאמת והולכים בדרך הנ"ל להאמין שהכל לטובה ולתת שבח והודיה לה' יתברך תמיד בשמחה ולהתחזק על-ידי זה להתפלל ולהתחנן לה' יתברך וכנ"ל ועל-ידי זה וישענו ה' יתברך ויצילנו ויוציאנו מכל הצרות והדחקות וימחר לגאלנו גאולה שלמה שאין אחריה גלות במחרה בימינו אמן כן יהי רצון:

שו ועל-כן חובה עלינו לומר יציאת מצרים בכל יום כמו שכתוב למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך וכן בהתחלת נתינת התורה התחיל אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וכן ברב המצוות הוביר יציאת מצרים. כי עתה כל ההתחלה שלנו לכנס בעבודת ה'

תודה והודאה מחמת שעדין לא היתה שום גאולה ומעת שהתחילו בני ישראל להיות לעם חכם ירדו בגלות מצרים על-כן באמת היה קשה בעיניו השליחות מאד. אבל עכשו שכבר הוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה והפליא חסדו עמנו בל-כך תהלה לאל יש לנו על מה להודות שעל-ידי זה יכולין להתקרב לה' יתברך כנ"ל. ועל-כן סים אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' וכו' להודות להם שצריכין תמיד לשבח ולהודות לה' יתברך על נעימת גורלם ולומר בכל יום בשמחה אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו וכו'. ובמה שפסים משה פתח דוד ספר תהלים אשרי האיש וכו' ויסד כל מזמורי תהלים על זה להכניס בנו דרך זה להתחיל תמיד מבחינת תהלים להודות ולהלל לה' יתברך על כל החסדים וכו' כנ"ל שעל-ידי זה עקר ההתקרבות לה' יתברך שעל-ידי זה תבוא הגאולה וכו' ל. וזה שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל שתהלים מסגל לתשובה דהינו להתקרב לה' יתברך ולתורתו הקדושה הינו כנ"ל שעקר ההתקרבות על-ידי תודה שזהו בחינת תהלים וכו' ל. ועל-כן משה סים באשרי שהוא בחינת תודה שמוזרים על חלקנו ואומרים אשרינו וכו' כי משה לא היה יכול להתחיל

יציאת מצרים ועל הנסים ונפלאות שכתב דוד ודוד כמו שאומרים עזרת אבותינו אתה וכו' מגן ומשיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור. כי על-ידי זה דיקא שמודים לו יתברך על כל הנסים וכו' כנ"ל על-ידי זה דיקא יכולים לנכנס בתפלה להתפלל ולהתחנן לפניו יתברך וכו' ל. ועל-כן בשבת מוספים נשמת שהוא שבת והודאה נפלאה כי עקר כלליות הפעלות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי קדשת שבת קדש שזה זוכים על-ידי הודאה כנ"ל על-כן אומרים אז השבח וההודאה נפלאה שהוא נשמת כל חי יתברך וכו':

יז וזה בחינת כל ספר תהלים שיסד דוד המלך עליו השלום שהוא בחינת משיח שעל-ידו תהיה הגאולה שלמה שהוא חמשה ספרים כנגד חמשה חמשי תורה. כי עקר קיום התורה הוא על-ידי בחינת תהלים שהוא בחינת תודה הודאה שעל-ידי זה מתקרבים לה' יתברך ומקיימין התורה וכו' ל. ועל-כן סים משה אשריך ישראל וכוה פתח דוד אשרי האיש כמו שאמרו במדרש רבה פרשת ויחי ופרשת וזאת הברכה. כי משה יגע מאד עד שמצא ההתחלה כי הוא היה הגואל הראשון שהיה קשה מאד למצא הדרך הזה של

זוה מחמת שהוא היה הגואל הראשון ולפניו לא קדמה גאלה וכנ"ל אך אחר שכבר גאל את ישראל ויגע כל ימיו עד שהכניס את התורה בישראל אז סים באשרי להורות להם שילכו בדרך זה להודות על חלקם וכו' וכנ"ל ועל-כן דוד שהיה אחר משה אמר אני אתחיל בזה במה שפסים משה כי עתה שכבר זכינו ליציאת מצרים ולמתן תורה על-ידי משה עתה כל התחלתנו על-ידי בחינת אשרי שהוא בחינת תורה וכנ"ל:

יח וזה בחינת מה שאיתא במדרש רבה שמות פרשה כ"ג אז ישיר משה הדא הוא דכתיב נכון כסאך מאז אמר רבי ברכיה בשם רבי אבהו אף-על-פי שמעולם אתה לא נתישב כסאך ולא נודעת בעולמך עד שאמרו בניה שירה וכו' משל למלך שעשה מלחמה ונצח וכו' אלא כביכול עומד שנאמר עמד וימדד ארץ אבל משעמדת בים ואמרנו שירה לפניך מאז נתישבה מלכותך וכסאך הוי נכון כסאך מאז באו ישיר עד כאן לשונו. וכלל פגנות המדרש שקדם שישיראל אמרו שירה הנה ה' יתברך בבחינת עומד ולא היה נכון כסאו עדיו שישב עליו הינו שעדיו לא נתישבה מלכותו ולא נודע בעולמו עד אחר שאמרו שירה אז הכינו כסאו כביכול ואז השיבו אותו יתברך כביכול על כסאו פי אז נתישבה מלכותו ונודע בעולמו ואז מלכותו כביכול גדול ביותר בבחינת אגוסטוס. אבל בתחלה היה רק בבחינת מלך כמו שכתוב שם משל למלך שנצח מלחמה ועשו אותו אגוסטוס וכו' עין

בזה מחמת שהוא היה הגואל הראשון ולפניו לא קדמה גאלה וכנ"ל אך אחר שכבר גאל את ישראל ויגע כל ימיו עד שהכניס את התורה בישראל אז סים באשרי להורות להם שילכו בדרך זה להודות על חלקם וכו' וכנ"ל ועל-כן דוד שהיה אחר משה אמר אני אתחיל בזה במה שפסים משה כי עתה שכבר זכינו ליציאת מצרים ולמתן תורה על-ידי משה עתה כל התחלתנו על-ידי בחינת אשרי שהוא בחינת תורה וכנ"ל:

וזו שאמרו רבותינו ז"ל שדוד אמר עשרים ושתים פעמים אשרי בתהלים כנגד מקימי התורה שהוא בעשרים ושתים אותיות. הינו כנ"ל כי עקר קיום התורה על-ידי אשרי כנ"ל שצריך כל אחד לומר כמה פעמים אשרי בכל יום לתת שמחה בלבו על חלקו שזכה להיות בכלל ישראל וכו' וכנ"ל. פי עקר הוא שמחת התורה והמצוות כמובא מזה הרבה בכתבי האר"י ז"ל ובפרט בדברי אדונינו מורנו ורבינו ז"ל וכן יסדו לנו קדמונינו לומר שלש פעמים אשרי בכל יום וכן אומרים בכל יום בבקר אשרינו מה טוב חלקנו וכו' אשרינו וכו' וכן אומרים אחר התפלה ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים

יִשִּׁיר מֹשֶׁה וְאֵן דִּיקָא נְתִישְׁבָה מַלְכוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲנֵית יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף מַחְמַת
 שְׂאֵן נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר הַתְּגָלוֹת אַחֲדוֹת
 הַפְּשׁוּט מֵתוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שְׂזָה
 עֵקֶר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם.
 כִּי עֵקֶר בְּנֵין כֶּסֶף כְּבִיכּוֹל הוּא
 מֵהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת כְּשֶׁנִּקְבְּצִין יַחַד
 בְּדַעָה אֶחָד וְנִכְלָלִין בְּאַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט
 מִזֶּה נִבְנָה כֶּסֶף כְּבִיכּוֹל שְׁכָלוֹלָה
 מְגֻנֵּן סִגְיָאן כִּי הָעֵקֶר הוּא מֵה
 שְׂרָבִים שִׁישׁ בְּהֶם שְׁנׁוּי דְּעוֹת כֶּלֶם
 נִכְלָלִין בְּדַעָה אַחַת אֲמִתִּיּוֹת וְכֵן
 כְּמוֹ שֶׁהִיָּה אֵן בְּשַׁעַת קְרִיעַת יַם־סוּף
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּאֱמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ
 שְׁכָלֶם הִסְפִּימוּ לְדַעָה אַחַת וְנִכְלָלוּ
 בַּה' וּבְמֹשֶׁה בְּאִמּוּנָה שְׁלֵמָה. וְכֵן
 נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל חֲצוּבִים מִכֶּסֶף הַכְּבוֹד
 וְכִשְׁנִכְלָלִים יַחַד בְּדַעָה אַחַת
 בְּהֵאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה עַל־יְדֵי זֶה נִבְנָה
 וְנִגְדַל כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ וְיִתְבָּרַךְ כִּי כֹל בְּנִינָה
 מִנִּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַחֲצוּבִים מִשָּׁם וְאֵן
 נְתִישְׁב מַלְכוּתוֹ כְּמִלְךָ הַיּוֹשֵׁב עַל
 כֶּסֶף בְּבַחֲנֵית יְשִׁיבָה וְלֹא בְּבַחֲנֵית
 עֲמִידָה כִּי נֹדַע בְּעוֹלָמוֹ הַיֵּטֵב וְנִתְיָשֵׁב
 בְּדַעַת וּבְלֵב כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּבַחֲנֵית
 יְשִׁיבָה עַל כֶּסֶף כְּבִיכּוֹל. וְכֵן זְכוּ
 עַל־יְדֵי שִׁירָה שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַהוֹדָאָה
 בְּלֵב שְׁלֵם כְּבִיכּוֹל כִּי כֹל הַשִּׁירוֹת
 כְּלוּלִים מֵעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נִגִּינָה שְׁנֵאֱמַר
 בְּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁיר
 פְּשׁוּט כְּפוּל מִשְׁלֵשׁ מִרְבַּע כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב

שָׁם. הֵינּוּ עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַגְּלִיל שְׁעֵקֶר
 הַהִתְקַרְבּוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ הוּא עַל־יְדֵי
 הוֹדָאָה וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שְׁעַל־יְדֵי
 זֶה מְאִיר הָאֵמֶת בְּרַבּוּעַ הַדְּבִיר עַד
 שְׁזוֹכִין לְגִלוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מֵתוֹךְ
 פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁהוּא מֵה שְׂרָבִים
 שֶׁהֵם שְׁנׁוּי דְּעוֹת שְׂזָה עֵקֶר בְּחִינַת
 פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, מִסְּפִימִים לְדַעָה
 אַחַת אֲמִתִּיּוֹת וְכֵן שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 מֵתְבַטְּלִין כֹּל הַצְּרוֹת וְכֹל הַגְּלוֹת וְכֵן
 כְּבִיכּוֹל וְעַל־כֵּן עֵקֶר יְדַעַת אֱלֹקוֹתוֹ
 בְּעוֹלָם בְּשְׁלֵמוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת
 הַתְּיָשׁוּב כֶּסֶף כְּבִיכּוֹל כְּבִיכּוֹל הוּא
 עַל־יְדֵי שִׁירָה דִּיקָא כִּי שִׁירָה הוּא עֵקֶר
 שְׁלֵמוֹת הַהוֹדָאָה שְׁאֵמֶרִים הַהוֹדָאוֹת
 בְּלֵב שְׁלֵם בְּשִׁיר וְשִׁמְחָה שְׂזָה זְכוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּקְרִיעַת יַם־סוּף אַחֲרֵי שֶׁכָּבַר
 הַתְּחִילָה יְשׁוּעַתָם שִׁצְאוּ מִמִּצְרַיִם
 וְכָבַר אֱמָרוֹ הֲלֵל וְהוֹדָאָה בְּפֶסֶח עַד
 שְׁזָכוּ לַהֲפִיל אֶת מִצְרַיִם לְגַמְרֵי כִּי
 נִתְבַטְּלוּ רַבּוּי הַשְּׁנׁוּיִים שֶׁל הַפְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת וְנִתְגַּלָּה אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט
 וְהֵאֱמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ. וְכֵן מֵה
 שְׁנִתְבַטְּלוּ הַגְּלוֹת וְהַצְּרוֹת שֶׁל
 הַמִּצְרַיִם עַד שֶׁכָּל הָעַבְדִּים נִתְבַטְּלוּ כִּי
 נִפְל עֲלֵיהֶם אִמְתָּהּ וְפָחַד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 שְׁמַעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן וְכֵן עַל־יְדֵי זֶה
 נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מֵתוֹךְ
 פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּדַל
 הַתּוֹרָה וְהוֹדָאָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַד
 שְׁאֱמָרוּ שִׁירָה בְּלֵב שְׁלֵם בְּחִינַת אֵן

ההכרח שיתחיל הגאולה הראשונה כדי שיזכה לתודה הודאה כדי לגלות אחדות הפשוט וכו' עד שסוף כל סוף יהיה גמר הגאולה האחרונה על-ידי זה בבחינת כימי צאתך ממצרים אראנו נפלאות וכמבאר לעיל. ואז כשגמר משה הגאולה הראשונה ונפלו ומתו מצרים על שפת הים ויאמינו בה' וכו' אז ראה משה שדבר אלקינו יקום לעולם ועל-כן אז ישיר משה שהמשיך השירה משיר שלעתיד כי יו"ד על שם העתיד וכמו שאמרו רבותינו ז"ל מכאן שעתיד משה לשיר הינו שהמשיך שירה משיר של עתיד שהוא בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע שהוא בחינת רבוע הדבור, שלעתיד יהיה כל זה בתכלית השלמות. ועתה המשיך השירה משם ועל-ידי זה נתגלה ביותר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שזה נתגלה על-ידי רבוע הדבור כי השירה שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע נמשך משם כנ"ל ועל-כן אז הוכן כסאו ונתישב מלכותו בבחינת נכון כסאך מאז כנ"ל, ועל-כן סים השירה שזמנו עמים ירגזון חיל אחז ישבי פלשת וכו' וכו' תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועה ידמו כאבן וכו' תבאמו ותפעמו בהר נחלתך מכוון לשבתך פעלת ה' מקדש וכו'. כי עקר התקון הוא בבחינת הבית-

במקום אחר וזה בחינת שלמות רבוע הדבור שהוא מרמז בפסוק לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלש גם מאז וכו' (עין שם היטב בהמורה הנ"ל). איש דברים זה בחינת שיר פשוט, גם מתמול הינו היום ואתמול זה בחינת כפול. גם משלשם זה בחינת משלש. גם מאז דברך זה בחינת מרבע. כי ה' יתברך טען עם משה שבעה ימים כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמו שפרש רש"י כי שלשה גמין רבויים ואלו השבעה ימים הם כנגד שלשת קווי האמת שמאירין ברבוע הדבור כדי שעל-ידי אלו השבעה ימים יאירו שלשת קווי האמת ברבוע הדבור שעל-ידי זה יתגלה אחדות הפשוט וכו' שזה עקר גמר תקון הגאולה. אבל משה אמר ביום השביעי לא איש דברים אנכי גם מתמול וכו' ואף-על-פי שה' יתברך אמר לו מי שם פה לאדם וכו' השיב שלח נא ביד תשלח כי יודע אני שאיני גואלם לעתיד וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל הינו שאמר שעדין לא זכה לגמר תקון שלמות הדבור שהוא בחינת מלכות פה שמרמז בפסוק גם מאז שהוא בחינת נכון כסאך מאז כמובא שם זה הפסוק לענין זה כי זה הגמר של תקון רבוע הדבור יהיה רק על-ידי משיח שיזכה להמלוכה דקדשה. אבל ה' יתברך גזר על משה שאף-על-פירכן הוא מכרח לילך כי

שנכללו באחדותו או בכחית אב וכן כחדא, כמו כן נתבטלו רבוי השנויים שלהם והכרחו להודות על האמת, וזהו בחינת ידמו כאבן וכנ"ל. ועל-כן נסקד לזה תבאמו ותפעמו בהר נחלתך וכו' הינו בנין בית-המקדש ששם עקר התגלות אחדות הפשוט וכו' שהוא בחינת יושב על פסא כבודו, כי הבית-המקדש בחינת פסא הכבוד וכו' כנ"ל והוא מכוון לשבתך, לשבתך דיקא, בחינת יושב על פסא וכו' וכנ"ל, וכן אמר שלמה מכוון לשבתך עולמים וכנ"ל. וזהו ה' ימלך לעלם ועד, פי על-ידי זה עקר התגלות מלכותו לעולם ועד שנתישב מלכותו על פסא כביכול ונודע בעולמו וכנ"ל. ועל-כן בופלין הפסוק ה' ימלך לעלם ועד כשאומרים שירת הים בכל יום, הינו בחינת מלך ואגוסטוס הנ"ל, שזה עקר בחינת ישיבתו על פסא כשאנגדל מלכותו יותר ויותר בבחינת אגוסטוס כמבאר שם במדרש הנ"ל עין שם היטב:

יב וזה בחינת מה שמתחילין בראש השנה המלך יושב על פסא רם ונשא פי אז עקר התישבות מלכותו על פסא כביכול פי בראש השנה נברא העולם שכראו ה' יתברך בפעולות משנות הרבה מאד. וזה כל עבודתנו בראש השנה לגלות לכל

המקדש שהוא בחינת פסא הכבוד כמו שכתוב פסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו כי שם כל הברכות וההודאות וכל השירות ותשבחות שמנצחים הלויים בשיר על הדוכן ושם כל ההלכות כמו שכתוב פי יפלא ממך דבר וכו' וקמת ועלית וכו'. ושם מתקבצים כל נפשות ישראל ביחד ונכללין באחדות הפשוט כמו שכתוב ששם עלו שבטים וכו' להודות לשם ה' וכו'. וכל זה זוכין על-ידי תקף הנסים של יציאת מצרים וקרעת ים-סוף שעל-ידי זה נתבטלו כל המצריים וכל השבעים עכו"ם כי כלם נבהלו ונפחדו אילי מואב ואלופי אדום וכל ישבי כנען שהם עקר פנם השנויים של הפעלות משתנות, שמתקף הנסים הכרחו כלם להודות על האמת שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט וזהו בחינת בגדל זרועה ידמו כאבן שנדמו ונתבטלו בבחינת בטול הפעלות משתנות באחדות הפשוט. וזהו ידמו כאבן. 'אבן' זה בחינת אב וכן כחדא, הינו בחינת כלליות נפשות ישראל שהם בחינת בנים למקום שנכללו באביהם שבשמים באחדותו הפשוט, ואז מגדל תקף הנסים והנפלאות הנוראות אז גם כל העמים נפל עליהם אימתה ופחד עד שנדמו ונתבטלו כמו אבן, כמו ישראל

התגלות אחדות הפשוט וכו' כנ"ל שזהו עקר קדש ראש השנה וכו"ל. ועל-כן בשבחה זה של עלינו כבשו יריחו ונכנסו לארץ-ישראל כמו שאמרו רבותינו ז"ל כי עקר בנייתם לארץ-ישראל הוא לבנות הבית-המקדש ששם עקר התגלות אחדות הפשוט וכו' שזה זוכין על-ידי תודה הודאה שאנו מודים ומשבחים לו ותברך על נעימת גודלנו וכו' שזה בחינת השבח הנפלא של עלינו לשבח וכו' וכו"ל:

כ ועל-כן אומרים עלינו בכל יום אחר התפלה כי בחינת תודה הודאה הנ"ל שהוא בחינת אשרינו ועלינו וכו' שאומרים שלש פעמים בכל יום מזה ההתחלה וזה הסוף והתכלית וכמבאר לעיל שנגעין סופו בתחלתו ותחלתו בסופו שכל מה שמשבחים ומודים אותו ותברך יותר על אשר בחר בנו מכל העמים וכו' כמו כן נשלם הדבור יותר ומתגלה אחדותו הפשוט יותר וכו' וכל מה שמתגלה יותר נתגדל ההודאה יותר כי על-ידי התגלות אחדות הפשוט מתודת הפעלות משתנות מתבטלן הגליות והצרות יותר וכו' וכן חוזר חלילה לטובה וכו"ל. ועל-כן אנו אומרים אשרינו וכו' וכמה שירות ותשבחות והודאות קדם התפלה וכן אחר-כך

באי עולם שה' ותברך ברא העולם שכל הפעלות משנות נמשכין מאחדותו הפשוט ותברך ועל-כן עוסקין אז בראש השנה ברבוי ההודאות ושירות ותשבחות כמו שיסרו לנו קדמונינו בהפיטים הרבים שכלם הודאות ושירות נפלאות כמו אתה הוא אלקינו בשמים ובארץ וכו' מלך עליון וכו' וכו'. כי על-ידי הודאות נתגלה אחדות הפשוט מתודת הפעלות משתנות כנ"ל שעל-ידי זה עקר תקון בחינת כפא הכבוד לישב עלי כביכול כנ"ל ועל-כן מתחילין אז המלך יושב על כפא ואומרים בלא ה' דיקא להורות כי אז עקר התחלת ישיבתו על כפא וכו' כי בכל השנה אומרים המלך היושב שישב מכבר הינו מראש השנה שאז כביכול הושיבו אותו ישראל על כפאו. ועל-כן בראש השנה אומרים המלך יושב וכו' כי עתה בראש השנה שאז מגלין ישראל שברא היום את העולם והמשיך כל הפעלות משנות מאחדותו הפשוט וכו"ל על-כן עתה הוא יושב על כפא וכו' וכו"ל. ועל-כן ברבת מלכיות זכרונות ושופרות שמוסיפין בראש השנה מתחילין בשבח עלינו כי זה עקר ראש השנה להודות להלל לשבח לארון הכל וכו' שלא עשנו בגוי הארצות וכו' שזהו בחינת אשרינו הנ"ל שעל-ידי זה עקר

גוראות גדולות מלכותו וכבודו ותברך
 בחינת מלך גדול וכו' פנ"ל. וזהו ויבחר
 לנו את נחלתנו הינו בית המקדש
 ששם עקר ההתגלות הוה פנ"ל וזהו
 עלה אלקים בתרועה וכו' זמרו אלקים
 זמרו וכו' הינו בחינת כל העשרה מיני
 נגינה שנמשכין על ידי השופר
 בבחינת הימיבו נגן בתרועה כמו
 שמבאר במקום אחר וכו' וזהו מלך
 אלקים על גוים אלקים ישב על פסא
 קדשו, ישב דיקא וכו"ל וכן מסים
 אחר-כך נדיבי עמים נאספו וכו' שהם
 הגרים כמו שאמרו רבותינו ז"ל שכל
 זה בחינת כלליות פעלות משתנות
 באחדות הפשוט פנ"ל שעל ידי זה
 אלקים ישב על פסא קדשו בחינת
 יושב על פסא וכו"ל:

כב וזה שאמרים בשבת ביום
 השביעי נתעלה וישב על פסא
 כבודו כי עקר התגלות אחדות
 הפשוט וכו' הוא בשבת וכו"ל שזה
 בחינת ישיבתו על פסא כפיכול וכו"ל.
 וזה בחינת קדשא בריך הוא אחד
 לעלא לא יתיב על פורסאי דיקרה עד
 דאתעבידת ברזא דאחד וכו' וכל
 המאמר הקדוש הזה שאמרים אותו
 בכניסת שבת עין שם היטב ותבין
 רמזים נפלאים על-פי כל המבאר
 לעיל כי בשנתגלה אחדות הפשוט
 מתוך פעלות משתנות למטה על ידי

אמרים ברוך אלקינו שבראנו לכבודו
 והבדילנו מן התועים וכו' עד
 שמשמין בעלינו לשבח שהוא שבח
 נפלא ונורא על שזכינו לקדשת
 ישראל כי נעוץ סופו בתחלתו וכו'
 פנ"ל כי תודה והודאה הוא כל
 עבודתנו בעולם הזה והוא תכליתנו
 לעולם הבא כי זה עקר שעשוע עולם
 הבא כמו שמבאר בתחלת הספר
 הנ"ל ועל-כן סמוך לעלינו אמרים כל
 השונה הלכות בכל יום מבטח לו
 שהוא בן עולם הבא ואחר-כך
 אמרים עלינו לשבח שהוא בחינת
 תודה הנ"ל כי תודה והלכות הם
 בחינה אחת בחינת שעשוע עולם
 הבא פנ"ל. וזה ואתה קדוש יושב
 תהלות ישראל שעל ידי תהלות
 ישראל בחינת תודה הודאה על ידי
 זה הוא יתברך בבחינת יושב וכו"ל:

כא וזה שאמרים קדם השופר מזמור
 כל העמים תקעו כף וכו' כי ה'
 עליון נורא מלך גדול וכו' מלך גדול
 דיקא בחינת אגוסטוס הנ"ל. וזה ידבר
 עמים תחתינו ולאמים תחת רגלינו
 שכל העמים ולאמים שהם עקר
 הפעלות משתנות כלם יהיו נכנעים
 ומתבטלים אלינו שאנו נכללים בו
 יתברך שזהו בחינת כלליות כל
 הפעלות משתנות הרוחקים מאד
 מאד באחדות הפשוט שזה עקר

דיקא מתישבת מלכותו ונודע בעולמו שזה בחינת תקון פסאון כנ"ל ועל-כן קדשא בריך הוא לא יתיב על פורסיא דיקרה לעלא עד דאתעבדת ברוא דאחד דהינו שכל הפעולות משתנות נכללין באחדות הפשוט וכו' וכנ"ל וכן כל המאמר מדבר מזה כי זהו רוא דשבתא וכו' דהא אתאחדת פורסיא יקרא קדשא ברוא דאחד ואתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא וכו' עין שם היטב והבין:

זה נתגלה אחדותו ויתברך למעלה וכו' כנ"ל והתגלות אחדותו הפשוט למטה זה בחינת דאתעבדת ברוא דאחד שבחינת השכינה דהינו שכינת אלקותו בדרך מטה מתיחדת בתכלית היחוד על-ידי התקונים הנ"ל שעל-ידי זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שבהן העולם דיקא ועל-ידי זה מתתקנת בחינת פסאון כבודו לישוב עליו כנ"ל כי על-ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט למעלה שאו

הלכות נחלות

חלק אלוה ממעל וכלולין בו יתברך. ועל-כן כל השבעים נפשות בית יעקב כלם נקראים נפש אחת וכנ"ל. אבל האשה נגד האיש היא בבחינת פעולות משתנות כי היא נלקחה ממנו וכריאתה בשנוי גדול מהאיש, כי איש ואשה הם שנויים מפלגים מאד ואף-על-פי-כן בשרשם הם בתכלית האחדות פמוכא בכתבי האר"י ז"ל ומוכא בדברי אדוננו מורנו ורבינו ז"ל שבשרשי הנשמות יוצא נשמת האיש וכת זוגו ביחד כי בשרשם הם נשמה אחת רק למטה נתחלקים. ועל-כן על-ידי חבור איש ואשה בקדשה על-פי התורה על-ידי זה עקר כלליות פעולות משתנות באחדות הפשוט. אך מחמת שכל התגברות הסמרא-אחרא

כג וזה בחינת סדר נחלות שעקר הירשה שיד לבן ואם אין לו בן והעברתם את נחלתו לבתו ואם אין לו בת וכו'. וכבר מבאר מזה לעיל (באות ד) שמצות ירשה לבנים הוא מחמת שהולדת הבנים הוא בחינה אחת עם הולדת הלכות שנמשך על-ידי תומכי אורייתא שמחזיקים בממונם את הצדיקי אמת שמולידים הלכות על-ידי זה עין שם היטב ועל-כן בן קודם לבת כי הבת נגד הבן היא בבחינת פעולות משתנות כי כל מה שהבריאה רחוקה ממנו יתברך יותר הוא בבחינת פעולה משנה יותר וכמבאר לעיל מזה לענין גרים עין שם. כי נפשות בני ישראל כלם הם בבחינת אחדות הפשוט כנ"ל כי הם

וכלם יסכימו לדעת אחת להאמין
 באחדותו הפשוט יתברך. כי עקר
 שנוי הפעלות הוא שנוי הדעות כי
 אף-על-פי שהעולם מלא שנויים
 רבים לאין מספר וכנ"ל אף-על-פירכ
 עקר הוא עצם נפלאות השנויים שבין
 בני אדם שאין אחד דומה לחברו
 בפרצופו ובתנועותיו. והעקר הוא
 השנוי דעות שבין בני אדם שבוה
 רואין ביותר פלאות הבורא יתברך. כי
 זה כלל שאין הקדוש-ברוך הוא
 עושה שני פעמים דבר אחד ועל-כן
 אין שום ברירה דומה לחברתה ואין
 שום אדם דומה לחברו בדמותו
 ובפרט בדעותיו וכן אין שום דור
 דומה לחברו ואפלו אב ובן אין
 דעותם שוות ויש ביניהם שנויים רבים
 כנראה בחוש כי אף-על-פי שבכמה
 דברים הם שוים אף-על-פירכ יש
 ביניהם שנויים רבים בדעותיהם.
 ומיום בריאת העולם עד הסוף לא היו
 שני בני אדם דומים לגמרי לא בדור
 אחד ולא בשני דורות, נמצא כל מה
 שגולד איזה הולדה הוא בחינת פעלה
 משנה. וכשכל אלו הולדות שבכל
 הדורות מסכימים לדעת אחד
 ואומרים שמע ישראל ה' וכו'
 ומאמינים באחדות הפשוט זה עקר
 התגלות אחדות הפשוט מתוך
 הפעלות משתנות הרבה מאד שזה
 יקר בעיניו יתברך מאד. ועל-כן מצוה

הוא בהפעלות משתנות ששם
 אחיותם והם מתגרים להפריד חס
 ושלום התגלות אחדות הפשוט
 מהפעלות משתנות. כי עקר כח
 הסמך אחר הוא בבחינת כפירות
 כי הם"מ נקרא אל אחר - כפירות וכו'
 וכמוכא במקום אחר על-כן הם
 אורכים שם מאד בענין החבור הנ"ל
 ועל-כן שם כל עקר המלחמה של
 האדם בידוע. ועקר התקון על-ידי
 הולדת הבנים על-פי התורה כי על-
 ידי כל הבנים שמולידים נתגלה ביותר
 בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך
 הפעלות משתנות כי הבנים
 שמולידים הם בעצמן בבחינת תודה
 הלכה כנ"ל שעל-ידי זה כל ההתגלות
 של אחדות הפשוט וכו' כנ"ל כי כל
 מה שמתרבין בני ישראל וכלם
 מסכימים לדעת אחת ומאמינים
 באחדותו יתברך על-ידי זה מתגדל
 ביותר כבודו יתברך. כי עקר כבודו
 יתברך כשמתגלה אחדותו הפשוט
 מתוך הרבה פעלות משנות וכל מה
 שמתרבין ביותר הפעלות משנות
 ואף-על-פירכ הם נכללים יחד
 באחדותו על-ידי זה מתגלה כבודו
 יתברך יותר ויותר כי זה יקר מאד
 אצלו יתברך וכנ"ל:

וזהו גדל המצוה להוליד בנים כדי
 שיתרבו ישראל מדור לדור

גדולה להוליד בנים שיתרבו בני ישראל ביותר וכלם נכללים באחדותו יתברך שעל-ידי זה מתגדל כבודו יתברך ביותר על-ידי שהרבה פעולות משתנות המשתנים בשנויים רבים משנים מדור לדור כנ"ל וכלם נכללים באחדותו יתברך שזה יקר בעיניו יתברך מאד כנ"ל. ועתה מבאר היטב מה שכתב בתחלת התורה שחבר בחינת תורה הלכה עם הולדה כי הכל בחינה אחת כנ"ל כי על-ידי תורה הלכה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולת משתנות שזהו בעצמו בחינת הולדת הבנים כנ"ל. ועל-כן בן קדם לבת כי עקר כלליות הפעולות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי הבן זכר שהוא סמוך ביותר לאחדות הפשוט כנ"ל ועל-ידו עולה האשה עמו ונכללת שם בבחינת אשה עולה עמו שזה עקר תכלית החבור בקדשה בשביל הולדת ישראל שהעקר כרי שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולת משתנות וכנ"ל, אבל הכל על-ידי האיש כנ"ל ועל-כן הוא קודם לירשה וכנ"ל:

כד ואם אין לו בת חוזרת הנחלה למעלה לבית אביו. זה בחינת חזרת הדמים שעולין למעלה בשעת הצרה חס ושלום, וכשזוכין לצאת מהצרה שזהו בחינת תורה הלכה

בחינת הולדה או חוזרים הדמים שהם בחינת ממוץ והולכים פסדר בתוך הרגלין וכו' כמו שכתוב שם, אבל כשאינו זוכה להולדה חס ושלום זה בחינת שעדין נפשו בבחינת צרה רחמנא לצלן שאז הדמים עולין למעלה. ועל-כן באמת אמרו רבותינו ז"ל כל שאינו מניח בן לירשו הקדוש ברוך הוא מתמלא עליו 'עברה', בחינת באשה 'עברה', כי כשאינו מוליד בן לירשו נשאר הדמים למעלה שזה בחינת עבור בלא הולדה חס ושלום שמשם כל הצרות רחמנא לצלן. ועל-כן מקבלין בית אביו הנחלה ומומן הירשה כי הם צריכין לתקן אותו על-ידי שמקבלין המומן שתקונו על-ידי בחינת תמיכי אוריתא וכו' כנ"ל. ועל-כן האב קודם לכל יוצאי ירכו כי בתחלה צריכין לחזר אל האב שמשם שרש הנחלה והדמים וכו'. ועל-כן טענו בנות צלפחד אם אין אנו חשיבות זרע תתיבם אמנו, כי זה בחינת יבום וחליצה. וזה בחינת היבום של יהודה על פגם ער ואונן שהשחיתו דרכם וכו'. כי עקר התקון על-ידי הולדת הבנים להכניס הנשמות בתוך גופים דיקא, כי אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, כמו שכתוב: וכא לציון גאל ולשבי פשע בעקב נאם ה' ואני זאת בריתי אותם וכו' שהוא ראשי תבות

גדולה להוליד בנים שיתרבו בני ישראל ביותר וכלם נכללים באחדותו יתברך שעל-ידי זה מתגדל כבודו יתברך ביותר על-ידי שהרבה פעולות משתנות המשתנים בשנויים רבים משנים מדור לדור כנ"ל וכלם נכללים באחדותו יתברך שזה יקר בעיניו יתברך מאד כנ"ל. ועתה מבאר היטב מה שכתב בתחלת התורה שחבר בחינת תורה הלכה עם הולדה כי הכל בחינה אחת כנ"ל כי על-ידי תורה הלכה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולת משתנות שזהו בעצמו בחינת הולדת הבנים כנ"ל. ועל-כן בן קדם לבת כי עקר כלליות הפעולות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי הבן זכר שהוא סמוך ביותר לאחדות הפשוט כנ"ל ועל-ידו עולה האשה עמו ונכללת שם בבחינת אשה עולה עמו שזה עקר תכלית החבור בקדשה בשביל הולדת ישראל שהעקר כרי שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולת משתנות וכנ"ל, אבל הכל על-ידי האיש כנ"ל ועל-כן הוא קודם לירשה וכנ"ל:

כד ואם אין לו בת חוזרת הנחלה למעלה לבית אביו. זה בחינת חזרת הדמים שעולין למעלה בשעת הצרה חס ושלום, וכשזוכין לצאת מהצרה שזהו בחינת תורה הלכה

עם כל העולם התלוי בו בגופים
גשמיים כדי שדיקא מתכלית
הגשמיים הרחוקים מאד מאד ממנו
יתברך משם דיקא יכללו באחדותו
יתברך שזה עקר כבודו וכנ"ל:

בה ועל-כן המלאכים קטרגו על
בריאת האדם ואמרו מה אנוש
כי תזכרנו. וכן קטרגו על נתינת
התורה לישראל בזה העולם הגשמי
כי אמרו אשר תנה הודך על השמים.
כי בודאי גם כל המלאכים הם
בבחינת פעלות משתנות נגדו יתברך
כי הוא יתברך למעלה מכל הרוחניות
ומרום ומגשא מכל המלאכים. על-
כן סברו שגם על-ידם יתגלה אהדות
הפשוט מתוך פעלות משתנות שזה
עקר תכלית בריאת האדם ונתינת
התורה. אבל ה' יתברך גער בהם ולא
רצה לשמע להם וברא את האדם
בגוף גשמי דיקא ונתן לנו את התורה
בזה העולם הגשמי דיקא. כי עקר
התגלות אהדות הפשוט הוא מתוך
פעלות משתנות מאד הרחוקים ביותר
שהם בני אדם המלכשים בגוף גשמי
דיקא וכנ"ל. וזהו גדל חמד העוין של
השחתת זרע לבטלה חס ושלום כי אז
נבראין רוחין וכו' בלא גוף מחמת
שלא נמשכה המפה להאשה וראת ה'
שיתהנה ממנה בחינת הולדה שעל-
ידי זה דיקא נמשך בחינת התגלות

גוף בניו' כמו שכתוב בפגנות עין שם.
כי דיקא בשהנשמות שהם חלק אלוק
ממעל בחינת אהדות הפשוט כשהם
נמשכים לתוך גופים גשמיים שהם
בחינת פעלות משנות מאד שבגוף
אחד יש כמה איברים וכחות וחוישים
וארבעה יסודות ושנויים רבים לאין
מספר וכל שכן בין גוף לגוף. כשכל
אלו הגופים מבטלים עצמם לגבי
הנשמה ואומרים כלם בלב אחד שמע
ישראל ה' אלקינו ה' אחד ונכללים
באחדותו הפשוט יתברך זה עקר
התגלות אהדות הפשוט מתוך פעלות
משתנות שזה יקר מאד אצלו יתברך.
ועל-כן בשהנפש והרוח וכו' בא לזה
העולם ואינו מתלבש בגוף חס ושלום
הוא פנים גדול ועצום מאד רחמנא
לצלן. כי תכף בשהנפש בא לזה
העולם שהוא מרבה בקלפות כידוע
אזי הם נאחזין בה מאד וממשיכין
אותה לתוך רבוי השנויים דסמרא
אחרא הנאחזין בהפעלות משתנות
של זה העולם ואינה יכולה לעלות
להכלל באהדות הפשוט. כי מזה
העולם אי אפשר להנפש שתעלה
ותכלל באהדות הפשוט כי אם דיקא
כשהיא באה בתוך גוף גשמי שאז
נמשכה לתכלית הפעלות משתנות
ואז דיקא תוכל להתרומם להכלל
משם דיקא באהדות הפשוט. כי
בשביל זה ברא ה' יתברך את האדם

ידי רבוי הדורות מתקנין ומכינין לו כסאו לישב בחינת כסאך לדור ודור דיקא. פי דיקא על ידי הולדת הדורות מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות וכו' וכנ"ל:

כז וזה בחינת פי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר שגשבע הקדוש-ברוך-הוא שאין שמו וכסאו שלם עד שימחה זכר עמלק. פי עמלק הוא בחינת כופר כמובא במקום אחר שמתגבר תמיד בכפירות ובלבולי אמונה ולוחם נגד הצדיקים אמתיים והכשרים העוסקים לגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שזה נעשה על ידי רבוי הדורות כנ"ל בבחינת ועד דור ודור אמונתו שמסים בזה מזמור לתודה שמדבר מכל זה כמבאר בהתורה הנ"ל שעל ידי זה עקר הכנת כסאו וכו' כנ"ל. ועל כן עמלק שפוגם בכל זה אין שמו יתברך וכסאו שלם עד שימחה זכר עמלק פי עקר תקון הכסא בשלמות הוא על ידי התגלות אחדות הפשוט וכו' שגמשה על ידי רבוי הדורות בבחינת כסאך לדור ודור. ועמלק שפוגם בכל זה על כן מלחמה לה' בעמלק מדר דר דיקא וזהו פי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר שאין כסאו כביכול שלם עד שינצח מלחמתו בעמלק בכל

אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות כנ"ל אבל כשאין המטה באה בתוך גוף חס ושלוש נעשין ממנה רוחין וכו' חס ושלוש שמשם קשה מאד שיתגלה אחדות הפשוט וכנ"ל. ועל כן עקר התקון לזה הוא על ידי קריאת שמע שעל המטה שהוא בחינת התגלות אחדות הפשוט על ידי שאומרים שמע ישראל ועקר התקון כשזוכין לומר בכונה כל כך עד שעושין גופין להטפות וכו' כמבאר בכונות. ועל כן באמת עקר התקון על ידי הצדיקי אמת כשזוכין להתקרב להם וכו' אבל על כל פנים מוכן בכונות שאי אפשר לתקנם כי אם על ידי שמכניסים אותם לתוך בחינת גופים עין שם הינו כנ"ל. וזה בחינת עשרה קפיטל תהלים שתקון אדוננו מורנו ורבנו ז"ל לאמרו בשביל תקון זה פי הם בחינת יוד מיני נגינה בחינת שיר פשוט וכו' הנ"ל שעל ידי זה עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שעל ידי זה עקר התקון וכנ"ל:

כז וזה בחינת אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור, לדור ודור דיקא פי כבר מבאר למעלה שעקר תקון כסאו לישב עליו הוא על ידי תודה הלכה שעל ידי זה מתגלה אחדות הפשוט וכו' כנ"ל ועל כן דיקא על-

מחזק ממנו וכו'. וכל הישועות והנסים
 כלם בכח הצדיקי אמת שמכניסים
 בנו לצעק ולהרים עיניו בכל פעם לה'
 יתברך שזהו עקר כבודו ויתברך כמו
 שכתוב וקראני ביום צרה אחלצך
 ותכבדני. אבל אף-על-פי שה' יתברך
 עושה עמנו חסדים רבים ונסים
 ונפלאות בכל יום ובכל עת בכל דור
 ודור ועם כל אחד בפריטיות. אף-על-
 פי-כן הסמרא אחרא בחינת עמלק
 חותר תמיד להלשין ולקטרג ולהסית
 ולהתגרות עם כל אחד ואחד כי הוא
 השטן הוא המסית הוא המקטרג כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל יורד ומסית וכו'
 וכמו שכתוב בזהר הקדוש בענין
 מלחמת עמלק 'קרבא לעלא ולתתא'
 הינו כנ"ל והכו. ועל-כן צריכין לילך
 מאד מאד עם העצות הנ"ל להסתכל
 בכל פעם על עצם ההרחבות
 והישועות והנפלאות שכבר עשה
 עמנו וכו' כנ"ל ולמצא הרחבות גם
 בתוך הצרות בעצמם כנ"ל ועל-ידי זה
 יהיה רגיל תמיד לתן שבח והודיה
 אליו יתברך על כל אשר עד פה עזרנו
 בנפלאותיו העצומים וכמו שכתוב
 הקיצתי ועודי עמך וכמו שפרש רש"י
 באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמך
 הינו שגם עתה באחרית הימים האלה
 שהוא בחינת קץ כל הדורות גם עתה
 ועודי עמך שעדין יש בנו בכל אחד
 ואחד בחינת עוד מעט ואין רשע וכו'

דור ודור שאו יתקום וה' לעולם ישב
 כונן למשפט כסאו שיהיה השם שלם
 וכסאו שלם כמו שפרש רש"י כי
 ישלם כסאו על-ידי הכשרים שבכל
 הדורות בבחינת כסאך לדור ודור
 וכו"ל:

כח והמשכיל החפץ באמת יכול
 להבין בלבו על-פי דברינו עצם
 המלחמה שבכל דור ודור ובפריטיות
 מה שנעשה עמו באותו הדור שהוא
 בתוכו. כי עקר המלחמה עם כל אחד
 ואחד בפריטיות שמתגברין שטיפת
 הדמים שמהם כל הצרות בגוף ונפש
 ומזון. כי עקר הצרות הם ההתגברות
 התאות ומדות רעות שממריין חיי
 האדם ומביאין אתו למה שמביאין חס
 ושלום, ומשם כל היסורים בגוף ומזון
 ובנים וכו' חס ושלום. ובשעת
 התגברות הצרות אין יודעין כלל מה
 לעשות והדמים שומפין על הלב כמו
 מי שמבקש עצה ותחבולה איך לצאת
 מהצרה וכמו שמבאר בתחלת התורה
 הנ"ל. ואחר-כך ה' יתברך ברחמיו
 מוציא מהצרה כי ה' יתברך עושה
 נסים ונפלאות נגלים ונסתרים עם כל
 אדם בכל יום ויום וכו"ל וכמו שכתוב
 צופה רשע לצדיק וכו' וכמו שאמרו
 רבותינו ז"ל כל יום וכו' ולולא
 הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו' כי ה' לא
 יעזבנו בידו וכמו שכתוב מציל עני

כאן מקומו. וזהו וחלצה נעלו מעל רגלו כי שם מקושר נפש המת כמובא כי עקר הפנים ברגליו ששם צריכין הדמים לילך כפסדר כשזוכין להולדה. וזה שלא זכה להשאיר זרע פנים בזה ועל-כן וחלצה נעלו מעל רגלו דיקא. ועל-כן נקראים ההלכות הליכות עולם כי עקר שלמות ההלכה שייכה על-ידה לילך בה להתקרב על-ידה לה' יתברך לעבודתו בחינת הליכות עולם שייכה לשאר על עמוד בקדשה לעולם ועד. כי העולם בכללו נקרא בחינת רגליו נגדו יתברך כמו שכתוב והארץ הדם רגלי. והאשה והמזון ששם עקר התגברות הפעולות משתנות נקראים רגליו כמו שכתוב במקום אחר. וזה השמים כסאי והארץ הדם רגלי איזה בית אשר תבנו לי וכו' כי עקר תקון כסאו בשמים הוא דיקא על-ידי הארץ הדם רגלי על-ידי שהרגליו שהם המדרגות התחתונות מאד ששם עקר רבוי הפעולות משתנות בשם נכללים באחדותו יתברך בחינת ה' בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה שדיקא כשיודעין שמלכותו בכל משלה וכל הפעולות משתנות ממנו יתברך אז דיקא בשמים הכין כסאו כנ"ל. וזהו בחינת המשכן ובית-המקדש בחינת רוממו ה' אלקינו והשתחוו להדם רגליו וכו'.

שזהו בחינת אומרה לאלקי בעודי וכו' שצריכין לילך בזה מאד כאשר הזהירנו הוא ז"ל. והעקר להודות ולהלל לה' יתברך על זה תמיד וביותר בעת הצרה חס ושלום שאז דיקא יתגבר לתת לב להסתפל על נפלאות הישועות האמתיות ונצחיות שפבר עשה ה' יתברך עמו וכו'. ועל-ידי בחינת תורה הלכה וכו' על-ידי זה יזכה שיאיר האמת וכו' עד שימשיך בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות שעל-ידי זה מתבטל הצרה ועל-ידי זה יתגדל בחינת התורה וכו' כנ"ל וכן חוזר חלילה לטובה וכו' כנ"ל. ואם שכנגדו בחינת עמלק יחור ויתגבר הבחירה בידו לחור ולהתגבר על-ידי כל הנ"ל ותכף שישים לב לזה יעזרו ה' יתברך בזה מאד כי חסדי ה' לא תמנו וכו'. וכן בכל פעם עד שייכה ברחמיו יתברך ובכח הצדיקי אמת לנצח המלחמה ואז יזכה לתורה בשלמות שזה עקר שעשוע עולם הבא אשרי לו ויקים בו אשרי אדם עוז לו כד וכו' כי צריכין עזות והתחזקות עצום ועקשנות גדול בלי שעור כל מי שחפץ להתקרב לה' יתברך ועקר ההתחזקות על-ידי כל הנ"ל והבן היטב היטב:

כט ובענין יבום וחלצה שהזכרנו למעלה לא בארנו היטב כי אין

ועל-כן עקר התקון על-ידי כל הנ"ל
שהוא בחינת תודה הלכה בחינת
הליכות עולם בחינת תקון הרגל
וכנ"ל:

וזהו בחינת מה שכתוב בפתחים
שעקר גמר התקון יהיה כשיתקום
ועמדו רגליו ביום ההוא וכו' בחינת
עד המטי רגליו ברגליו הינו כנ"ל,

הלכות אפטרופוס

יקרת קדשת הגדלת כבודו יתברך
וכנ"ל. וזה בחינת מה שהבנים
אומרים קדיש אחר מיתת אביהם
ואמם כי זה האדם שנפטר כל
תכליתו שיזכה לחלק עולם הבא.
ועקר שעשוע עולם הבא הוא תודה
הודאה כנ"ל שעל-ידי זה נמשך
קדשת שבת קדש שהוא בחינת עולם
הבא שעל-ידי זה מתגלה אחדות
הפשוט וכו' שבשביל כל זה בא
האדם לזה העולם, ועל-כן אחר מותו
שצריך לבוא לזה לבחינת שעשוע
עולם הבא שהוא להודות ולהלל
לשמו יתברך כנ"ל על-כן אומרים
הבנים אחריו קדיש שאינו תפלה על
המת רק שבח והודאה נפלאה ונוראה
לה' יתברך כמובא. כי קדיש כולל כל
מיני שבחים וברכות הודאות וכו' כי
הוא שבח נפלא ונורא מאד דתבר כל
גזיון דפרזלא כמובא בזהר הקדוש
וכמו שכתוב יתברך וישתבח ויתפאר
ויתרומם וכו' בריך הוא לעלא מן כל
ברכתא ושירתא ותשבחתא וכו'.
ועל-כן אומרים קדיש אחר כל

ל וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל
במשנה, אפטרופוס שמנהו אבי
יתומים לא ישבע, מנהו בית דין
ישבע. כי כבר מבאר ענין הירשה
ששדך לבנים כי הולדת הבנים נמשך
על-ידי ממון הקדשה של התומכי
אורתא שמשם כל הממון שבעולם
וכנ"ל. כי עקר החיוב להשאיר בנים
הוא רק בשביל זה כדי שהבנים
שנולדו על-ידי ההלכות שנולדו על-
ידי תומכי אורתא שמשם כל
ההולדות שבעולם כנ"ל ימשיכו כל
התקונים הנמשכין על-ידי ההלכות
שהם בחינת תודה הודאה שהוא
להאיר האמת בעולם ולהשלים
הדבור עד שיזכו לגלות אחדות
הפשוט מתוך רבוי פעולות משתנות
שהם הבנים של זרע ישראל שנתרבו
בעולם שכל מה שמתרבין ביותר זרע
ישראל שמתרבין בהם שנוי הדעות
מאד כנ"ל וכשכלם נכללים בדעה
אחת ומיוחדים שמו יתברך על-ידי זה
מתגלה ביותר אחדות הפשוט מתוך
פעולות משנות הרבה מאד שזה עקר

משתנות שזה נעשה על-ידי רבוי הבנים שזכה להוליד על-ידי תודה הלכה וכנ"ל. על-כן הבנים דיקא אומרים קדיש שהוא כלליות כל ההודאות כדי להעלות כל הברכות וההודאות שזכה זה הנפטר לעסק בהם בחייו. כי עקר התקון על-ידי הבנים שנולדו על-ידי זה שעל-ידם דיקא מתגלה ביותר אחדות הפשוט מתוך רבוי פעלות משתנות שזה עקר גמר שלמות התקון וכנ"ל. ועל-כן צריך כל אחד בחייו קדם שמוסתלק מן העולם לצוות לבניו ולסדר סדר חלקת נכסיו וממונו לבניו. כי עקר שרש הממוז ותקונו הוא כפי מה שזכה לתמך תלמידי חכמים אמתיים שעל-ידם נולדו הלכות שמשם כל הולדות הבנים כנ"ל וכל אחד מישראל יש לו חלק בזה כפי בחינתו. ועל-כן צריך לסדר לפי בחינתו סדר חלקת ממונו לבניו אחריו שיקבל כל אחד חלקו פראוי כפי שרש חלקו למעלה בהתומכי אורייתא שמולידים הלכות שמשם כל הולדתו שעל-ידי זה כל תקון הנפטר. כי תודה הלכה ותומכי אורייתא ותולדות הבנים הכל בחינה אחת כמו שכתוב בהתורה הנ"ל והכל תלוי זה בזה. וזה כל תכלית ותקון הנפטר לעולם הבא כנ"ל שעל-ידי כל זה מתגלה אחדות הפשוט וכו' כנ"ל. ועל-כן צריך למנות

הברכות והודאות וכן אחר כל הלכות שלומדין כי הוא עמוד שבין עולם לעולם כמובא. כי קדיש כולל כל ההודאות והשירות והתשבחות ומעלה כלם לשרשם העליון לעלא ולעלא עד אין סוף. ועל-כן זה הנפטר שכל תקונו שיתקבץ חלקי הטוב שבו כפי מה שזכה לעשות טוב בעולם שכל התכלית הוא הודאה שהוא שעשוע עולם הבא שצריך עתה לבוא לזה שיהיה לו איזה חלק בשעשוע עולם הבא שהוא הודאה כנ"ל על-כן בניו אומרים אחריו קדיש שהוא כלליות כל ההודאות והשירות והתשבחות וכו' ומעלה כלם כנ"ל. ועל-כן על-ידי זה דיקא הבנים מזכים את אביהם לעולם הבא כי שבח והודאה, זה כל שעשוע עולם הבא כנ"ל. ועל-כן העקר שהבנים דיקא יאמרו קדיש כי עקר תקונו על-ידי בניו דיקא שזכה להוליד בעולם ולהרבות זרע ישראל שכלם עוסקים כל ימיהם בהודאות וברכות. כי כל אחד מישראל אומר בכל יום ברכות והודאות הרבה כאשר תקנו לנו חכמינו ז"ל לומר ברכות והודאות על כל דבר שבעולם ובפרט בבקר ובערב בעת התפלה כי הודאה הוא כל שעשוע עולם הבא כנ"ל ועל-ידי זה נתתקן כל התקונים הנ"ל עד שזוכין לגלות אחדות הפשוט מרבוי פעלות

בלא שבועה כלל מאחר שהאבי הבנים בעצמו מנהו כפי בחינתו כפי חלקו בשעשוע עולם הבא שהוא בחינת תומכי אוריתא וכו' כנ"ל. אבל אם לא זכה למנות אפוטרופוס בעצמו, למסר בעצמו להאפוטרופוס סדר נחלתו כפי בחינתו וכו' כנ"ל ואזי הבית דין צריכים להיות אבי יתומים ולמנות אפוטרופוס כי רק הבית דין יש להם כח לזה כי הבית דין מאירין האמת כי אצלם כל ההלכות של כל דיני ומשפטי התורה שעל-ידי זה מאיר האמת כנ"ל כי זה עקר הבית דין שידעו כל ההלכות וישפטו משפטי אמת וצדק, ועל-כן צריכין הבית דין שיהיו שלשה בחינות שלשה קני האמת הנ"ל. אבל הבית דין אין יכולין לברר האמת של כל אחד כי אם על-ידי השבועה כמו שכתוב ונקרב בעל הבית אל האלהים לשבועה. כי תקף בשבאים לדון זהו מחמת שיש הכחשה ביניהם וכל ההכחשות נמשך משטיפת הדמים הנ"ל מבחינת אנשי דמים ישנאו תם כמובא שם בהתורה הנ"ל ענין שם, שכל זה הוא בחינת פגם תורה הלכה פגם הממון דקדשה שהוא בבחינת תומכי אוריתא להוליד הלכות כי הוא מכחיש בעמיתו שהוא ההפך מכל זה, על-כן אין הבית דין יכולין לברר כי אם על-ידי השבועה כי שבועה

אפוטרופוס בעצמו בחייו כי האפוטרופוס הממנה על היתומים שהוא בחינת אבי יתומים צריך שיתמנה מפי אבי הבנים בעצמו כדי שיסדר נחלתו כפי דעת האב בעצמו כפי מה שהמשיך על עצמו בחינת תורה הודאה הלכה כפי מה שזכה בממונו להיות בכלל תומכי אוריתא שזה כל תקון הממון שמשם הולדות הבנים וכו' כנ"ל:

לא ועל-כן אפוטרופוס שמנה אבי יתומים לא ישבע כי אינו חשוד על השקר כי מאיר בו האמת בודאי כמובא שם בהתורה הנ"ל שעל-ידי תורה הלכה מאיר האמת וכו'. ועל-כן מאחר שהבעל נחלה בעצמו מנהו לאפוטרופוס מאיר בו בודאי האמת בענין זה כי מאחר שהנפטר בעל הנחלה בעצמו מנהו לאפוטרופוס כפי דעתו כפי בחינתו כפי מה שזכה לברר ממונו להיות לו חלק בהתומכי אוריתא שזה עקר תקון הנחלה והממון שמשם כל הבנים וכו', על-כן בודאי כפי בחינתו מאיר האמת וכו'. כי על-ידי בחינת תורה הלכה בחינת תומכי אוריתא בחינת תולדות הבנים על-ידי כל זה מאיר האמת בבחינת תתן אמת לעקב חסד לאברהם וכו'. ועל-כן אין זה האפוטרופוס חשוד על שקר ונאמן

כי עקר הצואה שצריך האדם לצוות את בניו ואת ביתו אחריו הוא שישמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, צדקה ומשפט דיקא דהינו שיתנו צדקה לתלמידי חכמים אמתיים שמולידים הלכות שהם משפטי התורה. וזה בחינת צדקה ומשפט הינו צדקה לתלמידי חכמים אמתיים שעל-ידם נולדים ונתגלים משפטי הלכות התורה שזה עקר תקון הממון של זה הנפטר שהתיגע בו בימי חייו, שכל תקונו כשיבוא הממון לתלמידי חכמים אמתיים שיהיו נולדים מהם הלכות שהם בחינת תורה הודאה שעשוע עולם הבא שלזה צריך לנכס עתה שיהיה לו חלק בשעשוע עולם הבא וכנ"ל:

לג וזה אמת ומשפט שלום שפמו בשעריכם וכו' (זכריה ח). כי הדינים צריכים לשפט אמת כדי לזכות על-ידי זה לשלום שיכללו הכל בדעה אחת שעל-ידי זה מתגלה אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו' כנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל כל הדין דין אמת לאמתו נעשה שתף להקדוש-ברוך-הוא במעשה בראשית כמו שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכו'. כי כתיב יום אחד ולא יום ראשון להורות שהקדוש-ברוך-הוא יחיד בעולמו הינו להורות שכל

בחינת התקשרות כמובא בחינת הארת שלשת קווי האמת ברבוע הדבור שהוא בחינת שבועת ימי בראשית כמובא במקום אחר שזה בחינת שבועה לשון שבועה בחינת התקשרות ימי החל ליום השביעי שהוא שבת שהוא ברית עולם ביני ובין בני ישראל וכו'. כי שבת שמא דקדשא ברוך הוא בחינת אוריתא שמא דקדשא ברוך הוא שזהו בחינת השבועה שהוא בשם ובנקיטת חפץ שהוא התורה. כי כשיש הכחשה שהוא פגם האמת אי אפשר להבית דין להאיר האמת כי אם על-ידי השבועה שכולל כל תקוני האמת שהוא הארת שלשת קווי האמת ברבוע הדבור וכו'. ועל-כן מאחר שלא זכה הנפטר למנות אפטרופוס בעצמו ולא האיר בעצמו בחינת האמת שזכה לברר כפי חלקו בתורה הלכה בבחינת תומכי אוריתא כנ"ל עד שהצרכו הבית דין להכניס עצמן למנות אפטרופוס, על-כן הוא צריך שבועה. כי כשאין האמת מברר בשלמות והבית דין צריכים לבררו אין יכולים לבררו כי אם על-ידי השבועה וכו' וכנ"ל:

לב וזה בחינת פי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט.

השנויים שבפריאה שהם בחינת ויהי ערב ויהי בקר שפולל כל השנויים שעולם, כי השנוי שבין יום ללילה בין האור לחשך הוא השנוי הגדול שבכל השנויים וכמו שאומרים בכרפת קריאת שמע ובתבונה משנה עתים ובזה כלול כל השנויים הרבים שבכל יום ויום עד אין חקר והכל נברא ומתקיים בשביל שיתגלה אחדות הפשוט מתוך רבוי פעולות משתנות דיקא פנ"ל. וזהו ויהי ערב ויהי בקר שהם כלל כל השנויים, יום אחד בחינת שהיה יחיד בעולמו הינו לגלות אחדותו יתברך שהיחיד קדמון ברא הכל וכל הפעולות משתנות נמשכין מיחודו יתברך. ועל-כן הדין הדין דין אמת לאמתו זוכה לזה שנעשה שתף להקדוש-ברוך-הוא במעשה בראשית כמו שכתוב ויהי ערב וכו' יום אחד כי על-ידי האמת מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שזהו בחינת ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכו"ל:

שאפלו בשהאדם נתרחק מה' יתברך כמו שנתרחק וגם בעסקי עולם הזה צר לו מאד פפרנסה ובגים וכו' פאשר מצוי ברב העולם (פמבאר במקום אחר), צריך אז דיקא לבקש ולמצא הרחבה בתוך מצוקות הצרה וגם לזכר את עצמו את כל הטובות ונפלאות שכבר עשה ה' יתברך עמו, והעקר מה שלא עשני גוי והבדילנו מן התועים וכו'. ולזכר את עצמו שלא ישאר ממנו ומשום אדם כלום רק מה שהטף בזה העולם איזה טוב מקדשת ישראל ורק זה חלקו מכל עמלו. ועל-כן צריך כל אחד אפלו הגרוע שבגרועים לשמח בזה מאד וימלא פיו תהלתו וכו' כל היום להודות ולהלל ולשבח וכו' את יוצר בראשית שלא עשנו וכו' שלא שם חלקנו בהם וכו'. ומאחר שיהיה רגיל בזה בודאי יחטף בכל יום ללמד איזה הלכות התורה שהם דעתו יתברך שעל-ידי זה יודעין אותו יתברך ונכללין בו יתברך ועל-ידי זה בעצמו יצא מכל הצרות וכו"ל ועל-ידי זה יתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו' ועל-ידי זה עקר בטול הצרה וכו' וכן חוזר חלילה לטובה. עד שסוף כל סוף בודאי יזכה לתכליתו הטוב שהוא שעשוע עולם הבא שהוא להודות ולהלל אותו יתברך לעולמי עד ולנצח נצחים. והעקר לזה הוא אהבת חברים ושלוש

לד כלל הדברים שהאדם צריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל לה' יתברך תמיד בכל מה שעובר עליו כמו שכתוב בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר בין בטובו בין בעקו חס ושלוש כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזהו עצה טובה ונפלאה

אם בַּחֲקָתִי תִלְכוּ וְכוּ' וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ וְכוּ' וְכֵן בְּמִקְוֹמוֹת הַרְבֵּה אֵין מִסְפָּר אָמַר לָהֶם שְׂאֵם יַעֲבְרוּ עַל הַתּוֹרָה יֵאָבְדוּ מֵעַל הָאָרֶץ וְכוּ'. וְכֵן כָּל הַנִּבְיָאִים הִתְרוּ בָהֶם עַל זֶה, וְיָמָּה זֶה שְׁעָתָה נִשְׁאָל לְכֻלָּם עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְלֹא יָכֻלוּ לִפְרֹשׁוּ עַד שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ פִּרְשׁוּ עַל עֲוֹנֵיכֶם אֵת תּוֹרַתִי וְכוּ' וְהַעֲקֵר שְׂלֵא הֲלָכּוּ בַּהּ שְׂלֵא בְּרָכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה שֶׁנֶּרְאָה שְׂזָה הָעוֹוֹן שְׂלֵא בְּרָכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה גְדוֹל מֵהַכֵּל וְהוּא פְּלֵא. אֵךְ עֵקֶר הַדְּבָר שֶׁה' יִתְבָּרַךְ שָׂאֵל לַחֲכָמִים וְלַנְּבִיאִים שִׁיבִינוּ הֵיטֵב זֹאת וְיִגִּידוּ עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ בְּאִפְּן שִׁיגִיעַ לָנוּ מִזִּבְחָה מִזֶּה שֶׁנִּבְּיָן עַל־יְדֵי זֶה עֲצוֹת מִזְבוֹת אֵיךְ לִזְכוֹת לַהֲתַחֲוִיל לְתַקֵּן הַקְּלָקוּלִים שֶׁנֶּרְמִזוּ לָנוּ חֲרַבֵּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. וְזֶה עֵקֶר חֲמֻרוֹת וְעִמְקוֹת הַשְּׂאֵלָה שֶׁשָּׂאֵל ה' יִתְבָּרַךְ לַחֲכָמִים וְלַנְּבִיאִים וְלֹא פִּרְשׁוּהוּ כִּי מַה דִּהּוּ הָיָה וּמֵאֵי נִפְקָא מִנֵּה אִם נִחְרַב עַל־יְדֵי מַה שֶׁנִּחְרַב הֲלֹא כִּבְר נִחְרַב. אֵךְ עֵקֶר מַה שֶּׁחָתַר ה' יִתְבָּרַךְ לִשְׂאֵל לַחֲכָמִים וְלַנְּבִיאִים שִׁיבִינוּ אֵת זֹאת וְיִגִּידוּ עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ הוּא שִׁפְרֹשׁוּ הַדְּבָר הֵיטֵב בְּאִפְּן שֶׁנִּבְּיָן מִזֶּה עֲצוֹת אֵיךְ לְצַאת מֵהַקְּלָקוּלִים שֶׁנֶּרְמִזוּ חֲרַבֵּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־כֵּן לֹא יָכֻלוּ לִפְרֹשׁוּ כִּי זֶה עִמְקֵי מְאֹד מְאֹד עִמְקֵי עִמְקֵי מִי יִמְצְאוּנוּ. עַד שֶׁפִּרְשׁוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ

שִׁיחִיָּה לֹא אֶהְבֵּה וְשְׁלוֹם גְּדוֹל עִם כָּל יִשְׂרָאֵל וּבִפְרִט עִם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶךְ זֶה וְיִהְיֶה בְּכֻלָּל תּוֹמְכֵי אוֹרֵיתָא בֵּין בְּמִמוֹנֵי בֵּין בְּגוֹפּוֹ שִׁיחִיּוֹק בְּכָל כַּחוֹ אֵת הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הַעוֹסְקִים בְּדֶרֶךְ זֶה שֶׁהֵם מוֹלִידִים הַלְכוֹת. וְעַל־יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לַהוֹלִיד בְּנִים הַגּוֹנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ' פְּמִבְּאָר לְעִיל שְׂתוֹדָה הַלְכָה וְתוֹמְכֵי אוֹרֵיתָא וְהוֹלָדוֹת הַבְּנִים הַכֵּל בַּחֲנִינָה אַחַת וְתַלוּיִים זֶה בָּזֶה וְצָרִיךְ לַהֲתַחֲוִיל מִכָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה מִזִּבְחָה שֶׁבָהֶם עַד שִׁיזְכֶּה לְמַה שִׁיזְכֶּה אֲשֶׁרִי לוֹ:

לֵה וְזֶה בַּחֲנִינָת מַה שֶּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל מֵאֵי דְכַתִּיב מִי הָאִישׁ הִחֲכֵם וְיָבִן אֵת זֹאת וְאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי ה' אֵלָיו וְיִגְדֶּה עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ נִצְתָה כְּמִדְּבַר מִבְּלֵי עֵבֶר, וְיֹאמֶר ה' עַל עוֹנֵיכֶם אֵת תּוֹרַתִי וְלֹא שְׁמַעְנוּ בְּקוֹלִי וְלֹא הֲלָכּוּ בָּהּ וּפִרְשׁוּ שֵׁם שְׂלֵא בְּרָכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה. וְהַדְּרָבִים תְּמַוְהִיִּם כְּאֲשֶׁר הִתְפַּלְאוּ עַל זֶה כָּל הַמְּפֹרָשִׁים, וּבִפְרִט מַה שֶּׁאָמְרוּ שָׂם: דְּבַר זֶה נִשְׂאֵל לַחֲכָמִים וְלַנְּבִיאִים וְלֹא פִּרְשׁוּהוּ עַד שֶׁפִּרְשׁוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְהוּא פְּלֵאֵי מַה קוֹל הַרְעֵשׁ הַזֶּה מִי לֹא יֵדַע כָּל זֶה שֶׁחֲרַבֵּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה עַל שְׁעֵבְרוֹ עַל הַתּוֹרָה וְהֵלֵא כָּל הַתּוֹרָה מִלֵּאָה מִזֶּה. כִּי כִּבְר הַתְּרָה אֲוֹתֶם מִשֶּׁה רַבְּנוּ עֲלוּי הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ

בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו
 חמדה גנוזה אשר היא חיינו וכו' וזה
 כל תקותנו לנצח. וכמו שמבאר
 במפרשים שזה עקר ברפת התורה
 לשמח בכל עו בניעמת חלקנו וגורלנו
 ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל שברפת
 התורה צריכין לזהר בה מאד הינו כל
 ענין הנ"ל שבארנו למעלה שצריך כל
 אחד אפלו אם נפל ונתרחק כמו
 שהוא, אף-על-פי-כן הוא דיקא צריך
 להיות רגיל בתורה והודאה להודות
 על מעט דמעט הנקודות טובות שיש
 בו עדין וכו'. ועל-ידי זה יזכה לצאת
 מכל הצרות ולהתקרב לה' יתברך
 וכו' כנ"ל. וזהו ולא הלכו בה כי זהו
 הלוח ודרך נפלא מאד להתקרב
 ולהרים עצמו לה' יתברך מכל מיני
 גפילות וירידות שבעולם עד אין קץ
 ותכלית. ואם היו הולכים בדרך זה
 בודאי לא היו נופלים כל-כך ולא היו
 להם צרות פאלה. ועתה כל תקותנו
 לשוב לארצנו ולבית מקדשנו הוא
 על-ידי זה כי לית מלתא דא תליא
 אלא בתיובתא. אבל קשה מאד לשוב
 כי הבעל דבר אורב מאד מאד
 ומתפשט לארץ ולרחב והכל חפצים
 ליראה את שמך ואף-על-פי-כן רבם
 רחוקים מאד מדרכי התשובה. והעקר
 מחמת שאינם משימים אל לב לשמח
 במעט הטוב שבהם כי העצבות ומרה
 שחרה מזקת ביותר מהכל וכמו

על עונם את תורתו ולא שמעו בקולי
 ולא הלכו בה הינו שאף-על-פי שכבר
 עברו על עברות חמורות מאד עבודה
 זרה וכו' אף-על-פי-כן בפנימיות לבם
 היה לבם עדין בוער לה' יתברך כי
 מים רבים לא יוכלו לכבות את
 האהבה שבין ישראל לאביהם
 שבשמים ונחרות לא ישטפיה. ועל-כן
 היו צריכים להתגבר על-כל-פנים
 לחטף איזה הלכות ללמד על-כל-
 פנים מעט בכל יום. והם עזבו את
 תורתו לגמרי ולא עוד אלא ולא
 שמעו בקולי, שמיעה בלבא תליא
 הינו שעל-כל-פנים היו מחיבים
 לשמע ולדבק עצמם בקול ה' הקורא
 בקול גדול בלב האדם בכל יום ויום
 ובכל עת שישוב האדם אליו. וצריך
 כל אדם להטות לבו לשמע בקול ה'
 שעל-כל-פנים יהיה לו רצונות חזקים
 וכסופים גדולים לה' יתברך שזה יקר
 מאד כמו שמבאר במקום אחר.
 והעקר ולא הלכו בה שלא ברכו
 בתורה תחלה כי בודאי לא נפלו
 בפעם אחד לגפילות פאלה לעבר על
 דת לגמרי ולפרק על כמו שהיה אז
 בעת החרב, ובודאי בתחלה עסקו
 בתורה קצת רק שלא ברכו בתורה
 תחלה דהינו שלא נתנו לבם לשמח
 בהתורה, ולברך ולהודות ולהלל לה'
 יתברך בכל עת על החסד הנפלא
 והנורא הזה שעשה עמנו אשר בחר

שהוא סמרא דמותא בחינת ולא יהיה בהם נגף וזה על-ידי שיתנו כפר נפשם בחינת תומכי אורייתא וכו'. כי הערב רב פגמו בהממוזן שעל-ידי רבוי הממוזן חלקו על משה ולא די שלא רצו להיות בכלל תומכי אורייתא אף גם הפכו מהפך אל הפך שנקהלו על אהרן לעשות להם עבודה זרה בהממוזן. כי כמו כשזוכין שיהיה הממוזן בקדושה שעקרו על-ידי שנותן ממוזו להתלמידי חכמים להיות בכלל תומכי אורייתא שעל-ידי זה גולדין הלכות וכו' על-ידי זה נמשך התגלות אהדות הפשוט מתוך פעולת משתנות כנ"ל כמו כן להפך כשפוגמין בהממוזן ורצים אחר הממוזן רק בשביל תאות עצמן, אף גם חולקים על התלמידי חכמים אמתיים העוסקים להוליד הלכות, אז מפרידין הפעולות משתנות וגרמין כפירות בעולם שזה בחינת פגם הערב רב שהיה על-ידי רבוי הממוזן כמו שכתוב ודי זהב שעל-ידי זה עשו עבודה זרה וכפרו בה' והפרידו בדעתם הפעולות משתנות מאחדות הפשוט, שזה היו כל עניני העבודה זרה שבדורות הקודמים מחמת שאי אפשר להבין בדעת אידך כל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט, על-ידי זה באו לכפירות עד שעשו עבודה זרה, והיה להם הרבה חכמות של שקר בזה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכן

שכתוב תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה וכמוכב ללב שעקר החרבן וכל הצרות רחמנא לצלן כלם מחמת שלא עבדוהו יתברך בשמחה, וכמוכב בכחבי האר"י ז"ל הינו כנ"ל והבן מאד. ועל-כן הכרח ה' יתברך לפרשו כדי לרמוז לנו עתה בכל דור ודור רמזי עצות איד להתקרב עתה לה' יתברך מכל מקום שהוא לתמן הקלקולים שעל-ידם היה החרבן עד שנוזה לגאלה שלמה בקרוב. ועל-כן נקרא הליכה כל הנ"ל כי הוא תקון הרגלין כנ"ל בחינת הליכות עולם שעל-ידי זה התקרבות הגאלה בחינת ועמדו רגליו וכו' וכנ"ל כי הוא הלוך ודרך נפלא לכל אדם שבעולם וכו' כנ"ל:

לו וזה בחינת מלאכת המשכן שנגצטוו אחר חטא העגל שהיה על-ידי רבוי הזהב שעל-ידי זה הסיתו והדיחו אותם הערב רב להפריד הפעולות משתנות חס ושלום מאחד הפשוט שזה עקר חטא עבודה זרה. והתקון היה על-ידי המשכן שהוא בחינת הבית-המקדש בחינת כסא כבוד מרום מראשון בחינת מכוון לשבתך וכו' המוכב לעיל. וזה בחינת שקלים כי תשא את ראש בני ישראל וכו' שכללו כלם יחד על-ידי המנין ולא יגרם המנין בחינת פרוד חס ושלום

למנותם דיקא על-ידי השקלים כי על-ידי השקלים שהם בחינת תומכי אוריתא שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולת משתנות שזה יקר מאד אצל ה' יתברך, בשנתגלה אחדות הפשוט למטה בזה העולם מתוך פעולת משתנות דיקא, וכל מה שמתרבין הפעולות משתנות שהם רבוי השנוי דעות, כשנכללין יחד בדעה אחת להאמין באחד הפשוט הוא יקר ביותר ויותר אצלו יתברך וכנ"ל. על-כן על-ידי נתינת השקלים צריכין למנותם דיקא כי המנין בחינת רבוי ושנוי. גם צריכין למנות במספר שמות להזכיר את כל אחד בשמו שהוא כפי שנוי שכלו ודעתו. ועל-ידי רבוי השנויים יכול לשלט הנגף חס ושלוש שהוא סמרא דמותא שאחזיתה מעלמא דפורא מרבוי השנויים, אבל על-ידי השקלים וכו' שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך רבוי פעולות משתנות דיקא וכו', על-ידי זה נעשה דיקא תקון גדול על-ידי המנין שהוא בחינת התגלות רבוי השנויים כי דיקא על-ידי זה נתגדל ונתעלה כבודו יתברך על-ידי שנתגלה אחדות הפשוט יתברך על-ידי רבוי השנויים דיקא וכנ"ל, על-ידי שכלם מודים לדעה אחת ונותנים שקלים לנדבת המשפך ששם התגלות אלקותו וכו' וכנ"ל:

הכפירות המצויים עתה בעונותינו הרבים על-ידי המחקרים והחולקים על צדיקי אמת העוסקים בחכמות חיצוניות הכל נמשך מזה מבחינת חמא העגל שעדין לא הפהרנו ממנו וכל הפקירות באים על-ידי זה כמו שכתוב וביום פקדי וכו' ה' יתברך ישמר ויציל מעתה. ועל-כן התקון לזה שקלים שנותנין לנדבת המשפך שנעשו מהם האדנים שכל המשפך הוקם עליהם ששם במשפך נולדו ונתגלו כל הלכות התורה כמו שפרש רש"י שמיום שהוקם המשפך לא נדבר עם משה כל ההלכות של התורה כי אם באהל מועד. ועל-כן השקלים שמהם נעשים האדנים שעליהם עמד המשפך הם בבחינת תומכי אוריתא שעל-ידי ההלכות שנוגדין משם וכן הברכות וההודאות שהיו במשפך, על-ידי כל זה נעשו כל התקונים הנ"ל עד שנתגלה משם אחדות הפשוט כמו שכתוב ונועדתי לך שם וכו' בחינת והיה המשפך אחד ועל-כן נצטוו למנותן על-ידי השקלים. כי משה נתקשה על זה מאד כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמוקא בפיוט של פרשת שקלים כי איד ימנה את ישראל שהם למעלה מהמנון, כי כל קדשת ישראל להכלל בתכלית האחדות הפשוט כי כלם כאיש אחד וכנ"ל וכמו שכתוב אשר לא יספר וכו'. אך ה' יתברך צוה

בחינת ורש לא שמע גערה. להורות שכלם שוים אצלו יתברך וכלם יש להם חלק בהקמת המשכן שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שנגלגין יחד כנ"ל. ועל-כן באמת בשאר גרבות המשכן נתנו כל אחד כפי ברכת ה' וכפי גרבת לבו כמו שפרש רש"י שם שלש תרומות נאמרו כאן, אך בהשקלים הזהירם שיתנו כלם בשוה כדי שמוזה ילמדו ויבינו העשירים רמזים לעצמם שלא יתנאו לעולם במתנת ידם אפלו כשנותנים הרבה כי ראוי להם להבין שה' יתברך יכול להקים המשכן על-ידי העניים כמו על-ידי העשירים כי העשר והכבוד מלפניו ויכול להוריש לזה ולהעשיר לזה. ובדאי מי שיש לו מעט דעת אמתו ראוי לו להבין שלא יתנאה אפלו העשיר הנותן צדקה הרבה לתלמידי חכמים אמתיים, אדרבה ראוי לו להתבייש ולהתכפול מאד מי הוא כי זכה לזה שנתן לו ה' יתברך עשירות כזה שזכה להחזיק התלמידי חכמים, וגם עדין נשאר לו הרבה הון ועשר בביתו כי בודאי אינו נותן אפלו המחצה מעשרו, והעני והדל שהוא איש בשר כמותו ועל-פי הרב יותר ממנו אין בביתו לחם ושמלה וגם אינו זוכה להחזיק התלמידי חכמים כממנו. ואך יתנאה בהעשר שנתן לו ה' יתברך שנשאר

לו ועל-כן נצטוו לתת מחצית השקל דיקא להורות שכל אחד מישראל אין לו שלמות כי אם על-ידי חברו כי עקר התקון שיכללו כלם זה בזה באהבה ואחדות וכל אחד הוא בחינת מחצית עד שנגלגל בחברו וחברו בחברו עד שנגלגלין כלם ברבוי שנוי דעתם באחדות הפשוט שזה יקר מאד אצל ה' יתברך כנ"ל. והוה העשיר לא ירבה והדל לא ימעט שזה בחינת מה שכתוב כבר נפש איש עשירו ורש לא שמע גערה, בחינת ולא נבר שוע לפני דל כמו שפרש רש"י שם שזה נאמר לענין השקלים שנתנו כל אחד בשוה מחצית השקל העשיר והדל וכו'. הינו כנ"ל כי עקר השקלים הוא לזכות לכלליות ואחדות על-כן צריכין לתן כלם בשוה שלא יהיה חלוק ופרוד בין העשיר והדל ולא יתנאה ולא יגער העשיר בהדל, להורות שזה עקר התקון של הצדקה שעקרה להיות מתומכי אוריתא שהעקר לזכות לאהבה ואחדות ולא יתנאה העשיר על העני. כי העקר להכלל באחדות הפשוט שאי אפשר להכלל שם כי אם על-ידי ענוה וכטויל בחינת אהבה ואחדות שכל אחד יכפל עצמו לגבי חברו וזה רמז להם בהשקלים שצוה שיתנו כלם בשוה העשיר לא ירבה והדל לא ימעט בחינת ולא נבר שוע לפני דל הנ"ל

יתברך נסים כאלה ביציאת מצרים
עד שהכרח פרעה להודות כי ה'
הצדיק וגרשם ממצרים, ועמלק הוא
עו פנים כזה ויצא כנגדם וכמו שפרש
רש"י שם על פסוק כתב זאת זכרון
בספר וכו' משל לאמבטי רותחת וכו'.
כי הוא כופר מתחלה ועד סוף,
שכופר בהנסים והנפלאות שה'
יתברך עושה עמנו בכל עת ופוגם
בכל התקונים המבארים לעיל, והעקר
שמתגרה ומתגבר שלא יתגלה חס
ושלום אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות וכו"ל, והוא אורב על כל
ישראל תמיד והעקר מתגבר חס
ושלום בעת הגלות והצרה שאז רוצה
להטיל בפירות בלב כאלו עדין לא
התחיל ה' יתברך להושיע את ישראל
כלל, וזה בחינת התגברות המן-עמלק
בסוף הגלות של בכל שאמר מאחר
שכבר התגבר נבוכדנצר והחריב את
בית-המקדש שעמד כמה מאות
שנים והגלה את ישראל מארצם וכו'
שוב אין להם תקוה לשוב חס ושלום.
ועל-כן התגבר הוא וזרעו הטמא
לבטל בנין בית-המקדש כי אמר
שאפס תקוה לישראל חס ושלום וזה
שכתוב ישנו עם אחד ודרשו רבותינו
ז"ל אלקיהם ישן הוא דהינו שלא
יושיע עוד חס ושלום לישראל כאלו
הוא ישן, וזהו: מפזר ומפרד בין
העמים ודתיהם שונות מכל עם, עמ,

אצלו הרבה וגם מחזיק התלמודי
הכמים שזוכה שיהיה לו קרן קימת
לעד. וכל זה רמז להם ה' יתברך
בהשקלים שצוה שיתנו כלם בשוה
להורות כמו שהאדנים שמקמין
המשכן נעשו על-ידי גבית השקלים
שנתנו כלם בשוה כמו כן היה יכול ה'
יתברך לעשות כל המשכן על-ידי
כלם בשוה אך הוא חפץ לזכות את
כל אחד כפי ערכו כפי אשר לו נתקנו
עללות. אבל אתם העשירים אל
תתנאו כי ממנו הכל כמו שאמר דוד
כי ממה הכל ומיך נתנו לך. כי עקר
הצדקה להחזיק התלמודי חכמים
המולידים הלכות שזה בחינת הקמת
המשכן שעוסקים הצדיקים בחינת
משה בכל דור ודור שהעקר הוא
אהבה וכלליית שעל-ידי זה מתגלה
אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות וכו' וכו"ל:

לח וזה בחינת פורים שהוא מחית
המן-עמלק כי עמלק פוגם בכל
הנ"ל וכמבאר לעיל מזה (באות כ"ו). כי
ראשית גוים עמלק שהוא בחינת
כופר ורוצה לכלבל וללהטיל פגם
בהראשית והתחלה כאלו עדין לא
התחיל ה' יתברך להושיע כלל. כי
הוא הראשון שבא להלחם בישראל
כשיצאו ממצרים והתגבר ברשעו
לעמד נגד ישראל שעשה להם ה'

הוא המסמין וכו' כי בתחלה מסית האדם למה שמסיתו ואחר-כך מקמרג עליו עד שבא עליו איזה צרה ויסורים חס ושלום. והוא בעצמו שמחליש ומבלבל לב האדם שלא יצעק ויתחנן לה' יתברך כי מכניס בלבו כאלו אפס תקוה חס ושלום ורוצה להשיב מדעתו כל הטובות והחסדים והנסים והנפלאות שעשה ה' יתברך עם אבותינו ועם כל אחד ואחד בפרטיות. והתקון לכל זה הוא בחינת מרדכי שהוא בחינת הצדיק האמת בחינת מר דרור מרי דכיא שהוא בשמים ראש של שמן המשחה שבו נמשח כל המשכן וכליו ואהרן הכהן ובניו וכו' שכל עבודתם במשכן ובבית-המקדש הכל היה לכלל כל הפעולות משתנות באחד הפשוט וכו"ל כי שם עקר התגלות אלהות כמו שכתוב ונועדתי שמה לבני ישראל וכו' וכו"ל. ועקר קדשת המשכן וכליו נמשך משמן המשחה שהוא ריח טוב דקדשה הנמשך מקדשה גבה מאד מאד שיש לו כח לקדש את כל המשכן וכליו וכו' להעלותם ולהכניסם מחל לקדש שעקר הקדשה הוא שנכללין באחדות הפשוט ששם כל שרש של כל הקדשות. נמצא ששמן המשחה שעשה משה היה לו כח נפלא כזה להעלות כל המשכן וכליו שנעשה

שאמר שהם מפוזרים ומפרדים בין העמים בחינת רבוי שנוי דעות ומחלוקת, בחינת פזור ופרוד, "בין העמים" שנפלו לדעות השבעים עמים, שכל זה הפך כלליות הפעולות משתנות באחד הפשוט וכו"ל. והו' ודתי'ם שונות וכו' שאמר שדת ישראל בבחינת התגברות השנויים והפזור והפרוד חס ושלום כי כפר בדת ישראל הקדוש שכל דת תורתנו הקדושה היא שעל-ידי דת תורתנו הקדושה נכללין באחד הפשוט על-ידי כל מצוה ומצוה ועל-ידי כל אות ודבור של התורה הקדושה כי אוריתא ישראל וקדשא בריך הוא כלא חד. והמן רצה להפך הקערה חס ושלום ואמר שהכל בהפך ועל-כן רצה להתגבר על ישראל להשמיד להרג ולאבד וכו' כי הוא בחינת התגברות הדמים בשעת הצרה כי הוא מזרע עשו אדמוני על שם תגברת הדמים הרעים שמשם סמרא דמותא שנמשך מחטא עין הרעת טוב ורע כמו שאמרו רבותינו ז"ל המן מן התורה מנוי שנאמר המן העין וכו', שאז נגזר מיתה, ועל-כן רצה לכלות את ישראל חס ושלום. וכן הוא בכל דור ובכל אדם כמו שכתוב מלחמה לה' בעמלק מדר דר שמתגבר על כל אדם בכל עת בכל מיני תחבולות להפילו חס ושלום כי הוא המסית

מִזֶּהב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן
 וְכו' וְכו' שֶׁהָיָה בּוֹ רַבּוּי שְׁנוּיִים וְגִזְוִין
 הִרְבֵּה שֵׁישׁ בְּכֶסֶף וְזֶהב וְכו' שֶׁהֵם כָּלֵל
 כָּל חֻמְדַּת הָעוֹלָם בְּפֶרֶט חֻמְדַּת הַמְּמוֹן
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגַבְרוֹת הַדְּמוּם וְכו'
 הַנִּזְלָה וְהַמְּשַׁכֵּן שֶׁנֶּעֱשֶׂה מִכָּל זֶה הָיָה
 תִּקּוּן עַל כָּל זֶה בְּנִזְלָה, וְכַל קִדְשָׁתוֹ
 נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי שְׁמֹן הַמִּשְׁחָה שֶׁבּוֹ
 נִתְקַדְּשׁוּ הַמְּשַׁכֵּן וְכִלְיָו וְהַעֲלָה הַכֹּהֵן,
 כָּל הַגִּזְוִין וְהַשְּׁנוּיִים הַרְבִּים שֶׁהָיוּ
 נִכְלָלִין בְּאַחַד הַפְּשׁוּט שֶׁשֵּׁם כָּל
 הַקִּדְשׁוֹת, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הָיָה כַח
 בְּמוֹשָׁכָן לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַהֲרֵם
 מִכָּל הַטְּמָאוֹת שֶׁכֻּלָּם הֵם בְּחִינַת
 כְּפִירוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת פְּרוּד הַנִּזְלָה
 שֶׁמִּפְּרִידֵין חֵם וְשִׁלּוּם הַפְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת וְכו' בְּנִזְלָה כִּי עֵקֶר הַתִּקּוּן
 עַל-יְדֵי בְּחִינַת רֵיחַ טוֹב שֶׁהוּא חַיִּית
 הַנִּשְׁמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמֹן הַמִּשְׁחָה
 שֶׁנֶּעֱשֶׂה בַחֲקוּנִים גִּשְׁבִּים כְּאֵלֶּה שֵׁישׁ
 לוֹ כַח לְהַמְשִׁיךְ רֵיחַ טוֹב לְכָל
 הַרְחוּקִים מִהַקְדְּשָׁה שְׂאֵי אֶפְשָׁר
 לְהַחְיֹתָם כִּי אִם בְּבְחִינַת רֵיחַ טוֹב
 בְּבְחִינַת הַנְּאֻמָּר עַל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
 הַמְּפֹלְסִים בְּגִלּוֹת תְּאוּוֹתֵיהֶן וּמִדוֹתֵיהֶן
 חֵם וְשִׁלּוּם, סְמֻכּוּנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת רַפְדוּנֵי
 בַתְּפוּחִים כִּי חוֹלֵת אֶהְבֶּה אֲנִי כְּמוֹ
 שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֶׁשֵּׁם מִינֵי רֵיחֹת. כִּי
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים בְּעֵצֶם חֲלִישׁוֹתֵנוּ
 עֵתָה בַחֲקֵף מִרִּירוֹת הַגִּלּוֹת כָּבֵד
 נִחְלַשׁ כַּחֲנוּ כָּל קֶדֶד עַד שְׂאִין אֲנִי

מִרְגִּישִׁין נַעַם מִתִּיקוֹת צוּף דְּבִשׁ אֲמָרֵי
 נַעַם שֶׁל הַצְּדִיקֵי אֲמַת הַמַּחֲיִין אוֹתֵנוּ
 בְּאִמְרוֹת טְהוּרוֹת כְּאֵלֶּה בְּבְחִינַת כָּל
 אֲכָל תַּתְעֵב נַפְשָׁם וְכו'. וְאִין חַיִּוֹתֵנוּ
 אֵלֶּה מִה שֶׁאֲנִי מְרִיחִין מִרְחוּק מְעַט
 הָרֵיחַ הַטּוֹב הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל
 חֲדוּשֵׁי תוֹרַתָם הַקְדוּשָׁה וְזֶה בְּחִינַת
 הָרֵיחַ שֶׁל שְׁמֹן הַמִּשְׁחָה שֶׁבּוֹ נִתְקַדְּשׁ
 הַכֹּהֵן וְנִכְנַס מִחוּץ לְפָנִים שֶׁמְשִׁם
 קִדְשַׁת מְרֻדְכֵי בְּנִזְלָה שֶׁהוּא מְכַנֵּעַ
 קְלַפַּת הַמֶּן-עֲמֹלֶק שְׂרוּצָה לְהַטִּיל פָּגָם
 בְּרֵאשִׁית הַיְשׁוּעָה כְּאֵלֶּה לֹא תִחֲלִיל ה'
 וְתִבְרָךְ עֲדוּן לְהוֹשִׁיעַ כָּלֵל. וְהַמְרַדְכֵי
 יוֹדַע כָּל זֶה וּמְכַנֵּס בַּחֲכָמָתוֹ הָאֲמוּנָה
 הַקְדוּשָׁה בְּיִשְׂרָאֵל וּמֵאִיר בְּלֵב הָאָדָם
 וּמְזַכְּרֵוֹ בְּכָל עֵת כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַנְּסִים
 וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁכָּבֵד עָשָׂה ה' וְתִבְרָךְ
 עִמָּנוּ בְּכָלֵלִיּוֹת וּבְפֶרְטִיּוֹת וְכו' וְכִמוֹ
 שֶׁכְּתוּב בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֵת ה' וְאֵל תִּשְׁכַּחֵי
 כָּל גְּמוּלוֹ וְכו' וְעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ כַח
 לְצַעֵק וְלְהַתְחַנֵּן לְפָנֵי ה' וְתִבְרָךְ
 שִׁוִּישִׁיעֵנוּ גַם עֵתָה וְכו' לְשַׁעַל-יְדֵי זֶה
 הָיָה תִקְוָה הַגֵּם שֶׁל פּוֹרִים שֶׁנִּכְנַע וְנִפְל
 הַמֶּן-עֲמֹלֶק וּבְרַחֲמָיו וְתִבְרָךְ הַפִּיר אֵת
 עֲצָתוֹ וְקִלְקַל אֵת מַחְשַׁבְתּוֹ וְנִתְהַפְּךָ
 הַכֹּהֵן לְטוֹבָה מִהַפְּךָ אֵל הַפְּךָ כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב וְנִתְהַפְּךָ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלַטוּ
 הַיְהוּדִים וְכו'. וְקִבְעוּ יְמֵי הַפּוֹרִים
 הָאֵלֶּה שֶׁמִּהֶם וּמִשְׁתָּהּ יוֹם טוֹב
 לְדוֹרוֹת לְהוֹדִיעַ שֶׁגַם בְּעַבְדוֹתֵנוּ לֹא
 עֲזָבֵנוּ אֱלֹקֵינוּ שֶׁזֶהוּ תִקְוָה הַגֵּם

הַיְשׁוּעָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל פּוּרִים שְׁגֻדוֹל
מִכָּל הַמוֹעֲדִים כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ
וְ"ל כִּי עֵקֶר הַנֶּסֶם הוּא מָה שְׂרָאִינוּ שָׁנָם
בְּעִבְדוּתֵנוּ בְּתַקְפֵּי הַגְּלוּת, ה' יִתְבָּרֵךְ
מִזְשִׁיחַ כְּלִיכָה בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה וְסַבֵּב
סְבוֹת לְטוֹבָה מִתְחַלֶּה וְעַד סוֹף
שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי הַמֶּן תִּהְרַג וְשָׂתִי
הַמְרֻשַׁעַת וְאַחֲרֵיכֶן עַל-יְדֵי זֶה בְּעִצְמוֹ
יְהִי תַקְפֵּי הַנֶּסֶם שֶׁתִּלְוֶה אֶת הַמֶּן עַל-יְדֵי
אֶסְתֵּר בְּהַשְׁגָּחַת נִפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה
כְּמִבְּאֵר בְּמַגְלַה הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיךְ לְשׁוּם
לֵב לְזוֹה הַיֵּטִב לְהִבִּין מִזֶּה שֶׁכְּמוֹ כֵּן גַּם
עֵתָה עֲדִין לֹא עוֹב חֶסֶדוֹ מֵאֲתֵנוּ
וְצָרִיכִין לְהַתְּנַבֵּר בְּשִׂמְחָה תְּמִיד
לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שְׂמֻחַת פּוּרִים
לְהֶאֱמִין כִּי ה' יִתְבָּרֵךְ עִמָּנוּ גַּם עֵתָה
בְּתַקְפֵּי הַגְּלוּת הַזֹּה וְלִמֵּן תוֹרָה וְהוֹדָאָה
בְּכָל יוֹם עַל הָעֵבֶר וּלְבַקֵּשׁ לְהִבָּא וְכו'.

בנ"ל:

לֹא וְזוֹה בְּחִינַת דְּבָרֵי שְׁלוֹם וְאַמֶּת זֶה
בְּחִינַת שְׁלֵשָׁה קוּי הָאֱמֶת
הַמְּאִירִין בְּהַדְּבוּר שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְּגַלֶּה
אֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת
מִשְׁתַּנּוֹת שְׂזוּהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם בְּנ"ל.
וְזוֹה דְרִשׁ טוֹב לַעֲמוֹ בְּחִינַת הַלְכוֹת
שֶׁהִיָּה דוֹרֵשׁ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל וּמְבַרֵּר כָּל
הַלְכוֹת הַתּוֹרָה כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ
וְ"ל שֶׁהִיָּה פּוֹתַח בְּדַבְרִים וְדוֹרְשָׁן.
וְדַבֵּר שְׁלוֹם לְכָל זֶרַעוֹ בְּחִינַת שְׁלוֹם
הַנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת אֲחֵדוֹת

על-ידי שה' יתברך ברחמיו המשיך עליהם בעצמו בחינת קדשת שבת על ששת ימי החל שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שכל הפעולות משתנות בלם נמשכין מאחד הפשוט בעצמו יתברך שזה נתגלה אז מאד מאד על-ידי כל האותות והמופתים הגדולים והנוראים והעצומים מאד אשר עשה משה לעיני כל ישראל שהפך ממים לדם ומדם למים ושלח צפרדעים וכשרצה סלק אותם בתפלתו. וכן בכל המכות שלקה את פרעה וכו' והראה שכל הטבע וכל הנהגת הפעולות המשנות שבכל העולם הכל ביד האחד הפשוט והם בידו כחמר ביד היוצר ומגלה סודו אל עבדיו הצדיקים שיוכלו לשלט בעולם להנהיג הכל כרצונם, וכל זה נמשך אז על-ידי ה' יתברך בעצמו בבחינת אתערותא דלעלא כמוכא פי עדין לא היו ראויים לגאולה פי עדין לא המשיכו התקונים הנ"ל הנמשכים על-ידי תורה והודאה והלכות וכו' פי היתה הגאולה הראשונה ועדין לא קבלו את התורה ששם כל ההלכות וכמבאר לעיל מזה. אך ה' יתברך חמל עליהם על-ידי זכות אבות ועל-ידי מעט הטוב שמצא בהם עד שבנפלאותיו הנוראות הכריח את משה לילך לגאלם והמשיך עליהם

כבודו יתברך הוא דיקא שברבוי השנוי דעות העצומים יהיו נכללין באהדותו הפשוט כנ"ל. ואת זה לעמת זה עשה אלהים על-פני רוצה בחינת זממת עמלק להפך הכל כאלו היום הם חכמים להרע יותר. אבל ה' יתברך לוחם עמו בכל דור כנ"ל על-ידי צדיקיו האמתיים ומגלה הלכות וחדושי תורה נפלאים כאלה בכל דור ודור עד שעל-ידי זה מתגלה בכל דור ודור יותר התגלות אחדות הפשוט מתוך רבוי ושנוי דעות הרבה שהם בחינת פעולות משתנות וכנ"ל שזהו בחינת דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו דיקא בחינת ועד דור ודור אמונתו בחינת דור לדור ישבח מעשיו וכו' וכנ"ל. והבן היטב לקשר הכל מרישא לסיפא ותבין עצות והתחזקות להתקרב תמיד לה' יתברך ולהודות לשמו יתברך תמיד שזה עקר התכלית בחינת שעשוע עולם הבא וכנ"ל:

מ וזה בחינת פסח וגדל המוצה של ספור יציאת מצרים וכמבאר לעיל (באות ט"ו) שעתה שכבר וכינו לגאית ממצרים וכו' תהלה לאל יש לנו התחלה טובה וכו' כנ"ל ועל-פני צריכין להתרבות לספר ביציאת מצרים וכו' וזה עבדים היינו לפרעה במצרים פי עקר הגאולה היתה על-ידי שבת

כל ההולדות הקדושות של זרע ישראל עם קדוש. אבל אז עדין לא היו ראויים לזה רק ה' יתברך בעצמו המשיך ברחמיו כל התקונים הנ"ל עד שגאלם בעצמו. אבל אלו לא הוציא הקדוש-ברוך הוא וכו' הרי אנו ובנינו וכו' משעבדים היינו וכו' כי עתה שפכר זכינו לציאת מצרים ויש לנו התחלה טובה הנ"ל על-ידי זה אנו זוכים בכל פעם לבחינת תורה הלכה הנ"ל. שעל-ידי זה נמשך תולדות הבנים בקדשת ישראל שאנו יכולים ללמדם ולהודיע להם מדור לדור מאב לבן את מעשה ה' כי נראה הוא בחינת דור לדור ישבח מעשיך וכו' עד שכלם ילכו בדרך זה בדרך התורה הקדושה להודות ולהלל לה' יתברך תמיד וכו' ולעסוק בהלכות וכו' עד שיגלו בכל דור ודור התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות שזה נעשה מחדש בכל דור ודור וכו"ל. שכל זה הוא בחינת קדשת שבת שהוא בחינת בן לבטל בחינת עבדות של ימי החל. אבל אלו לא הוציא הקדוש-ברוך הוא את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו וכו' כי לא היינו זוכים להולדת הבנים בקדשה בבחינת בן בחינת חרות רק כל הבנים ובני בנים היו בבחינת עבדות הנ"ל

בעצמו בחינת קדשת שבת לימי החל עד שנתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות על-ידי כל האותות והמופתים וכו' הנ"ל. וזה בחינת שבת הגדול קדם פסח כי עקר הנסים של פסח היו על-ידי קדשת שבת וכו"ל ועל-בן נקרא שבת הגדול כי זה עקר גדלתו יתברך בשנתגלה אחדותו יתברך מתוך פעלות משתנות הנ"ל שזה נעשה על-ידי שבת וכו"ל. וזה שמתחילין עבדים היינו וכו' כי קדם הבא לה בעת הגלות דהינו קדם שזכו להמשיך קדשת שבת לימי החל אז היינו עבדים מחמת ששלטנו בחינת ימי החל שהם בחינת עבד כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל. ויוציאנו ה' אלהינו משם וכו'. הינו שה' יתברך בעצמו הוציאנו משם ביד חזקה וברוע נטויה אף-על-פי שלא היינו כדאי כי עדין לא המשכנו בעצמנו כל התקונים הנ"ל אף-על-פיר-בן חמל עלינו ה' יתברך והוציאנו בעצמו בכח רחמיו הנפלאים וכו"ל. וזהו ואלו לא הוציא הקדוש-ברוך הוא את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים הינו כי עקר יציאת מצרים היה לגלות אלהותו יתברך מדור לדור לעולם כמו שכתוב והודעתם לבניך ולבני בניך בחינת ועד דור ודור אמונתו, שזה זוכין על-ידי תורה הלכה שמשם

שמשם היה כל הגלות של מצרים וכנ"ל. וזהו ואפלו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו זקנים כלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. הינו שלכאורה קשה מודיע הזהיר כמה פעמים על ספור יציאת מצרים הלא עקר תכלית יציאת מצרים היה בשביל מתן תורה כמו שכתוב בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה שהוא מתן תורה. והיה ראוי לספר רק בהגם של מתן תורה ומודיע הזהיר ביותר על ספור יציאת מצרים וגם מתן תורה בעצמו התחיל אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וכו' וכן ברכ המצוות. אבל על-פי הנ"ל מבאר היטב כי עקר תקף הגם הוא ההתחלה שהוא יציאת מצרים שהיתה הגאולה הראשונה שהיתה קשה מאד מחמת שהא בהא תליא וכו' כנ"ל. וזה ואפלו כלנו חכמים וכו' כלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים דיקא ביותר אף-על-פי שעתה כבר אנו יודעים את התורה שזה עקר התכלית שבשביל זה יצאנו ממצרים כנ"ל, אף-על-פי-כן מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים שהוא ההתחלה שעל-ידי זה זכינו לידע את התורה שזאת ההתחלה היתה קשה ביותר כנ"ל. וצריכים אנו עתה לספר בזה

ביותר כי גם עתה כל קיום התורה תלוי בזה כי כל מה שמודים ומשבחים אותו יתברך על גדל חסדו של ההתחלה שהוא בחינת יציאת מצרים שהיתה קשה מאד, כל מה שמספרים ביותר ומודים ומשבחים אותו יתברך ביותר, בן נמשכים כל התקונים הנ"ל ביותר שעל-ידי זה חוזר ונגדל ההודאה ביותר וכו' וכן חוזר חלילה למוכה כנ"ל, שעל-ידי כל זה זוכין לשמחה שהוא העקר, להתחזק עצמו מפל מקום שהוא לשמוח בישועת ה' וכו' שעל-ידי זה הכל יכולים לכנס לקיום התורה וכנ"ל. ועל-כן אפלו כלנו חכמים ונבונים וזקנים ויודעים את התורה וכבר עבר עלינו מה שעבר וזכינו לישועת ה' ונפלאות עצומות מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים שאז ההתחלה כנ"ל שעל-ידי זה זוכין להתחזק בשמחה גם עתה שעל-ידי זה עקר קיום התורה כנ"ל. וזהו וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח כי צריך כל אחד ואחד להרבות לספר ביציאת מצרים בכלליות ובפרטיות כמה נסים ונפלאות שעשה ה' יתברך עמנו כדי שתתגדל ההודאה בכל פעם ביותר שעל-ידי זה עקר התקון כנ"ל. וזהו וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח ואיתא בפגות הרי זה

וכו' כי על-ידי זה מתגלה אחרות הפשוט שהוא בחינת קריאת שמע כנ"ל:

ולחמתיק יותר לבאר מאמר הנ"ל כל המרבה לספר ביציאת מצרים וכו' הוא, כי כל מיני עצות שהאירו לנו רבותינו ז"ל שיכולין לחזק את עצמו על-ידם אורב תמיד הבעל דבר לרחותו מהם חס ושלום על-בן צריכין עקשנות גדול מאד, וכן הוא בענין הנ"ל שצריכין להתחזק להודות תמיד לה' ותברך על כל החסדים והנפלאות וכו' אף אם הוא כמו שהוא כי אף-על-פי-כן כבר גמל עלינו נפלאות עצומות. אך הבעל דבר מתגבר בכל פעם להשכיח ולהסתיר חס ושלום וכו'. על-בן צריך האדם להתגבר להרבות לספר ביציאת מצרים וכו' בבחינה הנ"ל. וזהו כל המרבה, המרבה דיקא שצריך להרבות כל-כך עד שהוא ירבה הספור של יציאת מצרים על המונע עד שירבה עליו ויבטלו בעין שאמרו רבותינו ז"ל לענין בטול אסור, מרבה עליו ומבטלו. וזהו וכל המרבה לספר בחסדי ה' וכו' שהוא בחינת יציאת מצרים וכו' כנ"ל שמרבה הספור על המונע עד שמבטלו וכו' ל הרי זה משבח וכו' ל:

מב וזה ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא

משבח בחסדים הינו בחינת מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה' בחינת חסדי דוד הנאמנים שנמשך על-ידי תודה הודאה כמו שכתוב שם:

מא וזהו מעשה רבבי אליעזר ורבי יהושע וכו' שהיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית, זמן קריאת שמע דיקא כי על-ידי רבוי הספור ביציאת מצרים נתגלה ביותר אחרות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל שזהו בחינת קריאת שמע לגלות אחרות הפשוט בעולם בחינת ה' אלקינו ה' אחד, ה' אלקינו הינו אלקותו השוכן ומלכש בנו בכל הפעולות משתנות, ה' אחד הכל כלול ומיוחד באחרותו הפשוט ותברך וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שצריך להאריך בד' דאחד כדי להמליכו למעלה ולמטה ובארבע רוחות שהם כלל הפעולות משתנות שבכל הששה קצוות שכלם כלולים באחרותו ותברך כי ה' אחד והכל נמשך ממנו ותברך לבד. וכל זה נתגלה על-ידי רבוי הספור ביציאת מצרים ועל-בן סבב ה' ותברך שהצדיקים הללו ספרו ביציאת מצרים וכו' עד שבאו תלמידיהם שקבלו מהם ההלכות שהם גס-בן בחינת תודה כנ"ל ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע

הכל ממנו יתברך בעצמו וכו"ל:

[שיר לעיל]

ועל-כן אומרים ברפת כהנים אחר
ברפת התורה כי ברפת
התורה זה בחינת הודאה הנ"ל שאנו
מברכים ומודים בכל יום תכף בבקר
על נעימות חלקנו שזכינו לקבל את
התורה שזה עקר ההלכות להתקרב
לה' ויתברך מכל מקום שהוא כמו
שכתוב לעיל (באות ה) שעל-ידי זה
נעשין כל התקונים הנ"ל עד שזוכין
שיכללו כל הפעולות משתנות באחד
הפשוט שזה בחינת שלום ואחדות בין
כל ישראל שכל השנוי דעות יכללו
יחד וכו' כנ"ל שזה זכה אהרן הכהן
יותר על-ידי שלא התקנא במשה
אחיו אף-על-פי שהיה גדול ממנו
ויצא לקראתו בשמחה כמו שכתוב
וראך ושמח בלב. ועל-ידי זה זכה
לכהנה כמו שאמרו רבותינו ז"ל
בשכר וראך וכו' וזכה לחשן המשפט
על לבו. ועל-כן אומרים ברפת כהנים
שהוא קדשת אהרן הכהן אחר ברפת
התורה כי הם בכחינה אחת ותלויים
זה בזה כנ"ל. ועל-כן מסימין ברפת
כהנים בשלום כמו שכתוב וישם לה
שלום כי על-ידי הודאה הנ"ל שהוא
בחינת ברפת התורה זוכין לשלום
ואחדות כנ"ל וכל זה זכינו על-ידי
אהרן הכהן כנ"ל. ועל-כן אמרו

השליח אני ה' אני הוא ולא אחר. הינו
שביציאת מצרים היה התגלות
אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות כל-כך עד שגם למעלה
נתגלה אחדותו הפשוט ויתברך כמו
שכתוב שם בתורה הנ"ל שכשנתגלה
אחדות הפשוט למטה נתגלה
אחדותו הפשוט גם למעלה בחינת
אתה אחד ושמוך אחד ומי כעמוך
ישראל גוי אחד בארץ וכו'. וזה
ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך
אני ולא שרף וכו' כי נתבטלו כל
ההסתרות וההעלמות. כי לפעמים ה'
יתברך מלביש הנהגתו על-ידי
המלאכים בבחינת הנה אנכי שלח
מלאך לפניך שגאמר אחר החטא
שמשה לא חפץ בזה כי אז יכולים
למעות חס ושלום כמו שטעה אחר
על-ידי זה וכמו שהזהיר שם הכתוב
בעצמו השמר מפניו אל תמר ודרשו
רבותינו ז"ל אל תמיתני בו, שמשם
נמשך המעות של כל העובדי עבו"ם
וכן המעותים של חכמי הטבע של
עכשו כי המלאך נקרא אלהים שהוא
בגיימטריא הטבע. אבל אז ביציאת
מצרים חמל עלינו ה' ויתברך וגלה
אחדותו הפשוט למטה ולמעלה שאין
שום הנהגה בעולם כי אם על-ידו
בעצמו בבחינת אני ולא מלאך אני
ולא שרף וכו' אני ה' אני הוא ולא
אחר כי כל הפעולות משנות שבועולם

על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי תודה
הודאה שהוא ברכת התורה שעל-ידי
זה זוכין לשלום שהוא בחינת קדשת
אהרן הכהן כנ"ל:

רבותינו ז"ל היו מתלמידיו של אהרן
אוהב שלום ורוצה שלום הינו כנ"ל.
וזהו אוהב את הפריות ומקרבן לתורה
כי עקר ההתקרבות אל התורה הוא

הלכות פקדון וארבעה שומרים הלכה ב'

האמת ברבוע הדבור בבחינת תתן
אמת לעיני חסד לאברהם, חסד
לאברהם הינו בחינת תודה הלכה,
על-ידי זה מאיר בחינת אמת לעיני
ומאיר ברבוע הדבור, בארבעה חלקי
הדבור. כי יש דבור של צדקה וכו'
ויש דבור של מלכות בחינת מלכות
פה וכו' עין שם כל זה היטב.
ועל-ידי שמאיר האמת ברבוע הדבור
גשלים הדבור. ושלמות הדבור הוא
בחינת לשון הקדש, ולשון הקדש
מקשר לשבת ועל-ידי זה ממשיכין
הקדשה של שבת לששת ימי החל
וכו' עין שם:

ב והנה כל השומרים כל מי שחוגר
מתניו לשמר אוזה דבר, אי אפשר
לשמור הדבר בשלמות מכמה מיני
הזקות שיכולים לבוא חס ושלום כי
אם על-ידי קדשת שבת קדש. כי עקר
השמירה היא בשבת. כי זה ידוע
שבימי החל יש להם שליטה, וכל

ענין ארבעה שומרים שכלם צריכים
שבועה דאורייתא אפלו על
מענת ספק מה שאין פן בכל הדינים
שבתורה שלא נמצא שום שבועה
דאורייתא על מענות ספק. כי כל אחד
מהארבעה שומרים צריך לברר בברור
גמור ששמר באמת פראוי והברור
הוא על-ידי השבועה כי בלא זה אינו
שומר כלל:

א כי איתא בדברי רבנו ז"ל (בלקוטי
תנ"א סימן ב) בפאמר המתחיל ימי
חנפה הם ימי הודאה, והודאה זה
בחינת שעשוע עולם הבא וכו' עין
שם. כי עקר שעשוע עולם הבא הוא
להודות ולהלל וכו' ולדעת ולהפיר
אותו ותברך וכו' וזה בחינת תודה
הלכה ובשביל זה מכנה התורה בשם
הלכה על שם תהליכות הדמים
שהולכין כסדר כשיוצאין מהצרה
וכו'. ועל-ידי תודה הלכה שהם
בחינת חסדי דוד על-ידי זה מאיר

כדי להשמר על-ידי זה מפל מיני הזקות. נמצא שעקר השמירה הוא על-ידי הקדשה של שבת שממשיכין לימי החל. ועל-כן כל מי שחוגר מתניו להיות שומר לחברו צריך שיהיה לו כח להמשיך הקדשה של שבת לימי החל כדי שיוכל לשמר פראוי כי עקר השמירה על-ידי שבת כנ"ל. ולהמשיך הקדשה של שבת לימי החל הוא על-ידי שלמות רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור, שגשגם על-ידי בחינת 'אמת ליעקב' שפאר על-ידי 'חסד לאברהם' שהוא בחינת תורה הלכה בחינת שעשוע עולם הבא כנ"ל כמבאר כל זה במאמר הנ"ל היטב ע"ן שם. ועל-כן כל השומרים גלמים מיעקב כמובא בשלחן ערוך שצריך לזהר לשמר מאד כמו יעקב אבינו ששמר צאן ל"ב שנאמר בו ותדד שנתו מעיני וכו'. כי יעקב אבינו היה שומר פראוי כי יעקב אבינו הוא בחינת אמת בחינת תתן אמת ליעקב על-ידי זה עקר השמירה, כי על-ידי בחינת אמת ליעקב מאיר האמת בארבעה חלקי הדבור ונגשגם הדבור וכו' ועל-ידי זה ממשיכין הקדשה של שבת לימי החל ועל-ידי עקר השמירה כנ"ל. כי יעקב אבינו שמר את השבת כמו שאמרו רבותינו ו"ל ויחן פני העיר שקבע תחומין וכו'. ועל-כן נאמר בשבת והאכלתיה נחלת

ההזקות והגנבות והאבודות והאנסים הכל כאשר לכל בא מהם דהינו מהמזיקים. ובשבת אין להם שום שליטה כלל ועל-כן אין אנו אומרים ברפת שומר עמו ישראל בשבת כי בשבת אין צריכים שמירה כמובא. ועקר השמירה שלנו בחל ממזיקי עלמא הוא רק על-ידי קדשת שבת, על-ידי שאנו ממשיכין הקדשה של שבת לימי החל על-ידי זה נכנעים המזיקים גם בימי החל ועל-ידי זה נמשך עלינו שמירה גם בימי החל. וזה בחינת ויהי נעם שאומרים תקף במוצאי שבת בתחלת ימי החל כדי שיהיה נמשך עלינו שמירה על-ידי בחינת נעם העליון שהוא בחינת קדשת שבת כידוע. וזה בחינת זכור ושמור בדבור אחר, כי על-ידי זכור את יום השבת לקדשו שהוא בחינת להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החל כמו שדרשו רבותינו ו"ל זכרה מאחד בשבת וכו', על-ידי זה נמשך שמירה בחינת שמור. וזה שאנו מבקשין בברפת השכיבנו שהוא בקשה על שמירה כמו שמשמין ושומר וכו' שומר עמו ישראל וכו' ושם אנו מבקשין גם בימי החל ופרס עלינו סבת שלומך הינו שיפרם עלינו הסבת שלום הנמשך ביום השבת על ישראל כמו שאומרים הפורס סבת שלום עלינו וכו' שיפרם עלינו גם בימי החל

יעקב אביד וכו' יעקב דיקא יכול לשומר כנ"ל, ועל-כן כל השומרים נלמדו מנגנו כנ"ל. כי כל מי שרוצה לשומר צריך שיהיה לו בחינת יעקב דהינו בחינת אמת כפי שיאיר האמת ברבוע הדבור כדי להמשיך הקדושה של שבת וכו' שעל-ידי זה עקר השמירה כנ"ל. ועל-כן כל השומרים צריכים שבוטח אפלו אם אין טוענין עליהם טענת ודאי, אף-על-פי-כן הם צריכים לברר האמת על-ידי השבועה. כי על-ידי השבועה מאיר האמת ועל-כן בכל מקום שיש הכחשה מפילין שבועה כדי לברר האמת. כי על-ידי השבועה מאיר האמת כי השבועה הוא בחינת התקשרות ודבקות בו יתברך כמובא בשבועה הוא בחינת התקשרות. וזה בחינת וכו' ובשמו תשבע וכמו שאמרו רבותינו ז"ל כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו וכו'. וזה בחינת שעשוע עולם הבא כי עקר שעשוע עולם הבא הוא לדעת ולהכיר אותו יתברך ולהדבק בו יתברך כי על-ידי הדעת נדבקו בו וסמוכין אליו יתברך כמבאר במאמר הנ"ל. וזה בחינת שבועה בנקיטת חפץ כי התורה היא הדעת ומשם יוצאין כל ההלכות כי היא עקר שעשוע עולם הבא כי על-ידי התורה יודעין אותו יתברך שזהו עקר שעשוע עולם הבא ועל-

כן אוחזין ספר תורה בשעת השבועה כדי להמשיך בחינת שעשוע עולם הבא בחינת הלכות כדי שעל-ידי זה יאיר האמת בבחינת תתן אמת ליעקב חסד לאברהם כנ"ל. וזהו תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו, אשר נשבעת דיקא כי על-ידי השבועה שהיא בחינת התקשרות ודבקות בו יתברך בחינת שעשוע עולם הבא, וזהו אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם, 'מי קדם' זה בחינת שעשוע עולם הבא שהוא בחינת ימי קדם שנים קדמוניות כי עולם הבא קדם לעולם, ועל-ידי זה מאיר האמת כנ"ל, וזהו: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת וכו'. נמצא שעל-ידי השבועה שהוא בחינת דבקות שעשוע עולם הבא מאיר האמת כנ"ל, כי עולם הבא הוא עלמא דקשוט. וזהו שכתב רבנו ז"ל שעל-ידי שעשוע עולם הבא מאיר האמת ואזי כשמאיר האמת הוא מאיר בארבעה חלקי הדבור ונשלם הדבור שהוא בחינת לשון הקדש ואזי ממשכיין הקדושה של שבת לימי החל שעל-ידי זה עקר השמירה. ועל-כן כל השומרים צריכין שבועה אפלו בשאין הכחשה, כי תמיד אין צריכין לשבע רק בשיש הכחשה כדי לברר האמת על-ידי השבועה שהיא בחינת שעשוע עולם הבא כנ"ל. אבל

ארבעה שומרים צריכים לשבע תמיד
אפלו כשאין הכחשה כי הם צריכים
תמיד לברר האמת על ידי השבועה
שהיא בחינת שעשוע עולם הבא כדי
שיאיר האמת בארבעה חלקי הדבור
וכו' כדי להמשיך הקדשה של שבת
שעל ידי זה עקר השמירה. ועל כן
תקף בשנעשה שומר חל עליו שבועה
מיד כדי שיאיר האמת וכו' כי על ידי
זה דיקא הוא נעשה שומר על ידי
שחל עליו שבועה שעל ידי זה מאיר
האמת וכו' שעל ידי זה נמשך
הקדשה של שבת וכו' שעל ידי זה
דיקא יכולים לשמר כנ"ל:

ג וזה בחינת ארבעה שומרים
שכוללם התנא יחד, כנגד
ארבעה חלקי הדבור שהם שלמות
הדבור שעל ידי זה נמשך הקדשה
של שבת לימי החל שעל ידי זה עקר
השמירה כנ"ל, כי ארבעה שומרים

הם בבחינת דבור כי שמור הוא מדת
לילה שהוא בחינת דבור פידוע.
ואפשר לרמוז בפרמיוות, כי שומר חנם
זה בחינת הדבור של צדקה שהוא
מתנת חנם. שואל זה בחינת הדבור
של תשובה, כי שואל כל הנאה שלו,
זה בחינת הדבור של תשובה שצריך
לשוב על שמלא תאותו בהנאין
וכסופין דהאי עלמא שומר שכר זה
בחינת הדבור של עשירים שכל טוב
נמשך להם ומקבלים שכר בזה
העולם. וזה בחינת שומר שכר
שמקבל שכר. ויש דבור של בחינת
מלכות, בחינת מלכות פה, וזה בחינת
השומר, כי בחינת המלכות הוא שומר
כל באי עולם לעבודתו, כי כל השכר
הוא שם בבחינת מלכות, והכל הם
כשכירים אצל בחינת המלכות, כי
נותנת שכר לכל העובדים אותו
יתברך, כמו שכתוב הנה שכרי אתי
וכו'. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

קיצור ליקוטי מוהר"ן המשלש

ו. על-ידי שמבטלין תלמידי חכמים מלמודם, על-ידי-זה נעשה חולה על הנליו:

ז. על-ידי הודאה להשם יתברך, ועל-ידי למוד הלכות, על-ידי-זה זוכין לאמת, וזוכין לשלמות הדבור:

ח. וכן תמכי אוריתא שנותנים ממן להחזיק את התלמידי חכמים וזוכין גם-כן לזה:

ט. אין האדם נקרא אדם כי אם על-ידי צדקה וגמילות חסדים:

י. על-ידי תורה ותפלה ועל-ידי שדוכים וזווגים של עם קדוש ישראל, על-ידי-זה מאיר האמת, ונשלם הדבור, הינו שזוכין לדבור דקדשה בשלמות:

יא. על-ידי התפלה שישאל מתפללין, הם נקראין בשם א-ל, כי על-ידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו יתברך, כי אנו מבטלין גזרותיו, ואזו ישראל נקראין בשם א-ל:

א. ימי חנוכה, הם בחינת שעשוע עולם הבא:

ב. עקר שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, ולדעת ולהכיר אותו יתברך, שעל-ידי-זה סמוכין וקרובים אליו יתברך, כי כל מה שיודעין ומכירין אותו יתברך ביותר סמוכין אליו ביותר, כי שאר כל הדברים כלם יתבטלו לעתיד, ולא ישאר לעתיד רק זאת הבחינה להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, וזה כל שעשוע עולם הבא:

ג. למוד הלכות, בפרט כשזוכין לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא:

ד. על-ידי הודאה להשם יתברך, וכן על-ידי למוד הלכות, על-ידי-זה באה הולדה בנקל:

ה. תמכי אוריתא שנותנים ממן להתלמידי חכמים, אף-על-פי שבתחלה כשנותנים ממונם להתלמידי חכמים נחסר אצלם אף-על-פי-כן אחר-כך נשפע חסד על-ידי-זה וחזור ונתמלא החסדון, והם זוכים לשעשוע עולם הבא:

יג. על-ידי מצות גר חנוכה, ועל-ידי ההודאה וההלל של חנוכה, נעשין כל הבחינות הנ"ל:

יד. סגלה למקשה לילד לומר "מזמור לתורה":

יב. על-ידי למוד הלכות, וכן על-ידי הודאה להשם יתברך, על-ידי-זה זוכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל: ואזי נתגלה אחרות הפשוט יתברך, וזאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך:

ליקוטי עצות

יתברך. כי כל מה שמכירין ויודעין אותו יתברך ביותר, סמוכין אליו ביותר. כי שאר כל הדברים כלם יתבטלו לעתיד, ולא ישאר לעתיד רק זאת הבחינה, להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, וזה כל שעשוע עולם הבא. (דעת מו)

ג. למוד הלכות, בפרט כשזוכין לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא, ועל-ידי-זה באה הולדה בנקל, ונצולין מכל הצרות. (תלמוד תורה סה)

ד. על-ידי הלל והודאה להשם יתברך, וכן על-ידי למוד הלכות, מכל-שכן כשזוכין לחדש בהם, על-ידי-זה באה הולדה בנקל. וכן על-ידי תומכי אוריתא, שמחזיקין בממונם את התלמידי חכמים, על-ידי-זה גם כן ההולדה בנקל. (בנים י)

ה. תמכי אוריתא, שנותנין פמון לתלמידי חכמים, זכותם גדול

א. ימי חנוכה הם ימי הודאה והלל, שזה עקר שעשוע עולם הבא. ועל-ידי-זה זוכין שיאיר האמת, דהינו להתפלל באמת, וללמוד תורה באמת מפי רב אמת, ולעשות שדוכים אמתיים, שכל זה הם שלשה קווי האמת. והם מאירין לכל חלקי הדבור ומשלימין הדבור. ועל-ידי-זה זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, שעל-ידי-זה נתגלה אחרות הפשוט יתברך. וכל אלו התקונים נמשכין על-ידי הדלקת גר חנוכה ועל-ידי הלל והודאה של חנוכה. אשרי הזוכה לחנוכה כזה, להמשיך בו כל תקונים הנוראים האלו.

(מועדי ה' - חנוכה ג)

ב. עקר שעשוע עולם הבא הוא להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולדעת ולהכיר אותו יתברך, שעל-ידי-זה סמוכין וקרובין אליו

ושלמות הדבור הוא רק על-ידי אמת, וזוכה להתפלל באמת שזה עקר שלמות התפלה. וזוכה לקבל תורת אמת מרבי אמת, שיורה אותו בדרך האמת בתורתו האמתית. וזוכה לעשות שדוכים אמתיים, שיזמין השם יתברך לו ולבניו וזוגם האמתי. וכל זה זוכה על-ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות כנ"ל.

ועל-ידי-זה זוכה להמשיך הברכה והקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, ועל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, לידע ולהאמין באמת שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שזאת הבחינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות ואפלו אצלו יתברך היא דבר נפלא ונקר (חשוב מאד. אמת ואמונה מ)

ז. עקר קיום ושלמות הדבור הוא על-ידי אמת. ולזה זוכין על-ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות, שעל-ידי-זה מאירין כל קווי האמת בכל חלקי הדבור ומשלימין הדבור. ואז זוכין לשלמות הדבור שהיא בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת וכו'. [עין לעיל אות ח]. (דבור כב)

מאד, כי על-ידי ממונם שמחזיקין התלמידים חכמים, על-ידי-זה יכולין התלמידים חכמים לעסק בתורה ולהוליד הלכות וחדושי תורה, נמצא שיש להם חלק בהתורה שגולדה ונתגלה על ידם. וכל המזמן שהם נותנין להתלמידי חכמים ונחסר לפי שעה אצלם, נתמלא להם אחר-כך על-ידי ההלכות שנתחדשין על ידם כנ"ל, שעל-ידי-זה נשפע חסד וחזון ונתמלא החסרון. והם זוכין לשעשוע עולם הבא, ולהארת שלשה קווי האמת, לארבעה חלקי הדבור וכו', [כמו שנתבאר להלן אות ח]. (צדקה לב)

ו. כשאדם באיזה צרה חס ושלום, אז האמת הוא פגום. על-כן צריך לשכור מאד או את עצמו ביותר שלא יהיה נלכד באיזה מעות ושקר על-ידי הצרה [הזאת] חס ושלום. (אמת ואמונה למ).

ז. על-ידי שמבטלין תלמידי חכמים מלמודם, על-ידי-זה נעשה חולה על רגליו. (תלמוד תורה טו)

ח. על-ידי הודאה להשם יתברך בכל עת על כל מה שעובר עליו, ובפרט בשיוצא מאיזה צרה חס ושלום, ועל-ידי למוד הלכות, על-ידי-זה מאיר האמת בהדבור ומשלים כל חלקי הדבור, כי עקר קיום

ואינו בכלל אדם כלל (חלק מתורה רכה).

(צדקה לד)

יד. על-ידי הלל והודאה להשם
יתברך, ועל-ידי למוד הלכות,
זוכין למצא זיווגם האמתי של כל

הצדיקים למצא זיווגם. (חמון ד)

זו. שבת היא בחינת בן, בחינת נה,
גיחא דעלאין ותתאין, שהוא
מנחם ומשמח הכל מן העצבות, ואז
נתרוממין ונתעלין כל המצוות של
ששת ימי החול מן העצבות ונמשך
עליהם שמחה. ועל-ידי הלל והודאה
להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות,
זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של
שבת לששת ימי החול, שזוכה גם
בימי החול לשמחה של שבת, לשמח
בו יתברך ולעשות כל המצוות
בשמחה גם בימי החול. ועל-ידי זה
נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות, שיודעין שכל הפעולות
משתנות נמשכין מאחד הפשוט
יתברך שמו, שזאת הבחינה יקרה
מאד למעלה בכל העולמות אפלו

אצלו יתברך. (מועדי ה' - שבת יז)

זו. סגולה למקשה לילד, לומר

"מומור לתורה". (בנים יא)

יז. גם סגולה גדולה למקשה לילד,
לעשות חסד הרבה, דהינו
להרבות בצדקה וגמילות חסד. (בנים יב)

י. עקר שלמות התפלה היא על-ידי
אמת. וזה זוכין על-ידי הלל
והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד
הלכות שהם עקר שעשוע עולם הבא
[ענין לעיל אות ח]. (תפלה פא)

יא. על-ידי התפלה שישאל
מתפללין, הם לזקחין לעצמן
הכח והיכלת, כי על-ידי התפלה
מבטלין גזרותיו יתברך, ואזי ישראל
נקראים בשם אל. (תפלה פב)

יב. יש דבור של תשובה בחינת (הושע
ד א) "קחו עמכם דברים ושובו אל
ה'", הינו שצריכין להרבות בדבורים
מאד, עד שישפך שרחו כמים לפני
השם יתברך, שיוכה לתשובה באמת.
וזה זוכין על-ידי שלשת קווי האמת
שהם: תפלה - להתפלל באמת,
ותורת אמת, ושדוכים וזיווגים
אמתיים. ולכל זה זוכין על-ידי הלל
והודאה להשם יתברך, ועל-ידי למוד
הלכות, שהם עקר שעשוע עולם
הבא. (תשובה כח)

יג. גדר האדם הוא הדבור, וזה
הדבור נמשך מצדקה, כי
צדקה וחסד הוא עקר גדר האדם,
כי גדר האדם מדבר, הוא לגמול
חסד עם הבריות. ומי שאינו עושה
צדקה וחסד, פוגם בהדבור מאד,

ליקוטי עצות מהדורא בתרא

הפשוט יתברך שפרא כלם, וזה יקר
מאד בעיניו יתברך. (שלום ה)

ג. זה שרבים מסכימים לדעה אחת,
זה בחינת שבת, בחינת בן, עין
פנים. ואז הם בבחינת בנים למקום,
והשם יתברך גם כן מסכים לדעתם,
ובשביל זה 'חיד ורבים הלכה פרבים'.
(שלום ו)

ד. שמן הוא רפואה להראה כמו
שאומרין העולם. (רפואה ה)

ה. כשהצדיק בצער ובצרה רחמנא
לצלן, כפיה וכפיה נשמות
שבעולם הזה ושבעולם הבא מקוננין
ומתאבלין על צערו, וגם השכינה
מקוננת. וכשזוכה לרפואה והרחבה,
אזי מתנחמין כלם וגמשך שמחה
לכלם. (צדיק ג)

א. הצדיקים הם "גברי כח עשי דברו"
(תהלים קז, כ), שהם עושים ומנהיגים

עם הדבור פרצונם, ויכולין לשנות
הטבע על-ידי שלמות דבורם. (צדיק נב)

ב. שלום ואחדות שבין ישראל יקר
מאד בעיניו יתברך, כי על-ידי-זה

נתגלה אחדותו הפשוט יתברך גם
למעלה בבחינת "אתה אחד ושמוך

אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד
בארץ", וכל מה שרבים ביותר שהם

בחינת פעלות משתנות, כי הם דעות
משנות זה מזה, ואף-על-פי-כן נכללין

יחד באהבה ואחדות ומסכימין לדעה
אחת אמתיית דקדושה, הדבר יקר

ביותר אצלו יתברך, כי על-ידי-זה
נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות

משתנות, לידע שכל הפעלות
משתנות שבעולם נמשכין מאחד

ליקוטים מליקוטי הלכות

נח בחינת שבת (כלאי בהמה 2 אות 1)

בחינת קדושת שבת כמוכא (בסימן ב
בלקוטי תנינא) בחינת ניהא לעלאין ניהא
לתתאין וכו' ועל-כן על ידו נמתקו
כל הצמזמאים שהם בחינת ל"ט

נח מברר ומתקן וממתיק כל הל"ט
מלאכות מזהמות הנחש. כמו
שכתוב זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון
ידינו מן האדמה וכו' כי נח הוא

מלאכות בחינת כל מיני בהמות על ידי תבת נח שהוא בחינת יום
למיניהם. פי כלם נמתקו ונתבררו הכפורים.

מזמור לתודה מסוגל למקשה לילד (תפילין ה אות לא)

הנשמות שנתבררים בכל דור, פי בשביל זה ה' יתברך ממריח את עצמו, בכיכול, בכל דור ודור לקיים ולהנהיג את עולמו מדור לדור כדי לברר הנשמות ביותר מזהמת הנפש, כדי שיכירו אותו בכל דור ודור בתוספת הברה וידיעה חדשה כפי תוספת הברור שנתברר בכל דור ודור כנ"ל, שזהו בחינת (שמות א) זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור, בחינת לדור ודור נגיד גדלה וכו'.

ועל כן בכל עת שבא נפש חדש, שהוא בחינת שכל חדש וידיעה חדשה להכיר אותו יתברך, לגלות אמונתו יתברך יותר בעולם בבחינת (תהלים קמח) דור לדור ישבח מעשיך וכו', או מתגרה בזה והמת עמלק, שהוא זהמת הנפש. ורוצה לעכב חס ושלום ההולדה שמוה בא חס ושלום בחינת קשוי הולדה, פי עקר קשוי הולדה הוא על ידי זהמת הנפש, שהוא חטא אדם הראשון, שאז נגזר "בעצב תלדי בנים וכו'".

וזה שכתב רבנו ז"ל שמזמור לתודה מסוגל למקשה לילד לומר אותו

כל נפש מישראל הוא התגלות חדש ודעת חדש להכיר את מי שאמר והיה העולם, פי זה כלל שאין הקדוש ברוך הוא עושה שתי פעמים דבר אחד, כמו שאמר רבנו ז"ל שאפלו נשמות המגלגלים אין אותה הנשמה בעצמה באה בפעם שניה כמו בראשונה, פי אין הקדוש ברוך הוא עושה שתי פעמים דבר אחד ואין מתגלגל אותה הנשמה בעצמה כמו בראשונה, רק נשמה זאת עם רוח זה או נפש זה עם רוח זה וכו' וכיצא בזה. נמצא, שהוא ענין אחר ודבר חדש לגמרי וכו', כמבאר בדברי רבנו ז"ל. נמצא, שבכל פעם שנוולד נפש מישראל נולד שכל חדש, פי עקר החיות והנפש הוא השכל, שהוא הנשמה והחיות, בחינת נשמת שדי תבינים וכו', כמו שכתב רבנו ז"ל (בסימן לה). הינו שנוולד ונמשך נפש חדש בעולם, שהוא בחינת שכל חדש כדי לזכות להכיר אותו יתברך בידיעה והברה חדשה, פי בכל דור ודור נתגלה אלקותו יתברך בידיעה חדשה והברה חדשה כפי הברורים של

ליקוטים מליקוטי הלכות

קמא

כי עקר בפול קשוי הולדה הוא על-ידי אמונה. ועל-כן העקר הוא תפלה כמו שנוהגין כל ישראל להרבות בתפלה בשביל מקושה לילד, כי התפלה היא בחינת אמונה, שעל-ידי זה נתבטל קשוי הולדה שבא מעמלק, שהוא בחינת כפירות שרוצה למנוע חס ושלום הולדת נפש חרשה.

בשבילה, כי מזמור לתורה מדבר מאמונה, כמו שכתוב שם (שם ק): "דעו כי ה' הוא אלקים וכו'". ומס'ים: "ועד הור דור אמונתו". כי עקר האמונה נתחדשה ונתחזקה מדור לדור על-ידי התחדשות הנשמות, שהם בחינת שכליים חדשים בהפרת אלקותו ותפרה, על-כן על-ידי זה מבטלין קשוי הולדה,

נר חנוכה הוא להאיר אור האמת (ברכת השחר ג אות טו)

האמת להפך בכלל ובפרט.

ובן מבאר בכונות האר"י ז"ל שעל-ידי נר חנוכה ממשיכין הארת האמת, שזהו בחינת שמונה ימי חנוכה, שהם כנגד שמונה פעמים אמת שבאמת ויציב, הינו כנ"ל, כי עקר התגלות האמת הוא לברר האמת בברור גמור עד שנופה לברר נשמותינו מבחינת עבד מבחינת בן השפחה, על-ידי שנופה להתקרב לצדיקי אמת, שהם בחינת בן המלך.

וזהו בחינת שמונה פעמים אמת שבאמת ויציב שמגלין אמתת אלקותו ותורתו בכמה לשונות וחזרין ושונין ומשלישין וכו' לגלות האמת

נר חנוכה הוא להדליק ולהאיר אור האמת בעולם שיזכו הכל לידע היכן האמת. בבחינת (תהלים מג) שלח אורך ואמתך, כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה "ימי חנוכה הם ימי הודאה" (בלקוטי תנינא סימן ב) וכו', הינו שעל-ידי מצות נר חנוכה ממשיכין הארת האמת בעולם שנופה לידע ולהפיר ולהבחין בין בחינת בן המלך ובין בחינת בן השפחה ולברר נשמותינו מבחינת השקר של היכלי התמורות שמשם כל הבלבולים של האדם מה שמספק על-פי רב ואינו יודע האמת בכלליות ובפרטיות. ועל-ידי מצות נר חנוכה אנו זוכין להמשיך הארת האמת שיזכה כל אחד להבחין בין

הַאֲמַת בְּשִׁלְמוֹת הוּא כְּשׁוֹכֵין עַל-יְדֵי
הַתְּגִלוֹת הַאֲמַת לְצֵאת מִבְּחִינַת בֶּן
הַשְּׁפָחָה לְבְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת אֲמַת מִמְצָרִים גְּאֻלְתָּנוּ וּמִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, שֶׁיֵּצְאוּ מִבְּחִינַת עֶבֶד
וְכוֹ' כִּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁמוֹנָה יְמֵי חֲנֻכָּה, שֶׁהֵם
כְּנֶגֶד שְׁמוֹנָה פְּעָמִים אֲמַת הַנ"ל,
כִּי זֶה עֶקֶר הַנֶּס שֶׁל חֲנֻכָּה שֶׁנִּכְנַע
מַלְכוּת הָרִשְׁעָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂקָר,
בְּחִינַת עֶבֶד שֶׁהוּא זֶהמַת הַנְּחַשׁ כִּנ"ל,
וְנִתְגַבֵּר וְנִתְעַלָּה מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה שֶׁל
יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ, בְּחִינַת
אֲמַת, כַּמְבָאָר לְעִיל שֶׁאֲמַת הוּא
בְּחִינַת מֶלֶךְ, וְשְׂקָר הוּא בְּחִינַת עֶבֶד
וְכוֹ' כִּנ"ל:

פְּעַם אַחַר פְּעַם עַד שְׁמוֹנָה פְּעָמִים
כְּמוֹ שֶׁאֲנוּ אוֹמְרִין: אֲמַת וְיָצִיב וְנִכּוֹן
וְקָיָם וְכוֹ' אֲמַת אֶלְקֵי עוֹלָם וְכוֹ' אֲמַת
וְאֲמוּנָה וְכוֹ'. וְאַחַר כֵּךְ בַּפְּעַם
הַשְּׁמוֹנִית אוֹמְרִים: אֲמַת מִמְצָרִים
גְּאֻלְתָּנוּ ה' אֶלְקֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים
פְּדִיתָנוּ וְכוֹ'. הֵינּוּ שְׁזָכִינוּ לְצֵאת
מִזְבַּחֹת לְחֵרוֹת, שְׁזָכִינוּ לְכַרֵּר
נִשְׁמוֹתֵינוּ מִבְּחִינַת עֶבֶד, מִבְּחִינַת
עֲבֹדוֹת שֶׁל מִצְרַיִם וְזָכִינוּ לְקַבֵּל אֶת
הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ח'): "בִּי מַלְכִים יִמְלֹכוּ".
הֵינּוּ שֶׁתְּחֹזֵר נִשְׁמוֹתֵינוּ לְמַעְלָתָה
לְבְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ כִּנ"ל, כִּי זֶה עֶקֶר
הַחֲבִיר שְׁזָכִינוּ עַל-יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַאֲמַת
שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמוֹנָה פְּעָמִים אֲמַת
שְׁבָאֲמַת וְיָצִיב וְכוֹ', כִּי עֶקֶר הַתְּגִלוֹת

להמשיך השמחה משבת לשיבת ימי החול (שבת ה א אות טו)

הַשְּׂמִחָה הוּא שְׂמִחָה שְׂאִין לָהּ קָיָן,
בְּחִינַת: בְּשִׂמְךָ יִגְלוֹן כָּל הַיּוֹם וְכוֹ'
כִּנ"ל. כִּי גַם בְּכָל הַשָּׁנָה צָרִיכִין
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׂמִחַת שְׁבֵת
וְיוֹם טוֹב, כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה יְמֵי
חֲנֻכָּה בְּסִימָן ב' (בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא) שְׁצָרִיכִין
לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמִחָה מִשְׁבֵּת לְשִׁשַׁת
יְמֵי הַחֹל וְכוֹ', עֵינֵי שָׁם.

בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה מִצְוָה עַל כָּל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת
בְּשְׂמִחָה תָּמִיד, כַּמְבָאָר בְּכָל
הַסְּפָרִים, וּבַפָּרָט בְּסְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל
(בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימָן כד וְעוד), וְעֶקֶר
הַשְּׂמִחָה הוּא בְּשֵׁם ה', מִה שְׁזָכִינוּ
לְהִיּוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם יִשְׂרָאֵל
נִקְרָא עֲלֵינוּ, שֶׁהוּא שֵׁם ה', שׂוֹאֵת

להודות ולהלל ולהכיר אותו יתברך (ראש חודש ה' אות לה)

אותו יתברך ולהודות להלל זה בחינת תפלה. ועל-כן מחמת שבשבת נמשכת הקדשה של לעתיד, על-כן אז היא תכלית העליה של תורה ותפלה. ועל-כן אז מתבטאין כל הל"ט מלאכות לגמרי, כי אז מתקיים העולם רק על-ידי תורה ותפלה שגשגמין ועולין אז בתכלית העליה והשלמות, כי כל הל"ט מלאכות נהווו רק מפגם חטא אדם הראשון, שהוא בחינת פגם תורה ותפלה, אבל בשבת שאז הוא עליית התורה והתפלה בתכלית השלמות על-כן כל המלאכות בטלין בו לגמרי.

שבת היא בחינת עלמא דאתי שאז יהיה נגמר התקון בתכלית השלמות. ואז יתבטל הכל ולא ישאר כי אם תורה ותפלה שיוכנו הצדיקים לעתיד, כי אזי יתגלה אוריתא דעתיקא סתימאה, שהיא בחינת סתרי תורה, שהם בחינת תפלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל, כי אז יוכו להתכלית, שהוא לדעת ולהכיר אותו יתברך ולהודות ולהלל אותו יתברך, כמו שכתוב בהתורה "ימי חנכה וכו'" (בלקוטי תנינא סימן ב), שזהו בחינת תורה ותפלה, כי לדעת ולהכיר אותו יתברך זה בחינת תורה, שהוא עקר הדעת

(הפקר ונכסי הגר ד' אות לה)

להודות ולהלל

קיימים וחזקים באמונתנו הקדושה שהיא עקר חייתנו וקיימנו לעד ולנצח שזהו בחינת כל הקרבנות בטלים חוץ מקרבן תורה כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה ימי חנכה (בלקוטי תנינא סימן ב) עין שם. הינו שלעתיד יעסקו רק בזה להודות לו על כל החסד הנפלא שעשה עמנו בזה העולם להכניס בנו האמונה הקדושה. ואנו צריכין גם עתה

אנו צריכין להודות לו יתברך תמיד על גדל הנסים והנפלאות שעשה עמנו לחיותנו פיוס הזה למע ולקבע בלבנו האמונה הקדושה אשר היא חיינו וארץ ימינו וזה עקר התכלית וזה כל שעשוע עולם הבא להודות לו יתברך תמיד ולברכו ולהללו ולשבחו וכו' על זה, על כל הנסים והנפלאות שעשה עמנו ממצרים ועד הנה למען נשאר

בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּחִינַה כָּל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא הַזֶּה שֶׁסִּבַּב
זאת בחינת שעשוע עולם הבא בנפלאותיו להכניס בנו האמונה
דהיגו להודות לו יתברך בכל יום על הקדושה.

להכירו יתברך ולהודות לו (טיקון ד אות לג)

עַקֵּר כָּל הַבְּרֻכּוֹת וְהַהוֹדָאוֹת הֵם עַל-
יְדֵי הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת. וְכַמְבָּאֵר
בפסוקים רבים בכל מקום שֶׁמְבָרַךְ
וּמְהַלֵּל אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁמְדַבֵּר שֵׁם
מִהַשְּׁגָתוֹ וַיִּדְעָתוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב כִּי אֲנִי
יִדְעָתִי כִּי גָדוֹל ה' וְכוּ'. וְהוֹלֵךְ וּמְבָאֵר
גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וּמְסוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּרַכּוֹ אֶת ה' וְכוּ'. וְכֵן הִרְבֵּה. וְכַמְבָּאֵר
בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה יְמֵי חֲנֻכָּה וְכוּ'. (בלקוטי
תנינא סימן ב) שֶׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית לְדַעַת
וְלִהְיֵיבֵר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִבְרָךְ וְלִהוֹדוֹת
אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוֹ.

להודות ולהלל (תפילין ו אות כא)

עַקֵּר הַחַיִּים נְצַחִים הוּא שְׂאֵז נִזְכָּה
תְּמִיד לְהוֹדוֹת וְלִהְלֵל וְלִבְרָךְ
לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, שְׂזָהוּ עַקֵּר
תְּכֵלִית חַי עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
בְּהַתּוֹרָה: "יְמֵי חֲנֻכָּה" (בסימן ב בלקוטי
תנינא). וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַבְּרֻכּוֹת שְׂאֵנוּ
מְבָרְכִין בְּבִקְרָע עַל חַיּוֹת שֶׁל כָּל
הָאֲבָרִים בְּפִרְטֵייהֶן, עַל-יְדֵי זֶה אֲנוּ
מְמַשְׁכִּין עַל עֲצֻמְנוּ בְּחִינַת חַיִּים
נְצַחִים שֶׁל לְעַתִּיד.

ימי החול בחינת עבד (תחומין ו אות א)

כָּחַל הוּא בְּחִינַת עַבְדֵי שֵׁשׁ אַחִיזוֹת
הַעֲצָבוֹת (וכמבאר בלקוטי תנינא סימן ב בְּהַתּוֹרָה)
יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה) עַל-כֵּן גַּם הַמְצוֹת
שְׁעוֹשִׂין אֵין יֵשׁ בָּהֶם אַחִיזוֹת הַעֲצָבוֹת.

יקר אצל ה' שפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט (ריבית ה אות א, יז)

סוף, כי הכל נברא בשביל הצדיק שכל מעלתו הוא מה שהיה לו בחירה. ועקר הבחירה הוא בענין האמת והשקר. ועל כן כל מה שיש רבוי יותר ששם אחיות השקר יותר כשזוכין לגלות האמת, שם נתגדל ונתקדש שמו יתברך יותר ויותר. ועל כן אין אומרים דבר שבקדשה בפחות מעשרה. וזה בחינת רב עם הדרת מלך. וזה בחינת מה שכתב אדונינו מורנו ורבנו ז"ל (בהתורה "מי חנה", בלקוטי תנייני, סימן ב), שזה יקר מאד כשנתגלה אחרות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'. ועל כן מצוה ראשונה בתורה לעסק בישוב העולם שיתרבו בני אדם, כמו שכתוב: "פרו ורבו וכו' ומלאו את הארץ וכו'", כי צדיקין דיקא שיתרבו בני אדם, שאז מתגברת הבחירה ביותר כנ"ל. ואז דיקא זוכין הצדיקים להשלים פונת הבריאה על ידי שעומדים אז בנסיון ובצרוף ומבררים האמת לאמתו מתוך הרבוי שישם נאחו השקר יותר, כי כל מה שיש אחיזה יותר להשקר, כמו כן נגדל ונתעלה מעלת האמת, מי שזוכה לברר האמת שם, שבשביל זה בא האדם לעולם וכל העולמות נבראו בשביל זה, כי הכל נברא בשביל הבחירה שהוא בין האמת

אף על פי שדעת כל אדם משנה מחברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אף על פי כן צריך כל אחד לאהב את חברו כנפשו ולידע שהכל אחד, כי כל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט. וה' יתברך ברא כל אחד בדעה משנה מחברו דיקא, כדי שכל אחד בשנוי דעתו יכלל באחרות עם חברו, ולא יבאוי לידי קנאה ושנאה וקמטה חס ושלום על ידי שנוי דעתם, רק יאהבו זה את זה ויקימו את התורה והמצוות יחד ויכללו כלם כאחד, שזה יקר מאד אצל ה' יתברך כשפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט, כמו שכתוב בהתורה ימי חנה בלקוטי תנייני סימן ב', עין שם, אבל מרבוי השנויים משם אחיות היצר הרע כנ"ל, עד שמסיתו למה שמשיתו...

כי עקר התגברות השקר על ידי הרבוי, אבל באמת גם עקר מעלת האמת ושלמותו הוא דיקא כשמבררין ומגלין האמת לאמתו במקום הרבוי. וכל מה שיש רבוי יותר, שיש שם אחיות השקר יותר כשזוכין לברר ולגלות שם האמת, זה עקר מעלת האמת ושלמותו ובשביל זה היתה כל הבריאה כלה מראש ועד

להשקר וכל מה שהנגדיות שהוא
השקר גדול יותר וקשה ביותר לעמוד
בנסיון לכוון האמת, נגדל ביותר מעלת
הזוכה לכוון האמת לאמתו כנ"ל:

להודות ולהלל (שותפים בקרקע ה אות ז)

ומשגיח בכל עת, והוא ברחמיו מזמין
ומשפיע לנו כל דבר ודבר בפרטי
פרטיות. (וכן מבאר בהתורה ימי חגכה הם ימי
הודאה, שעקר המכלית הוא הודאות וברכות וכו', עין
שם). ועל-ידי הברכות שאנו מברכין
אותו יתברך על-ידי זה נמשכין עלינו
כל הברכות וכל ההשפעות טובות, כי
המברך מתברך, כמו שאמרו רבותינו
ז"ל. בבחינת טוב עין הוא יברך,
יברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

תכלית הדעת לידע ולהכיר את
הבורא יתברך, הוא
הברכה, דהינו להודות ולהלל ולברך
אותו יתברך בכל עת על כל דבר כמו
שתקנו לנו רבותינו ז"ל בברכות על כל
הדברים שבעולם שכל אלו הברכות
הם בחינת המשכת הדעת, שאנו
צריכין להודיע לכל באי עולם בכל
פעם כי ה' הוא האלקים והוא פרא
ויצר ועשה הכל ומנהיג

להודות ולהלל (הודאה ו אות ה)

מי שמשים לב על דרכיו, והרבה
הרבה מה שאינו יודע כלל כי אין בעל
גם מכיר בנסו כמו שאמרו רבותינו
ז"ל. ועל זה תקנו רבותינו ז"ל כמה
ברכות והודאות בכל יום ובפרט
בברכת מודים שאומרים שלש פעמים
בכל יום נודה לה וכו'. ועל נסך שבכל
יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה
שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו', וכן

הארבעה צריכין להודות מרמזין על
כל אדם בפרט בגלות הזה
שעוברין על כל אדם בכל עת בחינת
כל הארבעה הנ"ל וכמבאר במקום
אחר, וה' יתברך מצילו בכל עת. וחיוב
אדם להודות לה' יתברך בכל יום על
כל הנסים והנפלאות שעושה עמו
בכל יום הרבה מה שיכולים לראות
ולהבין מה שה' יתברך מצילו בכל יום

ליקוטים מליקוטי הלכות

קמז

יום בשמחה כי עקר הוא להתגבר בשמחה שהוא להסתפל על חסדי ה' ונפלאותיו שעושה עמו בכל יום בתוך הצרה עצמה ולכמתח בחסדו יתברך ולשמח בישועתו (וכמבאר בדברי הרבה מזה על התורה ימי חגכה הם ימי הודאה בליקוטי תניינא סימן ב בהלכות פלאי בהמה, ובהלכות פריקה וטעינה עין שם).

בנשמת שאומרים בשבת וכן הרבה, רק שברכת הגומל בשם ומלכות אין אומרים כי אם בשעוכם על האדם בנשמיית אלו הארבעה הנ"ל שהם הולכי מדבריות וכו', אבל הרבה הרבה נסים ונפלאות עוברין על כל אדם מעין אלו הארבעה הנ"ל, שבשביל זה תיבין להודות הרבה בכל

זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו (שם אות ט)

בריא האדם שבשבילו נברא הכל היה בשביל התכלית שהוא שבת שהוא תכלית מעשה שמים וארץ (כמו שכתוב בליקוטי תניינא סימן לט), וזה כל נחמותינו על כל הצרות והיגונות שפוגל כל אחד בבחינת זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו שנאמר על נח שהוא בחינת הצדיק שהוא בחינת שבת (כמו שכתוב בסימן ב בליקוטי תניינא). שהוא בחינת עולם הבא.

בודאי לא ברא ה' יתברך את האדם בחכמה נפלאה ונוראה בואת בשביל שישכל עמל וכעס כזה בזה העולם, כי פונת ה' יתברך בודאי רק לטובה, וכמבאר בכל הספרים שברא את כל העולם ומלאו בשביל האדם כדי להראות טובו וחסדו ורחמנותו וכמו שכתוב בתחלת העין חיים (ובהתורה בא אל פרעה בסימן סד ליקוטי חלק א), הינו שעקר

זה ינחמנו (שבת ז אות יח)

כנ"ל, בחינת (בראשית ה) ויולד בן ויקרא שמו נח לאמר זה ינחמנו וכו' (כמובא בליקוטי תניינא סימן ב).

עקר הנחמה מכל הצרות, הכלולין בחרבן בית המקדש, הוא שבת, שהוא בחינת הצדיק האמת

נר חנוכה מומשיך קדושת שבת לימי החול (ראש חודש ז' ארת 22)

הַדְּלֵקֶת נֵר חֲנֻכָּה הוּא עַד שֶׁתְּכַלֶּה לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, כַּמּוּבָן בְּמִקּוּם רַגְל מִן הַשּׁוֹק, כִּי עַל־יְדֵי אַחַר בְּהַתּוֹרָה יָמֵי חֲנֻכָּה (סִיּוֹן ב' לְקוּשֵׁי נֵר חֲנֻכָּה מִמְּשִׁיכֵין קִדְשַׁת שַׁבָּת תַּנְיָא).

עלים לתרופה

מכתב יט

לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ תָּמִיד עַל גְּדֹל הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ בְּכָל־לַיְלָה וּבַפֶּרֶט, עַל שִׁוְכֵינוּ לְהוֹיֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וּרְבֵנוּ אֹרֵי הַחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְהַנְּשָׁבֵב וְכוּ' וְכוּ'. וְאִם נִרְגַּל עִצְמוֹנוּ בְּכָל יוֹם כִּזְוָה לְהַעֲמוֹק מַחְשַׁבְתָּנוּ בְּאֵמֶת בְּעֵצֶם הַחֶסֶד וְהַיְשׁוּעָה הַנִּפְלְאוֹה וְהַנּוֹרָאוֹה הַזֹּאת אֲשֶׁר הִפְלִיא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ וְעַם זִרְעֵנוּ וְעַם כָּל יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת עוֹלָם, וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל זֶה, עַל יְדֵי זֶה נוֹכַח לְהַרְחִיב לִבְנוֹ לִפְתּוֹחַ פִּינוּ לִפְרֹשׁ לִפְנֵינוּ יִתְבָּרַךְ כָּל אֲשֶׁר עִם לִבְנוֹנוּ כְּבֹן הַמִּתְחַטֵּא לִפְנֵי אָבוֹי מִמּוֹשׁ. כִּי אֲנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ בְּכָל עֵת שְׂאֵנוּ בְּנִים לַה' אֲלֻכֵינוּ מִמּוֹשׁ, כִּי הוּא גּוֹמֵל עִמָּנוּ חֲסִדִים תָּמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה, בְּרַחֵם אָבִי עַל בְּנֵים וְכוּ'. וְהִנֵּה יֵשׁ לִי בְּעֵינַי זֶה שִׁיחוֹת אֲרָכוֹת לְחֻק וּלְזוֹרֵי לִילָךְ עִם

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יוֹם ב' וַיֵּשֶׁב ו"ח כסלו] תַּקִּפ"ז בְּרַסְלָב. יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְכַבוֹד אֱהוּבֵי אֲחֵי וְרַעֵי כְּנַפְשֵׁי הָרַבֵּנִי הַיְהוּתִיק הַמְהַלֵּל. יִרְאֵה ה' מְרַבִּים מוֹרְנוּ הָרַב נִפְתְּלֵי נְרוֹ יֵאִיר לְנִצְחָה. יִקְבַּל אֲגַרְת מִבְּנֵי הַמּוֹפְלָא מוֹרְנוּ הָרַב יִצְחָק שִׁיחִיהַ מִקְהֵל־תִּקְדֵּשׁ מוֹלְטֵי־שׁוֹן. וּמִבְּמַחְנֵי בְּאַהֲבָתוֹ שִׁיָּקִים מִשְׂאֵלָתוֹ לְהַזְכִּירוֹ לְמוֹבָה עַל צִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ אוֹתוֹ וְאֵת אֲשֵׁמוֹ תַחֲיִיהַ, שְׁצַרִּיכָה עִתָּה לְרַחֲמִים רַבִּים, שֶׁתִּלְדַּ בְּמוֹעֵדָה וּבְזִמְנָהּ בְּנִקְל בְּלֵי שׁוֹם קִשׁוֹי הוֹלְדָה כְּלָל לְאַרְבֵּי יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים אֲמֵן בֶּן יְהוֹי רְצוֹן. וְהוֹלְדָה בְּנִקְל הִיא בְּחִינַת חֲנֻכָּה שֶׁהֵם יָמֵי הוֹדָאוֹה בְּחִינַת שִׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא בְּחִינַת הִלְכוֹת. שְׁעַל יְדֵי זֶה בָּא הוֹלְדָה בְּנִקְל וְכוּ' כַּמּוּבָאָר בְּתוֹרָה יָמֵי חֲנֻכָּה (לְקוּשֵׁי תַנְיָא סִיּוֹן ב) כִּידוּעַ לְכֶם. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מַחֲיִבִים לִילָךְ עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת תָּמִיד

עלים לתרופה

קמט

פה וכלים לספר שבח נוראות גדולות
כל דבור מהתורה הזאת, מכל שבן
וכל שבן קשר בגין הנורא הזה ביה. **אלמלא לא אתינן לעלמא אלא
למשמע דא דינו. מכל שבן וכל שבן
שזכינו גם זכינו לשמע עוד ועוד כמה
וכמה תורות שיהות ומעשיות נוראות
כהנה וכהנה. כמה מעלות טובות
למקום עלינו. אלו לא שמענו אלא
דבור אחד מזאת התורה דינו. ואם
נתחיל לומר אלו וכו' דינו דינו. לא
יספיקו ימינו להודות להשם יתברך
על אחת מני אלף אלפי ורבי
רבבות פעמים הטובות שעשה עם
אבותינו ועמנו בימינו וכו' וכו'. מה
נדבר והוא אמר ועשה כחסדו כטובו
כרחמיו כנפלאותיו לא בחטאינו עשה
לנו וכו'. כרחם אב על בנים רחם ה'
עלינו וכו' וכו'. אשרינו מה טוב חלקנו
ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו
וכו' וכו'.**

התורה הזאת להתקרב לה' יתברך
בכל עת על ידי בחינת תודה והודאה
שהוא בחינת הנגה בחינת הלכות
שעל ידי זה מאיר האמת ברבוע
הדבור, הינו שלשה קווי אמת
בארבעה חלקי הדבור וכו' וכו'. ועל
ידי זה זוכין להמשיך השמחה של
שבת וכו', ועל ידי זה נתגלה אחדות
הפשוט מתוך פעולות משתנות שזה
יקר מאד בעיני ה' יתברך בחינת אתה
אחד ושמוך אחד ומי כעמוך ישראל גוי
אחד בארץ וכו' וכו'. אשרי אזנינו
שזכינו לשמע נוראות כאלה, אלו פינו
מלא שירה פים וכו'. ואם היינו רוצים
להביא תודה על זאת התורה של
תורה בעצמה, לא יספיקו כל ימינו
להודות ולהלל ולשבח ולפאר ולרומם
להדר ולנצח לברך ולעלה ולקלם למי
שעשה לאבותינו ולנו ולכל ישראל
את כל הנסים האלו, שזכינו לשמע
התגלות נסתרות פאלה אשר אין לנו

מכתב קיז

ברוך השם, יום א' וישב תקצ"ד לפ"ק.

האדם להמשיך דרך זה להודות
ולהלל לשמו הגדול יתברך תמיד,
אפלו בתוך מעוף צוקה וצרה רחמנא

אהובי בני חביבי נרו יאיר... בשבת
זה שעבר דברתי הרבה בענין
ימי הנגה הם ימי הודאה, שצריך

והבלבולים וכו' רחמנא לצלן מתגברין ביותר ויותר מחיבים להודות יותר ויותר, שאף על פי כן אף על פי שאני כמו שאני, אף על פי כן חסדו גבר עלי כל כך שאני יודע ממנו ז"ל, ואיני מתנגד עליו, וגם אני זוכה לנסע על ראש השנה ולהיות נכלל ונמנה בין אנשי היקרים שיחיו לארך ימים ושנים. כי הקבוץ שלנו יקר מאד מאד בעיניו ותברך, כי זאת צריכין לידע, שאף על פי שעל כלם עובר מה שעובר, והרבה יש שעוברים עליהם כאשר עליך ויותר רחמנא לצלן, אף על פי כן לאו כל אפין שוין. ויש הרבה שהם אנשים בשרים ויפים מאד שהשם ותברך מתפאר בהם מאד, ובאמת עם כלם השם ותברך מתפאר הרבה וגם עמו בודאי השם ותברך מתפאר הרבה, מכל שכן וכל שכן בכלליות הקבוץ בודאי עולה התפארות הרבה בלי שעור בעזרת השם ותברך.

ואי אפשר לבאר כל מה שמתנוצץ בלבי בענין זה וידעתי כי בעזרת השם ותברך אתה מאמין בכל זה, על-כן תהלה לאל יש ויש לך במה להחיות את עצמך בכל עת, יהיה אידך שיהיה לטובה, ולהביא תמיד תודה על העבר אפלו בעת הצרה רחמנא לצלן וכו"ל. ועל

לצלן, גם אז יודה לשמו הגדול ותברך על גדל החסדים שעשה עמו עד הנה. ועל כל ההרחבות הגדולות שמוצא בתוך הצרה עצמה בבחינת בצר הרחבת לי כנ"ל, ועל ידי זה, דיקא שגם בעת הצרה יביא תודה על העבר, על ידי זה יוכל לצעק על להבא, בבחינת מודה על העבר, על ידי זה יוכל לצעוק על לעתיד לבוא. וכבר דברתי בזה ובודאי שמעת ממני בזה הרבה, אך צריכין לחזור זאת הרבה ולילך בזה. ומאד אני מחיה עצמי בדרך זה הרבה, וגם על כל מכתבך וצערך אני מחיה עצמי רק בזה שאני מודה להשם ותברך על כל החסד אשר עשה עמי ועמך, מה שעל כל פנים אתה צועק על רחוקך מהשם ותברך, ועל החסד הנפלא שעשה השם ותברך עמך שאינך מתנגד חס ושלום, וכמו שכתבת בעצמך במכתבך זה שהשם ותברך הקדים לך רפואה למכה. ובודאי כך הוא האמת ברור וצלול שה' ותברך הקדים לך ולכלנו רפואה גדולה לנצח למפתנו האנושיה מאד של כל אחד ואחד. ועל זה אנו מחיבים להודות לו ותברך בפה מלא בכל יום על כל החסד ועל כל הנפלאות והטובות שעשה עמנו, שנוכה לידע מאור בזה, ומתורתו ושיחות קדושות ונוראות פאלה, וכל מה שהצרות והיסורין

כל פנים יעשה עצמו כאלו הוא שמח, ועל ידי זה יזכה באמת לשמחה, והדות ה' יהיה מעוק שתזכה לדלג על הכל בשלום ויתהפך הכל למוכה, ואז נביא תודה שלמה על גדל חסדו ונפלאותיו. וברחמי העצומים יזכנו לקבל ימי חגכה הקדושים בשמחה, וזוכה תמיד לבחינת תודה והודאה, שזה עקר שעשוע עולם הבא, וגם ללמד הרבה הלכות מארבעה שלחן ערוך בכל יום. עד שיאיר האמת ברבוע הדבור, וזוכה להמשיך השמחה של שבת לימי החל. עד שיתגלה אחרות הפשוט מתוך פעולת משתנות וכו'. אשרינו שאנו מדרגים מזה, בפרט שתהלה לאל יש בדינו כל התורה הזאת. ותפלה נזרעה הנובעת משם.

ידי זה תוכל לחיות חיים אמתיים בכל עת. ולצעק על להבא. וגם תדע שאף על פי כן אף על פי שעבר עליך מה שעבר, אף-על-פי-כן המחשבה בדרך ואי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד בשום אופן. ואם אף על פי כן כבר נכשלת הרבה כאלו לא היית בדרך חס ושלום, הלא נגד זה אתה בעצמך יודע האמת, שאף על פי כן כבר הועיל לך ענין זה מה שאתה יודע שאי אפשר שיהיו שני מחשבות יחד בשום אופן. ושהמחשבה ביד האדם להמותה כרצונו וכו'. ושהעקר להיות שב ואל תעשה גם במחשבה, בכל מה שכתבתי לך תתחיל בכל פעם מחדש. והעקר מאכן זך פרייליך, אף על פי שאינו באמת, על

מכתב רעט

שיך להלכות פריקה וטעינה ד אות יג

יעקב במסכת עבודה זרה פרק א. ובודאי כבר למדתי מימרא זאת כמה פעמים. וגם באותו היום שלמדתי לא שמתי לב כל כך להבין הרמזים לעבודת השם יתברך, ואחר כך נפקחו עיני לפי והוא מחיה אותי מאד. וגם כבר החייתי בזה כמה

בעזרת השם יתברך יום ד' ויקרא ת"ר. קרעמינטשווג.
רב שלום לאהובי בני חביבי הרבני מורנו הרב יצחק שיחיה עם כל יוצאי חלציו הנעימים שיחיו...
הנה בעתים הללו פה קרומינטשווג האיר ה' עיני שלמדתי בעין

מהם מעט מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה. דבר אחר אפלו אין עושין מצוה וכו' פנ"ל. דבר אחר בשכר שמשועין לפני אני אושיע אותם. והינו דאמר רבא מאי דכתיב ואנכי אפרם וכו' עין שם כל זה היטב ותביט ותראה ותבין נפלאות והתחזקות נפלא עד אין קץ. אך לולא חסדי ה' אשר גברו עלינו שזכינו לשמע מה ששמענו מהנחל גובע מקור חכמה זכרוננו לברכה בענין זה. בודאי לא היינו מכינים כל זה מדברי חכמינו זכרונם לברכה, אך עתה אחרי אשר האיר עינינו במחשבים פאולה. כי הוא גולה עמקות מני חשיה. על ידי זה בחסדו הגדול גם אנו זוכים למצא בדברי חכמינו זכרונם לברכה שכוננו ברוח קדשם לדבריו האמתיים והעמקים מאד. כי אמת הוא אחד. מה גדלו מעשיה ה' מאד עמקו מחשבותיה. לחיותנו כיום הזה בדורות הללו וכו'. ואתם תבינו בני ואחי ורעי כי כל דברי חכמינו זכרונם לברכה הנ"ל קשורים ומתפרים זה בזה היטב. כי הזהירו אותנו לבל יבהלו אותנו רעיונינו היסורים וההרפתקאות העוברים על כל אחד וחסרון הפרנסה וכו'. כי כל היסורים הם בחסד למי שמתפלל עליהם. כי בצר הרחבת לי וכו' כמבאר בדבריו זכרוננו

נפשות בעזרת השם יתברך, והוא מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שם על פסוק אך לא בעי ישלח יד אם כפידו להם שוע, שאפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה אני מצרפו לחשבון גדול וכו', ראה בני והבן וכל השומעים לקולי איד מפרש ומבאר ומרמז במאמר זה כל מה שאנו עוסקין לדבר הרבה בענין ההתחזקות על פי התורה הנוראה על פסוק: אומרה לאלקי בעודי וכו'. וכן מבאר ביותר, שאפלו אין ישראל עושין מצוות אלא כתרנגול, המנקר באשפה הוא מצרפו לחשבון גדול, ואני מתיה את עצמי בזה מאד, כי הטוב שלנו הוא ממש כתרנגול המנקר באשפה שמתוך האשפה הוא מוציא איזה חצי גרעין של שעורים או חטים וכיוצא. וכן חוזר ומחפש כל היום עד שמוצא בכל פעם איזה חלק מפרור לחם המוטל באשפה וכוה מתיה עצמו. והשם יתברך ברחמיו העצומים מבקש מישראל עם קרובו שעל כל פנים יחיו עצמן בזה. כי הוא מצרפן לחשבון גדול פנ"ל. ואל ישגוהו על היסורים וההרפתקאות וכו' העוברים על כל אחד בגוף ונפש. כי כלם ברחמים גדולים ובחסד לטובה הנצחית כמו שאמרו שם מקדם אבל ישראל אני פורע

תכלית, כי עקר הוא התחזקות רק חזק ואמין. כי ה' אתנו. כי הוא יתברך מלא רחמים. והסדי ה' כי לא תמנו וכו'. והשם יתברך יזכנו לשמח בשמחת פורים הבא עלינו למובה. ונזכה שיהיה פורים הכנה לפסח וכו'. וכל זה מרמז בדברינו הנ"ל שדברנו מתחלה מציאת מצרים. ואחר כך מענין תרגול המנגר באשפה שגם זה יקר בעיניו יתברך. והוא כל ענין פורים שהוא מפלת המן ועמלק שעומד בכל דור ודור. בכל עת ובכל יום על כל אחד ואחד להפילו חס ושלום ולהחליש דעתו מאד, כמו שכתוב אשר קרך בדרך, ויזנב בך כל הנחשלים אחריך וכו'. והשם יתברך בעצמו לוחם עמו על ידי צדיקיו האמתיים. בכל דור ובכל זמן ומהפך הכל למובה, כאשר אנו רואים בדור העני הזה שהאיר עינינו בחדושי תורות כאלו עד שגם אנו יכולין למצא ולהבין עצם חסדו יתברך בלי שעור. ועדן חביבותה גפן וכו' וכו'. ואי אפשר להאריך יותר עתה. השם יתברך יזכנו לראות פנים אל פנים בשמחה ונדבר יותר דברי שלום ואמת. את אשר יאיר עינינו וישמח לבנו, נגיל ונשמחה בישועתו: דברי אביכם ומורכם ואוהבכם באמת לנצח: נתן מברסלב.

לברכה. כי כל היסורים הם רק כתרנגול המנגר באשפה. והכל למובה גדולה לנצח, כי נפרע מישראל מעט מעט. כדי שיזכו ישראל לעולם הבא כמבאר שם אחר כך. ואם תרצה לומר האמת הוא בודאי כך. אבל במה אזכה לעולם הבא מאחר שאני יודע בנפשי מאוס מעשי ומעוטי מצוותי ותורותי. על זה אמרו מיד. דבר אחר אפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא כפיד של תרגולין שמנגרין באשפה. אני מצרפו לחשבון גדול, ואם תאמר אף על פי כן גם אלו היסורים וכו' אף על פי שהם בחסד גדול לפי רבוי עוונותי ולא כחכאנינו עשה לנו וכו' אף על פי כן אין לי כח לסבל אותם. כי כחי חלש ודל. על זה אמרו מיד דבר אחר בשכר שמשועין לפני אני אושיע אותם, הינו כאומר הלא יש לך עצה גדולה ובית מנוס נפלא לזעק ולשוע לפניו יתברך ובודאי יושיעך כנ"ל. ויש בזה הרבה לדבר. אך אי אפשר על פני השדה. וזמן תפלת המנחה ממשמש לבוא. ודי בזה פעת להחפצים באמת להתחדש על ידי זה להתחיל לילך בדברינו שדברנו בזה להתחיל בהם מחדש ממש. וכל אחד לפי ערכו יכול להבין מזה התחזקות נפלא עד אין סוף ואין

מכתב תמה

בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת וְכוּ', שְׁזוּהוּ בַחֲנִינֵת כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת וְכוּ' שֶׁתִּקְנֶנּוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל לומר בְּכֹל יוֹם וּבִפְרָט מֵה שְׂאוֹמְרִים בְּכִרְבַּת מוֹדִים וְכוּ': גִּדְּדָה לָךְ וְכוּ' עַל נִסְיָךְ שֶׁבָּכַל יוֹם עָמְנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבָּכַל עֵת עָרַב וּבִקְרָ וְצִהָרִים וְכוּ'. וְכִפִּי מֵה שֶׁהָאָדָם עוֹסֵק בְּזוֹה בַחֲנִיּוֹ הַהוֹדוֹת וְלַהֲלֵל לְשִׁמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, כֵּן יִזְכֶּה לְעוֹלָם הַבָּא לְעַסֵּק בְּזוֹה בְּהוֹדָאָה וְלַהֲלֵל שְׁזוֹה עֵקֶר שְׁעִשְׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא. וּמִכָּל שֶׁכֵּן בִּימֵי חֲנֻכָּה שֶׁנִּקְבְּעוּ רַק עַל זֶה הַהוֹדוֹת וְלַהֲלֵל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת שְׁעִשְׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁגִּזְּהָ לָנוּ אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ זָכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה נוֹרְאוֹת קִדְשֵׁת חֲנֻכָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן ב' בְּלִקּוּטֵי תַנְיָנָא, וּבִפְרָט שֶׁבָּכַל שְׁנַה בּוֹדָאי נַעֲשִׂים כְּמֹה נְסִים וְיִשׁוּעוֹת וּנְפִלְאוֹת. כְּמֹה שְׂיִוְדְעִים מֵהֶם, וְהִרְבָּה נְסִים שֶׁנַּעֲשִׂים בְּאַתְכִּסְיָא, כִּי אִין בַּעַל הַגַּם מְכִיר בְּנַסּוֹ.

(שם תמה)

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֶּה אוֹתֵנוּ לְקַבֵּל יְמֵי הַחֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּשִׂמְחָה וְחִדּוֹה וְיִהְיֶה נִמְשָׁךְ עֲלֵינוּ אוֹר הָאֱמֶת כְּזוֹה שְׂמַאִיר בְּאַרְבְּעָה חֳלְקֵי הַדְּבוּר הַנוֹבְעִים מִמְּקוֹר הַחַיִּים (מִכְּתָבֵי רַבֵּי זִמְן בֶּן רַבִּי יִתְהִי מִכְּתָב מִיּוֹם ה' מִקֵּץ ב' דְּחֻנְכָּה תַרְמ"ג)

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יוֹם ג' ב' דְּחֻנְכָּה תַר"ד בְּרַסְלָב.

בַּעַל הַנְּסִים יַעֲשֶׂה נְסִים וּנְפִלְאוֹת לְהוֹשִׁיעַ בְּכֹל מֵה שֶׁאַתָּה צְרִיךְ לְהוֹשִׁיעַ. אֲהוּבֵי בְּנֵי חֲבִיבֵי הַתִּיק מוֹרְנוּ הֵרֵב יִצְחָק גֵּרוֹ יְאִיר עִם כָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ הַיְקָרִים שְׂיִחְיוּ וּבִפְרָט בְּגַד הַחֲתָן הַמְּפֵלֵא מוֹרְנוּ הֵרֵב דוֹד צְבִי שְׂיִחֶיה. אִין לְחַדֵּשׁ בְּמֹה שֶׁתַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ. אִךְ הוּאִיל וְהוֹמִין ה' מוֹסֵר כְּתָב זֶה לְבֵיתִי גִיסֵי רַבִּי בְּרוּךְ גֵּרוֹ יְאִיר, אֲמַרְתִּי לֹא אֲמַנַע טוֹב תְּשׁוּקַתְךָ לְנַמּוֹת יְדֵי בְּמִכְתָּב, אוֹלֵי יוֹמִין ה' תַּחַת קוֹלָמוֹסֵי מֵהַחֲדוּשִׁים שֶׁהֵם לְמַעֲלָה מֵהַשֶּׁמֶשׁ שֶׁהֵם מִתְּחַדְּשִׁים בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת בְּבַחֲנִינֵת וּבְטוֹבוֹ מִחֲדָשׁ וְכוּ', בַחֲנִינֵת (אִיכָּה ג) "חֲדָשִׁים לְבָקְרִים רַבָּה אֲמוּנַתְךָ", וּבִפְרָט בִּימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה בַחֲנִינֵת שְׁעִשְׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא. וּבְאֱמַת בְּכֹל יוֹם עוֹשֶׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲסִדִים חֲדָשִׁים בְּבַחֲנִינֵת חֲדָשִׁים לְבָקְרִים וְכוּ'. בַחֲנִינֵת חֲסִדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנוּ וְכוּ' וְכַמוֹכֵן לְמַשְׁכִּיל מִפְרוּשׁ רַש"י שֶׁם שֶׁפָּרַשׁ שֶׁם שֶׁחֲסִדִים מִתְּחַדְּשִׁים בְּכֹל בִּקְרָ. וּבּוֹדָאי צְרִיכִין בְּכֹל יוֹם לְהוֹדוֹת עֲלֵיהֶם, שְׁזוֹה עֵקֶר שְׁעִשְׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא שֶׁצְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, כִּי לְכַד נּוֹצְרֵנוּ לְהוֹדוֹת וְלַהֲלֵל לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ

פרפראות לחכמה

ונתמלא החסרון של התמכי אוריתא
בנ"ל:

שם אות ד', הוא יהיה לך לפה
ובו'. הינו זה יהיה לך לפה,
הינו זה יאיר להדיבור שלך מה
שאתה תהיה לו לאלקים ותרגמו
לרב, כי על ידי שהרב מורה דרך ישר
לתלמידיו בתורתו על ידי זה זוכה
לבחינת (וימיה ב"ו) אם תוציא יקר
מוזלל כפי תהיה וכו'.

שם, ה' זה בחינת שדוכים וכו'.
הגם כי מסתמא רוצה לומר גם
כפשוטו, כי על ידי שדוכים הגונים
נשלם הדבור וכו', מפל מקום אי לאו
דמסתפינא הוי אמינא, כי תורה
ותפלה הם בעצמן בחינת תורה
הלכה הנ"ל, כי שלמות התפלה הוא
בחינת תורה הודאה, כמו שאמרו
רז"ל כל התפלות בטלות לעתיד לבוא
והודאה אינה בטלה, כל הקרבנות
בטלות לעתיד לבוא וקרפן תורה אינו
בטל, שנאמר (תהלים נ"ו) אשלם תודות
לך, שני תודות כנגד תפלה וכנגד
הקרפן וכו'. וכן לענין התורה העקר
הוא למוד ההלכה למעשה, כי (אבות
א) לא המדרש עקר אלא המעשה, וכן
אמרו רז"ל בכמה מקומות שעקר
תכלית הלמוד של פשטי תורה הוא

מאמר זה נאמר בשבת חכמה
תקס"ט ויבאר עוד לקמן:

שם במאמר הנ"ל אות ג', ומזה בא
הולדה בנקל וכו'. אמר
המחבר: בזה יוכן סוד מאמר רז"ל
בסנהדרין צא: המונע הלכה מפי
תלמיד אפלו עברים שבמעיי אמן
מקללן אותו וכו', כי על ידי למוד
ההלכות שהם בחינת תורה מזה באה
הולדה בנקל, ועל כן כשמונע זאת אז
העברים מקללן אותו כי יהיה לדתם
בקשי חס ושלום על ידי זה, בפרט
כפי המבאר בסוף המאמר שהקשוי
ליד הוא על ידי שיש קלפה שאומרת
גם לי גם לך לא יהיה וכו'. והמונע
הלכה מפי תלמיד הוא גם כן חס
ושלום בבחינה זו, כי גם לו היה מגיע
טוב אם היה לומד לתלמידיו כמו
שאמרו רז"ל שם. ואם למדו זוכה
לכרכות כיוסף וכו', הינו על ידי
השפעת חסד שקבא על ידי למוד
ההלכות כמבאר בפנים. וכן אמרו שם
שזוכה ללמד גם בעולם הבא, הינו
בחינת שעשוע עולם הבא המוכא
בפנים:

שם, כי החלכות הם תקוין וקיום
הרגלן וכו'. רוצה לומר כי על
ידי ההלכות שהם בחינת חסד חזיר

יִרְשׁוּן וכו'. נִרְאֶה לְעֵינֵי דַעְתִּי דְרוּצָה לומר, כִּי בִזְה מִבְּאֵר עֵינֵי מֵאֵמֶר ר"ל (חֲנֻכָּה ה'): עַל הַאִי בַר כִּי רַב דְּחַד יוֹמָא שְׂוִים אֶחָד בְּשָׁנָה חֲשׁוּב שְׁנָה, כִּי מֵאֵחָר שְׁלֹמוֹד הִלְכוּת הוּא בְּחִינַת שִׁיעֻשָׁע עוֹלָם הֵבֵא, וְעוֹלָם הֵבֵא הוּא בְּחִינַת יוֹם שְׁכָלוֹ אַרְבֵּי, עַל כֵּן יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה חֲשׁוּב שְׁנָה, גַּם לְפִי מָה שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעִיל שִׁיעֻשָׁע עוֹלָם הֵבֵא הוּא בְּחִינַת (שְׁעֵיָה ל) וְהִיָּה אוֹר הִלְבְּנָה בְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעֲת הַיּוֹמִים, וּפִירְשׁוּי שְׁבַעֲה פְעָמִים שְׁבַעֲה הֵינוּ מ"ט פְּעָמִים שְׁבַעֲה וכו', וְיִדְוֵע דְּבַרִּי הַמְּפָרְשִׁים ז"ל עַל עֵינֵי (תַּהֲלִים ז) שֶׁמִּחֲנֹנו כִּימֹת עֵינֵינוּ, הֵינוּ עַל פִּי הַנ"ל כִּי לְעֵתִיד יִהְיֶה יוֹם אֶחָד אַרְבֵּי כְּמוֹ שְׁנָה שְׁלָמָה, וְעַל כֵּן עַל יְדֵי לְמוֹד הִלְכוּת שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁיעֻשָׁע עוֹלָם הֵבֵא עַל כֵּן יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה חֲשׁוּב שְׁנָה כְּנ"ל. וְעַיֵן נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עַל פִּי הַמֵּאֵמֶר זֶה בְּלִקּוּמֵי הִלְכוּת, הִלְכוּת כְּלָאֵי בְּהִמָּה הִלְכָה ד, וְשֵׁם מִבְּאֵר בְּזֶה כָּל הַכְּנֻגוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה, וְעַיֵן גַּם בְּן בְּהִלְכוּת פְּרִיקָה וּמְעִינָה הִלְכָה ד:

עַיֵן בְּסֵפֶר חַיִּי מוֹהֲר"ן (שִׁחּוֹת הַשְּׂכֻחוֹת לַתּוֹרָה ב) שֶׁכָּתַב הַר"ר גִּתָּן ז"ל שֶׁלְפִי דַעְתּוֹ הַמְּשִׁיךְ רַבְּנוּ ז"ל בְּזֶה הַמֵּאֵמֶר בְּחִינַת תְּקוּן הַקְּרָבָן תּוֹדָה שְׁהִיָּה צְרִיךְ לְהִבְיֵא עַל שְׁחֹזר מְלָבּוּב לְבִיתוֹ קִדְּם רֵאשׁ הַשְּׁנָה תַקְּס"ט

לְדַע הִהְלָכָה לְמַעֲשֶׂה. נִמְצָא שְׁתוּדָה הִלְכָה הֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה וְתוֹרָה, בְּחִינַת אֵל אֱלֹקִים, וְהַחֲבוּר שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה בִּיחַד זֶה בְּחִינַת יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ כִּידוּע, וְזֶה בְּחִינַת שְׂדוּכִים בְּשִׁרְשָׁם כִּידוּע, וְזֶה בְּחִינַת ה', שֵׁשֶׁם זֶה בְּעֶצְמוֹ קְרִיאָתוֹ וְכַתִּיבְתוּ בִּיחַד מוֹרָה עַל יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ וְכַנ"ל, וְהוּא בְּחִינַת שְׁלֹמוֹת הַדְּבוּר שֶׁהוּא עַל יְדֵי אֲמָת, הֵינוּ שִׁיְהִיָּה פִּי וְלִבּוֹ שְׂוִים, שְׁזֶה גַּם כֵּן בְּחִינַת יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ, יְחִוּד שְׁנֵי הַשְּׁמֹת הַנ"ל כְּמִבְּאֵר בְּזֶהֱר הַקְּדוּשׁ:

שֵׁם אוֹת ו', כִּי ר' אֵילֵיעֹזֵר הִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם וכו'. רוּצָה לומר כְּמוֹ שֶׁאֵמֶרנוּ שֵׁם שְׂוִיאָ בַת קוֹל מָה לְכֶם אֵצֶל ר' אֵילֵיעֹזֵר שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם:

שֵׁם, וְזֶה בְּחִינַת עֲבָדוֹ אֵת ה' בְּשִׁמְחָה וכו'. עַיֵן בְּפָרִי עֵין חַיִּים בְּכּוֹנֵת מִזְמוֹר לְתוֹדָה, מִבְּאֵר שֵׁם עֵינֵי מֵאֵמֶר ר"ל (מִדְּרָשׁ רַבָּה צו ט) כָּל הַקְּרָבָנוֹת בְּמַלִּים חוּץ מִקְרָבָן תּוֹדָה, וְעַיֵן הַרְיֵעוּ לַה' כָּל הָאָרֶץ רֵאשִׁי תְּבוֹת הִלְכָה, וְעַיֵן עֲבָדוֹ אֵת ה' בְּשִׁמְחָה, עֲבָד הוּא בְּחִינַת מַט"מ וכו' עַיֵן שֵׁם:

שֵׁם שְׁנַתִּים יָמִים, בְּחִינַת הַיּוֹמִים שְׁנַחֲשָׁבִים לְשָׁנִים עַל יְדֵי לְמוֹד הִלְכוּת בְּחִינַת (שְׁעֵיָה נ"ח) יוֹם יוֹם

פרפראות לחכמה על הש"ס

קנז

הנ"ל, פי זה היתה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל ישראל כי אם היה נשאר שם בלמברג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס ושלום ולא היינו שומעים כל הנוראות שגלה אחר כך בתורותיו ושיחותיו הקדושים, ובפרט המעשיות שעקר המעשיות הגדולות גלה אחר כך, בפרט המעשה של הו' בעטלערס ובודאי ראוי להביא קרבן תודה על ישועה כזאת. גם כמה פעמים נשמע מפיו הקדוש בעצמו גם בן שנתן שבת והודיה גדולה להשם ותברך על שחור משם, גם מבאר שם שמה שנאמר במאמר זה בסוף המאמר מענין בר בי רב דחד יומא, זה נתגלגל על ידי איש אחד מבני הנעורים שנסע אליו ז"ל על שבת חנכה מבראהילוב ונתעכב בנעמריב ולא בא על אותו שבת ואחר שבת בא לכאן ורבנו ז"ל בעת שאמר התורה הנ"ל בשבת חנכה לא סים לפרש שם עוד:

המקרא ויהי מקץ על פי המאמר הנ"ל, עד שבא האיש הנ"ל אחר שבת, ואז התחיל לפרש המקרא הנ"ל על פי מה שאמרו רז"ל מענין בר בי רב דחד יומא, והנה מענינא כי זה האיש הנ"ל היה אז ממש בר בי רב דחד יומא, כי בשבת לא היה אצלו רק אחר כך בחול יום אחד לבד וכו'. גם מה שכתב שם על הד' דברים שהראה ר' אליעזר חרוב יוכיח וכו', לא גלה בשעת אמירת התורה רק בדרך כלל אבל לא בארם בפרט כמו שמפרש עתה, עד שבא אחיו ר' יחיאל ז"ל עם עוד אנשים שנסעו גם כן על אותו שבת ונתעכבו גם כן, ואחר כך כשבאו אז דיקא גלה ענין הנ"ל, ובאר הד' דברים הנ"ל על פי המאמר הנ"ל בפרוש הנ"ל, והכלל כי כל דבור ודבור יצא מפיו הקדוש בפלס ובמשקל גדול, והכל כפי הנפשות שנמצאו אז לפניו וכו' ענין

פרפראות לחכמה על הש"ס

כל הנהנה מפעודת חתן ואינו משמחו וכו', ואם משמחו מה שברו, אמר רבי יהושע בן לוי זוכה לתורה וכו', רבי אבהו אמר

באלו הקריב תודה וכו' (ברכות ו:), כי על ידי תודה הודאה מאיר האמת ומשלים הדבור על ידי ג' שמות, ואחד מהם הוא בחינת

שדוכין וכו', ועל ידי שלמות הדבור
נמשך שמחה וכו', כמבאר במאמר
ימי חנה לקוטי תנינא סימן ב'.
ועל פן עקר שמחת חתנה הוא על

ידי הדבור כמאמר רבותינו ז"ל
אגרא דבי הלולא מלי (ברכות ו),
והשמחה הוא על ידי בחינת תודה
כנ"ל.

וכל זה כי כשהם שנים הם ערין
בבחינת פעולות משתנות לבר, כי
משנים בדעותיהם כמו שאמרו
חכמינו ז"ל ואין ערין מכריע ביניהם,
ועל פן צריכין לברך כל אחד לבר.
אבל כשהם שלשה שאז יש מכריע
ביניהם, ואז הם בבחינת יחיד ורבים,
כי אין רבים פחות משנים, אז עקר
המצוה שזמנו ואחד מברך, שזה
בחינת תודה הודאה בחינת הלכות.
והשנים יענו אחריו אמן, שזה בחינת
שהפעולות משתנות בכללן באחד
הפשוט, ונתגלה אחדותו הפשוט
מתוך פעולות משתנות דיקא, שזה
הדבר יקר מאד אצלו יתברך כנ"ל.
וזה בחינת גרוממה שמו יחדיו דיקא.
ועל פן למדו רבותינו ז"ל מזה גם פן
שהעונה אמן לא יגביה קולו יותר מן
המברך, בכדי שלא יפריד קצת בחינת
האחדות. ומחמת שכל זה נמשך על
ידי בחינת תודה הודאה בחינת
הלכות כנ"ל, על פן אמרו רבותינו ז"ל
שאין מזמנין על עם הארץ. ועין שם
מבאר שאפלו קרא ושנה ולא שמש

אמר רבי אמי שנים ושבת
מצטרפין, אמר לה רב
נחמן ושבת נכרא הוא, אלא אמר
רבי אמי שני תלמידי חכמים
המחדרין זה את זה בהלכה
מצטרפין. מחוי רב חסדא פגון אנא
ורב ששת, מחוי רב ששת פגון אנא
ורב חסדא (שם דף מו:).

עין בלקוטי תנינא במאמר ימי חנה
סימן ב', שתודה הודאה הוא
בחינת הלכה, ועל ידי זה נתגלה אור
האמת, ומאיר בהדבור שהוא עקר
גדר האדם, ועל ידי זה ממשכין
קדשת שבת לתוך ששת ימי החל
ונתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך
פעולות משתנות, שזה הדבר יקר מאד
בעיניו יתברך. ועל פן יחיד ורבים
הלכה רבים וכו' (ברכות ט) עין שם.
ובזה אפשר לבאר כל הענין, כי מה
שמומנין בשלשה דיקא ואחד מברך
ושנים עונין אחריו אמן, זה נלמד
מפסוק (תהלים לד, ד) גדלו לה' אתי
וגרוממה שמו יחדיו, וכן מפסוק (דברים
לב, א) כי שם ה' אקרא הבו גדל וכו',

פרפראות לחכמה על הש"ס

קנט

צריכין דיקא בני אדם שהם פעולות משתנות שיכללו באחדות פשוט, ולא על ידי שבת שהוא בחינת התגלות עצם האחדות פשוט.

אלא אמר רבי אמי, שני תלמידי חכמים המחדרין זה את זה בהלכה, שעל ידי זה ממשוכין השמחה והקדושה של שבת גם לימי החל, שהם בחינת פעולות משתנות על כן מצטרפין לזמון כנ"ל.

ואף על פי כן מסיק בגמרא שם, ולית הלכתא וכו', כי צריכין דיקא שלשה ממש בכדי שיהיה בבחינת יחיד ורבים כנ"ל. ועין במאמר מרכבות פרעה סימן ל"ח, מבאר גם כן שעל ידי חדוד המחין בתורה, נתגלה קרון עור הפנים בחינת יראה ובושה בחינת תפלין. ומוכן שם גם כן שזה בחינת קדשת שבת. ולענין מאמר ימי חנכה הנ"ל צריכין גם כן לכאר בו עדון, ואידך שכל ענין המאמר שיה גם כן בענין המשכת חדושי תורה והלכות אמתיות, ודייקא על ידי שמפליין עצמן בהלכה ובונים וסותרים ומקשים ומתרצים, שכל זה בחינת פעולות משתנות. וגם זה בחינת (סוטה יא:) בשעה שהאשה פורעת ללד וכותיה מצטננות על ידי שעולין

תלמידי חכמים, הינו שלא למד גמרא כמו שפרש רש"י, כי אז לא זכה עדון לדע ההלכה באמת שזה העקר, שעל ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור כנ"ל. וזה שאמר רבי אמי: שנים ושבת מצטרפין, וסבר רב נחמן דרצה לומר כי בשבת גם שני אנשים מישראל, אף על פי שהם אנשים פשוטים גם כן מזמנין, כי מצרפין להם הארת שבת שהוא בעצמו בחינת התגלות יחודו ואחדותו הפשוטית תברך.

ועל כן אמר לה רב נחמן, ושבת גברא הוא, הינו על דרך שאמר רבי יהושע לא בשמים הוא וכו' (דברים ל: יב) אין משגיחין בבת קול, שהרי כבר כתבת בתורה (שמות כג: ב) אחרי רבים להטות (בבא מציעא נט:). כי עכשו עקר הכרעת ההלכה ועקר שלמות התגלות אחדותו יתברך, הוא דייקא על ידי שרבים מבני אדם דיקא, שהם בחינת פעולות משתנות ביותר, וכשהם מכרעין לדעה אחת אזי הלכה פמותם, בבחינת יחיד ורבים הלכה כרבים. ועל ידי זה דיקא נתגלה אחדותו הפשוט גם למעלה ביותר כמבאר בפנים.

ועל כן תמה רב נחמן ואמר, ושבת גברא הוא, כי לענין ברפת זמון

אל מקום אחר, שזה בחינת אחרות הפשוט מתוך פעולת משתנות, שהם בחינת ששת ימי המעשה בחינת ששה סדרי משנה שהם שרש כל הבריות וההלכות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וההלכות ברורות הנ"ל שמתבררות על ידי הפלפול שהוא בחינת שמוש תלמידי חכמים, הם בחינת חסדים, בחינת חסדי דוד שהלכה כמותו כמבאר בפנים. ואולי שלזה רמזו רבותינו ז"ל ענין זה דיקא במאמר רב חסדא ורב ששת ועת לקצר:

הדמים אל הלב בשעת צרה, שזה בחינת הקשיות והסתירות שנדמה לו לכאורה בההלכה, שהיא בחינת הליכות עולם בחינת הרגליו, שזה בחינת ירכותיה מצטננות. ועל ידי זה דיקא שהוא מעמיק בההלכה כל כך ומפלפל בה, על ידי זה זוכה לגלות אור האמת שבהלכה, שזה בחינת הלדת התורה, ומישיב כל הסתירות של המתנייתא שסותרין זה את זה, שזה לכאורה כמו בחינת פעולת משתנות, ומראה ומבאר לעין כל איד שכלם מרועה אחר נתנו והכל הולך

יכולה לילך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל משנפתח הקבר אין פנאי להלך. ואחר כך חוזרין הדמים אל הרגליו וכל זה זוכין על ידי למוד הלכות, וזה אל תקרי הליכות הינו תקון הרגליו, אלא הלכות הינו פשלומדיון הלכות, אז אחר כך יכולין לקרות הליכות כי נתתקנין הרגליו על ידי הלכות, וזה מבטח לו שהוא בן עולם הבא, כי כל ענין דם גדות וצער הלדה הוא על ידי חטא עין הדעת כמו שכתוב (בראשית ג, טו) הרבה ארבה עצבונך וכו', ודרשו רבותינו ז"ל על דם גדות וצער הלדה, שזה בחינת זהמת הנחש קלקול הדמים.

עין במאמר ימי חנפה סימן ב' בלקוטי הננינא שם מוכא המאמר תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר (חבקוק ג, ו) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות (סוף נדה).

ועל כן סים מסכת נדה בזה המאמר, כי מסכת נדה מדבר מענין הדמים וילדות, הינו כי בשעת הצרה הדמים שומפין על הלב וכו' ואחר כך נעשה תהלכות הדמים שהוא בחינת תודה הלכות, וכן בשעה שאשה בורעת לילד ירכותיה מצטננין ואינה

פרפראות לחכמה על הש"ס

קסא

שהפעלות משתנות נכללין באחדות הפשוט, ועל כן תכף בתחלת הש"ס חולק רבי אליעזר דיקא ואמר עד סוף האשמורה הראשונה, כי רבי אליעזר זכה לשלמות לשון הקדוש ויצתה בת קול שהלכה כמותו בכל מקום, ואף על פי כן יחיד ורבים הלכה כרבים מחמת שהפעלות משתנות נכללין באחדות הפשוט, ועל כן בקריאת שמע שהוא גם כן בחינת התגלות אחדות הפשוט וכו' על כן שם חלק רבי אליעזר והלכה כחכמים מחמת שהם רבים כנ"ל, וזה אלו ואלו דברי אלהים חיים ראשי תבות אחד כמובא, הינו שנכללין הפעלות משתנות באחדות הפשוט כנ"ל.

וזה אל יעמד אדם להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה, כי עמידה הוא בחינת תקון הרגלין, וזה אי אפשר כי אם על ידי הלכה פסוקה שעל ידי זה נתתקנין הרגלין כנ"ל, וזה להתפלל דיקא, כי תפלה הוא בחינת תורה, בבחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל לעולם יסדר אדם שבתו של מקום ואחר כך יתפלל, שזה שלושה ברכות ראשונות שבתפלה.

וזה כי הא דאמר רבי זירא בנות ישראל החמירו על עצמן כו', כי תקון ההלכה הוא ברור ונכון הדמים

והנחש אמר (ה) מעין הזה אכל וברא את העולם, שזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל משקלקלו המינים ואמרו אין עולם אלא אחד, ועל כן נקצצו רגליו כמו שכתוב (בראשית ג, יד) על גחונך תלך, שזה בחינות כפירות כמו שכתוב (תהלים עג, ב) ואני כמעט נטווי רגלי, על שהשיאו לבו למינות, ועל כן על ידי למוד ההלכות שעל ידי זה נתתקנין הדמים ונתבררין ונתתקנין הרגלין על כן מבטח שהוא כן עולם הבא.

ובזה מקשר סים הש"ס עם ההתחלה מאימתי וכו', כי מבאר במאמר הנ"ל שעל ידי למוד הלכות וכו' על ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות ועל כן יחיד ורבים הלכה כרבים, ועל כן מתחיל מאימתי קורין את שמע וכו', שזה בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כמו שאמרו רבותינו ז"ל תמליכיהו בשמים ובארץ ובד' רוחות שהם פעולות משתנות כמובן.

וזה בעצמו בחינת הלכות פסוקות, כי בתפלה יש מחלקת שהם בחינת פעולות משתנות שזה אוסר וזה מתיר כו' ואחר כך מבררין ההלכה ומסיימים לדעת אחת, נמצא

בשתי תודות מהלכות. וזה שפימו
במשנה אמר רבי יהושע בן לוי עתיד
הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק
וצדיק ש"י עולמות, כי יש תר"ג
מצות דאורייתא וז' דרבנן ס"ה תר"כ,
וכשלומד שתי הלכות נעשה עולם א'
בחינת הליכות עולם לו, על בן
כשלומד תר"כ הלכות נעשה ש"י
עולמות, ועל בן צריבין ללמד שתי
הלכות בכל יום דיקא, כי יש שס"ה
ימים בשנה, צא מהם ג"כ שבתות
ויום כפור שהוא גם כן נקרא שבת
שהם בעצמם בחינת אחדות פשוט,
על בן אין החיוב בהם כל כך ללמד
הלכות, נשארו ש"ב ימים וכשלומד
ב' הלכות של ב' מצות בכל יום
נגמרינן הש"י עולמות בשנה, ואחר כך
בשנה האחרת חוזר ועוסק בבנין
הש"י עולמות.

על ידי שגזרינן מדם נדות, וזה וכי
הא דרבי ינאי מערים אדם על
תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי
שתהא פטורה מן המעשר, כי ברור
החטה מן התבן ומוץ הוא בחינת
ברור ההלכה מן הקשיות שהוא
מלשון קש ותבן וצריבין לברר החטה
תחלה מן הקש והמוץ, ואז דיקא
נתחייבת בתרומה ומעשר שזה
שנכללת בבחינת אחדות פשוט,
ודיקא כשמכניסין אותה לחצר, כי
רשות הרבים הוא בחינת פעולות
משתנות, ורשות היחיד הוא מלשון
אחדות, ועל בן אז דיקא נתחייבת
במעשר הינו שיכולה להכלל באחדות
פשוט, אבל כשמכניס אותה עם
המוץ לחצר אינה יכולה להכלל
באחדות פשוט ועל בן פטורה
ממעשר.

וזה שפיס אמר רבי שמעון בן
חלפתא לא מצא הקדוש ברוך
הוא פלי מחויק ברכה אלא השלום,
כי מחלקת הוא בחינת פעולות
משתנות כמובן, וכשנעשה שלום
ביניהם והו בחינת שהפעולות
משתנות נכללין באחדות הפשוט
שזה בעצמו בחינת ההלכות וכן"ל:

וזה בחינת סמיכות גאלה לתפלה, כי
על ידי שנגאלין מצרה נתתקנין
הרגליו, שהם בחינת תודה בחינת
תפלה.

ועל בן צריבין ללמד שתי הלכות בכל
יום כדי לתקן שני הרגליו, שזה
בחינת מה שקדשו חומת ירושלים

יִרְךָ יַעֲקֹב וְגו', אֵלֶּא עֲשׂוּ שֶׁהוּא עוֹבֵד לְאֱלֹהוֹת הַרְבֵּה כְּתִיב בֵּה נַפְשׁוֹת הַרְבֵּה, אֲכַל יַעֲקֹב שֶׁהוּא עוֹבֵד לְאֱלֹהֵי אֶחָד, כְּתִיב בּוֹ נַפְשׁ אַחַת וַיְהִי כָּל נַפְשׁ וְגו' (ויקרא רבה פרשה ד פסקה ו).

לְעֵינֵינוּ הַשְּׂאֵלָה כְּתִיב (שמות כג, ב) אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת וְהִלֵּא אֲמוֹת הָעוֹלָם עִבּוֹ"ם מְרִבִּים וְהַשִּׁיב עֲשׂוּ שֵׁשׁ נַפְשׁוֹת הִיָּה לוֹ וְכַתִּיב נַפְשׁוֹת (הַרְבֵּה) עַל שֶׁהָיוּ עוֹבְדֵינִי לְאֱלֹהוֹת הַרְבֵּה, יַעֲקֹב הָיוּ לוֹ שִׁבְעִים נַפְשׁ וְכַתִּיב בּוֹ נַפְשׁ עַל שֶׁעוֹבְדֵינִי לְאֶלֶּוֹק אֶחָד, מוֹכֵן עַל פִּי הַמְּבַאֵר בְּמֵאמְרוֹ יְמֵי חֲנֻכָּה לְקוֹטְפֵי תַּנְיִנָּא סִימָן ב', שֶׁעֲקָר עֵינֵינוּ הִלְכָה כְּרַבִּים מִחֻמַּת שְׂרָבִים מִסְפִּימִים לְדַעַת אַחַת, שְׁוֵה בְּחִינַת הַתְּגִלּוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, נִמְצָא נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹבְדֵינִי לְאֶלֶּק אֶחָד הֵם הַרְבִּים נֶגֶד הָעִבּוֹ"ם שֶׁעוֹבְדֵינִי לְאֱלֹהוֹת הַרְבֵּה, וְכֹל אִמָּה פּוֹנֵה לְאֱלֹהֵי אַחֵר, וְגַם בְּכָל אִמָּה בְּעֶצְמָהּ יֵשׁ בֵּה שְׁנׁוּיִים הַרְבֵּה בְּעוֹבְדוֹתֵם בֵּין פֶּת לְפֶת פִּידוּעַ:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָשָׂא, גַּי אֶחָד שְׂאֵל אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קַרְחָה, כְּתִיב בְּתוֹרַתְכֶם (שמות כג, ב) אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת, אָנוּ מְרִבִּים מִכֶּם, מִפְּנֵי מָה אֵין אַתֶּם מִשׁוּיִן עִמָּנוּ בְּעוֹבְדָה זָרָה. אָמַר לוֹ, יֵשׁ לָךְ בְּנִים. אָמַר לוֹ, הַזְכַּרְתֵּנִי צְרַתִּי. אָמַר לוֹ, לְמָה. אָמַר לוֹ, הַרְבֵּה בְּנִים יֵשׁ לִי, בְּשַׁעֲהָ שֶׁהֵן יוֹשְׁבֵין עַל שְׁלַחְנִי זֶה מִבְּרַךְ לְאֱלֹהֵי פְלוֹנִי וְזֶה מִבְּרַךְ לְאֱלֹהֵי פְלוֹנִי וְאֵינִם עוֹמְדִים מִשֵּׁם עַד שֶׁמִּפְצָעִין אֶת מוֹחַן אֱלֹוֹ אֶת אֱלֹוֹ. אָמַר לוֹ, וּמִשׁוּהָ אַתָּה עִמָּהֶן. אָמַר לוֹ, לֹא. אָמַר לוֹ, עַד שְׂאֵתָה מִשׁוּהָ אוֹתְנִי, לָךְ הַשְּׁוֵה אֶת בְּנִיךָ. נִדְחַף וְהִלָּךְ לוֹ, בֵּינָן שֶׁיִּצְאָ אֲמָרוֹ לוֹ תִּלְמִידֵי, רַבִּי לְזֶה דְּחִיתָ בְּקִנְיָה רְצוּיִן לָנוּ מָה אַתָּה מְשִׁיב. אָמַר לָהֶם, בְּעֲשׂוֹ כְּתִיב בֵּה שֵׁשׁ נַפְשׁוֹת, וְכַתִּיב בּוֹ נַפְשׁוֹת הַרְבֵּה, דְּכַתִּיב (בראשית לו, ו) וַיִּקַּח עֲשׂוֹ אֶת נָשָׁיו וְאֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנֹתָיו וְאֶת כָּל נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ. וּבִיעֲקֹב שִׁבְעִים נַפְשׁ, וְכַתִּיב בֵּה נַפְשׁ א', דְּכַתִּיב (שמות א, ה) וַיְהִי כָּל נַפְשׁ יִצְאִי

יקרא דשבתא

וַתִּבְרַךְ וְלַדַּעַת וְלַהֲפִיר אוֹתוֹ וַתִּבְרַךְ, וְזֶה בְּחִינַת לְדַעַת כִּי אֵינִי ה' אֲלֵכִיכֶם הַנִּמְאָר בְּשַׁבָּת, וְזֶה בְּחִינַת מְזִמּוֹר

שַׁבָּת הוּא מַעֲיִן עוֹלָם הֵבֵא כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ רַז"ל, וְעֲקָר שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא הוּא לְהוֹדוֹת וְלַהֲלֵל לְשִׁמּוֹ

שיר ליום השבת טוב להודות לה'. וזה בחינת וְהָיָה אִם שָׁמַע וכו' ולקדש את יום השבת וְכֹאן בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר וכו' ומבאי תורה בית ה' (וימיה י) תורה דיקא בנ"ל. גם אמרו רז"ל הכל מודים כי בשבת נתנה תורה, שזה בחינת הלכות שהם בחינת שעשועי עולם הבא כמבאר בפנים, ועל כן אמרו רז"ל לא נתנו שבתות אלא לתלמוד תורה. וזה גם כן בחינת הד' צריכין להודות שאומרין בכניסת שבת, פי כשיוצאין מימי החל לקבל קצת קדשת שבת ולקבל איזה הארה מבחינת התנוצצות הדעת של שבת קודש, צריכין על זה להודות ולהלל לשמו ותברך שזה בחינת הקרבן תודה שהיו מביאין כשיוצאין מאיזה צרה.

וכל עציבו, בבחינת כיום הניח ה' לך מעצבך ומרגנך וכו' כמבאר בזהר הקדוש, ואז חזרין הדמים לילך פסדר בתוך שבילי הגוף, וזה בחינת תקון הרגלין כמבאר בפנים, וזה בחינת אם תשיב משבת רגלך. וגם כי הוצאה שעל ענג שבת מרבה ובתחלה נראה כאלו ממונו נתחפר חס ושלום על ידי זה, שזה בחינת ירכותיה מצטננות, אבל באמת אדרבא כל המוסרף מוסיפין לו, ועשירים שבשאר ארצות על ידי שמכבדים את השבת כמו שאמרו רז"ל, וזה בחינת תקון הרגלין כמבאר בפנים. ועל ידי זה בא הולדה בנקל שזה בחינת לתודה אותיות תולדה וכו' כמבאר בפנים, וזה בחינת מה שאמרו רז"ל (שבת קכח) מילדין את האשה בשבת.

ואז בשבת נמשך בחינת הלכה הינו תהלוכות הדמים לילך פסדר בתוך שבילי הגוף, כי בחל אז גובר העצבות והמרירות של מרדת הפרנסה וכיצא, ועקר המרירות מרגיש הלב בבחינת לב יודע מרת נפשו, שזה בחינת כיון ששבת וי אברה נפש, ואז הדמים עולין ושזופים על הלב כמבאר בפנים. וכשמגיע קדשת שבת אז נמשך בחינת מנוחה ושמחה ושלום ושלחה והשקט ובטח, ואז נשכח כל מריו

ועל ידי בחינת תורה הלכה של שבת על ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור, כי בחול יש אחיזה להסתרא אחרא שהוא בחינת שקר וכו', ובשבת מאיר אור האמת, שזה בחינת אם תשיב משבת ראשי תבות אמת כמובא בכתיבים. ועל ידי זה נשלם הדבור, וזה בחינת ודבר דבר הנאמר בשבת. כי בשבת נשלם הדבור של צדקה שזה בחינת ורחח לכם יראי שמי (אלו שומרי שבת) שמש צדקה, שזה בחינת שלמות הצדקה

הקדוש ברוך הוא ליעקב אל. גם עקר שלמות למוד התורה הוא על ידי קדשת שבת, ואז נקהלין אל הרב והוא מורה דרך ישר לתלמידיו, שזה בחינת ויקהל משה ודרשו רז"ל שמצוה להקהיל קהלות בכל שבת ולדרש בדברי תורה וכו', וזה בחינת השם אלקים כמבאר בפנים. ואז גם בן עקר שלמות הזווגים דקדשה בחינת בנסת ישראל יהיה בן זוגה, גם עקר זמן הזווג דקדשה הוא בשבת כמו שאמרו רז"ל, כי גם זוגא דממרוניתא כמבאר בזהר יתרו.

ושלמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש, ולשון הקדש מקשר לשבת, ועל בן על ידי שלמות הדבור שהוא בחינת לשון הקדש על ידי זה ממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל, כי ימי החל הן בחינת עצבות ואפלו המצוות שעושין בימי החל הן בבחינת עצבות וכו' אבל שבת הוא בחינת בן ואז נוחא לעלאין ותתאין ונתעורר שמחה. ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החל מן העצבות ונמשך עליהם מנוחה ושמחה. וכשזוכין לבחינת לשון הקדש שהוא מקשר לשבת אזי ממשיכין על ידו את הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל.

על ידי קדשת שבת וכמבאר במקום אחר, ועל בן אמרו רז"ל פוסקין על הצדקה בשבת, וקפה של צדקה מתחלקת בכל ערב שבת. גם אז נשלם הדבור של תשובה שזה בחינת קחו עמכם דברים ושובו אל ה' הינו בחינת ודוי דברים, כי שבת הוא בחינת תשובה ונאמר בו טוב להודות לה' ודרשו רז"ל על ודוי דברים של תשובה. גם שבת הוא בחינת עשירות, בחינת ברכת ה' היא תעשיר, זה שבת, ואז נשלם בחינת הדבור של עשירות. גם שבת הוא בחינת מלכות מלכות בחינת שבת מלכתא, ואז נשלם בחינת הדבור של מלכות בחינת מלכות פה, כי שבת בעצמו הוא בחינת הדבור דקדשה כנ"ל כמה פעמים בשם זהר בראשית דף לב.

ואז בשבת מאיר הדבור על ידי הג' שמות וכו' שהם בחינת תורה ותפלה ותורה וזווגים וכו', כי עקר שלמות התפלה הוא על ידי קדשת שבת כנ"ל כמה פעמים. ועל ידי שבת הוא גזור והקדוש ברוך הוא מקים כמו שאמרו רז"ל שזה בחינת השם אל כמבאר בפנים. וזה בחינת ויחן את פני העיר ודרשו רז"ל ששמר את השבת, ותכף אחר זה ויקרא לו אל אלקי ישראל, ודרשו רז"ל שקרא

אחדות הפשוט למטה גם למעלה נתגלה אחדות הפשוט יתברך בבחינת אתה אחד ושמו אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ שעל ידי אחדות שנתגלה בישראל למטה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך למעלה וכו' כמבאר כל זה בפנים וזה בחינת ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, שזה בחינת האחדות שבבישראל, ואז נצטוו על שבת שהוא בחינת התגלות אחדותו הפשוט יתברך בנ"ל.

ועל ידי זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך כי שבת מורה על אמונת היחוד שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שברא כלם בששת ימי החל ושבת בשבת, והתגלות אחדות הפשוט זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך כמו שמצינו יחיד ורבים הלכה כרבים וכו'. כי רצונו יתברך בבחינת אחדות הפשוט (הינו שיהיה שלום ואחדות בין ישראל) כי כשנתגלה בחינת

בחינת עצבות מרה שורה בחינת סמרא דמותא. וזה בחינת "כי חלצת נפשי ממוות את עיני מן דמעה" (בחינת עצבות וקרה שורה שמשם נמשכין הדמעות כמבאר לקמן בפנים בסיומן לו) "את רגלי מדחי אתהלקך לפני ה' בארצות החיים", בחינת שמחה שהוא עקר החיות כמו שכתוב (בראשית מה): "ותחי רוח יעקב", וכתוב (תהלים טו): "תודיעני ארח חיים שבע שמחות" וכו'. (ח"א סימן כד)

מבאר בלקוטי התינא סימן ב' במאמר ימי חנכה, שבימי החל יש אחיזה להעצבות בהמצות אכל בשבת נמשך מנוחה ושמחה ואז עולין כל המצות שעושין גם בימי החל וכו'. וזה בחינת מה שמבאר בכתבי הארז"ל על ענין "אם תשיב משבת רגלך" שאז עולין הרגלין מבחינת רגליה יורדות מות", הינו שעולין מבחינת אחיות הקלפות שהם

זמרת הארץ

בן שם, ועל בן ארץ ישראל היא באמת בחינת עולם הבא כי זה עקר שעשוע עולם הבא. וגם שם עקר ברור ההלכות כמו שכתוב וקמת

עקר מקום ההודאה והלל להשם יתברך הוא בארץ ישראל, בפרט בירושלים כמפרש במקראות רבים, וכן עקר שלמות הדעת הוא גם

והתחננו אליך בבית הזה ואתה תשמע השמים וגו' בהעצר השמים וגו' והתפללו אל המקום הזה וגו' ואתה תשמע השמים וגו' רעב כי יהיה דבר שדפון ירקון ארבה חסיל וגו' כל נגע כל מחלה כל תפלה כל תחנה וגו' ופרש בפיו אל הבית הזה ואתה תשמע השמים, ענין שם עוד שהארץ בזה והוא ממש כענינו הנ"ל שבכל הצרות והצמצומים והדינים אזי שוטפים ועולים כל הדמים ל הלב כנ"ל.

וזה שכתוב וידעת עם לבבך כי כאשר יסר איש וגו', כי הרגשת היסורין הוא בלב, ועל כן נסמך לזה כי השם אלקד מביאך אל ארץ וגו'. וכן מצינו בעניני הלכות ממש, כמו שכתוב כי יפלא ממוך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין בין נגע לנגע וגו' וקמת ועלית אל המקום וגו' ועשית על פי הדבר וגו' אשר ירוך וגו' שזה בחינת ברור ההלכה ואז חוזרין למקומם וכו'. ומזה באה ההולדה בנקל כמבאר בפנים. וזה בחינת כי חלה גם ילדה ציון את בניה וכתוב בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר ועוד פיוצא בזה.

גם שם בחינת תקון הרגלין שהם בחינת התמכי אורייתא על ידי השפעת חסד שבא על ידי ההלכות, וזה בחינת עמודות היו רגלינו בשערך

ועלית וגו'. וזה שאמרו ז"ל (שבועות ד.) אין מוספין על העיר ועל העזרות אלא וכו' ובשתי תודות ובשיר בית דין מהלכין ושתי תודות אחריהן, כי קדשת ירושלים ובית המקדש היא בחינת תודה הודאה וביחינת הלכות שנתבררין על ידי הבית דין. ועל כן נקרא הר המורה שממנו היראה יוצאת כמאמר רבותינו ז"ל. ועל כן הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה, כי שם עקר הדעת להכיר אותו יתברך.

וגם שם עקר ברור ההלכה שזה בחינת והשם עמו שהלכה כמותו, והלכות הם בחינת חסד, ועקר התגלות החסד הוא בארץ ישראל כנ"ל כמה פעמים. וזה בחינת חסד השם מלאה הארץ וכתוב ואני ברוב חסדך אבא ביתך.

גם ירושלים וכל ארץ ישראל הם בחינת לב, וכשיש איזה דין וצרה חס ושלום אזי עקר הצרה בלבו וכו' וכל הדמים מתכנסים ועולים אל הלב לקבל ממנו עצה וכו', ואחר כך חוזרין הדמים לילך בפסד ועל כן התורה מכנה בשם הלכה כמבאר בפנים. וזה בחינת מה שהארץ שלמה בתפלתו (מלכים ח') את אשר יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו וכא אלה לפני מוכחך וגו' ואתה תשמע השמים וגו' בהנגף עמך וגו' ושבו אליך וגו'

איש ואשה וזכו שכניה שרויה בנייהם, הינו שם י"ה שהוא בארץ ישראל בחינת ה"ה בארץ החיים. גם הם בחינת הו"ה אדנ"י שזה בחינת והשם בהיכל קדשו. נמצא שהג' דברים שהם בחינת הג' שמות הג"ל הם בארץ ישראל וירושלים. וזה שכתוב אל אלקים השם דבר ויקרא ארץ וגו' מציין מכלל פי וגו'.

ושם עקר שלמות הדבור שהוא בחינת לשון הקדש, שזה הלשון הוא לשון יהודית שהיו ישראל מדברים בו בעת שישבו על אדמתם בארץ ישראל. ולשון הקדש הוא מקשר לשבת, ונכלל בו ברכה וקדשה, וגם בארץ ישראל נכלל ברכה וקדשה כמו שכתוב לד לד וגו' ואברכה, ונאמר בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אלקי וברכתך ועוד הרבה כיוצא בזה. ואמרו ז"ל עשר קדשות קדשה ארץ ישראל. ונקראת גבול קדשו, וירושלים נקראת עיר הקדש, בפרט הבית המקדש שהוא בית קדשנו. ועל בן הפלגו רבותינו ז"ל בשבח היושב בארץ ישראל ומדבר רק בלשון הקדש כמובא בשער החצר.

וגם ארץ ישראל היא בבחינת שבת כמובא וכן"ל כמה פעמים. ונקראת מנוחה כנ"ל. ועל בן היושבים בה הם בבחינת בנים כנ"ל כי שבת

ירושלם ופרש רש"י בשביל שערך ירושלים שעוסקין בהם בתורה. גם שם עקר התגלות אור האמת כמו שכתוב ונקראה ירושלם עיר האמת. וגם שם שלמות הדבור כנ"ל כמה פעמים. ושם כל הד' חלקי הדבור, כי שם שלמות הצדקה ושלמות התשובה כנ"ל כמה פעמים. גם שם עקר העשירות והיא בעצמה בחינת מלכות כנ"ל כמה פעמים.

גם שם מאירים הג' שמות אל אלקים השם שהם בחינת תפלה ותורה ושדוכים. כי תורה ותפלה עקר שלמותן שם הוא. וגם שדוכים שהם בחינת השם כמו שכתוב מהשם יצא הדבר הוא גם בן שם כמאמר רבותינו ז"ל כבראשית רבה פרשה ס', מה' יצא הדבר, מהיכן יצא מהר המורה. גם אמרו ז"ל המגדש אשתו ראשונה מובח מוריד עליו דמעות, מוכן מזה כי שם שרש הזווגים. וכן אמרו ז"ל כל כהן שאין לו אשה אסור בעבודה. ואמרו ז"ל שביום כפור היו בנות ישראל יוצאות וחולות וכו' שנאמר צאינה וראינה וגו', וכיום שמחת לבו זה בגין בית המקדש עין פרטנוה שם. ועין זהר חדש פרשת חקת דחשב כל השנים עשר דברים שיוצאין מירושלים. ועליהם אמרו ז"ל כל השרוי בלא אשה שרוי בלא טובה בלא ברכה וכו'. גם אמרו רבותינו ז"ל

ומבאר בזהר הקדוש בארץ דיקא.

ועל בן אמרו רבותינו ז"ל וחד מניהו
 בתרי מינו, כי שם מסגל ביותר
 לברר ההלכה כנ"ל בבחינת וכל בנות
 למודי השם. וחד מנן כי סלק להתם
 הוא בתרי מניהו, כי על ידי הלכות
 נתגלה אחדותו הפשוט, והעקר
 שיתגלה אחדותו הפשוט יתברך
 מתוך פעולות משתנות. שבשביל זה
 יחיד ורבים הלכה פרבים (היינו שהלכה
 בשנים לגבי אחד). כי מחמת שהם פעולות
 משתנות וכשהם מסכימים לדעה
 אחת נמצא שנעשה בחינת אחדות
 הפשוט שזה יקר מאד בעיניו יתברך.
 על בן הלכה כמוהם כמבאר בפנים.
 על בן בשעולה אחד מחוץ לארץ
 ששם בחינת פעולות משתנות ביותר
 לגבי ארץ ישראל שהיא בחינת
 אחדות. נמצא שנעשה בחינת אחדות
 מתוך פעולות משתנות. על בן הוא
 זוכה לברר ההלכה ביותר בשעולה
 לארץ ישראל עד שהוא בתרי מניהו:

היא בחינת בן. ושם עקר השמחה
 כנ"ל כמה פעמים כי על ידי קדשת
 ארץ ישראל ממשכין שמחה על שבת
 לתוך ששת ימי החל וזוכים לעבד את
 השם יתברך תמיד בשמחה. וכמפורש
 בזהר הקדוש (ויקרא ק"ח) שהפסוק
 עבדו את השם בשמחה מדבר
 בשעתא ד'ישראל שראן בארעא
 קדישא וכו'.

ועל ידי כל זה נתגלה אחדותו
 הפשוט יתברך לדע שכל
 הפעולות משתנות נמשכין מאחד
 הפשוט יתברך, שזה בחינת כל
 הספור של מעשה בראשית שהוא
 בשביל בן מעשיו הניד לעמו לתת
 להם נחלת גוים הינו בשביל ירשת
 ארץ ישראל. ועל בן צריכים לזהר שם
 ביותר במדת השלום כי על ידי זה
 שרבים מישראל הם באחדות ושלום
 על ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט
 יתברך, בבחינת אתה אחד ושמו
 אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ

הינו להאמין כי בשרש הכל פלו אחד
 וכו' כמבאר בפנים זה יסוד כל
 התורה, כי על ידי זה מאמינים
 שבאיוה חטא ופגם של האדם השפל
 פוגם כביכול בכל העולמות וגורם
 רעה לעצמו ולאחרים חס ושלום, וכן

יש לפרש קצת דברי המדרש הביאו
 הכותב בהקדמה לעין יעקב וזה
 לשונו: בן זומא אומר מצינו פסוק
 כולל יותר והוא שמע ישראל וגו', בן
 ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא
 ואהבת לרעה כמוך וכו'.

באבי הנחל

וגו' לקרא כלם בשם השם) אַבְל נַפְשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל נִכְלָלוּ בְּאַמַּת כָּלֶם בְּאַחֲדוּתוֹ
הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ עַד שְׁזוּכִין עַל יְדֵי זֶה
לְאַהֲבַת הַשֵּׁם בְּאַמַּת וְגַם לְאַהֲבַת
חֲבֵרִים בְּאַמַּת, עַד שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵית
אַחֲדוּת לְגַמְרֵי.

כִּי אַהֲבָה בְּגִימַמְרֵיא אֶחָד כַּמּוּבָא,
וְעַל יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ נִתְגַּלָּה
אַחֲדוּתוֹ הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ לְמַעַלָּה גַם בֵּין
בְּבַחֲנֵית אֶתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וְגַם
כַּעֲמֻךְ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵךְ,
וְכַמּוּבָא בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן תַּנְיִנָא סִימָן
ב' מֵאַמֵּר יְמֵי חֲנֻכָּה, וְעַל כֵּן פְּסוּק זֶה
כּוֹלֵל יוֹתֵר. כִּי זֶה נִרְאֶה בְּחֻשׁ יוֹתֵר
וּמְמַשִּׁיכִין בַּחֲנִינֵית אַמוּנַת הָאַחֲדוּת
בְּפַעַל גַם בֵּין כַּמְעַשָּׂה וּבְמַדּוּת, וְעַל יְדֵי
זֶה נִתְגַּלָּה מִמִּילָא אַחֲדוּתוֹ הַפְּשׁוּט
יִתְבָּרַךְ. וְזֶה וְאַהֲבַת לְרַעְדָּה כַּמּוּבָא אֵינִי
הַשֵּׁם, שֶׁהוּא הָאֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ
הַמְּהַיָּה כָּל הַהַיּוּת כָּלֶם. (שם שִׁיחָה ט)

גַם בֵּין לְהַפְּוֹד, כִּי בְּאַיִזָּה מִצְוָה וְדָבָר
טוֹב גְּדוֹרִים תִּקּוּן כָּכָל הָעוֹלָמוֹת
וּמְמַשִּׁיךְ טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת לְעַצְמוֹ וְלִכְל
הָעוֹלָם כִּלּוֹ וְכִמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל.
מַה שְׁאַיִנו בֵּין סִבְרַת חֲכָמֵי הַטֵּבַע
שֶׁהַכֵּל קְבוּעַ בְּמִקּוּמוֹ וְעַל יְסוּד הַנְּהַנֵּת
הַטֵּבַע חֵס וְשְׁלוֹם, זֶה סוֹתֵר כָּל פְּנוֹת
תּוֹרַתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְעַל כֵּן אָמַר בֵּין זוּמָא שְׁפָסוּק שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל שְׁמִבְּאָר בּוֹ אַמוּנַת
הַיְחִיד כּוֹלֵל כָּל הַתּוֹרָה הֵינּוּ בְּנ"ל.
וְכֵן נִגַּם אָמַר מְצִינּוּ פְּסוּק כּוֹלֵל יוֹתֵר
וְהוּא וְאַהֲבַת לְרַעְדָּה כַּמּוּבָא, כִּי
לְכַאוּרָה אֵיךְ אֲפִשֵׁר לְקַיֵּם זֹאת הֲלֵא
אָדָם קָרוֹב אֲצִל עַצְמוֹ וְאֵיךְ אֲפִשֵׁר
לְאַהֲבָה אֶת חֲבֵרוֹ כַּעֲצְמוֹ מִמֶּשֶׁ, אֵיךְ
מַחֲמַת שְׁבָאמַת בְּהַשְׂרֵשׁ הַכֵּל אֶחָד
(לְבַר מֵהַעֲבָרִים וְהַסְמַרָא אַתְרָא שְׁמַפְרִידִין וְיַנְתְּקוּן
עַצְמוֹן מִן הָאַחֲדוּת. וְגַם בְּזֶה אֵי אֲפִשֵׁר לְבַאֵר כָּל קֵד
עַל דְּרָךְ מֵאַמֵּר תְּהַנּוּב כָּכָל מְקוֹם מְקַבֵּר מִגֵּשׁ לְשִׁמִּי
וְגו'. עַל כֵּן בְּאַמַּת כַּתִּיב כִּי אִזְ אַהֲפֵךְ אֵל כָּל הָעַמִּים

באבי הנחל

ד, לְעַנִּין שְׂאֵלַת 'אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת'
וְאַמּוֹת הָעוֹלָם מְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל,
וְהַשִּׁיב שָׁם, עֲשׂוֹ שֵׁשׁ נַפְשׁוֹת הָיוּ לוֹ
וְקִרְוִין נַפְשׁוֹת הַרְבֵּה, עֵינֵי שָׁם
שְׁעוֹבְדִין לְאַלְקוֹת הַרְבֵּה, וְיַעֲקֹב
שְׁבָעִים נַפְשׁוֹ הָיוּ לוֹ, וְנִקְרָאִים נַפְשׁוֹ עַל

בְּעַנִּין הַמְּכַבֵּר שֵׁם פְּאוֹת ו, שִׁיחִיד
וְרַבִּים הִלְכָה מְרַבִּים מֵאַחַר
שְׂרַבִּים מִסְבִּימִים לְדַעַת אַחַת, שְׁזֶה
בַּחֲנִינֵית שְׁפַעְלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נַעֲשִׂין
אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט וְכו'. מוּבָן מִזֶּה מַה
שְׁמִבְּאָר בְּמִדְרַשׁ רַבָּה וְיַקְרָא פְּרִשָּׁה

מי הנחל

קעא

פלוני וכו', ואין עומדין משם עד שפפצעין את מוחם אלו את אלו כו'. אמר לו, עד שאתה משה אותנו לך לך והשנה את בניך כו'. הינו פנ"ל שעקר מעלת הרבים הוא דיקא כשמסכימים לדעת אחת ונכללין הפעלות משתנות באחדות הפשוט מה שאין בן כשהרבים בעצמן מחלקים בו בדעותיהם שוב אין מעלה ברבוייהם פנ"ל.

שעובדין לאלוה אחד. הינו פנ"ל שמחמת שמסכימים לדעת אחת על כן הם הרב נגד אמות העולם שמחלקין לדעות הרבה. וזה מבאר כונת רבי יהושע בן קרחה, שהשיב בתחלה להגוי ששאל אותו על זה אמר לו יש לך בנים, אמר לו, הזכרתי צרתי אמר לו, למה אמר לו, הרבה בנים יש לי ובשעה שהם יושבין על שלחני זה מברך לאלוק

מי הנחל

מאתו יתברך שהוא אחדות הפשוט, בכחינת דעו כי השם הוא האלהים המבאר בפנים. ועל-כן בחינת תודה שעל ידה נתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעלות משתנות הוא בחינת הלכות, כי הלכות פסקות הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות. כי בתחלה יש מחלקת שהם בחינת פעלות משתנות שזה אוסר וזה מתיר ואחר-כך מבררין ההלכה ומסכימים לדעה אחת, נמצא שהפעלות משתנות נכללין באחדות הפשוט.

ועין בלקוטי הלכות בלאי בהמה הלכה ד' אות י"ט מבאר זה באפן אחר היטב. מה שעל-ידי הלכות פסקות נתגלה אחדות הפשוט

כי זה עקר שעשוע עולם הבא להודות ולהלל ולהפיר אותו יתברך וכו', שלא ישאר לעתיד רק בחינת תודה והודאה וכו', ולדעת אותו יתברך וכו'. נראה לעניות דעתי באור הענין, כי על-ידי תודה והודאה מאיר אור האמת ונשלם הדבור וממשיכין השמחה של שבת לימי החל, ונתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שזה בחינת דעו כי השם הוא האלהים כמבאר בפנים. וזה שמבאר בתחלת המאמר שלא ישאר לעתיד רק תודה והודאה ולדעת אותו יתברך, הינו שעל-ידי שלעתידי יזכו להודות ולהלל אותו על-ידי-זה יזכו לדעת אותו יתברך, הינו שכל הפעלות משתנות נמשכין

הודיעו בעמים עלילותיו, הינו שתזכו לדעת עלילותיו שהם הפעלות משתנות שנמשכין מאתו יתברך ולהודיע זאת לכל העולם שזה יהיה עקר שעשוע עולם הבא.

שם וצריך לתנו סמוד לפתח, בחינת פתחי פיה הינו הדבור וכו', ויש לבאר כל הפסוק אל תבטחו באלוף משכבת חיקך שמר פתחי פיה, הינו שאי אפשר שיתגלה אחדות הפשוט יתברך שזה בחינת באלוף בחינת אלף בחינת אחדות, וגם אלוף הוא בחינת אלופו של עולם הינו אחדות יתברך, משכבת חיקך זה בחינת הולדה כמבאר בפנים ובמאמר פתח רבי שמעון סימן ס', ולעינינו הוא כי על-די תורה הלכה באה הולדה בנקל (הפס), שמאיר האמת בהדבור שזה בחינת שמר פתחי פיה כמבאר בפנים.

בחינת פתחי פיה הינו הדבור וכו', וזה שנסמך לזה משכבת חיקך זה בחינת הולדה כמבאר בהתורה פתח רבי שמעון שבא על-די זה בנקל וזה אל תבטחו באלוף זה בחינת אחד התגלות אחדות הפשוט נמצא כל הפסוק מקשר היטב.

יתברך מתוך פעלות משתנות ע"ש היטב. ועין שם מה שמבאר קשור התורה הנ"ל, שעל-די תורה והודאה שנמשכין כל הבחינות הנ"ל עד שנמשך השמחה של שבת שהוא מעין עולם הבא שאו יהיה כלו טוב - לימי החל שהם בחינת עולם הזה המלא יסורים - שגם אז יזכר להסתכל רק על הטוב וההרחבות שבתוך הצרות ולהודות לשמו יתברך על-זה, ועל-די זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעלות משתנות עין שם היטב, הינו כי כל היסורים הם מבחינת פעלות משתנות כי הם משנים מדעת האדם, אבל בשנתגלה שכל אלו היסורים שהם בחינת פעלות משתנות נמשכין מאחדות הפשוט מאתו יתברך שכל פונתו יתברך רק לטובה, באלו היסורים בודאי ימצא בתוך כל היסורים הרחבות גדולות, ולהודות ולהלל אותו יתברך על זה, עין שם שמבאר כל זה בדברים נפלאים, ואז נשלמת ההודאה ביותר ונתגלה אחדותו הפשוט יתברך ביותר שזה כל שעשוע עולם הבא. ונראה שזה מרמו הכתוב בישעיה קפ"טל"ב, ואמרתם ביום ההוא (הינו לעתיד לבא) הודו להשם קראו בשמו (כי על-די שמודין לשמו יתברך יבולין לקרא ולצעוק על להבא כמבאר בהלכה הנ"ל)

העצות המבוארות

באשר אדם נתון בצרה חס ושלום, הוא רחוק מאד מן האמת באותה עת. על פן צריך לשמר עצמו מאד בעת צרה, רחמנא לצלן, שלא ילכד על ידי היסורים בשקר או בטעות. רק ירבה לבקש מהשם יתברך ישועה ורחמים, שינצל הן מן היסורים, הן מן השקר והטעות. (אמת לט)

על ידי הודאה להקדוש ברוך הוא על כל דבר, מחמת שמאמינים כי כל מה שעובר על האדם הוא בהשגחתו ולטובה, אף על פי שאין מבינים זאת בשכל, ובפרט כאשר נצולים מצרה, ומאמינים באמת כי הצלה זו באה בהשגחתו הפרטית, ולא על פי הטבע, ומודים להקדוש ברוך הוא בעבור ההצלה, וגם על ידי שלומדים הלכות, הינו למודים המעוררים את האדם ליראת שמים וקיום התורה, על ידי כל זה מאירה האמת בדבור. הינו שעל ידי זה זוכים לדבר דברי אמת תמיד, כי שלמות הדבור היא רק על ידי האמת. הינו, הדבור שמדבר באמת, רק הוא נקרא דבור, אבל הדבורים שאין מדברים אותם באמת אינם דבורים כלל. גם על ידי הודאה להשם יתברך ולמוד הלכות, כמבאר למעלה, זוכים להתפלל

על ידי למוד הלכות, הן הלכות שלחן ערוך, אם לומד באמת בכדי שידע מה אסור ומה מותר, ובקשר כדי לקיים דברי חכמינו וזכרונם לברכה (אבות א, יז) "לא המדרש עקר אלא המעשה", הן שלומד למודים אמתיים מצדיקי אמת, שמלמדים את האדם איך לנהג בחייו, שמחמת זאת מכנים הלמודים האמתיים של צדיקי אמת בשם "הלכות", כי הם מלמדים את האדם איך לנהג בדרך התורה בלי שום מכשול, ובפרט בשזוכה לחדש בלמודי אמת הנ"ל, הינו שזוכה למצא בלמודי האמת הנזכרים למעלה, באורים ופרושים אמתיים, המסגלים לחדש את האדם ולעוררו ליראת השם וקיום התורה, כל זה הוא בכחינת "שעשועי עולם הבא". הינו אם לומד את הלמודים הנ"ל באמת כראוי, מרגיש הוא בלמוד תענוג של עולם הבא. ועל ידי זה זוכה להולדה בנקל; הן הולדת בנים בגשמיית, הן הולדת מצוות ומעשים טובים, שזה עקר הולדה, כמבאר בדברי חכמינו וזכרונם לברכה, (מדרש תחלת פ' נח והובא ברש"י שם) שעקר תולדות של צדיקים הם מצוות ומעשים טובים. ועל ידי זה נצול מכל מיני צרות. (תלמוד תורה מה)

גם על ידי הודאה ולמוד הלכות כמבאר למעלה בסעיף ה', מתחזקים באמונה, להאמין באמת, כי כל הפעולות המשתנות, נמשכות מן האחדות הפשוטה, הינו שמאמינים כי ההרפתקאות השונות העוברות על כל אדם, הן בלן מהשם יתברך המכנה "אחד הפשוט", הינו שאינו מרכב כמו הנבראים. וגם מאמינים כי כל השנויים המתרגשים בעולם בכלל, הנה מהשגחתו הפרטית בלי שום דרך הטבע כלל. ואמונה זו חשובה מאד אצל השם יתברך, כי שלמות האמונה היא תכלית קיום כל מצוות התורה. (שם ב)

התפלה חיוב היא על כל אדם להודות ולהלל להשם יתברך על הטובות והחסדים שעושה עמו בכל יום, כמבאר בשמנה עשרה שהשם יתברך עושה לכל אדם נסים וטובות בכל יום. ועל ידי ההודיה וההלל להשם יתברך בעבור טובותיו וחסדיו, מכירים את השם יתברך ומתקרבים אליו, כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן ב), בתורה ימי חנכה. (תפילה ב)

עקר שלמות התפלה היא על ידי אמת. ולתפלה באמת, זוכה על ידי הלל והודאה להשם יתברך. הינו

באמת, כי עקר השלמות היא התפלה באמת, כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קי"ב בתורה: "צרה תעשה לתבה". וזוכים לקבל את התורה מרבי אמת שמלמד תורת אמת ללכת בדרך הישר והאמת. וגם זוכים לשדוכים אמתיים בכל פרט, ולהמשכת קדשת השבת ושמחתה לימות החל. הינו שמאמינים בכל ימות השבוע, כי הקדוש ברוך הוא זן ומפרנס את האדם בהשגחתו הפרטית, ולא הסבות וההשתדלות הנה המפרנסים את האדם, כמו שנדמה בימות החל, אלא כמו שמתפרנסים בשבת, אף על פי שאין עוסקים בשום השתדלות וסבות, רק מהשגחתו הפרטית, בן הוא בימות החל. ואל יחשבו כי בשבת מתפרנסים מהטרחות והסבות, שעסקו בהן במשך השבוע, כי בזהר הקדוש (יתרו דף פח) מבאר להפך, שדוקא מקדשת השבת מתברכים כל ששת ימי המעשה. הינו שייכלו למצא פרנסה בהשגחתו יתברך גם בימות החל, ואזי מחמת גדל האמונה בהשגחתו יתברך אין רצים יותר מדי אחר סבות ומטרדות אלא מוצאים מנוחת הנפש כמו בשבת, ושמים בחסדי השם יתברך בכל ימות השבוע. הנהגה זו ממשיכה את קדשת השבת ושמחתה לימי החל.

העצות המבוארות

קצה

והרגיש בענג שבת, על ידי זה אפשר לזכות לדעת גדול, שעל דעת זה מרמוז "בן", כמבאר בדברי חז"ל (עי' מנחות ק', שדעתן מיושבת ככנים. וליקוטי מוהר"ן ח"א סי' ל) ש"בן" מרמוז על דעת ושכל עליון. וזוכים למנוחה כראוי, שעל זה מרמוז "נח", שקדשת שבת מנחמת ומשמחת כל אדם מעצבות, אם שומר שבת הוא כראוי. ועל ידי קדשת שבת, מתעלות כל המצוות שמקומים בימות השבוע מעצבות, ונמשך עליהם שמחה. ועל ידי ההודיה להשם יתברך על החסדים שעושה עם האדם, ועל ידי למוד הלכות, הינו למודי אמת שעל ידם מתעוררים ליראת השם ולקיום התורה, זוכים להמשיך את קדשת השבת ושמחתה ליששת ימי השבוע, כמבאר באות אמת ואמונה סעיף מ', זוכים לשמח בהתקרבות להשם יתברך וזוכים לקום את כל המצוות בשמחה גם בימי החלין. ועל ידי זה נתגלה "אחדות הפשוט בתוך פעולות משתנות". הינו, על ידי שמירת שבת כראוי, זוכים להרגיש ולהאמין כי כל השנויים והמאורות שעוברים על העולם בכלל, וכל העובר על כל אדם בפרט, הכל רק מאות יתברך המכנה "אחד הפשוט". ומדה זו של אמונה שלמה באחדות השם יתברך ובהשגחתו הפרטית, שכל השנויים

על ידי שהאדם מכיר ומרגיש את חסדי השם יתברך וטובותיו עמו תמיד, ומהללו ומודה לו תמיד. ועל ידי למוד הלכות, שהם עקר שעשועי עולם הבא, הינו על ידי למוד הלכות, ולמודים המעוררים את האדם ליראת השם ולהכיר את החסדים והטובות שהשם יתברך עושה עמו, שעל ידי זה מתעורר להודות ולהלל לו תמיד, שזה עקר שעשועי עולם הבא, כמבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק שני (סימן ב) בתורה "ימי חנכה" בתחלתה, על ידי זה זוכה לתפלה באמת ובשלמות כראוי. (אפ)

על ידי תפלה שישראל מתפללים להשם יתברך באמת ובשלמות כראוי, על ידי זה יש להם פח ויכלת לבטל כל מיני גזרות רעות, ולפעל אצלו יתברך כל מיני ישועות וטובות. כי גזרות רעות באות מהתגברות הקטרוגים רחמנא לצלן. ועל ידי תפלה באמת, מבטלים כל מיני קטרוגים, וממילא מתבטלים כל מיני גזרות רעות. ואז נקרא שם "אל" הקדוש על ישראל. כך מבאר בלקוטי מוהר"ן בתורה "ימי חנכה" הנ"ל. (שם פב)

שבת הוא בבחינת "בן", בחינת "נח". הינו שעל ידי שמירת שבת פהלכה, כמבאר בשלחן ערוך,

יוזם, ובעבור זאת להודות לו ולהלל. וזה עקר תענוג עולם הבא. הינו שפמו שעקר תענוג עולם הבא הוא להפיר בגדלות השם יתברך, פן על ידי האמונה בהשגחה פרטית, ועל ידי הפרה בנסים וחסדים שהשם יתברך עושה, ועל ידי ההלל וההודאה לשמו הגדול, מפירים בגדלותו. ועל ידי זה זוכה לתפלה אמיתית וללמד לשמה, ללא שקר, שלא לשם כבוד, ממוז וכיוצא באלה, רק לשם שמים באמת, וזוכה להתקרב לרב אמתי. גם זוכה לשדוכים אמתיים בגשמיות וברוחניות, וזוכה לשלמות הדבור, הינו, לדבר רק דבורי קדשה ואמת, ונצול מדבורי שקר ודברים בטלים וכו'. ואזי זוכה להמשיך קדשת השבת ושמחתה לששת ימי המעשה, כמבאר באות "אמת ואמונה" סעיף מ'. ועל ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך. הינו שזוכה להרגיש ולהאמין שכל השנויים העוברים על פל אדם, הכל נעשה בהשגחתו הפרטית יתברך, המכנה "אחד הפשוט יתברך". לכל התקונים המבארים בסעיף זה, זוכים על ידי קיום מצות הדלקת נר חנכה באמונה פשוטה כראוי, וכיראה ואהבה ראויים. גם על ידי ההודאה וההלל להשם יתברך על הנסים ועל

הם רק מהשם יתברך לבדו ולא מדרך הטבע, דבר זה חשוב מאד אצלו יתברך. (שבת ז')

ימי חנכה הם ימי הלל והודאה להשם יתברך. הינו שבימים אלו ראוי להתבונן בנסים ובנפלאות שעשה השם יתברך עם אבותנו בימים ההם והצילם משונאייהם. ועל נסים אלו יש להודות ולהלל ולהאמין שהשם יתברך עושה נסים ונפלאות לישראל בכל דור ודור ומצילנו משונאינו תמיד, כמבאר בדברי חכמינו וזכונם לברכה (בהגדה של פסח): "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם". וכן צריך כל אדם לדעת שהשם יתברך עושה עמו בכל יום ויום נסים ונפלאות, הן בכריאות הן בפרנסה. כמבאר בשמנה עשרה: "על נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וכו'", ובפרט ברוחניות, שהשם יתברך מסיע להתחזק באמונה וכיראת השם וקיום התורה. אכל מחמת חסרון בשלמות האמונה, אינו מרגיש ואינו רואה את הנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות. על פן צריך כל אדם להתחזק באמונה כראוי, ולהתבונן באמת בנסים ובחסדים שהשם יתברך עושה עמו בכל יום

ליקוטי תפילות

קעז

מצות הדלקת נר חנוכה ומצות הלל והודאה באמונה פשוטה ותמימה, ברחילו ורחימו פראוי, וזוכה לתקונים אלו, הינו למדות הטובות המבארות בסעיף זה. (תוכנה ג)

הנפלאות שעשה לאבותינו בימי חנוכה, שהושיעם משונאים, ועל ידי ההכרה בנסים והחסדים שהשם יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות בכל יום. אשרי האיש שזוכה לקים

ליקוטי תפילות

ובקר וצהריום "במה אקדם ה' אפך לאלהי מרום", מי יפאר, מי יהדר, מי יהלל, מי ימלל, מי ישבח, מי יספר אחת מזי אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו. לא יספיקו כל אילי נביות לבאר נקדה אחת כמטה מן הים, מכל רבוי הטובות והנסים והנפלאות גדולות ונוראות שעשית עמנו עם כל אחד ואחד מישראל בפרטיות, אשר הוצאת אותנו מכל הטומאות ומכל הזחמות, וקרבתנו ברחמיך לשמך הגדול והקדוש והכנסתנו בקדשת ישראל. ואתה עושה פעולות גדולות ונוראות בכל יום ויום, וחושב מחשבות באפן שנובה להתקרב לעבודתך, כדי לחיותנו ביום הזה, למען נזכה לחיים אמתיים, לחיים נצחיים, כי חסדך גדול עלינו והצלת נפשנו משאול תחתיה. כי לולא ה'

"טוב להודות לה' ולומר לשמך עליון. אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפי. אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה. ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך. תהלת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה":

רבנו של עולם, מלא טוב, זכנו להודות לך סלה. עזרנו והושיענו וזכנו לטוב האמתי לשעשוע עולם הבא שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש. ואזכה בכל יום יום לומר ברכות והודאות שירות ותשבחות הרבה לשמך הגדול והקדוש להודות לך ולברכה על כל החסדים והטובות והנסים והנפלאות, אשר עשית עמי מעודי עד היום הזה, על נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיה ומכותיה שבכל עת, ערב

עזרתה לנו כמעט שכנה דומה נפשנו,
 מה נאמר מה נדבר, מה נאמר מה
 נדבר, מה נשיב לה' כל תגמולוהי
 עלינו, אלו פינו מלא שירה כים,
 ולשונו רנה כהמון גליו, ושפתותינו
 שבח כמרחבי רקיע, ועינינו מאירות
 כשמש וכירח, וידינו פרושות כנשרי
 שמים, ורגלנו קלות כאילות, אין אנו
 מספיקים להודות לך ולשבחה
 ולפארה ולברך ולקדש את שמך
 מלפנינו, על אחת מאלף אלף אלפי
 אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות
 נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו
 ועמנו, עם כל אחד ואחד כפרטיות.
 לא כזדוני וכרוע מעללי גמלתני, כי
 אם כחסדך לבר, כחסדך החייתיני,
 וחשבת מרחוק להטיב אחריתי,
 וקרבתני מלכי לשמך הגדול והקדוש.
 ומה יוסיף עוד עבדך לדבר לפניך ה'
 אלהי ואלהי אבותי, ואתה את עבדך
 ידעת:

והנני מודה על העבר וצועק על
 להבא, מלא רחמים, הגומל
 לחיבים טובות שגמלני כל טוב,
 והכנסתני בקדשת ישראל ולא
 עשיתני גוי. ותקטן עוד זאת בעיניך
 והוספת עלי חסד וטוב, טובה כפולה
 ומכפלת, וקרבתני מלכי להצדיקים
 וכשרים ויראים האמתיים, מלא
 רחמים, מלא טוב, כאשר החלות

להראות חסדיך עלי לקרבי
 ולהודיעני ולהטעימני מזיו נעים
 ערבות ידידות נעימות מתיקות
 קדשת הצדיקים הקדושים האמתיים,
 כן יהמו נא ויכמרו נא המון מעיד
 ורחמיך עלי, ותרחם עלי ותושיעני
 מעתה, ותוכני לשמר ולעשות ולקיים
 את כל דברי תלמוד תורתם הקדושה,
 אשר הודיעו וגלו לנו הצדיקים
 האמתיים, ותמהר ותחיש לנאלני
 ולהוציאני מכל הצרות והרעות אשר
 סבבני. "ה' מה רבו צרי רבים קמים
 עלי, רבים אומרים לנפשי אין
 ישועתה לו באלקים סלה, ואתה ה'
 מגן בעדי כבודי ומרים ראשי". צרות
 רבות סבבני, קראנוך ה' אלהינו.
 "בצר לי אקרא ה' ואל אלהי אשוע.
 ישמע מהיכלו קולי וישועתי לפניו
 תבא באזניו. מן המצר קראתי יה ענני
 כמרחב יה. קראתי מצרה לי אל ה'
 ויענני מפטן שאול שועתי שמעת
 קולי. ותשליכני מצולה בלבב ימים
 ונהר יסובבני כל משפריד וגלדי עלי
 עברו. ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך
 אך אוסיף להביט אל היכל קדשך.
 אפפוני מים עד נפש תהום יסבבני
 סוף חבוש לראשי. לקצבי הרים ירדתי
 הארץ בריחיה בעדי לעולם ותעל
 משחת חיי ה' אלהי. בהתעמף עלי
 נפשי את ה' זכרתי ותבא אליך
 תפלתי אל היכל קדשך. משמרים

על לבי. עלי לבי דוי, כי רק לבי יודע
 מרת נפשי, המרה מראש ולענה,
 אשר לא יאמן כי יספר. וכל הדמים
 שבאברי כלם מתכנסים אל הלב
 ומכבדים על הלב מאד, וכל אברי
 ועורקי וגירי עם כל הדמים שבהם,
 כלם מבקשים ומחפשים עצה
 ותחבולה, איך להמלט ואיך להנצל
 מני שחת, מדין הקשה של גיהנם
 ומדין הקשה של העתיד, ואיך להנצל
 מכל החטאים ועונות ופשעים ומכל
 הפגמים ומכל ההרפתקאות שבעולם
 חס ושלום. הן תוחלתי נכובה, לא
 ידעתי נפשי, מה אעשה ומה אפעל,
 ומאין אבקש תרופה למכתי האנושה.
 ה' אלקים אתה ידעת. חוס וחמל עלי,
 חוס ורחם על מעט דמעט פלמתי
 הנשארת, והופיעה עלי ממעון
 קדשתך ישועה ורחמים, והצילני
 מעתה מכל מיני צרות ורעות, כי אין
 לי על מי להשען כי אם עליך לבד
 אבי שבשמים. "אתה סתר לי, מצר
 תצרני רני פלט תסובבני סלה".
 הושיעני ועזרני ופני, שישוכו הדמים
 השומפין על לבי, ויחזרו לילך בסדר
 תנועה מסדרת. ותעשה עמי חסדים
 רבים תמיד בכל עת, ותעזרני
 ותושיעני ותצילני תמיד מכל צרה
 וצוקה, ותוכני להודות לך תמיד על
 כל החסדים אשר עשית עמי ואשר
 אתה עתיד לעשות עמי:

הבלי שוא חסדם יעובו. ואני בקול
 תודה אזכחה לך אשר נרתני אשלמה
 ישועתה לה":

ובכן תזכני ברחמיך הרבים ובחסדיך
 הגדולים שאזכה ללמד הלכות
 בכל יום ויום חק ולא יעבר כל ימי
 חיי, ולא יעבר אצלי יום אחד בלי
 למוד הלכות, עד שאזכה על ידי
 ההלכות לשעשוע עולם הבא לדעת
 ולהכיר אותך תברך לנצח, ותעזרני
 שאזכה לברר פסק ההלכה באמת,
 ותהיה עמי תמיד, ותמשיך עלי חסד
 חנם חסדי דוד הנאמנים. ואזכה
 לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא,
 עד שאזכה מהרה לידע כל ההלכות
 של כל מצות התורה על בורין
 ואמתתן, ולחדש בהם חדושין
 אמתיים ותשפיע עלי דעת שלם
 דקדשה, עד שאזכה לדעת ולהכיר
 אותך באמת ולהיות סמוך וקרוב
 אליך ולהודות לך ולברךך תמיד,
 ולהתדבק אליך באמת בעולם הזה
 ובעולם הבא מעתה ועד עולם.
 ותצילני מכל צרה וצוקה, כי אתה
 יודע צרות לכבי הרבים והכבדים
 מאד, עד "אשר בשל בח הסבל". כי
 צר לי מאד אבי שבשמים, כי רע ומר,
 כי נגע עד הנפש, ואין לי שום אה ורע
 לפרש לפניו שיחתי הכבדה והמרה
 מאד מאד, ואני נושא אכנים קשים

וְנוֹק, וּמְכַל מִינֵי עֵינַי רָעָה, וּמְכַל מִינֵי
קְלֹפֹת וּסְמִרֵין אַחֲרַיִן הַמְעַכְבִּים אֶת
הַהוֹלְדָה, וְחַפְצִים חֹס וְשְׁלוֹם מֵה
שְׁחַפְצִים. אָנָּה ה', בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
תְּצִילֵם וְתִשְׁמְרֵם מִכָּל [רַע], וַיִּזְכּוּ כָלֵם
לְהוֹלִיד בְּמַהֲרָה, בְּנִקְל, בְּלֵי שׁוֹם קִשְׁוֵי
הוֹלְדָה כָּלֵל, וְתוֹצִיא הוֹלֵד לְשְׁלוֹם בְּלֵי
פָּנַע. וַיִּזְכּוּ כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְגַדֵּל
בְּגִיהֵם וּבְגוֹתִיהֵם לְאַרְבֵּי יָמִים וְשָׁנִים
לְעִבּוֹדְתֶךָ וְלִירְאָתֶךָ, וְלֹא תִפִּיל אִשָּׁה
פְּרִי בְטִנָּה, וְיִתְרַבּוּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל
הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמָּד וְלֹא יִסָּפֵר מְרֹב:

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
וּבְחֲסִדֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, וְתַעֲזֹרֵנוּ
וְתוֹשִׁיעֵנו שְׁנוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת
הָאֱמֶת, וַיֹּאִיר הָאֱמֶת בְּהַדְּבֹר וַיִּשְׁלֹם
אֶת הַדְּבֹר הַקְּדוֹשׁ, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְּלֵנוּ
שְׁלֹא יֵצֵא שׁוֹם דְּבַר שְׁקֵר מִפִּינוּ כָּלֵל
אֶפְלוּ בְטַעוֹת, רַק כָּל דְּבוּרֵינוּ יִהְיוּ
דְּבוּרֵי אֱמֶת תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֵד, וְתִזְכְּנוּ
לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת שְׁלֹשָׁה קְנוֵי הָאֱמֶת
שֶׁהֵם, תְּפִלָּה, וְתוֹרָה, וְשִׁדּוּכִים
הַגּוֹנִים. וְתַעֲזֹרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
שְׁנוֹכָה לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ בְּכָל לֵב וּנְפֶשׁ,
וְתִהְיֶה תְּפִלָּתֵנוּ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
כְּרִצּוֹנֶךָ הַטּוֹב בְּאֱמֶת. וְתִהְיֶה עִמָּנוּ
תָּמִיד, וְתוֹשִׁיעֵנו שְׁנוֹכָה לְהוֹצִיא כָּל
דְּבָרֵי הַתְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנוֹת וּבְקִשּׁוֹת מִפִּינוּ
בְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, בְּלֵי שׁוֹם פְּנִיּוֹת
וּבְלִבּוֹלִים וּבְלֵי שׁוֹם מוֹחֲשָׁבוֹת זְרוֹת

וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וְתַעֲזֹרֵנוּ שְׁנוֹכָה לְהִיּוֹת
תּוֹמְכֵי אוֹרֵייתָא. שְׁנוֹכָה לְהַחְיֹק אֶת
הַלּוֹמְדֵי תוֹרָה הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה
וּבְעִבּוֹדַת ה' בְּאֱמֶת, לְתוֹמְכֵם וְלִסְעֵדֵם
וְלְהַחְיֹקֵם וְלְהַסְפִּיק לָהֶם כָּל מֵה
שְׁיַחֲסֹר לָהֶם בְּכְבוֹד גְּדוֹל, וְלַעֲשׂוֹת כָּל
צְרִכְיֵהֶם וְכָל צְרִכֵי בְּגִיהֵם וּבֵיתֵם,
בְּאִפְּן שְׁיִזְכּוּ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָתֶךָ
וּבְעִבּוֹדְתֶךָ בְּהַרְחַבַת הַלֵּב בְּלֵי בְטוֹל
וּבְלִבּוֹל כָּלֵל, לְמַעַן יוֹכְלוּ לְהוֹלִיד
וּלְחַדֵּשׁ הַלְכוֹת וְחִדּוּשֵׁין אֱמִתִּיִּים
בַּתּוֹרָתֶךָ הַקְּדוֹשָׁה. וְתִשְׁפִּיעַ חֶסֶד גְּדוֹל
עַל יְדֵי זֶה, וַיִּמְשֵׁךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה וּפְרִנָּסָה
טוֹבָה וְעִשְׂרִיּוֹת גְּדוֹל דְּקִדְשָׁה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב. וְתִמְלֵא פְּגִימַת
הַלְבָּנָה, וַיִּקָּם מִקְרָא שְׁכָתוֹב, "וְהִיָּה
אוֹר הַלְבָּנָה כְּאוֹר הַחֲמָה":

וְתַחֲסוּם וְתַחֲמַל בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עַל
כָּל הַיּוֹשְׁבוֹת עַל הַמוֹשְׁבֵר
מִעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְתִצְּלֵם מִכָּל צַעַר
וְנוֹק, וְתִרְחַם עַל צַעֲרֵם הַקִּשָּׁה וְהַכְּבֵד
כְּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן כָּל. וְתַחֲסוּם
עֲלֵיהֶם וְתַעֲזֹרֵם וְתוֹשִׁיעֵם בְּחִמְלָתֶךָ
הַנּוֹרָאָה וּבְחֲסִדֶיךָ הַרְבִּים, שְׁיִזְכּוּ כָלֵם
לְהוֹלִיד בְּנִקְל בְּלֵי שׁוֹם קִשְׁוֵי הוֹלְדָה
כָּלֵל. מְלֵא רַחֲמִים, חֲמַל עֲלֵיהֶם, כִּי
אֲתָה יוֹדֵעַ צַעֲרֵם וּמְכַאֲבֵם הַקִּשָּׁה,
חֲמַל עֲלֵיהֶם לְמַעַן וְהַצִּילֵם מִכָּל צַעַר

ליקוטי תפילות

קפא

השמים, (ובפרט לפלוגי בן פלוגי), ותנחנו בדרך האמת תמיד, ונזכה לעשות שדוכים טובים והגונים באמת פרצונך הטוב, כמו שכתוב, ומה' אשה משפלת:

מלא רחמים, מלא משאלותינו
ברחמים עד שנוכה שיאירו שלשה קני האמת בהדבור, וישלימו את הדבור הקדוש, את כל ארבעה חלקי הדבור. ותזכנו להרבות בצדקה תמיד, עד שנוכה לדבור של צדקה, כמו שכתוב, אני (ה' ה) מדבר בצדקה רב להושיע, ותמשיך עלינו רחמים ותכביל מאתנו כל האכזריות שבלבבנו, ונזכה לצאת מגדר בהמה לגדר אדם שיש לו רחמנות, ונזכה לרחם על הבריות תמיד ברחמנות אמתי, ולהרבות בצדקה תמיד לעניים הגונים פרצונך הטוב, עד שנוכה להשלים הדבור של צדקה כמו שכתוב, "טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט":

ותזכנו לדבור של תשובה, ותעורנו לדבר דבורים הרבה של תשובה לפניך, ונזכה לקיים מקרא שכתוב, "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'". ותשלח לנו דבורים הגונים ורצויים לתוך פינו, עד שנוכה לעורר לבבנו לפניך באמת ולשפך לבנו

כלל, רק כל דברי תפלתנו יהיו באמת לאמתו, באמת נד וצח, באמת שאמה חפץ בו, עד אשר תשמע תפלתנו תמיד, כי אתה חפץ באמת לכבד כמו שכתוב, קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת. ונזכה על ידי תפלתנו לנהג העולם פרצוננו ולכביל כל הגזרות קשות, שנגזרו עלינו חס ושלום, בין שהוא קדם גזר דין ובין שהוא לאחר גזר דין. ותמסר כחך וגבורתך בידינו, שיהיה לנו כל הכח והגבורה שלך לשנות הטבע ולנהג כל העולם, ויקים בעמך ישראל מקרא שכתוב, ויקרא לו אל אלהי ישראל, שיהיו ישראל נקראים בשם אל, שיהיה להם כח אלהי לנהג כל העולמות פרצונם הקדוש:

ותזכנו לעסך בתורתך הקדושה תמיד לשמה באמת, ותתן לנו רב הגון ואמת שנוכה לקבל ממנו דרך ישרה, ונדע את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה כל ימי חיינו לעולם, ויוליכנו בדרך האמת תמיד פרצונך הטוב.

ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותזמין לבנינו ולבנותינו ויוגם ההגון להם מן השמים, ולא יתחלפו הווגים חלילה בעונותינו, רק כל אחד יזכה למצא ויוגו ההגון לו מן

ותושיע ותגן על כל הקרובים למלכים
 ושרים ויועצים, העומדים בשביל
 ישועת והצלת ישראל באמת,
 ותשפיע עליהם דברי חן
 בשפתותיהם, וימצאו חן בעיני
 הקיסרים והמלכים והשרים
 והיועצים, ויבטלו מחשבות שונאינו.
 ותתן להם חן ושכל טוב, באפן שיזכו
 לבטל כל הגזרות קשות ורעות,
 ולפעל גזרות טובות על ישראל עמך,
 ויהפכו לב הקיסרים והמלכים
 והשרים עלינו לטובה. כי אתה לבד
 יודע אפן מעמד ומצב עמך ישראל
 בעת, אשר רבים קמים עלינו, רבים
 מאד, "על עמך יערימו סוד ויתעצו
 על צפונך", ולא אחד בלבד עומד
 עלינו, כי אם רבים קמים עלינו
 וחושבים מחשבות בכל עת, אידך
 להרע לישראל חס ושלום, ואין לנו
 על מי להשען כי אם על אבינו
 שבשמים, כי אתה היית עמנו מעולם
 בכל דור ודור. חמל עלינו גם עתה
 בדור העני הזה בעוקבא דמשיחא, כי
 אין מי יעמד בעדנו, שמך הגדול יעמד
 לנו בעת צרה, ותהפך לב הקיסרים
 והמלכים והשרים עלינו לטובה כי
 הכל בידך לבד, (כמו שכתוב) לב מלכים
 ושרים ביד ה'. וכתוב, פלגי מים לב
 מלך ביד ה' על כל אשר יחפץ יטנו:
 וזכנו להשלים הדבור של מלכות
 דקדשה, ותביא לנו את משיח

כמים נוכח פניך ה', כמו שכתוב,
 "שפכי כמים לבך נוכח פני ה'":
 רבנו של עולם, זכני לתשובה
 שלמה לפניך. רבנו של
 עולם, זכני לדבור כזה שיעורר לבי
 באמת, עד שאזכה לשוב אליך מהרה
 באמת ובלבב שלם. זכני וזכני, רחמני
 רחמני, חנני חנני, החזירני בתשובה
 שלמה לפניך, השיבני ואשובה כי
 אתה אלהי, תן לי תקוה ולא אובד,
 תן רוח והצלחה אמתיית, רוח והצלחה
 נצחית, תן לי דבור של תשובה
 אמתיית, חוס וחמל עלי למען שמך,
 למענה עשה ולא למעני, ראה
 עמידתי דל ורק וחסר, פגום ומקלקל
 ונשחת מאד, מבלבל ומטרף מאד.
 הצל ספינה המטרפת בים באין עוז
 וסומך, הצל נדרף מפני רוצחים
 ואורבים ולסטים ואויבים ושנאים
 קשים ומרים ואכזריים שאין דוגמתם
 בעולם. הצילני נא ברחמיך הרבים,
 הושיעני נא אבי אב הרחמן, הצליחני
 נא הצלחה האמתית הצלחה
 הנצחית, שאזכה מעתה להצליח כזה
 העולם הצלחה הנצחית, שאזכה
 להרויח רוח האמת, מה שאפשר
 להרויח כזה העולם בלי שעור וערך
 ומספר, עזרני להיות כרצונך הטוב
 באמת מעתה ועד עולם:
 וזכנו להשלים הדבור של עשירים
 קרובים למלכות, ותעזר

ימי החול, עד שנוֹכַח גם בימי החול להיות בשמחה תמיד, נגילה ונשמחה כִּדְבַר תְּמִיד, וְנוֹכַח לעשות כל המצוות גם בימי החול בשמחה גדולה ובחדוה רבה ולהיות אֵד שְׂמֵחַ תְּמִיד, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִּישׁוּעַתְךָ סֵלָה, וְנוֹכַח לקיים תמיד מִקְרָא שְׂכָתוֹב, "עֲבֹדוּ אֵת ה' בְּשִׂמְחָה בּוֹאוּ לִפְנֵי בְרִנְנָה. דַּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצֵאן מִרְעִיתוֹ". וְתַעֲזֹרֵנוּ תְּמִיד בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמֵחָה שֶׁל שְׁבֵת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, עַד שְׁנוֹכַח שְׂתִּתְגַּלֶּה אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט בְּעוֹלָם, וְיִדְעוּ וְיֵאֱמִינוּ הַכֹּל, שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבַּרְךָ וְיִתְעַלֶּה לְעַד וְלִנְצַח נְצָחִים, וְיִדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּ וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יִצְרָתוֹ, וְיֵאמֵר כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמְלֻכוֹתָו בְּכָל מְשָׁלָה. וְיִתְגַּלֶּה אַחַדוֹתְךָ הַפְּשׁוּט לְכָל בְּאֵי עוֹלָם עַל יְדֵי עֲמֻךְ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ גוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵי מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, כִּי אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וְיִמֵּי כְעֲמֻךְ יִשְׂרָאֵל גוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵי, עַד שְׂתִּתְגַּלֶּה אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט גַּם לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט מֵתוֹךְ הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל יְדֵי עֲמֻךְ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, וְתִבְטַל כָּל מִינֵי מַחְלֻקוֹת מִן הָעוֹלָם וְתִמְשָׁךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל בְּעוֹלָם:

צְדָקְנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְיִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְנוֹכַח לְשַׁמְעַת דְּבוּרֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וְהַמְהוֹרָים וְהַגּוֹרָאִים מִפִּי הַקְּדוֹשׁ. רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֵךְ, וְנוֹכַח שְׂיֵאִיר הָאֱמֶת בְּרַבּוּעַ הַדְּבֹר, בְּאַרְבַּעַת חֻלְקֵי הַדְּבֹר, עַד שְׁנוֹכַח לְדַבּוֹר שְׁלֵם דְּקִדְשָׁה בְּאֱמֶת. וְנוֹכַח לְשַׁלְּמוֹת לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ הַמְּקוֹשֶׁר לְשֵׁבֵת, לְדַבּוֹר אֱמֶת שֶׁכֻּלּוֹ בּוֹ בְּרַכָּה וְקִדְשָׁה. וְתִבְטַל וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁבַּר "לְשׁוֹן עֲלָנִים" שֶׁהוּא לְשׁוֹנוֹת הָעֹבֵרִים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם שְׁלִיטָה וְאַחִיזָה בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִלְמְדוּ לְשׁוֹנֵם כָּלֵל. רַק נֹכַח אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְדַבּוֹר הַשְּׁלֵם בְּאֱמֶת שֶׁהוּא שְׁלֹמוֹת לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ, עַד שְׁנוֹכַח לְהַמְשִׁיךְ הַקְּדוֹשָׁה וְהַשְּׂמֵחָה שֶׁל שְׁבֵת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, וְנוֹכַח לְשַׁמְחַת תְּמִיד גַּם בְּיָמֵי הַחֹל לְשִׁמְךָ וְלְעִבּוֹדְתְךָ:

וְתַעֲזֹרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתוֹכְנוּ לְקַבֵּל שְׁבֵת בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה וּבְחֻדוֹה רַבָּה וְעִצּוּמָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּבְכֹל טוֹב, וְלֹא יַעֲלֶה עַל לִבְנוּ בְּשֵׁבֵת קִדְשׁ שׁוֹם דְּאֵנָה וְעִצְבוּת, וְלֹא שׁוֹם צַעַר, וְתִסִּיר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה. בְּרַצוֹנְךָ הַנֶּחַ לָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ שֶׁלֹּא תֵהָא צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה בְּיוֹם מְנוּחָתְנוּ, וְנוֹכַח לְשַׁמְחַת מְאֹד בְּכָל שְׁבֵת וְשֵׁבֵת בְּשִׂמְחָה אֱמֶתִית, בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּדִיצָה בְּחֻדוֹה רַבָּה בְּרַצוֹנְךָ הַטּוֹב. וְתַעֲזֹרֵנוּ וְתוֹכְנוּ לְהַמְשִׁיךְ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל שְׁבֵת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל:

להיות בשמחה תמיד פרוצונד הטוב
באמת. אָנא ה', מלא משאלותינו
ברחמים, וזכנו מהרה לכל מה
שבקשנו מלפניך, באפן שנוכח מהרה
להיות פרוצונד הטוב באמת, "למען
דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא
האלקים אין עוד":

מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ:
עבדו את ה' בשמחה באו
לפניו ברננה: דעו כי ה' הוא אלקים
הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן
מרעיתו: באו שערו בתודה חצרותיו
בתהלה: הודו לו ברכו שמו כי טוב ה'
לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו:
"ברוך ה' אלהי ישראל מהעולם ועד
העולם אמן ואמן":

ותפלה זאת טוב לומר למקשה לילד,
ויאמרו אז "מזמור לתודה"
כמה וכמה פעמים, כי אמירת "מזמור
לתודה" הוא סגולה גדולה למקשה
לילד, שתזכה להוליד בנקל, אמן:

וזכנו לקיים מצות הדלקת נר חנוכה
כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה
וכונותיה ותר"ג מצות התלויים בה,
ולקיים כל המצות של חנוכה בשמחה
גדולה, להודות לה ולברכה ולומר
הלל שלם בשמחה וחדוה רבה
ובהתעוררות גדול בקדשה ובמהרה
גדולה. כי ברחמיך הרבים קבעת לנו
שמונת ימי חנוכה, להודות ולהלל
לשמך הגדול שהם שעשוע עולם
הבא. זכנו ברחמיך הרבים לקיים
מצותך באמת, עד שנוכח להמשיך
עלינו באמת שעשוע עולם הבא
תמיד, שהוא הודאה לשמך הגדול
והקדוש, ובפרט בימי החנוכה
הקדושים שהם ימי הודאה, עד
שנוכח להתקרב אליך באמת, ולדעת
ולחביר אותך ולהודות לה ולברכה
סלה באמת לעולם כי טוב, כמו
שכתוב, הודו לה' כי טוב כי לעולם
חסדו, ונוכח להמשיך הקדשה של
שבת לששת ימי החול, עד שנוכח

חלק מהעצות היוצאים מתוך דברי התורה לעובדה ולמעשה

ליקוט קצר על "חלק" מהעצות היוצאים מתוך דברי התורה, ועל זה הוספנו לשונו המעוררת של ליקוטי תפילות, שבנוסף לחלק העיקרי שהוא התפילה הוא גם 'ביאור' על העצה, וכמו כן ליקטנו ביאורים קצרים היוצאים מתוך דברי הליקוטי הלכות ועצות המבוארות, ואי"ה עוד חזון למועד ללקט ליקוט נרחב מתוך הליקוטי הלכות שישמש כביאור על דברי התורה.

וְלֹא עַל פִּי הַטֹּבֵעַ, וּמוֹדִים לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּעֵבֹר הַהֲצֵלָה" (עצות
המבוארות).

תפילה לקיום העצה

"רְבִנּוּ שֶׁל עוֹלָם מְלֵא טוֹב וְכִנּוּ
לְהוֹדוֹת לָךְ סֵלָה, עֲזָרְנוּ
וְהוֹשִׁיעֵנו וְכִנּוּ לְטוֹב הָאֱמֶתִי לְשַׁעֲשׂוּעַ
עוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא הוֹדָאָה לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְדוּשׁ, וְאֶזְכֶּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם
לוֹמֵר בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת שִׁירוֹת
וְתִשְׁבְּחוֹת הַרְבֵּה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקְדוּשׁ, לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְבָרְכֶךָ עַל כָּל
הַחֲסִדִים וְהַטּוֹבוֹת וְהַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמִּי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה,
עַל גִּסְיֶךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נְפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עִרְב
וְבִקְרֹ וְצִהְרִים".

ב. להרבות בהודאה כימי החנוכה

הרחבת העצה

"בִּימֵי חֲנֻכַּת הַקְדוּשִׁים עַל-יְדֵי תַקְוָה

עֵקֶר בּוֹנֵתוֹ הַקְדוּשָׁה כָּכֵל
הַמְאֲמָרִים וּבְכָל הַדְּרוֹשִׁים
הַנְּפִלְאִים וְהַנּוֹרְאִים אֲשֶׁר גִּלָּה לְעַם
סִגְלָה, לֹא הִיָּתְהָ בִּי אִם בְּשִׁבְלִי
הַמַּעֲשֶׂה (הקדמת קצור ליקו"מ).

לתשומת לב! יש עצות שהם עצות
מעשיות, ויש עצות התלויות
במחשבה - אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיֵּאָחֵז בָּהֶם
וְיִקְיָם אוֹתָם בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת בְּלִי
שׁוֹם חֲכָמוֹת.

א. הודאה - להודות לה' על כל
דבר ובפרט כשניצולים מצרה

הרחבת העצה

"עַל יְדֵי הוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל כָּל דְּבָר, מִחֲמַת שְׂמֵאֲמִינִים
כִּי כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא
בְּהִשְׁגָּחָתוֹ וְלִטּוֹבָה, אֵף עַל פִּי שְׂאִין
מְכִינִים זֹאת בְּשִׁבְלִי, וּבִפְרָט כְּאֲשֶׁר
נִצְלוּ מִצָּרָה, וּמְאֲמִינִים בְּאֵמֶת כִּי
הֲצִלָּה זֹ בָּאָה בְּהִשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית,

ולחדש הלכות, וכן לימודים מצדיקי אמת

הרחבת העצה

לימוד הלכות - הן הלכות שלחן ערוך, אם לומד באמת בכדי שיודע מה אסור ומה מותר, ובעקר כדי לקיים דברי חכמינו וזרונם לברכה (אבות א, ח) "לא המדרש עקר אלא המעשה", הן שלומד למודים אמתיים מצדיקי אמת, שמלמדים את האדם איך לנהג בחייו, שמחמת זאת מכנים הלמודים האמתיים של צדיקי אמת בשם "הלכות", כי הם מלמדים את האדם איך לנהג בדרך התורה בלי שום מכשול.

לחדש חידושים דאורייתא - ובפרט כשזוכה לחדש בלמודי אמת הנ"ל, הינו שזוכה למצא בלמודי האמת הנזכרים למעלה, באורים ופרושים אמתיים, המסגלים לחדש את האדם ולעוררו ליראת השם וקיום התורה, כל זה הוא בבחינת "שעשועי עולם הבא". הינו אם לומד את הלמודים הנ"ל באמת כראוי, מרגיש הוא בלמוד תענוג של עולם

הבא (עצות המבוארות)

תפילה על העצה

לימוד הלכה - "שאזכה ללמוד הלכות בכל יום ויום חק ולא יעבר כל ימי חיי, ולא יעבר אצלי יום אחד בלי למוד הלכות, עד שאזכה על ידי ההלכות לשעשוע עולם הבא

הנסים והנפלאות והנוראות שעשה ה' יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה על-ידי זה אנו ממשיכין הדרך הזה של תורה הודאה בעולם. דהינו לעסק תמיד להודות ולהלל לה' יתברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות עולם עד הנה בכלליות ובפרטיות. ולזכור היטב ולכלי לשבח כל הטובות הנוראות שגומל עמנו בכל עת ועת כמו שכתוב ואל תשכחיו כל גמוליו כי באמת זה הדרך של הודאה ותודה הוא דרך נפלא מאד להתקרב על ידו לה' יתברך מפל מקום שהוא"

(ליקושי הלכות)

תפילה על העצה

"ברחמיך הרבים קבעת לנו שמונת ימי חנכה, להודות ולהלל לשמך הגדול שהם שעשוע עולם הבא. זכנו ברחמיך הרבים לקיים מצותך באמת, עד שזוכה להמשיך עלינו באמת שעשוע עולם הבא תמיד, שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש, ובפרט בימי החנכה הקדושים שהם ימי הודאה, עד שזוכה להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהכיר אותך ולהודות לך ולברכה סלה באמת לעולם כי טוב".

ג. לימוד הלכה - לימוד הלכות, ולברר פסק הלכה באמת

תפילה על העצה

"הושיעני ועזרני וזכני, שישוכו הדמים השומטפין על לבי, ויחזרו לילך בסדר תנועה מסודרת. ותעשה עמי חסדים רבים תמיד בכל עת, ותעזרני ותושיעני ותצילני תמיד מכל צרה וצוקה, ותזכני להודות לך תמיד על כל החסדים אשר עשית עמי ואשר אתה עתיד לעשות עמי.

הרחבת העצה

"כי כל מה שהפעלות משתנות מתגברין יותר ברבוי שנויים ואין נכללין יחד כראוי, כמו כן מתגברים הצרות והגלויות ביותר חס ושלום... וזהו בעצמו בחינת התגברות הדמים על הלב בשעת הצרה רחמנא לצלן, כי כל הצרות והיסורים הוא מחמת רבוי השנויים שאין מתנהגים היסודות במוג השוה.

ו. לתמוך בלומדי התורה, ולהחזיקם ולהספיק להם כל מה שיחסר להם

תפילה על העצה

"ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותעזרנו שנוכח להיות תומכי אורייתא. שנוכח להחזיק את הלומדי תורה העוסקים בתורה ובעבודת ה' באמת, לתומכם ולסעדם ולהחזיקם ולהספיק להם כל מה

לדעת ולהכיר אותך תתברך לנצח לברך פסק הלכה באמת ולחדש בהם חידושים "ותעזרני שאזכה לברך פסק ההלכה באמת, ותהיה עמי תמיד, ותמשיך עלי חסד חנם חסדי דוד הנאמנים. ואזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, עד שאזכה מהרה לידע כל ההלכות של כל מצות התורה על בורין ואמתתן"

ד. לדעת ולהכיר אותך ולהיות סמוך וקרוב אלי

הרחבת העצה

"זזה עקר תענוג עולם הבא. הינו שכמו שעקר תענוג עולם הבא הוא להכיר בגדלות השם ותברך, כן על ידי האמונה בהשגחה פרטית, ועל ידי הכרה בנסים וחסדים שהשם יתברך עושה, ועל ידי ההלל וההודאה לשמו הגדול, מכירים בגדלותו (העצות המבוארות)

תפילה על העצה

ותשפיע עלי דעת שלם דקדשה, עד שאזכה לדעת ולהכיר אותך באמת ולהיות סמוך וקרוב אליך ולהודות לך ולברךך תמיד, ולהתדבק אליך באמת בעולם הזה ובעולם הבא מעתה ועד עולם.

ה. שהדמים ילכו בסדר בתנועה מסודרת - לגלות אחדות הפשוט

זוכים להתפלל באמת, כי עקר השלמות היא התפלה באמת, במבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קי"ב בתורה: "צוה תעשה לתבה" (עצות המבוארות).

"על ידי תפלה שישראל מתפללים להשם יתברך באמת ובשלמות בראוי, על ידי זה יש להם כח ויכלת לבטל כל מיני גזרות רעות, ולפעל אצלו יתברך כל מיני ישועות וטובות. כי גזרות רעות באות מהתגברות הקטרוגים רחמנא לצלן. ועל ידי תפלה באמת, מבטלים כל מיני קטרוגים, וממילא מתבטלים כל מיני גזרות רעות" (עצות המבוארות).

תפילה על העצה

"ותהיה תפלתנו בתכלית השלמות בפרצוק הטוב באמת. ותהיה עמנו תמיד, ותושיענו שנוכה להוציא כל דברי התפלות ותחנות ובקשות מפנינו באמת לאמתו, בלי שום פניות ובלבולים ובלי שום מחשבות זרות כלל, רק כל דברי תפלתנו יהיו באמת לאמתו, באמת זך וצח, באמת שאתה חפץ בו, עד אשר תשמע תפלתנו תמיד... ונוכה על ידי תפלתנו לנהג העולם בפרצוננו ולבטל כל הגזרות קשות, שנגזרו עלינו חס ושלום, בין שהוא קדם גזר דין ובין שהוא לאחר גזר דין. ותמסר כחך

שיחסר להם בכבוד גדול, ולעשות כל צרכיהם וכל צרכי בנייהם וביתם, באפן שיזכו לעסק בתורתך ובעבודתך בהרחבת הלב בלי בטול ובלבול כלל, למען יוכלו להוליד ולחדש הלכות וחדושים אמתיים בתורתך הקדושה".

ז. להאיר אמת בדיבור - לדבר רק דיבורי אמת, בפרט בעת צרה

הרחבת העצה

"באשר אדם נתון בצרה חס ושלום, הוא רחוק מאד מן האמת באותה עת. על כן צריך לשמר עצמו מאד בעת צרה, רחמנא לצלן, שלא ילכד על ידי היסורים בשקר או בטעות. רק ירבה לבקש מהשם יתברך ישועה ורחמים, שינצל הן מן היסורים, הן מן השקר והטעות" (עצות המבוארות)

תפילה על העצה

"ותשמרנו ותצילנו שלא יצא שום דבר שקר מפינו כלל אפלו בטעות, רק כל דבורינו יהיו דבורי אמת תמיד לעולם ועד".
ה. להאיר שלושה קוי אמת - להתפלל באמת בלי שום פניות ובלבולים ומחשבות זרות

הרחבת העצה

"גם על ידי הודאה להשם יתברך ולמוד הלכות, במבאר למעלה,

חלק מהעצות

קפט

הגונים נשלם הדבור וכו', מפל מקום
אי לאו דמסתפינא הוי אמיא, כי
תורה ותפלה הם בעצמן בחינת תורה
הלכה הנ"ל, כי שלמות התפלה הוא
בחינת תורה הודאה... וכן לעגן
התורה העקר הוא למוד ההלכה
למעשה... נמצא שתורה הלכה הם
בחינת תפלה ותורה, בחינת אל
אלקים, והחבור של תורה ותפלה
ביחד זה בחינת יחוד קדשא בריך הוא
ושכינתיה בידוע, וזה בחינת שדוכים
בשרשם בידוע וכו'" (פרפאות לחכמה).

תפילה על העצה

"ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל,
ותומין לבנינו ולבנותינו
זווגם ההגון להם מן השמים, ולא
יתחלפו הזווגים חלילה בעונותינו, רק
כל אחד יזכה למצא זווגו ההגון לו מן
השמים, (ובפרט לפלוני בן פלוני), ותנחנו
בדרך האמת תמיד, ונזכה לעשות
שדוכים טובים והגונים באמת פרצונה
הטוב, כמו שכתוב, ומה' אשה
משכלת".

יא. להשלים ארבעה חלקי הדיבור –
דיבור של צדקה, לרחם על
הבריות ולהרבות בצדקה

תפילה על העצה

"ותזכנו להרבות בצדקה תמיד, עד
שנזכה לדבור של צדקה..

וגבורתך בדינו, שיהיה לנו כל הכח
והגבורה שלף לשנות הטבע ולהג כל
העולם, ויקים בעמך ישראל מקרא
שכתוב, ויקרא לו אל אלהי ישראל,
שיהיו ישראל נקראים בשם אל,
שיהיה להם כח אלהי להג כל
העולמות פרצונם הקדוש"

ז. תורה באמת – ללמוד תורה
לשמה, ולקבל מרב האמת
לימודים אמתים

הרחבת העצה

"גם על ידי הודאה להשם יתברך
ולמוד הלכות, כמבאר
למעלה... וזוכים לקבל את התורה
מרבי אמתו שמלמד תורת אמת
ללכת בדרך הישר והאמת" עצות
(המבוארות)

תפילה על העצה

"ותזכנו לעסק בתורתך הקדושה
תמיד לשמה באמת, ותתן
לנו רב הגון ואמת שנזכה לקבל ממנו
דרך ישרה, ונדע את הדרך אשר גלף
בה ואת המעשה אשר נעשה כל ימי
חינו לעולם, ויזכנו בדרך האמת
תמיד פרצונה הטוב".

י. שידוכים – לעזור ולסייע
בשידוכים, ולהכרתורהותפילה

הרחבת העצה

"חגם כי מסתמא רוצה לומר גם
כפשוטו, כי על ידי שדוכים

ישועת והצלת ישראל באמת, ותשפיע עליהם דברי חן בשפתותיהם, וימצאו חן בעיני הקיסרים והמלכים והשרים והיועצים, ויבטלו מחשבות שונאינו"

יד. דיבור של מלכות

תפילה על העצה

"וזכנו להשלים הדבור של מלכות דקדושה, ותביא לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו וימלוך עלינו לעולם ועד, ונופה לשמע דבוריו הקדושים והטהורים והנוראים מפיו הקדוש".

זו. דיבור לשון הקודש ולשבר לשונות עכו"ם - לדבר דיבורים קדושים ולא דיבורים עכו"ם

תפילה על העצה

רחם עלינו למען שמך, וזכנו שיאיר האמת ברבוע הדבור, בארבעה חלקי הדבור, עד שנופה לדבור שלם דקדושה באמת. ונופה לשלמות לשון הקדש המקשר לשבת, לדבור אמת שכלול בו ברכה וקדושה. ותבטל ותכניע ותשבר "לשון עלגים" שהוא לשונות העכו"ם, שלא יהיה להם שום שליטה ואחיזה בעמך ישראל, ולא ילמדו לשונם כלל. רק נופה אנחנו וכל עמך ישראל לדבור השלם באמת שהוא שלמות לשון הקדש

ותמשיך עלינו רחמים ותבטל מאתנו כל האכזריות שבלבבנו, ונופה לצאת מגדר בהמה לגדר אדם שיש לו רחמנות, ונופה לרחם על הבריות תמיד ברחמנות אמת, ולהרבות בצדקה תמיד לעניים הגונים פרצוקד הטוב, עד שנופה להשלים הדבור של צדקה כמו שכתוב, "טוב איש חונן ומלוה וכלכל דבריו במשפט".

יב. דיבור של תשובה - להרבות בדיבורי תשובה

תפילה על העצה

"ותזכנו לדבור של תשובה, ותעורנו לדבר דבורים הרבה של תשובה לפניך, ונופה לקיים מקרא שכתוב, "קחו עמכם דברים ושבו אל ה'". ותשלח לנו דבורים הגונים ורצויים לתוך פינו, עד שנופה לעורר לבבנו לפניך באמת ולשפך לבנו כמים נוכח פניך ה', כמו שכתוב, "שפכי מים לבך נוכח פני ה'"

יג. דיבור של עשירים קרובים למלכות, לבטל הנזירות [וכן נזירותו יתברך]

תפילה על העצה

"וזכנו להשלים הדבור של עשירים קרובים למלכות, ותעזר ותושיע ותגן על כל הקרובים למלכים ושרים ויועצים, העומדים בשביל

וּנְשַׁמְחָה בִּישׁוּעַתְךָ סֵלָה, וְנוֹכַח לְקִים תְּמִיד מִקְרָא שְׁפָתוֹב, "עֲבֹדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בּוֹאוּ לִפְנֵי בְרִנְנָה. דַּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ".

יח. להמשיך קדושת שבת לימי החול
- לגלות אחדות הפשוט בתוך הפעולות המשתנות

הרחבת העצה

הִינּוּ שְׂמֵאֲמִינִים בְּכֹל יְמֹת הַשְּׁבוּעָה, כִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶן וּמְפָרְנִים אֶת הָאָדָם בְּהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִית, וְלֹא הַסְּבוֹת וְהַהִשְׁתַּדְּלוֹת הַמָּה הַמְּפָרְנִים אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שְׂנַדְמָה בִּימֹת הַחֹל, אֲלֵא כְּמוֹ שְׂמֵת־פְּרָנִים בְּשַׁבָּת, אַף עַל פִּי שְׂאִין עוֹסְקִים בְּשׁוּם הַשְׁתַּדְּלוֹת וְסְבוֹת, רַק מֵהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִית, בֵּן הוּא בִּימֹת הַחֹל. וְאֵל יַחֲשֹׁבוּ כִּי בְּשַׁבָּת מִתְּפָרְנִים מֵהַמְּרָחוֹת וְהַסְּבוֹת, שְׂעַסְקוּ בְּהֵן בְּמִשְׁךְ הַשְּׁבוּעָה, כִּי בֹזֵר הַקְּדוּשׁ (יִתְרוֹ דָף פח) מְבַאֵר לְהַפְּדָה, שְׂדוּקָא מְקַדְּשֵׁת הַשַּׁבָּת מִתְּבָרְכִים כָּל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה. הִינּוּ שְׂיֻיכְלוּ לְמִצָּא פְּרָנָה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בִּימֹת הַחֹל, וְאִזּוּ מִחַמַּת גְּדֹל הָאֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ אִין רְצִים יוֹתֵר מְדִי אַחַר סְבוֹת וּמְרָדוֹת אֲלֵא מוֹצָאִים מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ בְּשַׁבָּת, וְשִׂמְחִים בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֹל יְמֹת הַשְּׁבוּעָה. הַנְּהַגָה זוֹ מְמַשִּׁיכָה

זו. לקבל השבת בשמחה, ולשמור כהלכתה

תפילה על העצה

- וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתוֹכְנוּ לְקַבֵּל שַׁבָּת בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָה וּבְחִדּוּהָ רַבָּה וְעֲצוּמָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוּלָה וּבְלֵב טוֹב, וְלֹא יַעֲלֶה עַל לִבְנוּ בְּשַׁבָּת קִדְשׁ שׁוּם דְּאָגָה וְעֲצוּבוֹת, וְלֹא שׁוּם צַעַר, וְתַסִּיר מִמֶּנּוּ וַיְגוֹן וְאֲנַחָה. בְּרִצּוֹנְךָ הִנַּח לִנּוּ ה' אֱלֹהֵינוּ שְׁלֵא תֵהָא צָרָה וַיְגוֹן וְאֲנַחָה בְּיוֹם מְנוּחָתְנוּ, וְנוֹכַח לְשַׂמַּח מְאֹד בְּכֹל שַׁבָּת וּשְׁבַת בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּיית, בְּגִילָה בְּרַנָּה בְּרִיצָה בְּחִדּוּהָ רַבָּה בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב.

ביאור העצה

הִינּוּ שְׂעַל יְדֵי שְׂמִירַת שַׁבָּת בְּהַלְכָה, כְּמִבְּאֵר בְּשִׁלְחֵן עֵרוּךְ, וְהַרְגֵּשׁ בְּעֵגַג שַׁבָּת, עַל יְדֵי זֶה אֲפָשֵׁר לְזַכּוֹת לְדַעַת גְּדוּל(עצות המבוארות).

יז. להמשיך קדושת שבת לימי החול
- לעשות כל המצוות גם בימי החול בשמחה גדולה

תפילה על העצה

וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹכְנוּ לְהַמְּשִׁיךְ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, עַד שְׂנוּכָה גַם בִּימֵי הַחֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, נְגִילָה וּנְשַׁמְחָה בְּךָ תְּמִיד, וְנוֹכַח לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת גַּם בִּימֵי הַחֹל בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה וּבְחִדּוּהָ רַבָּה וְלֵהִיּוֹת אַךְ שְׂמַח תְּמִיד, נְגִילָה

הזה שהתחיל מחרפן בית שני שהיה עקר החרפן על-ידי שנאת חנם... וכן רמו לו עד הסוף האחרון שבכל דור ודור על-ידי מעט הצדיקים והכשרים שנכללים יחד בהצדיק הרבי האמתי שהוא בחינת משה על-ידי זה בעצמו מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות עד שסוף כל סוף תהיה הגאולה שלמה על-ידי זה. (לקוטי הלכות).

תפילה על העצה

ויתגלה אחדותך הפשוט לכל באי עולם על ידי עמך ישראל, אשר בחרת גוי אחד בארץ מפל העמים אשר על פני האדמה, כי אתה אחד ושמו אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ, עד שיתגלה אחדות הפשוט גם למעלה בכל העולמות, על ידי התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות למטה בעולם הזה על ידי עמך ישראל הקדוש, ותבטל כל מיני מחלוקות מן העולם ותמשיך שלום גדול בעולם

ב. להדליק נר חנוכה בראוי וכו'

תפילה על העצה

"וּזְבַנּוּ לְקִיּוֹם מִצְוֹת הַדְּלִיקַת נֵר חֲנֻכָּה פְּרָאוֹי, בְּכָל פְּרִשְׁיָה וְדִקְדוּקָיָה וְכוּנּוּתִיָּה וְתִרְיָג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, וְלִקְיִים כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה בְּשִׂמְחָה גְדוּלָּה, לְהַדוֹת לָךְ וּלְבָרְכֶךָ וְלֵאמֹר

את קדשת השבת ושמחתה לימי החל" (עצת המבורחת).

תפילה על העצה

"וּתְעוּזֵנוּ תְּמִיד בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמֵחָה שֶׁל שַׁבָּת לַשָּׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, עַד שְׁזוּכָה שִׁיתְּגַלֶּה אֲחֵדוּת הַפְּשׁוּט בְּעוֹלָם, וְיִדְעוּ וְיֵאֱמִינוּ הַכֹּל, שְׁכָל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה לְעַד וּלְגִצָּח נִצָּחִים, וְיִדַע כָּל פְּעוּל כִּי אֵתָּה פְּעַלְתָּ וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אֵתָּה יִצְרָתָּ, וְיֵאמַר כָּל אִשֶּׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּךָ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מִשְׁלָה

יט. לגלות אחדות הפשוט בתוך כל העולם ולבטל מחלוקת בעולם - ע"י התאחדות והתכללות ברבי אמיתי

הרחבת העצה

"כִּי עַקֵּר גְּלוּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵעֵבֹרִים מוֹשְׁלִים עֲלֵיהֶם הוּא עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקָת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּנַבְּרוּת הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּשִׁנּוּיִים רַבִּים עַד שְׂאִין נִבְלָאִין בְּדַעַה אֶחָד וְאִין מִתְּגַלֶּה אֲחֵדוּת הַפְּשׁוּט וְאִין מִתְּנַבְּרִין הֵעֵבֹרִים שְׁנִמְשָׁכִין מֵעֲלָמָא דְּפִרּוּדָא מִפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, וְיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּגִלוּת בִּינֵיהֶם, ...שַׁעַל-יְדֵי כָל זֶה הַתְּנַבְּרוּ בְּחִינַת הַשְּׁבָעִים עֲכו"ם שְׁנִמְשָׁכִין בַּפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת עַל יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד וְכוּ"ל, וּבִפְרָט הַגְּלוּת הָאֶרֶץ הָאֲחֵרוֹן

ומעשים טובים. ועל ידי זה נצול מפל
מיני צרות. (עצות המבוארות).

תפילה על העצה

אָנָּא ה', בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תְּצַלֵּם
וְתִשְׁמְרֵם מִכָּל [רע], וְיִזְכּוּ כָּלֶם
לְהוֹלִיד בְּמַהְרָה, בְּנִקְלָה, בְּלֵי שׁוּם קִשּׁוּי
הוֹלֵדָה כָּלֶל, וְתוֹצִיא הוֹלֵד לְשָׁלוֹם בְּלֵי
פָּנַע, וְיִזְכּוּ כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְגִדּוֹל
בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְאַרְבֵּי יָמִים וְשָׁנִים
לְעִבּוֹדְתֶךָ וּלְיִרְאַתֶךָ, וְלֹא תִפִּיל אִשָּׁה
פְּרִי בְטָנָהּ, וְיִתְרַבּוּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל
הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמָּד וְלֹא יִסְפָּר מְרוֹב:

ארבעה יסודות בהליכה עם התורה

שייסד מוהר"ג^ת, והן בהתבודדות
ושפיכת ליבו וענינו על פי התורה.
"רַבֵּנוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָהּ וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ
בְּמַה פְּעָמִים, בְּכַמָּה מִיָּנִי
לְשׁוֹנוֹת, לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת.
וְאָמַר, שֶׁנֶּעֱשָׂה מִזֶּה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים
לְמַעַלְהָ. וְאָמַר, שֶׁעֲדִין לֹא עָלוּ
שְׁעִשׂוּעִים כָּאֵלֶּה לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּמוֹ אֵלּוּ הַשְּׁעִשׂוּעִים שֶׁנֶּעֱשִׂים
מִתְּפִלוֹת אֵלּוּ שְׁעִשׂוּעִים מִן הַתּוֹרוֹת"
(הקדמת ליקוטי תפילות).

"מִכָּלֶל דְּבָרָיו הִבְנֵנוּ, שֶׁעָקַר בְּוַנְתּוֹ
הִיָּתָה בְּפִשּׁוּמוֹת, שֶׁנִּשְׁתַּדַּל
לְעֵן בְּתוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת

הַלֵּל שְׁלֹם בְּשִׂמְחָה וְחֻדוֹה רַבָּה
וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְמִהְרָה
גְּדוֹלָה"

בא. הולדה בנקל בגשמיות
וברוחניות, וסגולת אמירת
מזמור לתורה

הרחבת העצה

הן הולדת בניי בגשמיות, הן הולדת
מצוות ומעשים טובים, שזה עקר
הולדה, כמבאר בדברי חכמינו זכרונם
לברכה, (מדרש תהלת פ' נח והובא ברש"י שם)
שעקר תולדות של צדיקים הם מצוות

א. לימוד התורה והלכות והמפרשים
כל אחד כפי דרגתו ודרגת עיונו
"כי הוא מילתא דשוויהו לכולהו"
(הקדמת ליקו"מ).

"אָמַר שְׂמוֹב לְקַבֵּעַ לְעֵצְמוֹ שְׁנֵי
שְׁעוּרִים לְלַמֵּד סְפָרָיו
הַקְּדוּשִׁים, שְׁעוּר אֶחָד פְּשוּט לְלַמֵּד
בְּמַהֲרָתָה הַרְבֵּה מְאֹד בְּדֵי שִׂיחָהּ
שְׁנׁוּר בְּפִיו כְּעַל-פִּיהָ, וְשְׁעוּר אֶחָד
לְלַמֵּד בְּעִיּוֹן גְּדוֹל כִּי יֵשׁ עִמָּקוֹת גְּדוֹל
וְנִפְלֵא בְּסִפְרָיו" (חיי מוהר"ן שמו).

ב. ותפילה - לעשות מהתורה
תפילות הן באמירת התפילה

ד. והליכה - לילך ולחיות עם התורה במשך כל היום עד שכל עבודת ה' ברוחניות ובגשמיות יאיר על פי מה שנאמר בתורה

"דבר עמנו כמה פעמים שרצונו חזק מאד שנגלך עם התורות שגלה. דהינו לילך תחלה איזה זמן עם תורה פלונית בערך ב' או ג' חדשים, דהינו שיהיו כל עבודתו והלוכו ביראת ה' על פי הנאמר באותה התורה, וכל תפלתו ושיחתו יהיה לזכות להגיע למה שנאמר באותה התורה" (שיחות הר"ן רצו).

"בי כל ישעו וכל חפצו וכל מנמתו ושתוכו לילך עם דבריו, הינו לקיים בפשומם, ולהבין דבר מתוך דבר, ולמצא לעצמו עצות בכל יום ובכל עת בכל מה שעובר על האדם בכל עת וזמן ביום ובלילה, בשכבו ובקומו, ובלכתו בדרך, בימי נעוריו, ובימי בחרותו ובימי זקנותו מתחלתו ועד סופו. הן בינו לבין עצמו, הן בהנהגתו עם ביתו ואשתו ובניו, ובהנהגתו עם בני אדם הקרובים והרחוקים האוהבים והשונאים חס ושלום וכו' וכו', אין דבר ואין ענין שלא נוכל להוציא ולמצא לעצמנו עצות נכונות ודרכים ישרים בכל דבר איך שהוא, בבחינת ירידה חס ושלום ובחינת עליה, בכל מיני דרגות וענינים שהאדם עומד בהם". (עלים לתרופה קס"א).

שגלה לנו להבין ולהשכיל פגנת אותה התורה למעשה. ונחשב דרכנו כמה אנו רחוקים מאלו הדברים המזכרים בכל תורה ותורה, וננתפלל ונעתיר לשם כרבו הפצרות ובקשות ותחנונים שירחם עלינו ויוכנו, ויקרבנו ברחמי המרבים, שנוכה לקים כל מה שנאמר שם באותה התורה, ונשפך שיחנו לפני השם יתברך על כל הדברים הנאמרים שם, שנוכה לקיים ולהגיע אליהם בשלמות" (שם).

ג. קיום - עיקר מטרת הלימוד צריך להיות מה יכול להוציא לעצמו עצות ועובדות שיוכל לקיים את מה שגילה רבינו ז"ל בתורה זו הן מה שגילה בפנים התורה והן עצות חדשות המסתתרות בעמקי קשרי התורה.

"עקר פגנתו הקדושה הוא פרוש הפשוט שבכל תורה ותורה, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה כמבאר כבר כמה פעמים. ושפל עקר פגנתו הקדושה בכל תורה ותורה שגלה. ובכל דבור ודבור שיצא מפיו הקדוש הכל היה רק בשביל לזכות את ישראל להביאם לידי מעשה ישרה. לרמוז להם מרחוק ומקרוב להורות להם עצות ותחבולות. עמקות ונפלאות. להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא" (הקדמת מורה"ת לליקו"מ).

הצעת דברים בסדר הלימוד בספר ליקוטי הלכות קצה

ויותר לסלסל ולחפש בתורתו הקדושה ולילך בדרךיו ואורחותיו הקדושים, ולבקש ולהתחנן הרבה לפני ה' ותברך עד שיוירד המעות הרבה עד שישפך לבו פנים לפני ה' עד שיזכה למצא ולהשיג פנימיות פגנת תורתו הקדושה שזהו בחינת הצדיק בעצמו" (שולחן ה').

הלימוד התפילה הקיום והליכה בתורתו הקדושו הוא לקבל את אור רבינו הקדוש השורה על אנפי תורתו "צריכין לחפש את הצדיק האמת תמיד אפלו המקרבין אליו, מכל שכן אחר הסתלקות לעלא ולעלא, צריכין לחפשו ולבקשו יותר

הצעת דברים בסדר הלימוד בספר ליקוטי הלכות

נכתב ע"י אהר מאנ"ש

בתחילה הלכה א' על כל שולחן ערוך, ואחרי שסיים הלכה א' הוא התחיל שוב מחזור חדש ולכתוב הלכה ב' על כל הלכות שולחן ערוך, וכמו שרואים שבכל ענין יש הלכה א' ואחר כך הלכה ב' וכו', ובדרך כלל הלכה א' היא ממחזור א', והלכה ב' היא ממחזור ב' וכו'. ומכיוון שהספר מיוסד על השולחן ערוך, לכן סידר מוהרנ"ת שבכל ענין ילמדו קודם את חידושו ממחזור א' ואחר כך ממחזור ב' (חזן מהלכה הפותחת את הספר שהיא ממחזור ג' שמוהרנ"ת הקדימה כדי לפתוח בתורה רפ"ב). והנה מוהרנ"ת כותב בהקדמתו שחידושו הם ביאורים על התורות של רבינו, ולפי זה יוצא שלולי שרבינו ציווה עליו שחידושו היו על סדר השולחן ערוך, היו

בדרך כלל הלימוד ליקוטי הלכות הוא בסדר רגיל - ללמוד את הספרים לפי הסדר דף אחר דף, וגם כשלומדים הלכות על פי תורה מסוימת, לומדים אותם לפי הסדר של ספרי ליקוטי הלכות אורח חיים יורה דיעה וכו'. והגם שכל לימוד בליקוטי הלכות הוא בוודאי יקר מאד, אך כשמתבוננים במבנה הספר מגלים שיש לו בעצם סדר אחר מכפי שזה סודר בדפוס, כלומר: כשמוהרנ"ת חידש את חידושו הוא לא חידש אותם כפי הסדר שבהם הם הודפסו, הלכה א' על השכמת הבוקר ואח"כ הלכה ב' על השכמת הבוקר וכו', אלא הוא חידש את חידושו על סדר השולחן ערוך בכמה מחזורים,

באריכות בהלכה מוקדמת יכול להיכלל בקיצור בהלכה מאוחרת.

וגם וכשיודעים גם את זמנם כתיבתם, יכולים להתחבר ולהתקשר יותר למוהרנ"ת האריך ובאזיה מצבים כתבם וחידשם, וזאת ניתן לראות גם בעיון בשאר כתביו שבאותה העת כגון ימי מוהרנ"ת ועלים לתרופה.

ובמה עלינו להורות לה' שאנ"ש היקרים החיים עמנו היום מצאו בעמלם הרבה מסדר ההלכות שכתב מוהרנ"ת, זה התחיל כבעל הספר 'כאש ובמים', שבסוף ספרו הביא סדר של הלכות משוער להלכות של שנותיו המאוחרות של מוהרנ"ת, ואחריו עלה בקודש בעל מערכת 'שיבולים', שהצליח בעמלו לסדר יותר וגם למצוא סדר בהלכות הראשונות, והוא נוהג עמנו כמובת עין לתת לנו את סדר ההלכות שעל התורה לפי סדר כתיבתם. לכן מכיון שהצענו זאת לכמה מאנשי שלומינו שלמדו בתורה הזמנית בצורה זו, ומצאו מעם חדש בלימוד הליקוטי הלכות לכן אנו מציעים את סדר זמן כתיבתם על תורה ב' תנינא, שכל הרוצה ללמוד בצורה זו יוכלו בנקל לדעת את זמן כתיבתם.

חידושו מסודרים על התורות, והיינו כמו שכעת יש בכל ענין, הלכה א ואחר כך הלכה ב וכו', כך היה יכול להיות כגון על תורה א, דרוש א ואחר כך דרוש ב וכו'.

לכן אף שמהסדר שמסדר מוהרנ"ת בדפוס הוא קודם את הלכה א ואחר כך את הלכה ב וכו', אבל כשלומדים את כל הלכות על פי תורה מסוימת, רצוי מאוד ללמוד קודם את חידושו המוקדמים ואחר כך את חידושו המאוחרים, ויש בזה הרבה תועלת ונציין זאת בקצרה (וא"ה יורחב במקום אחר).

בחידושים שעל התורות מכיון שהם מיוסדים על אותה תורה יש קשר בין הלכות, ואם לומדים אותם כפי הסדר שמוהרנ"ת חידשם, מרגישים יותר את נועם התרחבות חידושו, היינו שמתחילים מההלכה הראשונה שחידש מוהרנ"ת על אותה התורה והיא בדרך כלל קצרה, ואחר כך להלכה הבאה אחריה שהיא מתחילה להתארך ולהאריך ולחזק יותר.

גם מצוי שמוהרנ"ת מציין לדברים שחידש בהלכות הקודמים, ובעיקר כשלומדים בצורה זו יכולים יותר לעיין מהיכן מוהרנ"ת ראה את חידושו בתוך התורה, כי מה שמבאר

זוה סדר זמן כתיבת ההלכות שעל תורה ב תנינא

- הלכות נשיאת כפיים ב - אחר
- פקדון ב. ניסן תקעג
- חנוכה תקסט
- פסח ד - ניסן תקעג
- בציעת הפת ב - חורף תקסט
- כלאי בהמה ד - כסלו תקפז
- הודאה א - סיון תקסט
- פריקה ומעינה ד - טבת-ניסן תר
- שותפים בקרקע ב - קיץ תקעב

כדי לעודד את הלימוד והליכה עם התורה

תתקיים הגרלות יקרי ערך לכל הלומדים

את התורה וההלכות

מידי שבוע בשבוע

וכן מידי חודש

פרטים ולהרשמה חייגו

0733574600

חודש השוון

ציון בדף הספר	לימוד תורה ב' חלק שני	יום בשבוע	יום בחודש
דף ג.	טור 1	ליקו"מ פעם א'	ב חשון
דף ג:	טור 2	ליקו"מ	ג
דף ג:	טור 3	ליקו"מ	ד
דף ד.	טור 4	ליקו"מ	ה
דף ד.	טור 5	ליקו"מ	ו
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			ז
			ח
דף ד:	טור 6	ליקו"מ	ט
דף ג.	טור 1	ליקו"מ פעם ב'	י
דף ג:	טור 2	ליקו"מ	יא
דף ג:	טור 3	ליקו"מ	יב
דף ד.	טור 4	ליקו"מ	יג
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			יד
			טו
דף ד	טור 5	ליקו"מ	טז
דף ד:	טור 6	ליקו"מ	יז
דף ג - ג:	טור 1 - 2	ליקו"מ פעם ג'	יח
דף ג - ד.	טור 3-4	ליקו"מ	יט
דף ד - ד:	טור 5-6	ליקו"מ	כ
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			כא
			כב
דף ג - ג:	טור 1 - 2	ליקו"מ	כג
דף ג - ד.	טור 3 - 4	ליקו"מ	כד
דף ד - ד:	טור 5 - 6	ליקו"מ	כה
	קיצור ליקו"מ		כו
	קיצור ליקו"מ		כז
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			כח
			כט
	קיצור ליקו"מ		ל

חודש כסלו

ציון בדף הספר	לימוד ליקוטי הלכות	יום בשבוע	יום בחודש
כרך א' דף קפג	נשיאת כפים ב	ליקוטי הלכות	א כסלו
עמוד קפד	נשיאת כפים ב	ליקוטי הלכות	ב
כרך ב' עמוד מה: - עמוד מ"ו	בציעת הפת ב	ליקוטי הלכות	ג
כרך ב' דף קלג	ברכת הודאה א	ליקוטי הלכות	ד
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			ה
			ו
כרך ג' עמוד קלז: - קלח.	פסח ד	ליקוטי הלכות	ז
כרך ג' עמוד קלח: - קלט.	פסח ד	ליקוטי הלכות	ח
עמוד קלט: - קמ.	פסח ד	ליקוטי הלכות	ט
עמוד קמ:	פסח ד	ליקוטי הלכות	י
כרך ה' דף קצא	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	יא
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			יב
			יג
דף קצב	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	יד
דף קצג	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	טו
דף קצד	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	טז
דף קצה	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	יז
דף קצו	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	יח
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			יט
			כ
דף קצז	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	כא
דף קצח	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	כב
דף קצט	כלאי בהמה ד	ליקוטי הלכות	כג
דף קס	שותפין בקרקע ב	ליקוטי הלכות	כד
דף קסא	שותפין בקרקע ב	ליקוטי הלכות	כה
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			כו
			כז
כרך ח' דף סא	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	כח
כרך ח' דף סב	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	כט
כרך ח' דף סג	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ל

חודש טבת

ציון בדף הספר	לימוד ליקוטי הלכות		יום בשבוע	יום בחודש
כרך ח דף סד	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ד	א טבת
כרך ח דף סה	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ה	ב
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			ו	ג
			ז	ד
כרך ח' דף סו	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	א	ה
כרך ח' דף סז	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ב	ו
כרך ח' דף סח	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ג	ז
כרך ח' דף סט	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ד	ח
כרך ח' דף ע	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ה	ט
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			ו	י
			ז	יא
דף עא	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	א	יב
דף עב	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ב	יג
דף עג	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ג	יד
דף עד	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ד	טו
דף עה	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ה	טז
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			ו	יז
			ז	יח
דף עו	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	א	יט
עמוד עז	פריקה וטעינה ד	ליקוטי הלכות	ב	כ
כרך ח' דף קיח	פקידו ב	ליקוטי הלכות	ג	כא
עמוד קיט	פקידו ב	ליקוטי הלכות	ד	כב
פרפראות לחכמה			ה	כג
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא			ו	כד
			ז	כה
פרפראות לחכמה			א	כז
באבי הנחל			ב	כח
מי הנחל			ג	כט